

Utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid (prop. 2004/05:1)

Sammanfattning

Utskottet tillstyrker samtliga förslag som regeringen lagt fram i budgetpropositionen för 2005 på utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid. Dessutom föreslår utskottet att riksdagen ska göra ett tillkännagivande om pris- och löneomräkningen av statsbudgetens anslag inom kultursektorn.

Mål- och resultatstyrning (avsnitt 2.1)

Inledningsvis tar utskottet upp vissa frågor med anknytning till regeringens mål- och resultatstyrning. Utskottet understryker vikten av att målen görs mätbara och att man till dem knyter olika typer av resultatindikatorer som belyser utvecklingen under en längre tidsperiod. Det är också angeläget att regeringens politikområdesindelade redovisning bättre anpassas till statsbudgetens indelning i utgiftsområden eftersom det är utgiftsområdena som ligger till grund för riksdagens budgetbehandling. En tydligare koppling bör också finnas mellan regeringens resultatuppföljning och regeringens förslag till medelstilldelningen.

Tillkännagivande om pris- och löneomräkningen (avsnitt 2.2)

Utskottet föreslår att riksdagen ska göra ett tillkännagivande om pris- och löneomräkningen av anslagen på utgiftsområdet. Riksdagen ska därvid begära att regeringen dels lämnar en tydlig redovisning i budgetpropositionen av gjorda pris- och löneomräkningar på utgiftsområde 17, dels utvärderar effekterna av det nuvarande pris- och löneomräkningssystemet för anslagen inom kultursektorn, dels förbättrar följsamheten i den metod som används för att fastställa myndigheternas lokalkompensation.

Scenkonstinstitutionernas pensionsproblem (avsnitt 2.3)

Utskottet redovisar i betänkandet vilka åtgärder regeringen vidtagit för att komma till rätta med pensionsproblemen vid de statsunderstödda teater-, dans- och musikinstitutionerna. Med de lösningar som regeringen aviserat den 28 oktober 2004 har som utskottet ser det regeringen kommit fram till en

långsiktigt hållbar lösning som ger berörda institutioner möjlighet att ta ett eget ansvar för pensionskostnadernas fortsatta utveckling.

Budgetförslaget för 2005 (avsnitt 3)

Riksdagen har tidigare på förslag av regeringen fastställt ramen för utgiftsområde 17 till 8 957 miljoner kronor för 2005. Jämfört med innevarande år är det en höjning med närmare 300 miljoner kronor, varav 92 miljoner kronor förklaras av att anslagen på utgiftsområdet har inflationsanpassats genom olika pris- och löneomräkningar medan närmare 200 miljoner kronor har sin grund i förslag till olika reformer.

Bland regeringens större satsningar på kulturpolitikens område finns förslag om att vid årsskiftet låta ytterligare 16 museer införa fri entré, att ge särskild kompensation till 63 institutioner på teater-, dans- och musikområdena för att lindra övergången till ett nytt pensionssystem samt att i enlighet med riksdagens tidigare beslut göra en ny årlig uppräknings av stödet till underhåll av kyrkliga kulturminnen.

Dessa förslag liksom regeringens övriga förslag till medelsanvisning på utgiftsområde 17 för 2005 tillstyrks av utskottets socialdemokratiska och vänsterpartistiska majoritet.

I och med att de fyra borgerliga partiernas budgetalternativ har fallit redan i första steget av budgetprocessen har dessa partiers företrädare i utskottet avstått från att ta ställning när frågan om anslagsfördelningen inom utgiftsområdet nu behandlats i budgetprocessens andra steg. Utskottsmajoritetens bedömning av regeringens och oppositionspartiernas budgetförslag redovisas i avsnitt 3 i betänkandet. Moderata samlingspartiet, Folkpartiet liberalerna, Kristdemokraterna och Centerpartiet, som alltså avstått från att föra fram sina budgetalternativ till omröstning, har i var sitt särskilt yttrande redovisat vilken politik de skulle ha fört på utgiftsområdet om deras förslag fått riksdagens stöd i första steget av budgetprocessen.

Finansieringen av SR, SVT och UR (avsnitt 4.1)

Utskottet behandlar också frågor som rör finansieringen av de tre public service-företagens verksamhet och tillstyrker i det sammanhanget att TV-avgiften nästa år höjs med 48 kronor till 1 920 kronor per år.

Vidare tillstyrker utskottet att Sveriges Radio AB, Sveriges Television AB samt Sveriges Utbildningsradio AB för 2005 tilldelas sammanlagt 6 021,2 miljoner kronor från rundradiokontot. Utskottet ansluter sig också till regeringens förslag att Sveriges Television AB samt Sveriges Utbildningsradio AB för nästa år dessutom ska tilldelas sammanlagt 591,8 miljoner kronor från det s.k. distributionskontot för att finansiera merkostnaderna för distribution med såväl analog som digital sändningsteknik. Utskottet har inte något att erinra mot att tillståndspanen för de tre public service-företagens analoga sändningstillstånd förlängs med ett år till utgången av 2006.

Stödet till idrotten (avsnitt 4.2)

Statens stöd till idrotten utgörs av medel från dels statsbudgeten, dels AB Svenska Spels överskott. Med det av utskottet tillstyrkta budgetförslaget kommer idrottsstödet över statsbudgeten nästa år att uppgå till 448,2 miljoner kronor. Utskottet föreslår att riksdagen därutöver ska godkänna att regeringen på AB Svenska Spels bolagsstämma 2005 verkar för att stämman beslutar om stöd till idrotten i form av ett bidrag på 360 miljoner kronor, varav 300 miljoner kronor avser en särskild satsning på idrottsrörelsens barn- och ungdomsverksamhet, det s.k. Handslaget mellan staten, kommunerna och idrottsrörelsen.

Bemyndiganden (avsnitt 5)

Genom budgetpropositionen inhämtar regeringen vissa bemyndiganden för några av anslagen på utgiftsområdet. De går alla ut på att regeringen ska ges rätt att nästa år fatta långsiktigt bindande ekonomiska beslut som kommer att belasta statsbudgeten även efter 2005. Utskottet tillstyrker att regeringen ges de begärda bemyndigandena.

Författningsändringar m.m. (avsnitt 6)

Utskottet tillstyrker en av regeringen föreslagen ändring i sekretesslagen (1980:100). Lagändringen innebär att handlingar som rör Nordiska museets prövning av ansökningar om utförelse av äldre kulturföremål i fortsättningen ska omfattas av offentlighetsprincipen.

Utskottet tillstyrker också ett förslag till ändring i bibliotekslagen (1996:1596). Ändringen innebär att bibliotek och bibliotekshuvudmän inom det allmänna biblioteksväsendet ska samverka. Den innebär dessutom att kommuner och landsting blir skyldiga att anta planer för biblioteksverksamheterna.

Slutligen föreslår utskottet i detta sammanhang att riksdagen godkänner att riktlinjerna för stöd till produktion och utgivning av fonogram ändras och att det i fortsättningen ska ankomma på regeringen att besluta om dessa riktlinjer. Utskottet förutsätter dock att riksdagen återkommande informeras om de ändringar som vidtagits.

Motionsförslag med anknytning till statsbudgeten (avsnitt 7)

Utskottet tar i betänkandet också upp ett drygt fyrtiotal motionsyrkanden med anknytning till statsbudgeten utan att ha effekt på nästa års medelstildelning. Samtliga dessa motionsyrkanden avstyrks av utskottet.

I betänkandet finns 22 *reservationer* och 14 *särskilda yttranden*.

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	1
Innehållsförteckning.....	4
Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	9
Utskottets överväganden	17
1 Inledning.....	17
1.1 Behandlade ärenden.....	17
1.2 Inhämtande av information.....	17
1.3 Uppföljning och utvärdering.....	17
1.4 Betänkandets disposition	17
2 Övergripande frågor	19
2.1 Mål- och resultatstyrning på utgiftsområde 17	19
2.2 Pris- och löneomräkning.....	22
2.3 Pensionsvillkor vid teater-, dans- och musikinstitutioner	27
3 Anslagen för 2005 inom utgiftsområde 17	36
3.1 Utskottets samlade bedömning av budgetalternativen.....	36
3.2 Utskottets genomgång av förslagen på anslagsnivå.....	38
Statens kulturråd (28:1)	38
Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete (28:2).....	39
Nationella uppdrag (28:3).....	41
Försöksverksamhet med ändrad regional fördelning av kulturpolitiska medel (28:4).....	42
Bidrag till Operan, Dramaten, Riksteatern, Svenska Rikskonserter och Dansens Hus (28:5).....	43
Bidrag till regional musikverksamhet samt regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner (28:6)	45
Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål (28:7).....	47
Bidrag till biblioteksverksamhet (28:8)	49
Litteraturstöd (28:9).....	49
Stöd till kulturtidskrifter (28:10).....	51
Talboks- och punktskriftsbiblioteket (28:11).....	52
Bidrag till Stiftelsen för lättläst nyhetsinformation och litteratur (28:12).....	52
Bidrag till Svenska språknämnden och Sverigefinska språknämnden (28:13)	53
Statens konstråd (28:14)	53
Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön (28:15).....	54
Nämnden för hemslöjdsfrågor (28:16).....	54
Främjande av hemslöjden (28:17)	55
Bidrag till bild- och formområdet (28:18)	55
Konstnärsnämnden (28:19).....	56
Ersättningar och bidrag till konstnärer (28:20)	57

Riksarkivet och landsarkiven (28:21).....	58
Bidrag till regional arkivverksamhet (28:22)	59
Språk- och folkminnesinstitutet (28:23).....	60
Svenskt biografiskt lexikon (28:24)	61
Riksantikvarieämbetet (28:25)	61
Bidrag till kulturmiljövård (28:26).....	62
Kyrkoantikvarisk ersättning (28:27).....	63
Centrala museer: Myndigheter (28:28).....	63
Centrala museer: Stiftelser (28:29).....	66
Bidrag till regionala museer (28:30).....	68
Bidrag till vissa museer (28:31)	69
Stöd till icke-statliga kulturlokaler (28:32).....	71
Riksutställningar (28:33).....	72
Forum för levande historia (28:34).....	73
Statliga utställningsgarantier och inköp av vissa kulturföremål (28:35).....	74
Filmstöd (28:36).....	74
Forsknings- och utvecklingsinsatser inom kulturområdet (28:37).....	75
Samarbetsnämnden för statsbidrag till trossamfund (28:38)	75
Stöd till trossamfund (28:39).....	75
Statens biografbyrå (27:1)	76
Utbyte av TV-sändningar mellan Sverige och Finland (27:2).....	77
Bidrag till dokumentation om den mediepolitiska utvecklingen och till europeiskt mediasamarbete (27:3).....	78
Forskning och dokumentation om medieutvecklingen (27:4)	78
Ungdomsstyrelsen (29:1)	79
Bidrag till nationell och internationell ungdomsverksamhet (29:2).....	80
Stöd till idrotten (30:1).....	80
Bidrag till allmänna samlingslokaler (30:2)	80
Bidrag till kvinnoorganisationernas centrala verksamhet (30:3)	81
Stöd till friluftorganisationer (30:4).....	82
Bidrag till folkbildningen (25:1)	82
Bidrag till vissa handikappåtgärder inom folkbildningen (25:2)	84
Bidrag till kontakttolkutbildning (25:3)	84
Statens ljud- och bildarkiv (26:1)	85
Anslaget till Lotteriinspektionen (2:1)	86
3.3 Utskottets samlade ställningstagande till budgetalternativen	86
4 Stöd vid sidan av statsbudgeten för 2005	88
4.1 Radio- och TV-frågor	88
4.1.1 Bakgrund	88
4.1.2 Höjning av TV-avgiften	89
4.1.3 Programföretagens och Granskningsnämndens finansiering.....	90

4.1.4	Distributionskonto för finansiering av ökade kostnader för TV-distribution	91
4.1.5	Förlängning av tillståndperioden	92
4.1.6	Motionsförslag om ändrad eller avskaffad TV-avgift	92
4.2	Svenska Spels stöd till idrotten	94
4.2.1	Överföringar från Svenska Spels överskott.....	94
5	Bemyndiganden för 2006 och åren därefter.....	95
5.1	Bemyndigande för Svenska institutet	95
5.2	Beställningsbemyndigande för talböcker och punktskriftsböcker	95
5.3	Beställningsbemyndigande för konstverk.....	96
5.4	Bemyndigande att besluta om bidrag till kulturmiljövård	96
5.5	Bemyndigande att besluta om stöd till funktionshindrade vid folkhögskolor.....	97
6	Övriga förslag i budgetpropositionen avseende utgiftsområde 17	98
6.1	Ändring i sekretesslagen.....	98
6.2	Förslag rörande bibliotekslagen.....	99
6.2.1	Ändring i bibliotekslagen.....	99
6.2.2	Förslag om komplettering av bibliotekslagen	102
6.2.3	Utvärdering av bibliotekslagen	103
6.3	Riktlinjer för fonogram.....	104
7	Motionsyrkanden med budgeteffekt 2006 eller senare	107
7.1	Folkbildning	107
7.2	Allmän kulturverksamhet	108
7.3	Teater, dans och musik	110
7.4	Bibliotek, litteratur och kulturtidskrifter.....	112
7.5	Bild och form samt konsthantverk.....	113
7.6	Arkivfrågor	114
7.7	Museer och utställningar.....	115
7.7.1	Stöd till Museum Anna Nordlander och Children's museum.....	115
7.7.2	Stöd till Nordiska Akvarellmuseet.....	116
7.7.3	Upphovsrättsliga konsekvenser vid visning av museiföremål på Internet	116
7.8	Film	117
7.9	Trossamfund	119
7.10	Ungdomsorganisationer.....	120
	Motionen.....	120
	Utskottet	120
7.11	Allmänna samlingslokaler	120
7.12	Friluftorganisationer samt kvinnoorganisationer.....	121
	Reservationer.....	123
1.	Mål- och resultatstyrning på utgiftsområde 17 (punkt 1), (fp).....	123
2.	Pris- och löneomräkning (punkt 2), (m, fp, kd, c)	123

3. Pensionsvillkor vid teater-, dans- och musikinstitutioner (punkt 3), (m, fp, kd, c)	124
4. Ändring i lagen om TV-avgift (punkt 5), (m, fp)	125
5. Ändrad eller avskaffad TV-avgift (punkt 11), (m)	126
6. Bemyndigande för regeringen att beställa konstverk (punkt 15), (fp)	126
7. Ändring i bibliotekslagen (punkt 19), (m, fp, c)	127
8. Utvärdering av bibliotekslagen (punkt 21), (kd)	127
9. Riktlinjer för fonogram (punkt 22), (fp, kd)	128
10. Folkbildningens framtida resursbehov (punkt 23), (c)	128
11. Bevarande av Kulturnät Sverige (punkt 24), (m)	129
12. Proposition om ett handlingsprogram för svenska språket (punkt 34), (m)	129
13. Vikten av form och design (punkt 35), (m)	130
14. Mötesplatser för form och design (punkt 37), (m)	131
15. Finansiering av Svensk arkivinformations verksamhet (punkt 38), (kd, c)	131
16. Finansiering av utgivningen av Ordbok över Sveriges dialekter (punkt 39), (c)	132
17. Stöd till Nordiska Akvarellmuseet (punkt 41), (m, fp)	133
18. Upphovsrättsliga konsekvenser vid visning av museiföremål på Internet (punkt 42), (c)	133
19. Parlamentarisk referensgrupp inför kommande filmavtal (punkt 44), (kd)	134
20. Regionala resurscentrum för film och video (punkt 45), (kd)	134
21. Stödet till sjukhuskyrkan (punkt 46), (kd, c)	135
22. Handikappanpassning av allmänna samlingslokaler (punkt 48), (kd)	136
Särskilda yttranden	137
1. Pris- och löneomräkning (punkt 2), (v)	137
2. Pensionsvillkor vid teater-, dans- och musikinstitutioner (punkt 3), (v)	137
3. Anslagen för 2005 inom utgiftsområde 17 (punkt 4), (m)	137
4. Anslagen för 2005 inom utgiftsområde 17 (punkt 4), (fp)	141
5. Anslagen för 2005 inom utgiftsområde 17 (punkt 4), (kd)	145
6. Anslagen för 2005 inom utgiftsområde 17 (punkt 4), (c)	149
7. Kompletteringar av bibliotekslagen (punkt 20), (v)	152
8. Folkbildningens framtida resursbehov (punkt 23), (fp)	153
9. Finansiering av sydsamiskt kulturcentrum i Östersund (punkt 25), (c)	153
10. Uppgifter för samordnaren av Mångkulturåret 2006 (punkt 27), (fp)	153
11. Uppgifter för samordnaren av Mångkulturåret 2006 (punkt 27), (v)	154

12. Finansiering av Svensk arkivinformations verksamhet (punkt 38), (fp)	154
13. Stöd till Museum Anna Nordlander och Children's museum (punkt 40), (c).....	154
14. Ökat stöd till friluftsförande organisationer (punkt 50), (kd).....	155
<i>Bilagor</i>	
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag.....	156
Propositionen.....	156
Motioner från allmänna motionstiden 2003.....	159
Motioner från allmänna motionstiden 2004.....	160
<i>Bilaga 2</i>	
Propositionens lagförslag	175
<i>Bilaga 3</i>	
Regeringens och partiernas förslag till anslag för år 2005 inom utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	179
<i>Bilaga 4</i>	
Utskottets förslag till medelsanvisning på anslag inom utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	183
<i>Bilaga 5</i>	
Förteckning över avstyrkta motionsyrkanden i utskottets förslag till riksdagsbeslut, punkt 4	185

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen har den 24 november 2004 på förslag av finansutskottet (bet. 2004/05:FiU1) fastställt regeringens förslag att ramen för utgiftsområde 17 ska vara 8 956 525 000 kronor.

Övergripande frågor

1. Mål- och resultatstyrning på utgiftsområde 17

Riksdagen avslår motion 2004/05:Kr368 yrkande 1.

Reservation 1 (fp)

2. Pris- och löneomräkning

Riksdagen ger som sin mening regeringen till känna vad utskottet anfört om en tydlig redovisning i budgetpropositionen av gjorda pris- och löneomräkningar på utgiftsområde 17, om en utvärdering av effekterna av det nuvarande pris- och löneomräkningssystemet för anslagen inom kultursektorn och om förbättrad följsamhet i den metod som används för att fastställa myndigheters lokalkompensation samt avslår motionerna 2004/05:Kr311, 2004/05:Kr357 yrkande 3 och 2004/05:Kr361 yrkande 1.

Reservation 2 (m, fp, kd, c)

3. Pensionsvillkor vid teater-, dans- och musikinstitutioner

Riksdagen avslår motionerna 2004/05:Kr233 yrkande 23, 2004/05:Kr239 yrkandena 8 och 12, 2004/05:Kr290 yrkande 13, 2004/05:Kr302, 2004/05:Kr309 yrkandena 1–5, 2004/05:Kr341, 2004/05:Kr361 yrkande 2 samt 2004/05:Kr368 yrkande 10.

Reservation 3 (m, fp, kd, c)

Budgetförslag

4. Anslagen för 2005 inom utgiftsområde 17

Riksdagen anvisar för budgetåret 2005 anslag inom utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid enligt specifikation i *bilaga 4*. Därmed bifaller riksdagen proposition 2004/05:1 Utgiftsområde 17 punkterna 5 och 17 samt avslår de i *bilaga 5* upptagna motionsyrkandena.

Radio- och TV-frågor

5. Ändring i lagen om TV-avgift

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1989:41) om TV-avgift. Därmed bifaller riksdagen proposition 2004/05:1 utgifts-

område 17 punkt 2 och avslår motionerna 2004/05:Kr349 yrkande 2 och 2004/05:Kr366 yrkande 1.

Reservation 4 (m, fp)

Programföretagens och Granskningsnämndens finansiering från rundradiokontot

6. Medelsberäkning för 2005 för den avgiftsfinansierade verksamhet som bedrivs av Sveriges Television AB, Sveriges Radio AB och Sveriges Utbildningsradio AB

Riksdagen godkänner regeringens förslag. Därmed bifaller riksdagen proposition 2004/05:1 utgiftsområde 17 punkt 10.

7. Medelstildelning för 2005 från rundradiokontot till statsbudgetens inkomstsida avseende Granskningsnämnden för radio och TV

Riksdagen godkänner regeringens förslag. Därmed bifaller riksdagen proposition 2004/05:1 utgiftsområde 17 punkt 11.

Distributionskonto för finansiering av ökade kostnader för TV-distribution

8. Överföring av medel till distributionskontot från rundradiokontot och överföring av medel från distributionskontot till Sveriges Television AB och Sveriges Utbildningsradio AB

Riksdagen godkänner regeringens förslag om överföring av medel till distributionskontot från rundradiokontot och förslag om överföring av medel från distributionskontot till Sveriges Television AB och Sveriges Utbildningsradio AB. Därmed bifaller riksdagen proposition 2004/05:1 utgiftsområde 17 punkt 13.

9. Bemyndigande för regeringen att besluta om lån i Riksgäldskontoret för att täcka underskott på distributionskontot för finansiering av kostnader för TV-distribution

Riksdagen bemyndigar regeringen att för 2005 besluta om lån i Riksgäldskontoret för att täcka underskott på distributionskontot för finansiering av kostnader för TV-distribution intill ett belopp av 1 285 000 000 kronor. Därmed bifaller riksdagen proposition 2004/05:1 utgiftsområde 17 punkt 12.

Övriga förslag rörande radio och TV

10. Förlängning av tillståndperioden

Riksdagen godkänner regeringens förslag att tillståndperioden för de nuvarande analoga sändningstillstånden för Sveriges Television AB, Sve-

riges Radio AB och Sveriges Utbildningsradio AB förlängs med ett år till utgången av 2006. Därmed bifaller riksdagen proposition 2004/05:1 utgiftsområde 17 punkt 14.

11. Ändrad eller avskaffad TV-avgift

Riksdagen avslår motionerna 2003/04:Kr208, 2003/04:K444 yrkande 3, 2004/05:Kr339 och 2004/05:Kr390.

Reservation 5 (m)

Idrottsstöd

12. Svenska Spels stöd till idrotten

Riksdagen godkänner att regeringen på AB Svenska Spels bolagsstämma 2005 dels verkar för att bolagsstämman beslutar om ett stöd till idrotten i form av ett bidrag på 60 000 000 kronor, dels verkar för att stämman beslutar om ett bidrag på 300 000 000 kronor att fördelas till idrotten enligt de närmare anvisningar för bidraget som kan komma att beslutas av regeringen, dels verkar för att stämman beslutar om ett bidrag som motsvarar 1/26 av bolagets överskott för 2004 från Nya Penninglotten avsett för konst, teater och andra kulturella ändamål att fördelas till ifrågavarande ändamål enligt de närmare anvisningar som beslutas av regeringen. Därmed bifaller riksdagen proposition 2004/05:1 utgiftsområde 17 punkt 15.

Bemyndiganden

13. Bemyndigande för regeringen att besluta om bidrag inom Svenska institutets område

Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2005 för ramanslaget 28:2 *Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete* besluta om bidrag inom Svenska institutets område som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför utgifter på högst 1 500 000 kronor under 2006–2008. Därmed bifaller riksdagen proposition 2004/05:1 utgiftsområde 17 punkt 4.

14. Bemyndigande för regeringen att beställa talböcker, punktskriftsböcker och informationsmaterial

Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2005 för ramanslaget 28:11 *Talboks- och punktskriftsbiblioteket* beställa talböcker, punktskriftsböcker och informationsmaterial som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför utgifter på högst 4 000 000 kronor under 2006. Därmed bifaller riksdagen proposition 2004/05:1 utgiftsområde 17 punkt 7.

15. Bemyndigande för regeringen att beställa konstverk

Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2005 för ramanslaget 28:15 *Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön* beställa konstverk

som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför utgifter på högst 7 000 000 kronor under 2006–2008. Därmed bifaller riksdagen proposition 2004/05:1 utgiftsområde 17 punkt 8 och avslår motion 2004/05:Kr368 yrkande 26.

Reservation 6 (fp)

16. Bemyndigande för regeringen att besluta om bidrag till kulturmiljövård

Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2005 för ramanslaget 28:26 *Bidrag till kulturmiljövård* besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför utgifter på högst 100 000 000 kronor under 2006–2008. Därmed bifaller riksdagen proposition 2004/05:1 utgiftsområde 17 punkt 9.

17. Bemyndigande för regeringen att besluta om stöd till funktionshindrade vid folkhögskolor

Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2005 i fråga om det obetecknade anslaget 25:2 *Bidrag till vissa handikappåtgärder inom folkbildningen* besluta om stöd för studerande med funktionshinder vid folkhögskolor som medför utgifter på högst 11 500 000 kronor 2006. Därmed bifaller riksdagen proposition 2004/05:1 utgiftsområde 17 punkt 16.

Författningsförslag m.m.

18. Ändring i sekretesslagen

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i sekretesslagen (1980:100) med den ändringen att i första stycket i bilagan orden ”allmänna handlingar” skall bytas ut mot ”handlingar”. Därmed bifaller riksdagen delvis proposition 2004/05:1 utgiftsområde 17 punkt 1.

19. Ändring i bibliotekslagen

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i bibliotekslagen (1996:1596). Därmed bifaller riksdagen proposition 2004/05:1 utgiftsområde 17 punkt 3 och avslår motionerna 2004/05:Kr233 yrkande 9 och 2004/05:Kr368 yrkandena 15 och 16.

Reservation 7 (m, fp, c)

20. Kompletteringar av bibliotekslagen

Riksdagen avslår motion 2004/05:Kr248 yrkandena 2 och 3.

21. Utvärdering av bibliotekslagen

Riksdagen avslår motion 2004/05:Kr362 yrkande 7.

Reservation 8 (kd)

22. Riktlinjer för fonogram

Riksdagen godkänner regeringens förslag att riktlinjerna för stöd till produktion och utgivning av fonogram ändras och att det i fortsättningen skall ankomma på regeringen att besluta om riktlinjerna. Därmed bifaller riksdagen proposition 2004/05:1 utgiftsområde 17 punkt 6 och avslår motionerna 2004/05:Kr361 yrkande 9 och 2004/05:Kr368 yrkande 41.

Reservation 9 (fp, kd)

*MOTIONSYRKANDEN MED BUDGETEFFEKT 2006 ELLER SENARE**Folkbildning***23. Folkbildningens framtida resursbehov**

Riksdagen avslår motionerna 2004/05:Kr211, 2004/05:Kr252 yrkandena 1 och 3 och 2004/05:Kr287 yrkande 3.

Reservation 10 (c)

*Allmän kulturverksamhet***24. Bevarande av Kulturnät Sverige**

Riksdagen avslår motion 2004/05:Kr256.

Reservation 11 (m)

25. Finansiering av sydsamiskt kulturcentrum i Östersund

Riksdagen avslår motion 2004/05:Kr218.

26. Finansiering av ett thailändskt kultur- och utvecklingscentrum i Ragunda kommun

Riksdagen avslår motion 2004/05:Kr242.

27. Uppgifter för samordnaren av Mångkulturåret 2006

Riksdagen avslår motion 2004/05:Kr274 yrkande 3.

28. Ett nationellt uppdrag till Textilmuseet i Borås

Riksdagen avslår motionerna 2004/05:Kr208 och 2004/05:Kr348.

29. Ett nationellt uppdrag till Sätters film- och biografmuseum

Riksdagen avslår motionerna 2004/05:Kr237 och 2004/05:Kr337.

30. Finansiering av Malmö Opera och Musikteater

Riksdagen avslår motion 2004/05:Kr202 yrkande 1.

31. Ägarskifte för kulturinstitutioner i Malmö

Riksdagen avslår motion 2004/05:Kr202 yrkande 2.

Teater, dans och musik

32. Statens framtida bidrag till Göteborgsoperan

Riksdagen avslår motion 2004/05:Kr346.

33. Den framtida resurstilldelningen till länsmusiken i Kalmar län

Riksdagen avslår motionerna 2004/05:Kr278 och 2004/05:N238 yrkande 4.

Bibliotek, litteratur och kulturtidskrifter

34. Proposition om ett handlingsprogram för svenska språket

Riksdagen avslår motion 2004/05:Kr210.

Reservation 12 (m)

Bild och form samt konsthantverk

35. Vikten av form och design

Riksdagen avslår motion 2004/05:Kr233 yrkande 19 och 2004/05:Kr254 yrkande 1.

Reservation 13 (m)

36. Två regionala mötesplatser för form och design i västra Sverige

Riksdagen avslår motion 2004/05:Kr206.

37. Mötesplatser för form och design

Riksdagen avslår motionerna 2004/05:Kr233 yrkande 20 och 2004/05:Kr254 yrkande 4

Reservation 14 (m)

Arkivfrågor

38. Finansiering av Svensk arkivinformations verksamhet

Riksdagen avslår motionerna 2004/05:Kr303 och 2004/05:Kr362 yrkande 6.

Reservation 15 (kd, c)

39. Finansiering av utgivningen av Ordbok över Sveriges dialekter

Riksdagen avslår motionerna 2003/04:Kr242 och 2004/05:Kr307.

Reservation 16 (c)

*Museer och utställningar***40. Stöd till Museum Anna Nordlander och Children's museum**

Riksdagen avslår motionerna 2004/05:Kr216 och 2004/05:Kr222.

41. Stöd till Nordiska Akvarellmuseet

Riksdagen avslår motion 2004/05:Kr244.

Reservation 17 (m, fp)

42. Upphovsrättsliga konsekvenser vid visning av museiföremål på Internet

Riksdagen avslår motion 2004/05:Kr354 yrkande 8.

Reservation 18 (c)

*Film***43. Frågan om ett nytt filmavtal**

Riksdagen avslår motion 2004/05:Kr233 yrkande 17.

44. Parlamentarisk referensgrupp inför kommande filmavtal

Riksdagen avslår motion 2004/05:Kr361 yrkande 15.

Reservation 19 (kd)

45. Regionala resurscentrum för film och video

Riksdagen avslår motion 2004/05:Kr361 yrkande 14.

Reservation 20 (kd)

*Trossamfund***46. Stödet till sjukhuskyrkan**

Riksdagen avslår motionerna 2004/05:Kr230, 2004/05:Kr231 och 2004/05:Kr232.

Reservation 21 (kd, c)

*Ungdomsorganisationer***47. Stöd till förebyggande insatser mot alkohol och narkotika**

Riksdagen avslår motion 2004/05:So602 yrkande 5.

*Allmänna samlingslokaler***48. Handikappanpassning av allmänna samlingslokaler**

Riksdagen avslår motionerna 2004/05:Kr238 yrkande 1 och 2004/05:Kr263.

Reservation 22 (kd)

Friluftorganisationer samt kvinnoorganisationer

49. Ökat statligt stöd till kvinnoorganisationer

Riksdagen avslår motion 2004/05:Kr291.

50. Ökat stöd till friluftsförande organisationer

Riksdagen avslår motionerna 2004/05:Kr338 och 2004/05:Kr355 yrkande 15.

Stockholm den 25 november 2004

På kulturutskottets vägnar

Lennart Kollmats

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Lennart Kollmats (fp)*, Annika Nilsson (s), Lars Wegedal (s), Kent Olsson (m)*, Eva Arvidsson (s), Paavo Vallius (s), Gunilla Tjernberg (kd)*, Peter Pedersen (v), Nikos Papadopoulos (s), Lena Adelson Liljeroth (m)*, Matilda Ernkrans (s), Cecilia Wikström (fp)*, Birgitta Sellén (c)*, Göran Persson i Simrishamn (s), Anna Lindgren (m)*, Gunilla Carlsson i Hisings Backa (s) och Rossana Dinamarca (v).

*Ledamoten har avstått från att ta ställning under punkt 4.

Utskottets överväganden

1 Inledning

1.1 Behandlade ärenden

Kulturutskottet behandlar i betänkandet regeringens samtliga förslag i budgetpropositionen för 2005 på utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid samt motioner från allmänna motionstiden 2003 och 2004 med anknytning till dessa frågor.

1.2 Inhämtande av information

Under ärendets beredning har på begäran av kulturutskottet statssekreteraren i Kulturdepartementet Gunilla Thorgren informerat om förslagen i budgetpropositionen på utgiftsområde 17.

Företrädare för Nordiska museet, Tekniska museet och Livrustkammaren har uppvaktat utskottet om de tre museernas lokalkostnader.

Företrädare för Teaterförbundet har uppvaktat utskottet och informerat om sin syn på pensionsfrågorna vid scenkonstinstitutionerna, anslagen till de fria grupperna och Teateralliansen.

Vidare har till utskottet överlämnats en namnlista med 2 819 namn till stöd för att bevara Kulturnät Sverige.

Slutligen har utskottet tagit emot ett antal skrivelser med anledning av budgetpropositionen, vilka har anmälts i utskottet.

1.3 Uppföljning och utvärdering

I anslutning till behandlingen av detta ärende har på kulturutskottets begäran riksdagens utredningstjänst (RUT) i två promemorior klargjort vilka principer som styr regeringens pris- och löneomräkning av myndigheters och vissa institutioners lokalkostnader. RUT har också med Nordiska museet, Tekniska museet och Livrustkammaren som tre konkreta exempel belyst hur dessa principer fungerar rent praktiskt.

1.4 Betänkandets disposition

Betänkandet är indelat i sju huvudavsnitt. I avsnitt 2 behandlar utskottet vissa övergripande frågor. Det gäller hur mål- och resultatstyrningen inom utgiftsområde 17 bör vara utformad, pris- och löneomräkningen av utgiftsområdets anslag med särskild tonvikt på lokalkostnaderna samt vissa pensionsfrågor främst avseende scenkonstnärerna vid institutionsteatrarna.

I avsnitt 3 behandlas regeringens budgetförslag för 2005 inom utgiftsområde 17 och de motionsförslag som står mot detta. Utskottet gör där först en samlad bedömning av de olika budgetalternativen och tar därefter upp förslagen på anslagsnivå i samma ordning som de finns redovisade i budgetpropositionen.

I avsnitt 4 behandlar utskottet regeringens förslag till medelsanvisning vid sidan av statsbudgeten till dels Sveriges Radio AB, Sveriges Television AB och Sveriges Utbildningsradio AB, dels idrotten samt de motionsförslag som tar upp dessa frågor.

I avsnitt 5 behandlas vissa bemyndiganden som regeringen vill inhämta.

I avsnitt 6 tar utskottet upp de övriga förslag som regeringen för fram i budgetpropositionen under utgiftsområde 17. Bland annat gäller det förslag om ändringar i sekretesslagen och bibliotekslagen.

I avsnitt 7 slutligen behandlar utskottet ett antal motioner väckta under allmänna motionstiden 2003 och 2004 som tar upp frågor med anknytning till statsbudgeten dock utan att de har någon omedelbar budgeteffekt.

2 Övergripande frågor

2.1 Mål- och resultatstyrning på utgiftsområde 17

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsyrkande om krav på förändrade mål för kulturpolitiken.

I detta sammanhang redovisar också utskottet sin syn på hur mål- och resultatstyrningen inom utgiftsområde 17 bör utformas.

Jämför reservation 1 (fp).

Propositionen

I kapitel 11 *Utvecklingen av den ekonomiska styrningen i staten* i budgetpropositionens volym 1 redovisar regeringen sin syn på hur mål- och resultatredovisning till riksdagen kan förändras. Inledningsvis sägs i kapitlet att syftet med den ekonomiska styrningen i staten är att tillgodose statsmakternas krav på och behov av beslutsunderlag med god kvalitet som bidrar till god kontroll av statens finanser, resursfördelning enligt politiska prioriteringar samt hög effektivitet och produktivitet i resursanvändningen. Förutsättningar ska åstadkommas för att ta fram ett fullödigt beslutsunderlag, som ytterst kan ligga till grund för riksdagens ställningstagande.

Regeringen lämnar en beskrivning av hur regeringens resultatredovisning till riksdagen kan utvecklas för att tillgodose de krav på beslutsunderlag som riksdagens utskott ställt. Regeringen sammanfattar dessa krav i tre punkter, nämligen

- målen bör formuleras på ett sådant sätt att de är möjliga att följa upp,
- resultatredovisningen bör ge riksdagen förutsättningar att bedöma måluppfyllelsen, bl.a. med hjälp av resultatindikatorer och nyckeltal samt
- måluppfyllelsen bör kopplas till förslagen om anslag för kommande år, vilket kräver att motiven för regeringens förslag framgår tydligare.

Därutöver nämns att några utskott tagit upp frågan om politikområden som inte följer riksdagens indelning av statsbudgeten i utgiftsområden.

Dessa krav kan, enligt regeringen, tillgodoses genom att uppställda mål görs tydliga och uppföljningsbara, att olika typer av resultatindikatorer anges för att bedöma om verksamheten utvecklas i rätt riktning och att redovisade förslag till anslag tydligare kopplas till de resultat som kommer fram i uppföljningsarbetet. En påtaglig förändring jämfört med årets budgetproposition är att regeringen avser att redovisa totala intäkter och kostnader per politikområde. Detta avser att ge en bättre grund för riksdagen att bedöma resursåtgången inom ett politikområde än vad som är fallet då endast anslagsförbruk-

ning redovisas. Resultatredovisningen i budgetpropositionen bör enligt regeringens bedömning dock främst avse att ge riksdagen underlag för att ta ställning till regeringens budgetförslag. En mer fördjupad analys av mål, resultat och förbrukade resurser inom utvalda områden med möjligheter till jämförelser över tiden bör redovisas för riksdagen i resultatskrivelser. Redovisningarna i propositionerna respektive skrivelserna ska inte överlappa utan komplettera varandra.

När det gäller frågan om att indelningen i utgiftsområden inte överensstämmer med indelningen i politikområden skriver regeringen att de problem som uppkommer av den anledningen kan mildras genom att regeringen för respektive myndighet redovisar såväl finansiering som bidrag till måloppfyllelse på politikområdesnivå. Därmed tydliggörs länken mellan anslagsstrukturen och verksamhetsstrukturen. Redovisningen av resultaten avses även fortsättningsvis följa en verksamhetsstruktur (politik- och verksamhetsområden) medan riksdagens ställningstagande och beslut följer nuvarande anslagsstruktur (utgiftsområden och anslag).

Motionen

Folkpartiet liberalerna föreslår i motion Kr368 att de nuvarande kulturpolitiska målen görs tydligare och att de kompletteras med uttryckliga, mätbara mål för de enskilda kulturpolitiska insatserna (yrkande 1). Det är enligt motionen viktigt att kulturpolitiken struktureras av tydliga mål. De nuvarande nationella målen har enligt partiet snarare karaktären av medel än mål för kulturpolitiken.

Kulturutskottets tidigare uttalanden

Kulturutskottet har vid flera tillfällen pekat på problem och brister i den resultatredovisning som ges i budgetpropositionerna.

Hösten 1999 framhöll utskottet att resultatredovisningarna i budgetpropositionerna också borde kunna utgöra en av utgångspunkterna för arbetet inom utskottet med uppföljning och utvärdering (bet. 1999/2000:KrU1 s. 21–22). Utskottet önskade att resultatbedömningar, prioriteringar och medelsbehov skulle sättas i än tydligare relation till uppsatta mål och bidragssyften. Utskottet konstaterade att kulturområdet ingick i en kategori områden där det krävs möda och uppfinningsrikedom, både inom institutioner, myndigheter och departement, när det gäller att utveckla metoder för att spegla utvecklingen inom olika områden och för att få fram material som kan utgöra grund för bedömningar, uppföljning och utvärdering.

Hösten 2000 kommenterade utskottet den nya indelningen av budgeten i politikområden och regeringens förslag till mål för dessa (bet. 2000/01:KrU12 s. 19–20). Utskottet skrev att indelningen av budgeten i politikområden om möjligt borde anpassas till den av riksdagen beslutade utgiftsområdesindelningen av budgeten, eftersom denna enligt riksdagsordningen följer utskottsindelningen i riksdagen. Utskottet underströk att mål måste utformas och få ett sådant innehåll att de är uppföljningsbara. Alltför övergripande och all-

mänt hållna mål är inte till någon större nytta i uppföljnings- och utvärderingssammanhang, särskilt inte för en sådan verksamhet som den inom kulturområdet som till sin karaktär i många stycken redan kan vara svår att uttrycka i mätbara termer. Utskottet framhöll ändå att allmänna och övergripande mål för större områden dock har sitt värde som uttryck för riksdagens och regeringens vilja när det gäller inriktningen av t.ex. kulturpolitiken och som bas för utarbetande av mål inom delområden. De kan också bidra till att den önskade inriktningen av kulturpolitiken får genomslagskraft även inom andra samhällssektorer och utanför det statliga ansvarsområdet.

Hösten 2002 framförde utskottet i samband med behandlingen av skrivelse 2001/02:176 Kultur och delaktighet att resultatredovisningarna i budgetpropositionerna i möjligaste mån borde gälla utvecklingen under en treårsperiod (bet. 2002/03:KrU1 s. 37–43). Utskottet upprepade även krav och synpunkter från tidigare år vad gäller målformuleringar och resultatredovisning.

Hösten 2003 återkom utskottet återigen till frågan om målformuleringar (bet. 2003/04:KrU1 s. 20–22). Utskottet skrev där att det vore värdefullt om regeringen anger mot vilka övergripande mål och verksamhetsmål som resultatbedömningarna i budgetpropositionen görs. I anslutning härtill skulle regeringen även tydligare än vad som sker i dag kunna koppla resultatbedömningarna till förslagen om anslagstilldelning.

Utskottets ställningstagande

Utskottets ställningstagande från tidigare år kan sammanfattningsvis sägas gälla dels målformuleringar i sig, dels mätmetoder för resultaten, dels den bristande överensstämmelsen mellan indelningen i politikområden respektive utgiftsområden samt slutligen kopplingen mellan resultatredovisningen och förslagen om anslagstilldelning.

Utskottet anser att arbetet med målformuleringar bör inriktas på att målen blir mätbara på ett eller annat sätt. Som ovan redovisats är det utskottets uppfattning att övergripande mål för större områden har sitt värde genom att de ger uttryck för riksdagens och regeringens vilja med den förda politiken. På en lägre nivå måste dock dessa övergripande mål konkretiseras i delmål som är mätbara. Det är då viktigt att kopplingen mellan de lägre delmålen och de övergripande målen görs tydliga. Utskottets uppfattning är att ett effektivt hushållande med statliga medel förutsätter att resultaten av de satsningar som görs kan följas upp och utvärderas. De utgifter som inte fullt ut kan följas upp årligen i budgetpropositionen med resultatindikatorer eller andra metoder bör regelbundet utvärderas i resultatkrivelser där möjligheten till en mer djuplodande analys finns. Utskottet välkomnar att regeringen nu deklarerar att den avser att arbeta med att utveckla målformuleringar så att de blir tydliga och uppföljningsbara.

Utskottet är vidare av den uppfattningen att det är angeläget att resultatindikatorer utvecklas. Resultatindikatorerna bör ha en tydlig koppling till målformuleringarna och bör redovisas över en period på åtminstone tre år. För de anslag där resultaten svårigen låter sig kvantifieras är det viktigt att utarbeta

andra former av relevanta mätmetoder. Även regeringen gör bedömningen att utvecklingen av resultatindikatorer bör ta fart. Utskottet saknar dock en diskussion om hur uppföljningen bör gå till när målen snarare handlar om kvalitet än kvantitet.

När det gäller överensstämmelsen mellan indelningen i utgiftsområden respektive politikområden är det utskottets mening att full överensstämmelse bör eftersträvas. Utskottet anser dock att den kompromiss som regeringen presenterar där såväl finansiering som bidrag till måluppfyllelse på politikområdesnivå för respektive myndighet redovisas är värd att prövas. Syftet med denna nya redovisning är att länken mellan anslagsstrukturen och verksamhetsstrukturen ska tydliggöras.

Regeringen redovisar sin avsikt att tydligare koppla förslagen till anslags-tilldelning till de resultat som kommer fram i uppföljningsarbetet. Det är enligt utskottets mening glädjande att regeringen uppmärksammat den tidigare bristande kopplingen och nu avser att rätta till detta.

Utskottet anser i likhet med tidigare uttalanden (senast bet. 2003/04:KrU1) att det är angeläget att 1996 års nationella kulturpolitiska mål får gälla under en längre tid. Som utskottet redogör för ovan så anser utskottet att det är angeläget med uppföljningsbara delmål inom kulturpolitiken. Vidare framgår av budgetpropositionen att regeringen är av samma uppfattning. Utskottet anser därför att något särskilt uttalande i denna fråga inte är påkallat och avstyrker därför motion Kr368 (fp) yrkande 1.

2.2 Pris- och löneomräkning

Utskottets förslag i korthet:

Utskottet föreslår att riksdagen ska göra ett tillkännagivande i vilket man begär

- dels att gjorda pris- och löneomräkningar på utgiftsområde 17 redovisas på ett tydligt sätt i budgetpropositionen,
- dels att regeringen utvärderar effekterna av det nuvarande pris- och löneomräkningssystemet för anslagen inom kultursektorn,
- dels att regeringen i samband med denna översyn också ser över den nu använda metoden för nivåanpassning av myndigheternas hyreskompensation i syfte att uppnå bättre följsamhet.

De i detta sammanhang behandlade motionerna avstyrks.

Jämför reservation 2 (m, fp, kd, c).

Bakgrund

För att säkerställa att anslagen på statsbudgeten inte urholkas av inflation och löneökningar görs varje år en teknisk pris- och löneomräkning av ett stort antal anslag på statsbudgeten. Av de 54 anslag som finns på utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid är det drygt 2/3 som återkommande räknas om på detta sätt.

När anslagen inom politikområdet Kulturpolitik räknas om använder sig regeringen av någon av följande tre metoder.

– *Förvaltningsanslagsomräkning*: Vid omräkningen anpassas anslaget till hur löner, lokalkostnader och övriga förvaltningskostnader har utvecklats var för sig. För lönekostnadsdelen görs också ett produktivitetsavdrag motsvarande den genomsnittliga produktivitetsutvecklingen i den privata tjänstesektorn under de senaste tio åren. Denna omräkningsmetod tillämpas på myndigheter samt på vissa institutioner inom kulturområdet som Operan, Dramaten, Riksteatern, Svenska Rikskonserter och Dansens Hus. Dessa institutioner ska, liksom statliga myndigheter, lämna årsredovisningar till regeringen. De omfattas även av den mål- och resultatdialog som regeringen för med myndighets- och institutionschefer inom kulturområdet.

– *Löneindex*: Metoden används för omräkning av vissa bidrag, däribland bidrag till regionala samt lokala teater-, dans- och musikinstitutioner. Någon prisomräkning av lokalkostnaderna görs inte på dessa anslag. Huvudansvaret för de regionala och lokala kulturinstitutionerna vilar på huvudmännen, dvs. landsting och kommuner.

– *Bidrag somräkning*: Metoden tillämpas på vissa bidrag, t.ex. litteraturstödet, och innebär vanligtvis att någon pris- och löneomräkning inte görs.

Statsbidraget till de fria grupperna ingår i anslag 28:7 *Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål*, av vilket endast en mindre del pris- och löneomräknas. Omräkningen gäller dock inte de fria gruppernas bidrag.

Motionerna

Vänsterpartiet föreslår i motion Kr311 att pris- och löneomräkningen ska utformas på ett mer rättvisande sätt än i dag för att anslagen inom kultursektorn inte ska urholkas. Regeringen bör låta utreda denna fråga, anser motionärerna som är kritiska till att vissa anslag inte automatiskt får någon pris- och löneomräkning, såsom anslagen till den fria scenkonsten, Teateralliansen och amatörkulturen.

Motionärerna är också kritiska till att de kulturinstitutioner som får sina anslag pris- och löneomräknade får vidkännas ett avdrag som ska kompenseras med ökad produktivitet. När en institution inte längre mäktar med detta måste den skära ned verksamhetsvolymen. Än värre blir det alltså för dem som över huvud taget inte får någon ersättning för konjunkturbundna kostnadsökningar, påpekar motionärerna.

Kristdemokraterna kräver i motion Kr361 att anslagen till de fria grupperna och Teateralliansen ska pris- och löneomräknas (yrkande 1). Motionärerna är kritiska till att vissa anslag inom kultursektorn inte omfattas av någon pris- och löneuppräknings trots att större delen av dem går till löner. Det gäller t.ex. anslaget till de fria grupperna och till Teateralliansen. Det finns all anledning att kritisera regeringen för dess sätt att handskas med denna fråga, framhåller motionärerna som också påpekar att problemet har varit väl känt sedan länge och är i stort behov av att åtgärdas.

Behovet av en pris- och löneomräkning av anslaget till de fria grupperna tas också upp i *fyrpartimotionen Kr357* (kd, m, fp, c). Motionärerna anser att det borde vara en självklarhet att även detta anslag ska omfattas av pris- och löneomräkning (yrkande 3).

Utskottet

Tydlig redovisning av pris- och löneomräkningar

Utskottet vill inledningsvis ta upp frågan om det sätt på vilket regeringen redovisar gjorda pris- och löneomräkningar av olika anslag.

Sedan ett antal år tillbaka anges i budgetpropositionen hur stora pris- och löneomräkningar som gjorts. Det framgår av särskilda tabeller i vilka man för respektive anslag kan utläsa med vilket samlat belopp pris- och löneomräkningen har påverkat den föreslagna anslagsnivån, liksom hur stort nettobelopp som förts till eller från anslaget genom direkta politiska beslut. Det senare är inte minst viktigt eftersom läsaren därigenom snabbt får en bild av vilka politiska prioriteringar som bär upp regeringens budgetalternativ på mer detaljerad nivå. Av betydelse är emellertid också att kommentarerna i anslutning till dessa uppgifter är tydliga, och så är oftast också fallet när det gäller de politiska prioriteringarna.

Däremot kan man av budgetpropositionen inte direkt utläsa hur pris- och löneomräkningen är gjord, vilket enligt utskottets mening framstår som önskvärt mot bakgrund av de diskussioner som har förevarit i denna fråga under senare år. Särskilt påtagligt blir behovet av en sådan redovisning när pris- och löneomräkningen är negativ, som fallet är i årets budgetproposition för fem av anslagen på utgiftsområde 17¹. Inte i något av dessa fall kommenteras denna omständighet. För ett av anslagen – Statens ljud- och bildarkivs förvaltningsanslag – leder pris- och löneomräkningen till att anslaget för 2005 minskas med motsvarande 2,7 %.

En ledstjärna för budgetarbetet bör enligt utskottets mening vara tydlighet. Budgetförslaget bör vara lätt att förstå, och i de fall uppgifter framstår som anmärkningsvärda bör de kommenteras och förklaras. Utskottet ser det som önskvärt att regeringen på utgiftsområde 17 utformar sitt budgetförslag i enlighet med dessa principer.

Vad utskottet här har anfört bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Pris- och löneomräkning av de fria gruppernas anslag

Som ett led i utskottens uppföljnings- och utvärderingsarbete har kulturutskottet med hjälp av riksdagens utredningstjänst (RUT) under det gångna året börjat undersöka hur principerna för pris- och löneomräkningen av anslagen inom utgiftsområde 17 fungerar i praktiken. Som också Vänsterpartiet fram-

¹ För följande anslag är pris- och löneomräkningen negativ i regeringens budgetförslag för 2005 på utgiftsområde 17, nämligen 26:1 *Statens ljud- och bildarkiv*, 28:7 *Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål*, 28:14 *Statens konstråd*, 28:19 *Konstnärsnämnden* och 28:29 *Centrala museer: Stiftelser*.

håller i sin motion har utskottet så sent som i våras behandlat frågor av detta slag². RUT hade då förberedande undersökt om det var möjligt att jämföra gjorda pris- och löneomräkningar med den faktiska lönekostnadsutvecklingen för teater- och dansinstitutioner samt fria teatergrupper. Något entydigt resultat kunde dock inte utläsas ur det framtagna materialet bl.a. eftersom statistiken i vissa delar inte var helt jämförbar. Materialet tydde dock enligt RUT på att pris- och löneomräkningarna har varit mindre än de faktiska lönekostnadsökningarna.

Mot denna bakgrund ansåg utskottet att det behövdes en grundlig genomgång och analys innan några närmare slutsatser kunde dras. Utskottet uttalade också att det därför avsåg att fördjupa sina kunskaper i frågan.

RUT har därefter fått i uppdrag att fullfölja sin studie genom att i några fallstudier undersöka vilka konsekvenser pris- och löneomräkningen har för ett antal enskilda teatrar bland institutionsteatrarna och de fria grupperna inom teater- och dansområdet. Resultatet av denna undersökning kommer att delges utskottet under loppet av 2005.

Vad beträffar de fria grupperna vill utskottet också erinra om att riksdagen våren 2004 gjorde ett tillkännagivande (bet. 2003/04:KrU7, rskr. 2003/04:202) och då gav regeringen i uppdrag att se över relationen mellan verksamhets- och projektbidrag för de fria grupperna i syfte att åstadkomma en långsiktigt hållbar utveckling. I dagsläget tvingas nämligen ofta de fria grupperna att genomföra sin ordinarie verksamhet som projekt, eftersom verksamhetsbidragen är otillräckliga.

Av budgetpropositionen framgår att regeringen har för avsikt att göra en sådan översyn av stödformerna för de fria grupperna. Enligt regeringens mening är det också viktigt att Kulturrådet fortsätter att följa upp hur kommuner, landsting och regioner medverkar till att förbättra de fria gruppernas villkor.

Till detta kommer frågan om pris- och löneomräkningen av bidragen till de fria grupperna. Liksom motionärerna anser utskottet att det är en viktig fråga. Som framgått av den tidigare redovisningen görs ingen pris- och löneomräkning av dessa bidrag. Det finns enligt utskottets mening anledning att utvärdera effekterna av detta. Det bör göras i ett större sammanhang som omfattar anslagen inom hela kultursektorn. Utskottet föreslår således att regeringen ska ges i uppdrag att utvärdera effekterna av det nuvarande pris- och löneomräkningssystemet och dess tillämpning på anslagen inom politikområde 28 Kulturpolitik. Regeringen bör därefter återkomma till riksdagen och redovisa resultatet av denna utvärdering.

Vad utskottet här har anfört bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

De i motionerna framförda förslagen är i och med det i huvudsak tillgodosedda och bör enligt utskottets mening inte föranleda någon ytterligare åtgärd från riksdagens sida.

² Betänkande 2003/04:KrU6 om övergripande frågor på kulturområdet, s. 37–40.

Med hänvisning härtill avstyrker utskottet motionerna Kr311 (v), Kr361 (kd) yrkande 1 och Kr357 (kd, m, fp, c) yrkande 3.

Omräkningen av anslagens lokalkostnadsdel

Som utskottet nyss berört är pris- och löneomräkningen negativ för fem av anslagen på utgiftsområde 17. Enligt vad utskottet inhämtat beror detta framför allt på två omständigheter. Delvis har det samband med att kompensationen för löneökningar har minskats i förhållande till tidigare beräkningar. Denna fråga har regeringen anmält i 2004 års vårproposition³. Delvis beror det på fallande marknadshyror, vilket medfört att kompensationen för lokalkostnaderna blir negativ för vissa myndigheter som kommer att få sina hyreskontrakt omförhandlade inför 2005.

Det senare förhållandet har utskottet också blivit uppmärksammat på när företrädare för Nordiska museet, Tekniska museet och Livrustkammaren den 14 oktober 2004 uppvaktade utskottet för att informera om att de tre museerna nästa år väntas få ökade hyreskostnader samtidigt som prisomräkningen sänker den kompensation de får för att möta dessa kostnader.

För att få en klarare bild av vilka principer som styr prisomräkningen av myndigheters och vissa institutioners kompensation för lokalkostnader har utskottet även i detta fall tagit hjälp av RUT, som redovisat resultatet av sin undersökning i två promemorior som överlämnats till utskottet⁴. I sammandrag och starkt förenklat visar de följande.

Kompensationen för lokalkostnader grundas på beräkningar som Statskontoret svarar för. Dessa beräkningar återspeglar inte nödvändigtvis hur lokalkostnaderna för en enskild myndighet utvecklas, utan är i stället avsedda att fånga upp förändringar i den allmänna hyresnivån för likvärdiga lokaler i områden som motsvarar myndighetens läge. Det innebär att en myndighet mycket väl kan ha oförändrad hyra, men trots det få ökad kompensation för sina hyreskostnader.

För myndigheter med fleråriga hyresavtal fastställs kompensationen vanligtvis enligt två metoder. Under löpande avtalsperiod räknas kompensationen i regel upp enligt en schablon som varje år motsvarar 70 % av konsumentprisindex. Skulle konsumentpriserna ett år öka med 1,5 % kommer alltså även myndigheternas hyreskompensation att öka, men endast med 1,05 %.

De år hyresavtalen ska förhandlas om gör Statskontoret en fördjupad beräkning av hur den allmänna hyresnivån för likvärdiga lokaler i regionen faktiskt har utvecklats under *hela* avtalsperioden. Detta ger ingångsvärdet för ersättningen under efterföljande avtalsperiod.

Under senare år har marknadshyror i Stockholmsområdet fallit. Samtidigt har den allmänna prisnivån fortsatt att stiga. Trots en sänkning av den allmänna hyresnivån har myndigheter under löpande avtalsperiod erhållit en

³ Proposition 2003/04:100 – 2004 års ekonomiska vårproposition, avsnitt 6.2.1. De takbegränsade utgifternas förändring jämfört med budgetpropositionen för 2004.

⁴ Riksdagens utredningstjänsts promemorior *Lokalkostnader inom kulturområdet*, daterad den 21 oktober 2004 samt *Kompletterande frågor rörande tre museers hyror*, daterad den 2 november 2004.

stigande hyreskompensation. När avtalsperioden är slut och Statskontoret gör sin fördjupade beräkning av hur hyreskostnaderna utvecklats under hela avtalsperioden bli avvikelserna därför desto större.

Dessa avstämningar är ett tämligen nytt inslag. Fram till 2003 gjordes inga nivåanpassningar när hyresavtalen förhandlades om. Enligt utskottets mening framstår det som rimligt att hyreskompensationen i någon form följer hyreskostnadernas utveckling så länge marknadshyror används som jämförelsenorm. Det är också rimligt att en årligen återkommande nivåanpassning görs av kompensationen.

Det nuvarande systemet är utformat enligt dessa principer. Likväl ger det inte önskat resultat. Särskilt påtagligt blir detta i tider med fallande hyresnivåer, då de båda använda omräkningsmetoderna ger rakt motsatt resultat. Vid omförhandlingstillfällena anpassas kompensationen till de fallande *hyresnivåerna*, under mellanåren till de stigande *prisnivåerna*. Myndigheter och berörda institutioner bör kunna ställa rimliga krav på en långsiktig och förutsägbar finansiering även i detta avseende. De tvära kast som följer med nuvarande lösning motverkar detta syfte.

Enligt utskottets mening bör omräkningsmetodens följsamhet förbättras både i förhållande till myndigheternas och institutionernas faktiska lokalkostnader och i förhållande till hur marknadshyror utvecklats. Ett sätt att uppnå detta kan vara att använda sig av någon form av omräkning under mellanåren som tar hänsyn till dessa båda komponenter. Även andra lösningar är emellertid möjliga. Regeringen bereder för närvarande Ändamålsfastighetskommitténs betänkande (SOU 2004:28) och en modifierad metod kan också behöva anpassas till de förslag som kommer fram i detta sammanhang. Det bör ankomma på regeringen att i samband med den av utskottet nyss föreslagna utvärderingen närmare överväga hur följsamheten i systemet med prisomräkning av lokalkostnader ska kunna förbättras.

Vad utskottet här har anfört bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

2.3 Pensionsvillkor vid teater-, dans- och musikinstitutioner

Utskottets förslag i korthet

Utskottet redovisar de åtgärder regeringen vidtagit för att komma till rätta med pensionsproblemen vid de statsunderstödda teater-, dans- och musikinstitutionerna samt avstyrker ett antal motioner som tar upp motsvarande frågor inklusive de fria gruppernas pensioner.

Jämför reservation 3 (m, fp, kd, c).

Propositionen

I budgetpropositionen – utg.omr. 17, s. 25, 26 och 68 – redovisar regeringen vilka åtgärder som vidtagits för att komma till rätta med de problem som

uppkommit vid de statligt stödda teater-, dans- och musikinstitutionerna med anledning av dels de pensionspremiehöjningar som dessa institutioner blivit aviserade, dels några nya pensionsregler som tillkommit i samband med omläggningen av det allmänna pensionssystemet och senare.

Åtgärderna som regeringen vidtagit i samarbete med arbetsmarknadens parter innebär att sammanlagt 40 miljoner kronor tillförs sektorn 2005 för olika pensionslösningar, varav 20 miljoner kronor avser en engångsvis insats.

Flertalet anställda inom teater-, dans- och musikområdet har en lägre pensionsålder än den gängse. En kompletterande ålderspension är ett sätt att skapa tryggare pensionsförhållanden på området. Av de medel som fr.o.m. 2005 tillförs sektorn är enligt regeringen 15 miljoner kronor avsedda att göra det möjligt att införa en sådan ordning på teater-, dans- och musikområdet. En förutsättning är dock att parterna reglerar detta genom ett kollektivavtal.

Den kompletterande ålderspensionen bör enligt regeringen kombineras med åtgärder som främjar fortsatt yrkesverksamhet för yrkesgrupper med tidig pensionsålder som sångare och dansare. Regeringen avser därför att i fortsatt dialog med arbetsmarknadens parter göra en översyn av den s.k. PISA-förordningen⁵. I översynen ingår bl.a. att pröva frågan om karriärväxling i samband med tidig pensionsavgång och att utarbeta förslag som innebär att karriärväxlingen leder till nytt förvärvsarbete.

Regeringens översyn av scenkonstnärernas pensionsvillkor har även kommit att omfatta premiekostnaderna för nuvarande pensionsåtaganden vid de statligt stödda teater-, dans- och musikinstitutionerna. Som ett led i det arbetet har Statens pensionsverk (SPV) fått i uppdrag att beräkna vilka kostnadsökningar införandet av försäkringstekniska premier fick under 2001, vilket var första året med detta nya premiesystem. Enligt SPV var de faktiska kostnaderna 5 miljoner kronor högre än de preliminärt fastställda avgifterna för 2001. Av de medel som enligt förslagen i budgetpropositionen tillförs sektorn för olika pensionslösningar fr.o.m. 2005, avser 5 miljoner kronor kompensations för dessa kostnader. Av samma skäl tillförs sektorn 20 miljoner kronor engångsvis som retroaktiv kompensation för 2001–2004.

Motionerna

Kostnaderna för teater-, dans- och musikinstitutionernas pensionsåtaganden samt kulturskaparnas pensionsvillkor tas upp i flera motioner.

Moderata samlingspartiet anser i motion Kr233 att det belopp som satts av i budgetpropositionen för scenkonstnärernas pensioner inte är en permanent lösning. Motionärerna vill därför återigen understryka att pensionsfrågorna för kulturskaparna måste lösas (yrkande 23).

I motion Kr239 (m) återkommer partiet till samma ämne och föreslår där att riksdagen ska göra uttalanden om dels konstnärerna och pensionssystemet (yrkande 8), dels pensioner för kulturskapare (yrkande 12). Motionärerna

⁵ Förordning (2003:56) om tjänstepension och tjänstegrupplivförsäkring för vissa arbetstagare med icke-statlig anställning. Denna förordning ger vissa arbetstagare med icke-statlig anställning rätt till bl.a. statlig pension.

erinnrar om att de samhällsägda scenkonstinstitutionerna har drabbats av kraftigt höjda pensionspremier på 70 miljoner kronor per år som institutionerna inte kunnat påverka än mindre förutse. I budgeten anvisas nu en, enligt motionärernas mening, närmast symbolisk kompensation på fem miljoner kronor per år, förutom ett engångsbelopp på 20 miljoner kronor. Pensionsfrågorna bidrar till de höga kostnadsökningarna för sceninstitutionerna och måste snarast lösas. Här har regeringen ett stort ansvar slår motionärerna fast.

Samma motionärer ställer sig dock positiva till att regeringen har öronmärkt 15 miljoner kronor för att scenkonstnärerna ska få en kompletterande tjänstepension som motsvarar vad som gäller för andra anställda. Beloppet täcker visserligen endast halva kostnaden för att få bort denna orättvisa men motionärerna ser det som ett viktigt steg framåt. Detsamma gäller regeringens löfte att äntligen ta tag i och lösa de särskilda pensionsproblemen för dansare och sångare.

Folkpartiet liberalerna begär i motion Kr368 att regeringen ska återkomma med en tydlig ekonomisk redovisning av hur pensionsåtagandena har påverkat institutionsteatrarna (yrkande 10). Motionärerna ser förslaget i propositionen om en extra tilldelning på 5 miljoner kronor per år och 20 miljoner kronor retroaktivt som klart otillräckligt och föreslår för egen del i sitt budgetalternativ att ytterligare 10 miljoner kronor per år ska anvisas för detta ändamål.

I motion Kr302 föreslår Runar Patriksson (fp) att staten ska kompensera scenkonsten vid kulturinstitutionerna inom teater, musik och dans för de ökade pensionskostnaderna och socialavgifterna vid svenska artisters resor och frilansarbete. Motionären är bl.a. kritisk till att staten tar ut högre pensionspremier redan från 2004 utan att erbjuda någon kompensation.

Kristdemokraterna ser i motion Kr361 de höjda pensionspremierna som kanske det mest akuta problemet för teater-, dans- och musikinstitutioner. Denna ofinansierade kostnadsökning var omöjlig att förutse för institutionerna och kan komma att få dramatiska konsekvenser. Motionärerna förväntar sig att regeringen finner en lösning som innebär att verksamheten vid institutionerna inte blir lidande (yrkande 2).

I motion Kr341 pekar också Sven Brus och Yvonne Andersson (båda kd) på de ofinansierade kostnadsökningar som institutionerna drabbats av till följd av höjda pensionspremier. Om inte denna fråga får en lösning hotas många kulturarbetare med uppsägning. Motionärerna ser det som särskilt angeläget att lösa pensionsförhållandena för dansare och sångare som av fysiska och konstnärliga skäl har en lägre pensionsålder än övriga arbetstagar.

Vänsterpartiet begär i motion Kr309 att regeringen i särskild ordning ska utreda och redovisa hur man långsiktigt ska lösa:

- frågan om scenkonstsinstitutionernas premiepensionsavgifter (yrkande 1),
- frågan om finansiering av den kompletterande tjänstepensionen (KÅPAN) för de anställda vid scenkonstens institutioner (yrkande 2),
- problemet med sångarnas och dansarnas pensioner (yrkande 3),

- frågan om finansieringen av pensioner för den fria scenkonstens anställda (yrkande 4).

Motionärerna kräver slutligen också att regeringen noggrant ska följa utvecklingen vid scenkonstinstitutionerna för att vid behov kunna ingripa med akuta åtgärder (yrkande 5).

Av motionen framgår att Vänsterpartiet hyser mycket stor förståelse för det krav som Teaterförbundet och Svensk Scenkonst ställt efter det att budgetpropositionen lagts fram. De båda organisationerna krävde då att regeringen under 2005 skulle frysa höjningen av premiepensionsavgiften på den nivå som institutionerna föreslås få kompensation för i budgetpropositionen. De krävde också att hotet om retroaktiva inbetalningar skulle undanröjas.

Den fria scenkonstens pensioner tas av Vänsterpartiet också upp i motion Kr290 yrkande 13. Motionärerna framhåller där att det är av stor vikt att den fria scenkonsten inte glöms bort när nu teater-, dans- och musikinstitutionernas pensioner ses över. Regeringen måste ta ansvar för att pensionsproblemen löses även för den fria scenkonsten, anser motionärerna.

Centerpartiet framhåller i sin budgetmotion, Kr389, att de fria grupperna ofta har en besvärlig ekonomisk situation. Partiet föreslår därför att den fria scenkonstens anslag ska höjas med totalt 25 miljoner kronor, varav 10 miljoner kronor ska gå till dansares och sångares pensionsavgångar.

Regeringsbeslutet den 28 oktober 2004

I Regeringskansliet har även efter det att budgetpropositionen presenterades arbetet fortsatt för att finna en lösning på problemet med de ökade pensionskostnaderna för landets statligt stödda teater-, dans- och musikinstitutioner. Det har resulterat i att regeringen vid sitt sammanträde torsdagen den 28 oktober 2004 fattat beslut om att de pensionspremierivåer som gäller under 2004 för vissa statsunderstödda teater-, dans- och musikinstitutioner ska gälla även för 2005. Regeringen beslutade i december 2003 att tillfälligt stoppa en tilltänkt höjning för 2004 av de preliminärt fastställda pensionsavgifterna för dessa institutioner. Det nya beslutet innebär att även den preliminära avgiften för 2005 kommer att ligga kvar på oförändrad nivå under hela det året. Av beslutet framgår att regeringen avser att återkomma med ett nytt förslag om hur skillnaden mellan slutliga och preliminära avgifter för 2004 och 2005 ska finansieras.

I ett pressmeddelande från Kulturdepartementet samma dag ges följande bakgrund till beslutet.

Regeringen vidtar nu, i samråd med Miljöpartiet och Vänsterpartiet, ytterligare åtgärder för att lösa problemen med ökade pensionskostnader för landets statligt stödda teater-, dans- och musikinstitutioner.

Utöver de medel som redan tillförts sektorn för olika pensionslösningar i höstens budgetproposition räknar regeringen nu med att kunna tillföra ytterligare särskilda medel under våren 2005 för att täcka merparten av scenkonstens ökade pensionspremiekostnader. Ett förslag om detta

kommer att presenteras av regeringen, Miljöpartiet och Vänsterpartiet i den kommande vårpropositionen.

I avvaktan på vårpropositionens förslag kommer pensionspremierna att tillfälligt läsas på den nuvarande nivån för teater-, dans- och musikinstitutionerna.

Regeringen kommer också att inbjuda arbetsmarknadens parter till fortsatta överläggningar i den särskilda arbetsgrupp som tillsattes i början av 2004 om pensionsfrågorna. En översyn kommer bl.a. att göras av den s.k. PISA-förordningen som reglerar pensionsvillkoren för personalen vid scenkonstens institutioner. I översynen skall bl.a. ingå att pröva frågan om karriärväxling i samband med tidig pensionsavgång.

– Med de förstärkningar som nu aviseras räknar regeringen med att övergången till försäkringstekniska pensionspremier, som påbörjades 2001, är slutligt reglerad och att de berörda institutionerna därefter själva ska bära premiekostnaderna för sin personal, säger kulturminister Pär Nuder.

– Därmed skapas också bättre förutsättningar för teater-, dans- och musikinstitutionerna att fullfölja sitt kulturpolitiska uppdrag.

Utskottet

På senare år har olika pensionsfrågor kommit att bli ett alltmer påtagligt problem för de 63 statsunderstödda institutionerna på teater-, dans- och musikområdet som omfattas av den s.k. PISA-förordningen.

Två frågor har dominerat, nämligen kostnaderna för de pensionspremier som de 63 institutionerna betalar till Statens pensionsverk (SPV) samt arbetstagarnas pensionsvillkor.

De statsunderstödda scenkonstinstitutionernas pensionspremier

På det statliga området infördes 1998 en ny försäkringsmodell för myndigheternas avtalsförsäkringar. Genom den fick myndigheterna det fulla kostnadsansvaret för förändringar i anställningsvillkoren. En grundläggande princip var att finansieringen av avtalsförsäkringarna så långt möjligt skulle ske på samma villkor som på övriga arbetsmarknaden.

År 2001 infördes en motsvarande försäkringslösning för de 63 scenkonstinstitutionerna inom PISA-området. Tidigare hade dessa institutioner betalat låga schabloniserade pensionspremier, men genom omläggningen anpassades premierna till de faktiska kostnaderna. Avsikten var att övergången skulle vara kostnadsneutral. För ändamålet tillfördes institutionerna därför närmare 100 miljoner kronor för fördelning via Kulturrådet.

Vid införandet beslutades också med stöd av arbetsgivarorganisationen Teatrarnas riksförbund (nuvarande Svensk Scenkonst) att premiekostnaderna skulle fördelas solidariskt mellan samtliga institutioner på området. Tagna var för sig finns det skillnader mellan de 63 institutionernas premienivåer, men för gruppen som helhet har alltså en enhetlig avgift fastställts. Samtidigt beslutades att nivån på de preliminärt beräknade avgifterna skulle läsas under treårsperioden 2001–2003.

I december 2003 aviserade SPV att premienivån för 2004 skulle höjas från 9,59 till 13,99 % av lönesumman. För de 63 institutionerna sammantagna

motsvarade det en årlig kostnadsökning på 60–70 miljoner kronor. För att skapa rådrum att hantera den uppkomna situationen beslutade regeringen den 18 december 2003 att de 63 institutionernas premienivå skulle vara oförändrat 9,59 % under 2004.

Frysningen avsåg den preliminärt fastställda premienivån för 2004. Det innebär att höjningen i stället skulle komma att slå igenom med fördröjning när avgiften slutligt skulle regleras i maj 2005, då ett engångsbelopp motsvarande skillnaden mellan slutligt fastställda pensionsavgifter och preliminärt inbetalade belopp skulle betalas in, dvs. i princip 60–70 miljoner kronor.

Eftersom frysningen endast avsåg 2004 års avgifter skulle de 63 scenkonstinstitutionerna, om inga andra åtgärder vidtogs, nästa år därutöver komma att påföras en i princip lika stor höjning av de preliminära avgifterna för 2005. De ökade premiekostnaderna skulle således detta år uppgå till uppskattningsvis 120–140 miljoner kronor.

I årets budgetproposition har regeringen satt av 40 miljoner kronor för olika pensionslösningar på scenkonstens område under 2005. Härav är 25 miljoner kronor kompensation för en slutreglering som SPV gjort av ingångsvärdet för 2001 års premier då de faktiska kostnaderna översteg de preliminärt beräknade avgifterna med 5 miljoner kronor. Därför föreslås i propositionen att institutionerna ska tillföras dels ett lika stort årligt belopp fr.o.m. 2005, dels en engångsvis retroaktiv kompensation på 20 miljoner kronor för fyraårsperioden 2001–2004. Eftersom premienivån varit låst under perioden 2001–2003 betraktas därmed hela treårsperioden som slutreglerad.

Regeringen har dessutom den 28 oktober 2004 beslutat att frysa de 63 institutionernas preliminära pensionsavgifter under 2005 på oförändrad nivå. I beslutet sägs också att regeringen avser att återkomma med besked om hur skillnaden mellan slutlig och preliminär premie för såväl 2004 som 2005 ska finansieras. Ett förslag i frågan kommer, enligt vad t.f. kulturminister Pär Nuder meddelade vid en presskonferens samma dag, att redovisas på tilläggsbudget i 2005 års vårproposition. Statsrådet Nuder uppgav samtidigt att regeringen har för avsikt att i budgetpropositionen för 2006 lägga förslag som höjer anslagsnivån för de 63 institutionerna med ett belopp motsvarande ca 90 % av premiekostnadshöjningen. Med dessa åtgärder betraktar regeringen frågan om scenkonstinstitutionernas pensionspremier som löst.

Utskottet noterar med stor tillfredsställelse regeringens beslut i denna fråga. Det innebär att regeringen i samråd med Vänsterpartiet och Miljöpartiet har kommit fram till en, enligt utskottets mening, långsiktigt hållbar lösning som ger de berörda institutionerna möjlighet att ta ett eget ansvar för pensionskostnaders fortsatta utveckling.

Förutsättningarna för detta underlättas dessutom av att uppbörden av myndigheters pensionsavgifter kommer att läggas om. För de 63 institutionerna sker det 2006. Då frångår man nuvarande system med preliminära och slutliga avgifter eftersom det på annat håll visat sig kunna skapa osäkerhet hos myndigheter om de faktiska pensionskostnadernas omfattning. Dessutom har det kunnat leda till stora justeringsbelopp vid avstämningen av premierna. I stäl-

let inför man en definitiv uppbörd grundad på månatliga rapporter till SPV om respektive institutions anställningsuppgifter. Avgifterna kommer då att baseras på ett aktuellt underlag och någon avstämning mellan preliminära och slutliga avgifter behövs i det läget inte.

Kulturarbetarnas pensionsvillkor

Reformeringen av det allmänna pensionssystemet har medfört att ålderspensionen numera grundas på livsinkomsten, och inte längre på de 15 bästa inkomståren. Nyordningen missgynnar arbetstagare som har ett relativt kort arbetsliv med ojämna inkomster. Det gäller bl.a. dansare vid de statsunderstödda teater-, dans- och musikinstitutionerna med avgångsrätt vid 41 års ålder samt korister och sångsolister med avgångsrätt vid 52 års ålder.

Väljer en dansare eller sångare att gå i pension vid dessa åldrar får de enligt PISA-förordningen en pension motsvarande 65–70 % av lönen fram till ordinarie ålderspension. Pensionen samordnas inte med andra inkomster, vilket innebär att den som övergår i annan anställning vid den tidiga pensionsåldern kan uppbära både pension och lön. Lönen berättigar då dessutom till ytterligare pensionspoäng vilket förbättrar den allmänna pensionen.

Till bilden hör att en arbetstagare sedan september 2001 har rätt att arbeta till 67 års ålder. Denna rätt är ovillkorlig och kan enligt lagen (1982:80) om anställningsskydd inte avtalas bort genom kollektivavtal. Den konstnärliga personalens tidigare *skyldighet* att på anmaning av arbetsgivaren sluta sin anställning vid de tidiga pensionsåldrarna gäller därför inte längre. En enskild dansare eller sångare avgör själv om han eller hon vill fortsätta att arbeta fram till 67 års ålder.

För kulturarbetare med tidig pensionsavgång har övergången till ett nytt allmänt pensionssystem inneburit att pensionen efter 65 års ålder försämrats. Osäkerheten om den framtida pensionen har lett till att dansare och sångare fortsätter sin anställning i stället för att gå i pension vid de åldrar som tidigare varit vanliga. Konsekvenserna vid t.ex. Operan är att unga dansare inte får någon anställning.

Ytterligare en faktor av betydelse i detta sammanhang är frågan om en kompletterande ålderspension – Kåpa – för kulturarbetarna vid scenkonstitutionerna. Arbetstagarorganisationerna har krävt att de anställda vid dessa institutioner ska ges en kompletterande tjänstepension som är likvärdig med den som gäller för statsanställda.

Av det resurstillskott som i årets budgetproposition tillförs scenkonstens område är 15 miljoner kronor avsedda att ge möjlighet till en sådan lösning. Det ankommer emellertid på parterna att sluta kollektivavtal i frågan.

Av budgetpropositionen framgår att regeringen har för avsikt att kombinera denna satsning med åtgärder som främjar fortsatt yrkesverksamhet för yrkesgrupper med tidig pensionsålder, såsom sångare och dansare. Regeringen kommer därför att fortsätta diskussionen med arbetsmarknadens parter och göra en översyn av PISA-förordningen. I översynen ska man bl.a. undersöka

möjligheterna till karriärväxling vid tidig pensionsavgång och försöka finna lösningar som innebär att karriärväxlingen leder till ett nytt förvärvsarbete.

Utskottet ställer sig positivt även till detta initiativ eftersom det kan lösa problemet med den dåliga personalörligheten bland dansare och sångare vid de statsunderstödda scenkonstinstitutionerna. Det föreslagna resurstillskottet ser utskottet som ett första viktigt steg för att komma till rätta med detta problem. Resurstillskottet motsvarar emellertid endast ungefär halva det belopp som krävs för att berörda arbetstagare ska erhålla en kompletterande ålderspension likvärdig den som gäller för statligt anställda. Utskottet utgår emellertid ifrån att regeringen vid sin fortsatta översyn av PISA-förordningen beaktar även denna fråga i syfte att finna en snar lösning.

Fria grupperns pensionsförhållanden

De fria teater-, dans- och musikgrupperna svarar för en betydande del av utbudet av teater, dans och musik. Vänsterpartiet tar i två motioner upp frågan om finansieringen av de fria gruppernas pensioner och kräver att regeringen tar sitt ansvar för att pensionsproblemen löses även för den fria scenkonsten.

Frågan om de fria gruppernas pensioner har nyligen tagits upp i en interpellationsdebatt. Som svar på en fråga av Gunilla Tjernberg (kd) framhöll utbildnings- och kulturminister Leif Pagrotsky (s) den 15 november 2004 följande:

Vad gäller de fria grupperna delar jag Gunilla Tjernbergs uppfattning att de såväl konstnärligt som kulturpolitiskt är en värdefull del av svenskt kulturliv. Mot den bakgrunden har regeringen medvetet arbetat för att förbättra teater- och dansgruppernas situation, genom att kraftigt förstärka de statliga stöden på området. I höstens budgetproposition har regeringen även aviserat att stödformerna för de fria grupperna ska ses över, i syfte att förbättra utformningen av stöden. För de fria teater- och dansgruppernas pensioner gäller dock andra förutsättningar än för personalen vid de statligt stödda institutionerna. Ett avtal har träffats mellan Teaterförbundet och Svensk Scenkonst, Teatercentrum och Danscentrum, som innebär att en grupp frilansande konstnärer numera omfattas av kompletterande avtalspensioner av annat slag än den så kallade PISA-förordningen och det statliga pensionsavtalet PA03. Enligt uppgifter från Statens kulturråd tillämpar de fria teatergrupperna i mycket stor utsträckning det nya kollektivavtalet. Regeringen har också understrukit vikten av att Statens kulturråd i dialog med de fria grupperna analyserar möjligheterna till förbättringar av villkor som avtalsenliga löner, pensionsåtaganden med mera.

I en efterföljande replik påpekade statsrådet Pagrotsky vidare:

Diskussionen nu har handlat om svårigheterna för grupperna att betala de pengar som de behöver komma ut med för att klara sina pensionsåtaganden. Om det skulle jag egentligen bara vilja säga två saker. Det ena är att de fria grupperna får ju pengar i klump som de själva har full frihet att spendera på eget sätt. Sedan 1997 har de pengar som de får, som de disponerar, fördubblats. Jag tycker att det är beklagligt om dessa pengar har spenderats på ett sätt som gör att grupperna inte har råd att fullgöra de skyldigheter de har enligt de avtal de själva har valt att skriva på med

sina motparter, de fackliga organisationerna, på det här området. En fördubbling av pengarna borde räcka för att man som arbetsgivare ska göra rätt för sig när man betalar löner och uppfyller andra villkor.

Liksom motionärerna ser även utskottet det som viktigt att också de fria gruppernas pensionsproblem får en lösning. Utskottet vill i detta sammanhang erinra om att riksdagen så sent som i våras gav regeringen till känna att relationen mellan verksamhets- och projektbidragen för de fria grupperna skulle ses över⁶ I det sammanhanget uttalade riksdagen också att det behövs en snar lösning på frågan om hur pensionerna för de fria grupperna ska säkerställas. Enligt utskottets mening är det därför inte påkallat att riksdagen nu på nytt gör ett uttalande i denna fråga.

I efterföljande avsnitt om medelsanvisningen för 2005 tar utskottet ställning till regeringens, Folkpartiet liberalernas och Centerpartiets förslag om att nästa år avdela ytterligare resurser till scenkonstinstitutionernas och de fria gruppernas pensionskostnader.

Övriga motionsyrkanden som behandlas i detta sammanhang är enligt utskottets mening tillgodosedda med de uttalanden som utskottet har gjort.

Utskottet avstyrker därför motionerna Kr233 (m) yrkande 23, Kr239 (m) yrkandena 8 och 12, Kr290 (v) yrkande 13, Kr302 (fp), Kr309 (v) yrkandena 1–5, Kr341 (kd), Kr361 (kd) yrkande 2 och Kr368 (fp) yrkande 10.

⁶ Betänkande 2003/04:KrU7 Teater, dans och musik, rskr. 2003/04:202.

3 Anslagen för 2005 inom utgiftsområde 17

Utskottets förslag i korthet

Utskottet föreslår att riksdagen godkänner regeringens förslag till fördelning av anslag inom utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid liksom förslaget att avveckla det nationella uppdraget inom området formgivning och design.

De i sammanhanget väckta motionerna avstyrks.

Jämför de särskilda yttrandena 3 (m), 4 (fp), 5 (kd) och 6 (c).

3.1 Utskottets samlade bedömning av budgetalternativen

I utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid ingår sammanlagt sju politikområden av vilka tre också finns uppförda på andra utgiftsområden.

De tre politikområden som odelat ligger inom utgiftsområdet är politikområdena 28 Kulturpolitik, 29 Ungdomspolitik och 30 Folkrorelsepolitik.

De fyra politikområden som spänner över flera utgiftsområden är politikområdena 25 Utbildningspolitik, där kulturutskottet svarar för bl.a. folkbildningen, liksom 26 Forskningspolitik med anslaget för Statens ljud- och bildarkiv, 27 Mediepolitik med bl.a. anslaget till Biografbyrån samt 2 Finansiella system och tillsyn med Lotteriinspektionens anslag.

Regeringens förslag till medelsanvisning för hela utgiftsområdet uppgår till 8 956,5 miljoner kronor. Nivån motsvarar den ram som riksdagen den 24 november fastställt för utgiftsområdet och fördelar sig på politikområden och grupper av anslag på det sätt som framgår av efterföljande tabell. Av tabellen framgår också vilka alternativa prioriteringar som förordas av oppositionspartierna.

Den för 2005 fastställda utgiftsramen är närmare 300 miljoner kronor högre än motsvarande ramnivå som riksdagen för ett år sedan lade fast för budgetåret 2004. Av uppräknningen förklaras 92 miljoner kronor av pris- och löneomräkningar av olika anslag, medan närmare 200 miljoner kronor har sin grund i förslag om mer direkta anslagstillskott. Bland regeringens större satsningar på kulturpolitikens område kan nämnas förslag om att vid årsskiftet låta ytterligare 16 museer införa fri entré, att ge särskild kompensation till 63 institutioner på teater-, dans- och musikområdena för att lindra övergången till ett nytt pensionssystem samt att i enlighet med riksdagens tidigare beslut göra en ny årlig uppräknning av stödet till underhåll av kyrkliga kulturminnen.

I tabellen redovisas förslagen avrundade till miljoner kronor i den ordning politikområdena behandlas i budgetpropositionen på utgiftsområdet. Regeringens förslag redovisas i absoluta värden. Oppositionspartiernas förslag återges som avvikelser i förhållande till regeringens förslag. En mer detaljerad sammanställning av regeringens och oppositionspartiernas förslag återfinns i *bilaga 3*.

TABELL. FÖRSLAG TILL FÖRDELNING AV UTGIFTER PÅ UTGIFTSOMRÅDE 17
KULTUR, MEDIER, TROSSAMFUND OCH FRITID FÖR 2005.

Miljoner kronor

Politikområde	Reg.	Oppositionspartiernas förslag			
	förslag	m	fp	kd	c
<i>Politikområde 28 Kulturpolitik</i>	5 512,3	-115,0	+65,9	+2,0	+6,0
<i>varav:</i>					
Allmän kulturverksamhet (28:1–28:4)	400,5	-5,0	+27,4	-2,0	+77,5
Teater, dans och musik (28:5–28:7)	1 742,7	+23,0	+50,0	+15,0	+53,0
Bibliotek, litteratur o kulturtidskr. (28:8–28:13)	258,9	–	+13,5	-2,5	-36,0
Bild, form o konsthantverk (28:14–28:18)	97,9	-11,0	-7,0	–	+0,5
Stöd till konstnärer (28:19–28:20)	304,2	-50,0	+2,0	–	–
Arkiv (28:21–28:24)	346,3	–	+9,0	+1,0	+0,5
Kulturmiljö (28:25–28:27)	652,1	+18,0	-1,0	+5,0	–
Museer o utställningar (28:28–28:35)	1 384,2	-90,0	-38,0	-22,5	-93,5
Film (28:36)	235,7	–	–	–	+3,0
FoU inom kulturområdet (28:37)	35,4	–	–	–	–
Trossamfund (28:38–28:39)	54,4	–	+10,0	+8,0	+1,0
<i>Politikområde 27 Mediepolitik</i>	33,3	–	-3,5	–	–
<i>Politikområde 29 Ungdomspolitik</i>	108,1	-5,0	–	–	–
<i>Politikområde 30 Folk rörelsepolitik</i>	495,7	+10,0	–	+5,0	+21,0
<i>varav:</i>					
Idrott (30:1)	448,2	+10,0	–	–	–
Allmänna samlingslokaler (30:2)	29,0	–	–	+5,0	+21,0
Kvinno- och friluftorganisationer (30:3–30:4)	18,4	–	–	–	–
<i>Politikområde 25 Utbildningspolitik</i>	2 724,3	-1 200,0	+31,0	–	+73,0
<i>varav:</i>					
Folkbildning (25:1)	2 635,2	-1 200,0	+31,0	–	+70,0
Handikappåtg. o kontakttolkutbildn. (25:2–25:3)	89,1	–	–	–	+3,0
<i>Politikområde 26 Forskningspolitik</i>	40,7	–	–	–	–
<i>Politikområde 2 Finansiella system och tillsyn</i>	42,2	–	–	–	–
Totalt för utgiftsområde 17	8 956,5	-1 310,0	+93,4	+7,0	+100,0

I första steget av budgetprocessen har alltså riksdagen på förslag av finansutskottet (bet. 2004/05:FiU1) beslutat att ramen för utgiftsområde 17 ska vara 8 956,5 miljoner kronor för 2005. Det innebär att kulturutskottet i sin fortsatta beredning av anslagsfördelningen inom utgiftsområdet är förhindrat att föreslå lösningar som medför att anslagen summerar sig till högre belopp. Inget hindrar emellertid att utskottets förslag understiger denna nivå.

Förslag till alternativa anslagsnivåer har framförts av Moderata samlingspartiet, Folkpartiet liberalerna, Kristdemokraterna och Centerpartiet. Av förslagen är det bara det moderata alternativet som utan jämkningar kan tas upp till fortsatt beredning. Moderata samlingspartiets budgetalternativ under-

stiger ramnivån med 1 310 miljoner kronor, bl.a. beroende på att partiet vill omfördela 900 miljoner kronor till ett annat utgiftsområde. Övriga partiers förslag överskrider den fastställda ramen med mellan 7 och 100 miljoner kronor.

Redan av denna anledning bortfaller Folkpartiet liberalernas, Kristdemokraternas och Centerpartiets budgetalternativ som de finns redovisade i motioner väckta under allmänna motionstiden. Utskottet har emellertid även vid en mer detaljerad prövning av dessa förslag funnit att de bärs upp av olika lösningar som utskottet inte kan ställa sig bakom. Detsamma gäller Moderata samlingspartiets förslag på anslagsnivå.

Mot dessa förslag står regeringen och samarbetspartiernas förslag till anslagsfördelning, vilket enligt utskottets mening framstår som väl avvägt.

I det följande går utskottet igenom budgetförslagen på utgiftsområde 17 och prövar anslag för anslag de alternativa lösningar som regeringen och respektive oppositionsparti förordar. Liksom den tidigare återgivna tabellen följer genomgången samma ordning som den som används i budgetpropositionen vid redovisningen av anslagen.

Genomgången utmynnar i att utskottet i avsnitt 3.3 redovisar sitt samlade ställningstagande till de förslagspunkter i propositionen och de yrkanden i motionerna som har direkt inverkan på statsbudgeten för 2005 på utgiftsområde 17.

Övriga motionsförslag som berör frågor med anknytning till statsbudgeten men som väntas få budgeteffekt först 2006 eller senare behandlar utskottet längre fram i betänkandet i avsnitt 7.

3.2 Utskottets genomgång av förslagen på anslagsnivå

3.2.1 Politikområde 28 Kulturpolitik

Statens kulturråd (28:1)

Statens kulturråd ska som central förvaltningsmyndighet inom kulturområdet följa utvecklingen och ge ett samlat underlag för den statliga kulturpolitiken samt bistå regeringen med genomförandet av denna. I den uppgiften ligger en skyldighet att verka för samordning av och effektivitet i de statliga åtgärderna.

Propositionen

Mot bakgrund av att det i dag finns ett stort utbud av aktörer som tillhandahåller Internetbaserade söktjänster för allmänheten gör regeringen bedömningen att Kulturnät Sverige, vars drift Statens kulturråd ansvarar för, bör upphöra den 31 december 2004.

Regeringen föreslår att riksdagen ska anvisa 46,14 miljoner kronor under ramanslaget för budgetåret 2005.

Motionerna

Moderata samlingspartiet förelår i motion Kr349 att anslaget minskas med 5 miljoner kronor (yrkande 1). Enligt motionen kan en minskning av kulturbyråkratin och Kulturrådets dominans skapa möjligheter för förnyelse av kulturen.

Folkpartiet liberalerna föreslår i motion Kr368 att anslaget minskas med 5,65 miljoner kronor (yrkande 42). Minskningen av anslaget består av dels en generell besparing på 6 miljoner kronor, dels en besparing på 2 miljoner kronor till följd av att motionärerna vill behålla Kulturnät Sverige men finansiera det på annat sätt än med statliga medel (yrkande 6) samt dels en ökning av anslaget med 2,35 miljoner kronor. Den sistnämnda förändringen är en följd av att partiet motsätter sig att Kulturrådet för närvarande får använda en del av medlen på anslagen 28:6, 28:7 och 28:9 till administration (yrkande 7).

Kristdemokraterna föreslår i motion Kr363 att anslaget minskas med 1 miljon kronor (yrkande 8).

Centerpartiet föreslår i motion Kr389 att anslaget ökas med 120,5 miljoner kronor. Av dessa medel ska 120 miljoner användas till en satsning på unga människors kultur och 0,5 miljoner kronor på Kulturnät Sverige som enligt partiet inte bör upphöra.

Utskottet

Utskottet gör samma bedömning som tidigare år vad gäller omfattningen av Kulturrådets uppdrag (senast i betänkandet 2003/04:KrU1) och motsätter sig de i motionerna föreslagna neddragningarna på anslaget. Under anslagen 28:6, 28:7 och 28:9 kan Kulturrådet använda delar av de anslagna medlen till kostnader som har samband med administrationen av bidragsgivningen och utvärderingen av den. Utskottet ser för närvarande inte någon anledning att i enlighet med Folkpartiets förslag omfördela dessa medel till detta anslag. Slutligen gör utskottet samma bedömning som regeringen vad gäller Kulturnät Sverige. Det har enligt utskottets mening varit motiverat att staten tagit ett fullt finansiellt ansvar för en Internetportal inom kulturområdet. Motivet för att staten även i fortsättningen ska ta det fulla ansvaret har dock försvagats i och med det ökande utbudet av sådana tjänster med andra finansiärer.

Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete (28:2)

Under detta anslag beräknas medel för bidrag till en rad skilda ändamål på kulturområdet. Medel beräknas bl.a. för bidrag till länskonstnärer, bidrag till organisationer med mångkulturell inriktning, bidrag för att främja funktionshindrades deltagande i kulturlivet samt bidrag till nationella minoriteters språk och kultur. Inom anslaget beräknas också medel för kulturinsatser i arbetslivet, bidrag till länsbildningsförbund m.fl. för kultur- och föreläsningssamhet, bidrag till samisk kultur, bidrag till Svenska institutet, bidrag till centrala amatörorganisationer, centrumbildningar och lokalhållande organisa-

tioner för kulturverksamhet. Dessutom beräknas medel till Statens kulturråds disposition för tillfälliga insatser av utvecklingskaraktär eller insatser som på annat sätt är kulturpolitiskt angelägna.

Propositionen

Regeringen föreslår en ökning av anslaget med 44 miljoner kronor. För olika pensionslösningar för personalen vid de statligt stödda teater-, dans- och musikinstitutionerna tillförs anslaget 40 miljoner kronor varav 5 miljoner kronor är en årlig kompensation för höjda försäkringspremier, 20 miljoner kronor avsedda för engångsvisa åtgärder och 15 miljoner kronor för att göra det möjligt att införa en kompletterande ålderspension för dem med en lägre pensionsålder än den gängse.

Därutöver föreslår regeringen en satsning med 1 miljon kronor vardera till Tornedalsteatern och Baltic Sea Festival 2005 med utgångspunkten att festivalen ska bli en årlig plattform för kulturutbyte mellan länderna runt Östersjön. Dessutom föreslår regeringen att anslaget tillförs 1 miljon kronor ytterligare till mångkulturella organisationer samt 1 miljon kronor för vissa inledande insatser inför Mångkulturåret 2006.

Regeringen föreslår att riksdagen ska anvisa 197,99 miljoner kronor under ramanslaget för budgetåret 2005.

Motionerna

Folkpartiet liberalerna föreslår i motion Kr368 att anslaget ökas med 33 miljoner kronor utöver regeringens förslag (yrkande 42). Partiet anser att de statligt finansierade institutionsteatrarna inte kompenseras för ökade pensionskostnader i tillräcklig omfattning. Av den anledningen ökas anslaget med 10 miljoner kronor för att täcka pensionskostnader för 2005 och ytterligare 20 miljoner som kompensation för kostnader under åren 2001–2004. Anslagsökningen består därutöver av 3 miljoner kronor för förberedelser inför Mångkulturåret 2006 (yrkande 33). Partiet anser att invandrare och minoritetsgrupper behöver få ett större utrymme i svenskt kulturliv och ges ett ökat stöd för att värna sina språkliga och kulturella identiteter (yrkande 32). I samma motion föreslår partiet även att den av regeringen föreslagna satsningen på Baltic sea festival 2005 bör vara ettårig och därefter utvärderas (yrkande 37). Slutligen föreslås i motionen som en ny insats att 4 miljoner kronor avsätts för arbetet med en nationell bevarandeplan för kulturföremål och arkivalier på mindre institutioner och i privata samlingar (yrkande 22). Ansvaret för detta bör enligt motionen delas mellan Kungliga biblioteket, Riksantikvarieämbetet och Statens kulturråd.

Kristdemokraterna föreslår i motion Kr363 att anslaget minskas med 1 miljon kronor (yrkande 8). I förslaget ryms dels ökade resurser till amatörculturens centralorganisationer om 1 miljon kronor, dels en minskning av medel till regeringens disposition om 2 miljoner kronor. I motion Kr358 föreslår partiet att Amatörculturens samrådsgrupp –Ax och dess medlemsorganisationer ska få ökat stöd med 1 miljon kronor (yrkande 10).

Centerpartiet föreslår i motion Kr389 att anslaget minskas med 43 miljoner kronor i jämförelse med regeringens förslag.

Utskottet

Utskottet har i ett tidigare avsnitt i betänkandet redogjort för det sätt på vilket regeringen avser att lösa pensionsfrågorna vid de statligt stödda teater-, dans- och musikinstitutionerna. Lösningen innebär att de i sammanhanget väckta motionsyrkandena är tillgodosedda. Det gäller även Folkpartiet liberalernas här behandlade förslag om ett resurstillskott för att täcka pensionskostnaderna.

Vad gäller Baltic Sea Festival vill utskottet påpeka att ställningstagandet nu gäller anslaget för budgetåret 2005. Frågan om eventuella medel för senare år kommer utskottet att ta ställning till i samband med beredningen av budgetpropositionen för respektive år. Utskottet är inte heller berett att förorda en omprioritering inom utgiftsområdet till förmån för en satsning på en nationell bevarandeplan för kulturföremål och arkivalier.

I likhet med utskottets ställningstagande i betänkande 2003/04:KrU1 anser utskottet att det är viktigt att vissa medel finns till regeringens disposition att använda för t.ex. oförutsedda medelsbehov som inte kan tillgodoses på annat sätt. Utskottet kan därmed inte ställa sig bakom den begränsning av dessa medel som Kristdemokraterna föreslår och därmed inte heller en ökad satsning på amatörkulturens centralorganisationer.

Nationella uppdrag (28:3)

Nationella uppdrag ges till institutioner eller verksamheter som står för utveckling och förnyelse inom en konstrikning eller verksamhetsform. Syftet är att ta till vara kunnande och idéer från hela landet för att bidra till en utveckling och förnyelse inom olika delar av kulturområdet. Under anslaget beräknas medel för tidsbegränsade (treåriga) nationella uppdrag inom de nio områdena barn- och ungdomsteater, regional filmverksamhet, ungdomskultur, musik, samtidskonst, museiverksamhet, formgivning och design, barnkulturforskning samt samtida dans. Riksdagen beslutar om ämnesområdena, medan regeringen utser innehavarna. Innehavarna av uppdragen disponerar årligen vardera 1 miljon kronor.

NUVARANDE INNEHAVARE AV DE NIO ÄMNESOMRÅDEN FÖR NATIONELLA
UPPDRAG

Ämnesområde (beslutas av riksdagen)	Innehavare (utses av regeringen)	Treårs- period
Barn- och ungdomsteater	Dalateatern	2003–2005
Regional filmverksamhet	Film i Värmland	2003–2005
Ungdomskultur	Drömmarnas Hus i Malmö	2003–2005
Musik	Erik Ericsons Kammarkör	2003–2005
Samtidskonst	Baltic Art Center, Visby	2003–2005
Museiverksamhet	Jämtlands läns museum	2003–2005
Formgivning och design	Föreningen Svensk Form	2002–2004*
Barnkulturforskning	Slöjdcirkus	2004–2006
Samtida dans	Dansnät Sverige	2003–2005

*Föreningen Svensk Form har haft uppdraget även under perioden 1999–2001.

Propositionen

Regeringen föreslår att det tidsbegränsade nationella uppdraget inom området formgivning och design upphör den 31 december 2004 (punkt 5). Regeringen bedömer att Svensk Form har fullgjort sitt uppdrag under perioden 1999 till 2004. De tillfälliga medel som föreningen disponerat under detta anslag bör enligt regeringens förslag tillföras anslag 28:31 *Bidrag till vissa museer* och där användas för föreningens uppdrag att vara en mötesplats för form och design.

Regeringen föreslår att 8 miljoner kronor ska anslås under ramanslaget för de 8 kvarvarande nationella uppdragen för 2005.

Motionen

Kristdemokraterna avvisar i motion Kr361 regeringens förslag att det nationella uppdraget inom området formgivning och design ska upphöra (yrkande 13). Förslaget innebär en ökning av detta anslag med 1 miljon kronor och samtidigt en motsvarande minskning av anslaget 28:31.

Utskottet

Utskottet gör samma bedömning som regeringen att det är rimligt att tydliggöra föreningen Svensk Forms ekonomiska förutsättningar genom att samla bidragen till föreningen på ett och samma anslag. Designåret 2005 kommer att öka förväntningarna på föreningens uppdrag som mötesplats för form och design. Utskottet kan därför inte ställa sig bakom motionsförslaget.

Försöksverksamhet med ändrad regional fördelning av kulturpolitiska medel (28:4)

En försöksverksamhet med ändrad regional ansvarsfördelning genomförs i Skåne län under tiden den 1 juli 1997–den 31 december 2006. Det regionala

självstyrelseorganet i Skåne län har fr.o.m. den 1 juli 1998 från Statens kulturråd övertagit befogenheten att besluta om fördelningen av statsbidrag till regional kulturverksamhet. Regeringen beslutar om vilka institutioner som ska vara bidragsberättigade.

Regeringen har i propositionen 2004/05:8 *Förlängd försöksverksamhet med ändrad regional ansvarsfördelning i Skåne län och Västra Götalands län* föreslagit att försöksverksamhet ska förlängas t.o.m. utgången av 2010.

Propositionen

Regeringen föreslår att den överföring av medel från anslagen 28:6 *Bidrag till regional musikverksamhet samt regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner* och 28:30 *Bidrag till regionala museer* som genomfördes fr.o.m. 2004 fullföljs 2005 genom att ytterligare 0,1 miljon kronor förs över till anslag 28:4.

Regeringen föreslår att riksdagen ska anvisa 148,37 miljoner kronor under det obetecknade anslaget för budgetåret 2005.

Utskottet

Utskottet har inget att erinra mot regeringens förslag till medelsanvisning under anslaget.

Bidrag till Operan, Dramaten, Riksteatern, Svenska Rikskonserter och Dansens Hus (28:5)

Från anslaget beräknas medel för bidrag till fem riksinstitutioner på teater-, dans- och musikområdet, nämligen till de två nationalscenerna Operan och Dramaten samt till Riksteatern, Svenska rikskonserter och Dansens Hus.

Propositionen

Under anslaget redovisas att publiktillströmningen till *Operan* har varit god under 2003. Beläggningen vid föreställningar på Operans stora scen har minskat för opera från 80 % 2002 till 73 % 2003 men har ökat för balett från 78 % 2002 till 83 % 2003.

Dramatens publiktillströmning minskade under 2003. Totalt spelades 924 föreställningar på teaterns sex scener för 247 498 besökare. Den genomsnittliga beläggningen vid årets föreställningar var 80 %. Ungefär 22 % av publiken var besökare från övriga delar av landet.

Riksteatern redovisar en fortsatt positiv utveckling både beträffande teaterproduktion och publiksiffror. Publiksiffrorna för Stockholms kommun har sjunkit, men en betydande ökning har skett för Stockholms län i övrigt.

Svenska Rikskonserter fortsätter att arbeta för bredd och mångfald i sitt utbud. Den svenska publiken har minskat från 176 437 för 2002 till 110 337 för 2003. Minskningen förklaras delvis av den publikdragande körsatsning som

ägde rum 2002. Publiken i utlandet ökade från 29 706 för 2002 till 58 790 för 2003.

Dansens Hus lämnar ytterligare ett innehållsmässigt rikt år bakom sig med ökat antal föreställningar och fortsatt höga publiksiffror. Den genomsnittliga beläggningen på *Dansens Hus* stora scen motsvarade 91 % under 2003 mot 77 % för 2002.

Regeringen föreslår att det under anslaget för 2005 ska anvisas 861,7 miljoner kronor.

Motionerna

Moderata samlingspartiet föreslår i motion Kr349 att anslaget ska minskas med 20 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. Minskningen avser stödet till Rikskonserter. I motionen föreslås att åtta miljoner kronor av beloppet i stället ska fördelas till länsmusikorganisationen och således anvisas under anslaget 28:6 *Bidrag till regional musikverksamhet samt regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner* (yrkande 1).

I motion Kr368 föreslår Folkpartiet liberalerna en minskning av anslaget med 3 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. Förslaget innebär att bidraget till Rikskonserter minskas med 10 miljoner kronor, medan Operans och Dramatens anslag ökas med 3 miljoner kronor vardera. Vidare räknas anslaget till *Dansens Hus* upp med 1 miljon kronor (yrkande 42).

Som skäl för förslaget anger Folkpartiet att både Operan och Dramaten har otillräckliga resurser. Det konstnärliga utvecklingsarbetet på teaterns, dansens och operans område vilar i stor utsträckning på nationalscenerna. Det är viktigt att de har reella möjligheter att genomföra gästspel och turnéer både i Sverige och i andra länder. Då det gäller *Dansens Hus* anför motionärerna att verksamheten där har tillfört danskonsten i Sverige mycket. Redan från början har *Dansens Hus* medverkat i flera projekt för att utveckla och sprida dansen som konst i Sverige (yrkande 8).

I motion N409 (fp) understryker motionärerna att Folkpartiet liberalerna slår vakt om nationalscenerna Operan och Dramaten (yrkande 7).

Utskottet

Vid flera tillfällen under senare år har utskottet tagit ställning till motionsförslag om neddragningar av det statliga bidraget till Rikskonserter (senast i bet. 2003/04:KrU1 s. 30 f.).

Liksom tidigare anser utskottet alltjämt att förslagen till anslagsminskningar skulle medföra stora förändringar av Rikskonserterns uppdrag, vilket skulle vara olyckligt.

Som redovisats i ett tidigare avsnitt i detta betänkande har regeringen aviserat sin avsikt att i 2005 års vårproposition föreslå en förstärkning av bidragen till ett antal scenkonstinstitutioner, däribland Operan och Dramaten. Således torde dessa institutioner få täckning för merparten av de ökade pensionskostnader som faller på de båda institutionerna. Enligt utskottets uppfatt-

ning torde de därmed komma att få goda förutsättningar att fullfölja sina uppdrag.

Då det gäller Folkpartiets förslag om ökning av bidragen till Operan och Dramaten hänvisar utskottet till det statsfinansiella läget och kan således inte förorda någon ytterligare uppräknig av anslaget som Folkpartiet föreslagit.

Bidrag till regional musikverksamhet samt regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner (28:6)

Under anslaget anvisas medel för statsbidrag till länsmusikverksamhet samt regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner.

Propositionen

Enligt regeringen har Cirkus Cirkör i Botkyrka varit banbrytande för att etablera nycirkusen i Sverige. Verksamheten är att betrakta som en institution inom sitt område, med en stark lokal och regional förankring. Regeringen anser att verksamhetsstödet till Cirkus Cirkör i fortsättningen bör beräknas under detta anslag, varför 2 miljoner kronor bör överföras från anslag 28:7 *Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål*. Regeringen föreslår vidare att ytterligare 2 miljoner kronor ska beräknas för Cirkus Cirkörs verksamhet. Sammantaget innebär detta att det inom anslaget kommer att finnas utrymme för ett bidrag till Cirkus Cirkör på minst 4 miljoner kronor. Regeringen erinrar i sammanhanget om den allmänna förutsättning som gäller för statliga bidrag till regional kulturverksamhet och som innebär att statsbidraget till Cirkus Cirkör är förenat med villkor på ekonomisk motprestation från ett landsting, en kommun eller någon annan huvudman. Det är – framhåller regeringen – en uppgift för Statens kulturråd att ta upp diskussioner med berörda landsting och kommuner om detta.

Vidare föreslår regeringen att 92 000 kronor ska föras över från detta anslag till anslag 28:4 *Försöksverksamhet med ändrad regional fördelning av kulturpolitiska medel*.

Sammantaget innebär regeringens förslag att det under anslaget 28:6 Bidrag till regional musikverksamhet samt regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner ska anvisas 742,2 miljoner kronor.

Motionerna

I flera motionsyrkanden föreslås en ökning av anslaget utöver regeringens förslag.

I motion Kr349 föreslår Moderata samlingspartiet att anslaget ska ökas med 28 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. Enligt motionärerna har det under det senaste året blivit alltmer uppenbart att såväl Göteborgsoperan som Malmöoperan inte klarar sig ekonomiskt. Särskilt akut har situationen varit för den sistnämnda scenen. Det är väsentligt att de båda scenerna får goda ekonomiska förutsättningar redan nu. Stödet till Göteborgsoperan bör därför ökas med 12 miljoner kronor, medan stödet till Malmöoperan bör ökas

med 8 miljoner kronor. Vidare bör stödet till länsmusikorganisationen ökas med 8 miljoner kronor (yrkande 1).

I motion Kr233 utvecklar Moderaterna skälen bakom de föreslagna satsningarna. Bland annat erinrar motionärerna om att länsmusikinstitutionerna är organiserade på olika sätt i olika delar av landet. Förutsättningarna har varit mycket skiftande vid deras tillkomst och medelsfördelningen haltar. Camerata Roman i Kalmar län är exempel på en kammarorkester, som just drabbats av den här konstruktionen (yrkande 13).

Folkpartiet liberalerna motsätter sig att anslaget delvis används för att finansiera Kulturrådets administration av anslaget. Anslaget 28:1 *Statens kulturråd* tillförs därför medel för kostnader som är förknippade med administration av detta anslag. Därmed åstadkommer Folkpartiet ett vidgat utrymme för bidragsgivning under detta anslag. Dessutom föreslår partiet i motion Kr368 att anslaget ska ökas med 30 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. Av ökningen som syftar till att stärka den regionala kulturverksamheten ska 5 miljoner kronor avsättas för Göteborgsoperan. Resterande medel ska fördelas mellan länsmusikinstitutionerna och de regionala teatern (yrkandena 5 och 42).

Även förslaget i en enskild motion, Kr369 (fp), syftar till att bidraget till Göteborgsoperan ska höjas. Något belopp anges dock inte i motionen (yrkande 5).

Kristdemokraterna föreslår i motion Kr363 en satsning på den regionala teatern, dansen och musiken med 5 miljoner kronor utöver regeringens förslag (yrkande 8). Av motion Kr361 (kd) framgår att ökningen är avsedd för bl.a. Göteborgsoperan, som sedan invigningen 1994 uppnått mycket goda resultat och nått ut till en bred publik. Vidare föreslås att även Dalhalla ska få ett ökat statligt stöd inom ramen för den regionala teater-, musik- och dansverksamheten. Dalhalla är enligt motionärerna av nationellt intresse och motsvarar mycket väl de krav som kan ställas på en musikteaterinstitution (yrkande 4).

I motion Kr389 föreslår Centerpartiet att anslaget ska ökas med 28 miljoner kronor utöver regeringens förslag. Av motionen framgår att ökningen är avsedd att förbättra länsteaternas möjligheter att göra produktioner som är anpassade för mindre spelplatser och för att de ska kunna genomföra turnéer runt om i länen. Anslagshöjningen innebär att bidragen till samtliga länsteatrar kan höjas med 1 miljon kronor.

Utskottet

Utskottet anser att det är av största betydelse att de statligt stödda regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutionerna har en finansiering som möjliggör ett rikt utbud av produktioner och att de når en stor publik. Ansvaret härför delas av beslutsfattare på central, regional och lokal nivå. Utskottet vill i sammanhanget erinra om att riksdagen tidigare beslutat om nivåhöjningar av detta anslag för åren 2002 och 2003. Som redovisats i ett tidigare avsnitt i detta betänkande har regeringen aviserat att den på tilläggsbudget i 2005 års

vårproposition kommer att föreslå riksdagen att besluta att tillföra de statligt stödda teater-, dans- och musikinstitutionerna särskilda medel för att täcka merparten av scenkonstens ökade pensionspremiekostnader (jfr avsnitt 12.3). Utskottet välkomnar en sådan satsning men är inte berett att i detta sammanhang förorda att ytterligare medel tillförs anslaget.

Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål (28:7)

Under detta anslag beräknas medel för bidrag till fria teater-, dans- och musikgrupper samt arrangerande musikföreningar, stöd till produktion och distribution av fonogram, bidrag till viss teaterverksamhet av nationellt intresse såsom Drottningholms slottsteater, Ulriksdals slottsteater (Confidencen), Internationella Vadstena-akademien, Dalhalla och Orienteatern, bidrag till Musikaliska Akademien för lokalhyra och viss administration, bidrag till skådebaneverksamhet samt bidrag till verksamheten vid Eric Sahlström-institutet. Från anslaget lämnas även särskilda bidrag till Musikaliska Akademien och Svenska tonsättares internationella musikbyrå (STIM – Svensk Musik) för notutgivning, information m.m.

Propositionen

Som redovisats under anslaget 28:6 *Bidrag till regional musikverksamhet samt regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner* föreslår regeringen att 2 miljoner kronor i verksamhetsbidrag till Cirkus Cirkör fr.o.m. 2005 ska beräknas under anslaget 28:6 i stället för under detta anslag. Som en följd därav föreslås att detta anslag ska minskas med motsvarande belopp. Regeringens förslag innebär att 138,8 miljoner kronor ska anvisas under anslaget. Av propositionen framgår att den pris- och löneomräkning som gjorts av anslaget är negativ och innebär att anslaget minskas med nära 0,3 miljoner kronor. Någon förklaring till minskningen ges inte i propositionen.

Motionerna

I tre av de nu aktuella motionerna föreslås att anslaget ska ökas väsentligt.

Moderata samlingspartiet föreslår i motion Kr349 att anslaget ska ökas med 15 miljoner kronor utöver regeringens förslag. Som skäl för förslaget anförs bl.a. att de fria teatergrupperna lever under mycket knappa villkor med låga löner och hög idealitet. Deras arbete för att sprida teaterkultur är oerhört viktigt, dels för att de ofta står för en förnyelse av scenkonsten, dels för att de når personer som annars kanske inte skulle besöka en teater (yrkande 1).

Även i motion Kr233 framhåller Moderaterna att mycket av förnyelsearbetet inom teatern sker genom oberoende fria grupper. De svarar också för en mycket stor del av det utbud som riktas till skolor och ungdomsgrupper. Det bör därför vara en självklarhet att dessa gruppers innovativa verksamheter underlättas. Enligt motionärerna bör anslaget till de fria teatergrupperna ökas betydligt (yrkande 10). Vidare framgår det av samma motion, Kr233 (m), att Moderaterna anser att stödet till de fria dansgrupperna bör höjas. I motionen

sågs att de fria dansgrupperna i Sverige har ökat sin publik kraftigt och att de står – jämfört med dansinstitutionerna – för 50 % av publiken och 70 % av föreställningarna. Däremot får de bara en bråkdel av det offentliga stödet (yrkande 12)

Folkpartiet liberalerna motsätter sig att anslaget delvis används för att finansiera Kulturrådets administration av anslaget. Anslaget 28:1 *Statens kulturråd* föreslås därför tillföras medel för kostnader som är förknippade med administration av detta anslag. Därmed åstadkommer Folkpartiet ett vidgat utrymme för bidragsgivning under anslaget. Dessutom föreslår partiet i motion Kr368 att anslaget ska ökas med 23 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag (yrkande 42). Av ökningen avser 20 miljoner kronor de fria grupperna, vilka enligt motionärerna utgör ett viktigt komplement till institutionsteatrarna och är konstnärligt berikande för hela teatersektorn. Liksom institutionsteatrarna har de fria grupperna påverkats av förändrade pensionsvillkor. Staten bör därför ta ansvar för att de får kompensation för ökade kostnader inom det nya pensionssystemet (yrkande 11). Vidare föreslås i yrkande 9 att 2 miljoner kronor av ökningen ska tillföras Drottningholms slottsteater för teaterns föreställningsverksamhet och 1 miljon kronor ska tillföras Sveriges Teatermuseum (som får bidrag under anslaget 28:31 Bidrag till vissa museer).

Kristdemokraterna föreslår i motion Kr363 en uppräknig av anslaget med 10 miljoner kronor utöver regeringens förslag (yrkande 8).

Kristdemokraterna föreslår också att anslaget till de fria grupperna ska pris- och löneomräknas i två motionsyrkanden, nämligen i motion Kr357 yrkande 3 och Kr361 yrkande 1, som utskottet redan har tagit ställning till tidigare i detta betänkande i avsnittet om pris- och löneomräkning.

Centerpartiet föreslår i motion Kr389 en höjning av anslaget med 25 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. Av ökningen är 10 miljoner kronor avsedda för dansares och sångares pensionsavgångar. Av motionen framgår bl.a. att de fria teatergrupperna ofta har en besvärlig ekonomisk situation och att de får avsevärt mindre anslag från stat och kommun och lands- ting än vad institutionsteatrarna får. Vidare sägs att de fria teatergrupperna är viktiga ur flera aspekter och att de bidrar till en mångfald i teaterutbudet. En liknande motivering framförs i motion Kr354 (c) yrkande 7.

Utskottet

Utskottet noterar att syftet med några av de nu aktuella motionsyrkandena är att de fria teatergrupperna ska kompenseras för höga pensionskostnader. Utskottet har i ett tidigare avsnitt i detta betänkande behandlat frågan om scenkonstnärernas pensioner. I det sammanhanget har även pensionsfrågor som rör de fria grupperna berörts.

Enligt utskottets uppfattning bör regeringen utarbeta ett förslag som innebär en långsiktig lösning på frågan hur pensionerna för de fria grupperna skall säkerställas. Utskottet vill i anslutning härtill erinra om det tillkännagivande som riksdagen gjorde våren 2004 om en översyn av relationen mellan verk-

samhets- och projektbidrag för de fria grupperna, då en reservation av Moderaterna, Folkpartiet liberalerna, Kristdemokraterna och Centerpartiet bifölls (bet. 2003/04:KrU7, rskr. 2003/04:202). Tillkännagivandet syftade även till att en snar lösning ska komma till stånd då det gäller frågan om hur pensionerna för de fria grupperna skall säkerställas (se bet. s. 22–23).

Utskottet som i övrigt hänvisar till det statsfinansiella läget ställer sig bakom regeringens förslag till medelsanvisning.

I ett senare avsnitt i detta betänkande kommer utskottet att behandla ett förslag i propositionen om riktlinjerna för stöd till produktion och utgivning av fonogram.

Bidrag till biblioteksverksamhet (28:8)

Från anslaget utgår statsbidrag till länsbibliotek, tre lånecentraler, en invandrarlånecentral samt ett depåbibliotek. Den statliga invandrarlånecentralen utgör även bas för Internationella biblioteket som bildades i Stockholm under 2000 och som inrymmer böcker på mer än 100 språk. Syftet med bidraget till den regionala biblioteksverksamheten är att fjärrlån ska kunna förmedlas och att utvecklingsverksamhet ska kunna stödjas. Stöd till folkbibliotek utgår fr.o.m. 2002 för biblioteksservice för vuxenstudierande.

Propositionen

Regeringen föreslår att det under anslaget för 2005 ska anvisas 46 miljoner kronor.

Utskottet

Utskottet ansluter sig till regeringens förslag till medelsanvisning.

Utskottet kommer i ett senare avsnitt i detta betänkande att behandla ett förslag i propositionen om ändring av bibliotekslagen.

Litteraturstöd (28:9)

Under detta anslag beräknas medel för stöd till utgivning och distribution av litteratur, stöd för inköp av litteratur till folk- och skolbibliotek, stöd till läsfrämjande insatser, stöd till En bok för alla AB för utgivning och spridning av kvalitetslitteratur till lågpris, stöd till Expertkommittén för översättning av finsk facklitteratur till svenska samt sortimentsstöd till bokhandeln. Vidare anvisas medel för ett internationellt litteraturpris till Astrid Lindgrens minne. Inom ramen för anslaget utgår även medel för utgivning av klassisk litteratur för skolans behov, utgivning av August Strindbergs samlade verk och stöd till författarverkstäder. Dessutom utgår medel för utgivning av en barnbokskatalog inom ramen för de läsfrämjande insatserna. Under anslaget får Statens kulturråd disponera medel för administration.

Propositionen

Regeringen föreslår oförändrad nivå på anslaget, vilket innebär att 101 miljoner kronor anvisas under anslaget för 2005.

Motionerna

Folkpartiet liberalerna motsätter sig att anslaget delvis används för att finansiera Kulturrådets administration och tillför i stället anslaget 28:1 *Statens kulturråd* medel för kostnader som är förknippade med administration av detta anslag. Därmed åstadkommer Folkpartiet ett vidgat utrymme för bidragsgivning under detta anslag. Dessutom föreslår partiet i motion Kr368 att anslaget ska ökas med 9,5 miljoner kronor utöver regeringens förslag (yrkande 42). Förslaget innebär att stödet för inköp av litteratur till folkbiblioteken ökas med 13 miljoner kronor. Satsningen finansieras delvis genom en minskning med 3,5 miljoner kronor av stödet till utgivningen av En bok för alla. Motionärerna anser att En bok för allas utgivning ska koncentreras enbart på utgivningen av barn- och ungdomslitteratur och att utgivningen av vuxenböcker ska upphöra. Det finns – menar motionärerna – inte samma behov av subventionerad vuxenlitteratur efter det att bokmomsen sänktes (yrkande 14).

Kristdemokraterna föreslår i motion Kr363 en minskning av anslaget med 5 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag (yrkande 8). I motion Kr362 (kd) anförs att det inte längre är motiverat att staten finansierar En bok för allas utgivning av vuxenlitteratur till lågpris. Tack vare den kraftigt expanderande pocketbokmarknaden finns nu en stor mängd kvalitetslitteratur för vuxna tillgänglig till ett lågt pris (yrkande 9).

Centerpartiet föreslår i motion Kr389 en minskning av anslaget med 36 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag.

Utskottet

Utskottet har vid ett flertal tillfällen avstyrkt yrkanden som syftar till en minskning av stödet till En bok för alla (senast i bet. 2003/04:KrU1 s. 42). Liksom tidigare år anser utskottet att den verksamhet som bedrivs av En bok för alla med spridning av kvalitetslitteratur till lågpris och med lässtimulerande insatser utgör en betydelsefull del av satsningarna på litteratur, språk och läsande. Utskottet anser därmed inte att det finns godtagbara skäl för att minska medelstilledningen till En bok för alla som föreslås motionsvägen.

Utskottet är inte heller berett att förorda en ökning av anslaget utan finner att den av regeringen föreslagna nivån är rimlig. Utskottet kan således inte biträda här aktuella motionsförslag som innebär en ändring av medelsnivån och medelsanvändningen.

Stöd till kulturtidskrifter (28:10)

Från anslaget utgår produktionsstöd och utvecklingsstöd till kulturtidskrifter. Inom utvecklingsstödet utgår även verksamhetsbidrag till tidskriftsverkstäder. Vidare utgår ett särskilt prenumerationsstöd till biblioteken.

Propositionen

Regeringen anför i inledningsavsnittet till utgiftsområdet att distribution och marknadsföring i handeln är ett problem för mindre tidskrifter. En grundläggande orsak är att tidskrifterna med sin låga lönsamhet inte har möjlighet att anlita gängse distributionskanaler. Statens kulturråd har genom projektstöd inom ramen för det statliga utvecklingsstödet medverkat till att Nätverkstan Ekonomitjänst (Nätek) har kunnat påbörja en verksamhet med försäljning av lösnummer av kulturtidskrifter i kommission. Det innebär att tidskrifter till ett lågt pris genom Näteks tjänster getts möjlighet till exponering och försäljning på marknaden. Regeringen beräknar en förstärkning av utvecklingsstödet med 2 miljoner kronor för att inrymma ett distributionsstöd. Därmed kan insatser göras i form av marknadsföring och kommissionsförsäljning.

Sammantaget föreslår regeringen att det under anslaget ska anvisas 22,7 miljoner kronor.

Motionerna

I motion Kr368 föreslår Folkpartiet liberalerna att anslaget ska ökas med 4 miljoner kronor utöver regeringens förslag (yrkande 42). Av ökningen avser 3 miljoner kronor produktionsstödet till kulturtidskrifterna. Ökningen bör kunna medge en uppräknig av bidragen och en viss utökning av antalet tidskrifter som beviljas stöd. Vidare föreslår motionärerna att 1 miljon kronor ska användas för att bygga upp och starta en paraplyorganisation som ska tillvarata kulturtidskrifternas upphovsrättsliga intressen genom Bonus Presskopia (yrkande 13).

Kristdemokraterna föreslår i motion Kr363 en ökning av anslaget med 1,5 miljoner kronor utöver regeringens förslag (yrkande 8). Højningen motiveras i motion Kr362 (kd) med att det statliga stödet till kulturtidskrifterna har legat stilla i många år vilket inneburit att realvärdet sjunkit. Som en följd av detta har Kulturrådet tvingats minska antalet tidskrifter som ges statligt stöd. Samtidigt har tidskrifternas kostnader för tryckning och distribution ökat. Motionärerna framhåller vidare att Kulturrådet i sitt budgetunderlag ansett att ett ökat stöd till kulturtidskrifterna är en av de nödvändigaste satsningarna på kulturområdet (yrkande 11).

Utskottet

Utskottet välkomnar regeringens förslag till utökning av kulturtidskriftsstödet. De insatser som planeras för marknadsföring och kommissionsförsäljning av tidskrifterna bör kunna medverka till att tidskrifterna når en större publik och därmed på ett självklart sätt kan ingå som ett viktigt inslag i den offentliga

debatten. Utskottet kan emellertid inte inom ramen för utgiftsområdet biträda förslag som innebär ytterligare utökning av anslaget i enlighet med motionsförslagen. Utskottet ansluter sig således till regeringens förslag till anslagsnivå för 2005.

Talboks- och punktskriftsbiblioteket (28:11)

Talboks- och punktskriftsbiblioteket (TPB) är en statlig myndighet som i samverkan med andra bibliotek ska tillgodose synskadades och andra läshandikappades behov av litteratur. Biblioteket ska särskilt framställa och låna ut talböcker och punktskriftsböcker, sälja punktskriftsböcker samt ge upplysningar och råd till främst folkbibliotek. Biblioteket har en central utskrivningstjänst för dövblinda och synskadade punktskriftsläsare samt svarar för framställning av studielitteratur för högskolestuderande med synskador.

Propositionen

I propositionen redovisas att TPB under 2003 förvärvade talböcker motsvarande ca 32 % av den årliga bokutgivningen. Det sammanlagda antalet förvärvade talbokstitlar under 2003 var 3 196 och TPB:s totala talboksbestånd uppgick därmed till 77 815 titlar. Produktionen och försäljningen av punktskriftsböcker ligger på en fortsatt hög nivå liksom punktskriftsutlåning och utskrivningstjänster.

Regeringen föreslår att 68,3 miljoner kronor ska anvisas under anslaget för 2005.

Utskottet

Utskottet ansluter sig till regeringens förslag till medelsanvisning.

Utskottet kommer i ett senare avsnitt i detta betänkande att behandla regeringens förslag om ett bemyndigande avseende TPB:s beställningar av talböcker, punktskriftsböcker och informationsmaterial som medför utgifter under 2006.

Bidrag till Stiftelsen för lättläst nyhetsinformation och litteratur (28:12)

Stiftelsen för lättläst nyhetsinformation och litteratur (LL-stiftelsen/Centrum för lättläst) har till ändamål att äga och ge ut en nyhetstidning för begåvningshandikappade samt att ge ut lättlästa böcker (LL-böcker). Verksamheten bedrivs utan vinstsyfte och inom ramen för ett avtal som träffats mellan staten och stiftelsen. Gällande avtal avser perioden den 1 januari 2003–den 31 december 2005.

Propositionen

Regeringen redovisar att försäljningen under 2003 av lättlästa böcker till bokhandel och bibliotek har ökat. En utgivning med lättlästa böcker för unga

läsare har också etablerats. Vidare har upplagan för nyhetstidningen 8 SIDOR ökat under 2003.

Regeringen föreslår att anslaget för 2005 ska uppgå till 15,4 miljoner kronor.

Motionerna

Kristdemokraterna föreslår i motion Kr363 att anslaget ska tillföras 1 miljon kronor utöver regeringens förslag (yrkande 8). En motivering till ökningsförslaget framförs i motion Kr362 (kd). Där anför motionärerna att LL-stiftelsen för några år sedan startade utgivning i begränsad skala av lättläst barn- och ungdomslitteratur. Uppräkningen av anslaget behövs för att denna verksamhet ska kunna utvecklas och för att antalet utgivna titlar ska kunna utökas utan att utgivningen av vuxenlitteratur drabbas (yrkande 10).

Utskottet

Utskottet anser att regeringens förslag till medelsanvisning under anslaget har en väl avpassad nivå som gör det möjligt för stiftelsen att klara sina åligganden. Motionsförslagen kan därför inte biträdas av utskottet.

Bidrag till Svenska språknämnden och Sverigefinska språknämnden (28:13)

Under anslaget anvisas medel för bidrag till Svenska språknämndens och Sverigefinska språknämndens verksamheter.

Syftet med statens bidrag till Svenska språknämnden är att nämnden ska följa utvecklingen av det svenska språket i tal och skrift och med denna kunskap som utgångspunkt ge råd till språkanvändarna för att främja gott språkbruk. Sverigefinska språknämnden ska vårda och utveckla finska språket i Sverige.

Propositionen

Regeringen redovisar i inledningen till utgiftsområdet att en arbetsgrupp tillsatts inom Regeringskansliet med uppgift att utveckla en samlad svensk språkpolitik. Beredning av förslagen i betänkandet Mål i mun (SOU 2002:27) pågår. Regeringen avser att återkomma till riksdagen i frågan under 2005.

Regeringen föreslår att 5,6 miljoner kronor ska anvisas under anslaget för 2005.

Utskottet

Utskottet ansluter sig till regeringens förslag rörande medelsanvisningen.

Statens konstråd (28:14)

Statens konstråd har till uppgift att verka för att konsten blir ett naturligt och framträdande inslag i samhällsmiljön genom att förvärva god samtidskonst till

statens byggnader och andra lokaler för statlig verksamhet. Konstrådet ska också medverka till att konst tillförs även andra gemensamma miljöer än sådana som brukas av staten och sprida kunskap om konstens betydelse för en god samhällsmiljö.

Propositionen

Regeringen föreslår att 7,27 miljoner kronor anvisas under ramanslaget. Beröppet inkluderar en negativ pris- och löneomräkning på 0,1 miljon kronor.

Utskottet

Utskottet har inget att erinra mot regeringens förslag till medelsanvisning under anslaget.

Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön (28:15)

Under anslaget beräknas medel för konstförvärv beslutade av Statens konstråd. Vidare beräknas medel som fördelas av Statens kulturråd till folkparkerna och vissa samlingslokalhållande organisationer för konstinköp.

Propositionen

Regeringen föreslår att 40,44 miljoner kronor anvisas under ramanslaget.

Motionerna

Moderata samlingspartiet föreslår i motion Kr349 att anslaget minskas med 11 miljoner kronor (yrkande 1). Partiet anser att staten inte ska ta ansvar för andra miljöer än de som kan betraktas som statliga. I stället bör kommuner och landsting ta ett ökat ansvar för miljöer inom sina ansvarområden.

Folkpartiet liberalerna föreslår i motion Kr368 en minskning av anslaget med 7 miljoner kronor (yrkande 42). Partiet menar att ett ökat lokalt och regionalt ansvar för utsmyckning av gemensamma miljöer möjliggör en sådan besparing på anslaget.

Utskottet

Utskottet har tidigare tagit ställning i frågan om det statliga engagemanget i utsmyckning av andra miljöer än de statliga, senast i betänkandet 2003/04:KrU1. Utskottet anser nu liksom tidigare att staten bör ta ett visst ansvar även för den gemensamma miljö som inte är statligt ägd eller nyttjad och förutsätter att landsting och kommuner fortsatt tar en betydande del av kostnadsansvaret.

Nämnden för hemslöjdsfrågor (28:16)

Nämnden för hemslöjdsfrågor ska ta initiativ till, planera, samordna och göra insatser för att främja hemslöjd i den mån sådana uppgifter inte ankommer på annan statlig myndighet. Nämnden ska inom sitt verksamhetsområde fördela

statligt stöd till hemslöjdsfrämjande verksamhet. Nämnden står vidare som samordnare för hemslöjdskonsulentverksamheten och prövar frågan om huvudmannaskap för konsulenterna. Verket för näringslivsutveckling Nutek svarar för nämndens medelsförvaltning och personaladministration.

Propositionen

Regeringen föreslår en medelstildelning under ramanslaget om 1,88 miljoner kronor.

Utskottet

Utskottet har inget att erinra mot regeringens förslag till medelstildelning under anslaget.

Främjande av hemslöjden (28:17)

Under anslaget beräknas medel för bidrag till hemslöjdskonsulenternas verksamhet, Svenska Hemslöjdsföreningarnas Riksförbund och projekt inom hemslöjdsområdet. Anslaget disponeras av Nämnden för hemslöjdsfrågor.

Propositionen

Regeringen föreslår att 20,38 miljoner kronor anvisas under ramanslaget.

Motionerna

Centerpartiet föreslår i motion Kr389 att anslaget tillförs ytterligare 0,5 miljoner kronor utöver regeringens förslag. I motion Kr300 av Birgitta Carlsson och Sven Bergström (båda c) sägs att Svenska hemslöjdsföreningars riksförbund behöver ett utökat anslag om 0,3 miljoner kronor för att kunna bibehålla nuvarande verksamhetsnivå.

Utskottet

Utskottet ser med tillfredsställelse på det faktum att intresset för hemslöjd ökat under de senaste åren. Särskilt glädjande är det att intresset bland barn och ungdomar ökar och att detta tagits till vara och vidareutvecklats genom insatser riktade mot dessa grupper. Utskottet vill dock inte nu inom ramen för utgiftsområdet förorda omfördelningar av medel utan stöder regeringens förslag till medelstildelning under anslaget.

Bidrag till bild- och formområdet (28:18)

Under anslaget anvisas medel för bidrag till organisationer m.m. på bild- och formområdet, bl.a. verksamhetsstöd till Sveriges Konstföreningars Riksförbund, Folkrorelsernas Konstfrämjande och Föreningen Svensk Form. Under anslaget anvisas också medel för bidrag till Akademien för de fria konsterna. Vidare lämnas ett särskilt verksamhetsstöd till vissa utställare, ett utrustnings-

bidrag till konstnärliga kollektivverkstäder samt utställningsersättning till konstnärer i samband med utställningar.

Propositionen

För att förtydliga de ekonomiska förutsättningarna för Svensk Form föreslår regeringen att de statliga bidragen till föreningen samlas under ett anslag. Det innebär att 1,75 miljoner kronor motsvarande verksamhetsbidraget under detta anslag, överförs till anslaget 28:31 *Bidrag till vissa museer*.

Regeringen föreslår att på ramanslaget anvisas 27,96 miljoner kronor för 2005.

Utskottet

Utskottet har inget att erinra mot regeringens förslag till medelstildelning under anslaget.

Konstnärsnämnden (28:19)

Konstnärsnämnden har till uppgift att besluta om statliga ersättningar till bild-, form-, ton-, scen- och filmkonstnärer samt att främja internationellt konstnärsutbyte. Nämnden skall hålla sig underrättad om konstnärernas ekonomiska och sociala förhållanden. Syftet med verksamheten är att genom fördelning av ersättningar och bidrag verka för att förbättra konstnärernas villkor.

Propositionen

I inledningen till politikområdet hänvisar regeringen till synpunkter och slutsatser i betänkandet *Konstnärerna och trygghetssystemen* (SOU 2003:21). I betänkandet tydliggörs problem och friktionspunkter som uppstår i mötet mellan konstnärer och de generella trygghetssystemen. Ett stort antal problem påvisas i betänkandet bl.a. avseende tillämpningen av regelverken i förhållande till konstnärlig verksamhet. Ett sätt att komma till rätta med problemen är att öka kunskapen bland de tillämpande myndigheterna om konstnärernas särskilda villkor, men även att öka kunskapen bland konstnärerna om trygghetssystemens utformning och tillämpning. Som ett led i arbetet för att förbättra konstnärers ekonomiska och sociala situation anser utredningen att Konstnärsnämnden bör få ett vidgat uppdrag inom sitt verksamhetsområde.

I propositionen föreslår regeringen att Konstnärsnämndens förvaltningsanslag ska förstärkas med 2 miljoner kronor. Syftet med förstärkningen är att öka nämndens kunskaper om trygghetssystemens utformning och tillämpning samt att – med utgångspunkt i denna kunskapsuppbyggnad – möjliggöra en stöd- och rådgivningsfunktion för konstnärer i frågor som rör de generella trygghetssystemen. För ändamålet föreslås att 2 miljoner kronor förs över från anslaget 28:20 *Ersättningar och bidrag till konstnärer* till detta anslag.

Regeringen föreslår att anslaget för 2005 ska anvisas med 14 miljoner kronor.

Den pris- och löneomräkning som gjorts av anslaget medför att det minskas med 83 000 kronor.

Utskottet

Utskottet som senast våren 2004 behandlade motioner om konstnärsfrågor underströk då att det är angeläget att konstnärernas villkor inom olika områden uppmärksammas av regeringen och berörda myndigheter och att de problem som inte beror på lagstiftningen utan på tillämpningar av denna snarast åtgärdas (bet. 2003/04:KrU8 s. 9 f.). Mot den bakgrunden har utskottet anledning att välkomna den föreslagna satsningen på Konstnärsnämnden i fråga om kunskapsuppbyggnad och rådgivning om de generella trygghetssystemen.

Utskottet biträder regeringens förslag att 14 miljoner kronor ska anvisas under anslaget för 2005.

Utskottet vill tillägga följande. Av budgetpropositionen framgår inte varför omräkningen av Konstnärsnämndens anslag är negativ och uppgår till -83 000 kronor. Utskottet hänvisar till ett inledande avsnitt i detta betänkande där de principer som styr pris- och löneomräkningen behandlas.

Ersättningar och bidrag till konstnärer (28:20)

Under anslaget anvisas bl.a. medel för ersättning till bild- och formkonstnärer för att deras verk i offentliga institutioners ägo visas för allmänheten eller används på annat allmännyttigt sätt (visningsersättning). Anvisade medel fördelas efter beslut av styrelsen för Sveriges bildkonstnärsfond. Vidare fördelas en del av visningsersättningen individuellt. Den individuella visningsersättningen fördelas på basis av det offentliga innehavet av konstnärens verk i enlighet med kriterier vilka fastställts av upphovsrättsorganisationen Bildkonst Upphovsrätt i Sverige (BUS). Dessutom beräknas medel för bidrag till konstnärer som fördelas av Konstnärsnämnden respektive Sveriges författarfond.

Propositionen

Som ett led i arbetet för att förbättra konstnärers ekonomiska och sociala situation föreslås att Konstnärsnämnden ska få ett vidgat uppdrag. För bl.a. detta ändamål minskas anslaget med nära 3 miljoner kronor.

Regeringen föreslår att 290,1 miljon kronor ska anvisas under anslaget för 2005.

Motionerna

Moderata samlingspartiet föreslår i motion Kr349 att anslaget ska minskas med 50 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag (yrkande 1). Minskningen föreslås mot bakgrund av en lång rad förslag i motion 239 (m) på andra områden, bl.a. på skatteområdet. Dessa förslag syftar till att göra den ekonomiska situationen enklare, stabilare och mer förutsägbar för konstnärerna.

Folkpartiet liberalerna föreslår i motion Kr368 att anslaget ska öka med 3 miljoner kronor utöver regeringens förslag (yrkande 42). I motion Kr364 (fp) anför motionärerna att de visserligen välkomnar att Konstnärsnämnden ska få ett vidgat uppdrag som bl.a. omfattar rådgivning till konstnärer om hur de sociala trygghetssystemen fungerar. Motionärerna avvisar emellertid regeringens förslag till finansiering av uppdraget. Även om stipendierna inte ger särskilt många konstnärer ökad trygghet är det inte motiverat att ytterligare minska utrymmet under anslaget. I stället föreslås en förstärkning av anslaget som motsvarar regeringens sänkning, dvs. 3 miljoner kronor (yrkande 5).

Utskottet

Utskottet har i det föregående under anslaget 28:19 Konstnärsnämnden välkomnat förslaget att nämnden ska få ett vidgat uppdrag i fråga om kunskapsuppbyggnad och rådgivning beträffande de sociala trygghetssystemen. Utskottet har inte något att invända när det gäller förslaget till hur uppdraget ska finansieras, nämligen genom att 2 miljoner kronor överförs från detta anslag till Konstnärsnämndens förvaltningsanslag (28:19).

Utskottet anser inte att anslaget ska minskas i förhållande till regeringens förslag som föreslås i motion Kr349 (m), inte heller att det ska förstärkas som föreslås i motionerna Kr364 (fp) yrkande 5 och Kr368 (fp) yrkande 42. Utskottet ansluter sig således till regeringens förslag till anslagsnivå, vilket innebär att under detta anslag bör anvisas 290,1 miljoner kronor för 2005.

Riksarkivet och landsarkiven (28:21)

Riksarkivet och landsarkiven är statliga arkivmyndigheter med särskilt ansvar för den statliga arkivverksamheten och för arkivvården i landet. I Riksarkivet ingår bl.a. Krigsarkivet och Svensk arkivinformation (SVAR). Krigsarkivet fullgör uppgiften som arkivmyndighet för de myndigheter som lyder under Försvarsdepartementet. SVAR är en delvis avgiftsfinansierad verksamhet som arbetar med att bearbeta och sprida arkivinformation. SVAR riktar sig framför allt till allmänheten, i första hand släktforskarna.

Propositionen

Regeringen föreslår att anslaget ökas med 2 miljoner kronor för arbetet med mottagande, bevarande och tillhandahållande av folkbokföringsmaterial. Medlen förs från utgiftsområde 3. Vidare föreslår regeringen att anslaget tillförs 8,6 miljoner kronor för leveranser av arkivmaterial. Medlen förs från berörda myndigheter.

Regeringen föreslår att på ramanslaget anvisas 306,3 miljoner kronor för 2005.

Motionen

Folkpartiet liberalerna föreslår i motion Kr368 att anslaget tillförs ytterligare 2 miljoner kronor (yrkande 42). Medlen ska användas till en förstudie av hur

system och rutiner kan utvecklas för att bygga upp en heltäckande arkivstrategi som är anpassad till den moderna digitala miljön (yrkande 21).

Utskottet

Regeringen avser att med anledning av Arkivutredningens betänkande Arkiv för alla – nu och i framtiden (SOU 2002:78) lämna en skrivelse om arkivfrågor till riksdagen i början av nästa år. Utskottet är av den anledningen inte berett att nu öka satsningen på frågan om den digitala utvecklingens påverkan på arkiven. Det förtjänar att nämnas att Riksarkivet tillsammans med bl.a. Luleå tekniska universitet fr.o.m. 2004 driver projektet Långsiktigt digitalt bevarande (LDB). Projektet ska utveckla metoder och teknik för digital arkivbildning i den offentliga arkivverksamheten, hur digital information kan beredas och överföras till arkivmyndighet, hur arkivmyndigheten långtidsarkiverar och administrerar digital information, samt hur den långtidsarkiverade informationen ska göras tillgänglig för medborgarna nu och i framtiden.

Bidrag till regional arkivverksamhet (28:22)

Syftet med bidraget är att främja den regionala arkivverksamheten och att bättre integrera folkrörelsearkiven i den regionala kulturpolitiken. Medlen fördelas av Riksarkivet genom Nämnden för enskilda arkiv.

Propositionen

Regeringen föreslår att anslaget ökas med 0,68 miljoner kronor med anledning av att två ytterligare institutioner fr.o.m. 2002 är berättigade till bidrag från anslaget.

Regeringen föreslår att 5,94 miljoner kronor anvisas på det obetecknade anslaget för 2005.

Motionen

Kristdemokraterna föreslår i motion Kr363 att anslaget ökas med 1 miljon kronor utöver regeringens förslag (yrkande 8). I motion Kr362 för partiet fram att verksamheten vid de regionala arkiven inkl. folkrörelsearkiven behöver få möjligheten att utvecklas och att anslaget därför bör förstärkas (yrkande 5).

Utskottet

Utskottet ser med tillfredsställelse att regeringen efter utskottets påpekande i betänkande 2003/04:KrU1 föreslår en ökning av anslaget och därmed återställer den genomsnittliga bidragsnivån per bidragsberättigad institution. I nämnda betänkande redovisade utskottet även sin syn på de regionala arkiven. De fyller enligt utskottets uppfattning en viktig funktion och har en viktig kulturpolitisk uppgift. Utskottet är dock inte berett att förordna en ytterligare ökning av anslaget genom en omfördelning av medel inom ramen för utgiftsområdet.

Språk- och folkminnesinstitutet (28:23)

Språk- och folkminnesinstitutet (SOFI) har till uppgift att samla in, bevara, vetenskapligt bearbeta och ge ut material om dialekter, folkminnen, folkmusik, ortnamn och personnamn. Vidare ska institutet avge yttranden i ärenden om fastställande av ortnamn och granska förslag till namn på allmänna kartor samt yttra sig i fråga om personnamn.

Propositionen

För att vidmakthålla kompetensen vid bearbetning och bevarande av dokumentationen i myndighetens omfattande samlingar samt att möjliggöra tolkning och förmedling av innehållet föreslår regeringen att anslaget förstärks med 1 miljon kronor.

Regeringen föreslår att på ramanslaget anvisas 29,8 miljoner kronor för 2005.

Motionerna

Folkpartiet liberalerna föreslår i motion Kr368 att anslaget ökas med 2 miljoner kronor utöver regeringens förslag (yrkande 42). Motionärerna anser att medel behöver öronmärkas för arbetet med en ordbok över Sveriges dialekter (yrkande 23).

Centerpartiet föreslår även de ökade medel för en ordbok över Sveriges dialekter. Partiet föreslår i motion Kr389 att anslaget ökas med 0,5 miljoner kronor i jämförelse med regeringens förslag.

Utskottet

I ett svar på en skriftlig fråga från Lennart Kollmats (fp) om Ordbok över Sveriges dialekter skriver t.f. kulturminister Pär Nuder följande.

Arbetet med redigeringen av Ordbok över Sveriges dialekter pågår vid Språk- och folkminnesinstitutet (SOFI) och är inriktat i första hand mot en version för Internet. Huvudsyftet är att skapa en lättillgänglig kunskapsbank för forskning rörande svensk kultur och för språkvetenskapen och allmänheten tillgängliggöra den del av kulturarvet som dialekternas ordsfatt utgör.

Uppbyggnaden av Internetversionen fortsätter och i denna kommer de hittills tryckta delarna av ordboken att publiceras och nya ordboksartiklar att läggas ut efter hand som de blir färdigställda.

SOFI har genom sin verksamhet bidragit till ett långsiktigt bevarande av viktiga delar av kulturarvet. För att vidmakthålla kompetensen vid bearbetning och bevarande av den värdefulla dokumentationen i arkivens omfattande samlingar samt att möjliggöra tolkning och förmedling av innehållen har regeringen föreslagit i budgetpropositionen (2004/05:1) att myndighetens anslag förstärks med 1 miljon kronor fr.o.m. 2005.

Med detta anser utskottet att motionsyrkandena i allt väsentligt är tillgodosedda.

Svenskt biografiskt lexikon (28:24)

Svenskt biografiskt lexikon har till uppgift att fortsätta och slutföra utgivandet av verket Svenskt biografiskt lexikon. Med gällande vetenskaplig kvalitet ska minst ett band ges ut vartannat år, dvs. 2,5 häften per år. Slutmålet är att lexikonet ska vara färdigt 2016.

Propositionen

Regeringen föreslår att på ramanslaget anvisas 4,29 miljoner kronor för 2005.

Utskottet

Utskottet har inget att erinra mot regeringens förslag till medelstilldelning under anslaget.

Riksantikvarieämbetet (28:25)

Riksantikvarieämbetet (RAÄ) är central förvaltningsmyndighet för frågor om kulturmiljön och kulturarvet. RAÄ har bl.a. till uppgift att värna om kulturvärdena i bebyggelsen och i landskapet, att bevaka kulturmiljöintresset vid samhällsplanering och byggande samt att verka för att hoten mot kulturmiljön möts. Dessutom ska RAÄ utföra arkeologiska undersökningar samt hålla ett specialbibliotek för forskning och utveckling inom området.

RAÄ:s avgiftsinkomster uppgick under 2003 till ca 185 miljoner kronor, och kom främst från arkeologisk uppdragsverksamhet.

Propositionen

Regeringen föreslår att anslaget, som är ett ramanslag, anvisas med 192,7 miljoner kronor för 2005. Det är 6,2 miljoner kronor mer än för innevarande år. Av ökningen är 2,3 miljoner kronor en pris- och löneomräkning medan resterande tillskott, som är ett nettobelopp på 3,8 miljoner kronor, främst förklaras av att regeringen för innevarande år har gjort en besparing på 5 miljoner kronor på RAÄ:s anslag och att ämbetet nu återfår ett lika stort belopp. Från anslaget överförs emellertid samtidigt 1,2 miljoner kronor som en förstärkning till anslaget 28:28 *Centrala museer: Myndigheter*.

Regeringen har därutöver beslutat att dra in 3,1 miljoner kronor av RAÄ:s anslagssparande.

Motionen

Folkpartiet liberalerna föreslår i motion Kr368 yrkande 42 att RAÄ:s myndighetsanslag ska minskas med en miljoner kronor. Enligt motionärerna bör ämbetets arkeologiska uppdragsverksamhet avskiljas från myndighetsuppgifterna. Frågan prövas för närvarande av en utredning, men motionärerna anser att det är fullt rimligt att kräva att uppdragsverksamheten redan nu blir fullt ut självfinansierad (yrkande 39). Därför föreslår de en mindre neddragning av anslaget.

Utskottet

Regeringen har i februari 2004 tillkallat en särskild utredare för att se över vissa frågor på det uppdragsarkeologiska området (dir. 2004:22). En utgångspunkt för översynen är att RAÄ:s avdelning för arkeologiska undersökningar ska skiljas från RAÄ och att verksamheten även fortsättningsvis ska bedrivas i statlig regi.

Enligt utskottets mening finns det ingen anledning att föregripa utredningsmannens arbete. Utskottet kan därför inte ställa sig bakom Folkpartiets förslag.

Bidrag till kulturmiljövård (28:26)

Bidrag till kulturmiljövård lämnas för insatser som bidrar till att kulturmiljön bevaras och görs tillgänglig. Anslaget används också för att täcka kostnaderna för vissa arkeologiska undersökningar och för arbetet med att ta till vara fornynd. Dessutom används det som bidrag till ombyggnad, renovering och underhåll av kulturhistoriskt värdefull bostadsbebyggelse.

Propositionen

Av budgetpropositionen framgår (UO17 s. 49) att RAÄ med stöd av anslaget Bidrag till kulturmiljövård kunnat medverka till finansieringen av drygt 500 projekt inom områdena byggnadsvård, kulturlandskapsvård och fornvård.

Regeringen föreslår att ramanslaget för 2005 förs upp med 259,4 miljoner kronor. Det är något mindre än innevarande år. Nedskärningen, som inskränker sig till 161 000 kr, motiveras inte närmare i propositionen.

Dessutom har regeringen beslutat att dra in 3,2 miljoner kronor av anslags-sparande på anslaget.

Motionerna

Moderata samlingspartiet föreslår i motion Kr349 yrkande 1 att anslaget för 2005 ska tillföras ytterligare 18 miljoner kronor. Motionärerna hänvisar till det omfattade arbete som bedrivs runt om i landet för att bevara vårt kulturarv och framhåller att behovet av resurser är mycket stort. Därför ser de det som anmärkningsvärt att regeringen t.o.m. föreslår att anslaget ska minskas.

Kristdemokraterna avdelar i motion Kr363 yrkande 8 ytterligare 5 miljoner kronor till kulturmiljövården under 2005. Det görs bl.a. för att partiet vill genomföra några av de förslag som lagts fram av Kulturbebyggelseutredningen. Samma förslag framför partiet också i motion Kr362 (kd) yrkande 1. Där anger motionärerna dessutom att de vill omfördela 1 miljon kronor inom anslaget till förmån för landets hembygds- och fornminnesföreningar.

Utskottet

Enligt utskottets mening är regeringens förslag till medelsberäkning väl avvägd. Under innevarande år väntas anslaget inte bli fullt utnyttjat, och även föregående år understeg belastningen anvisade medel i sådan omfattning att

regeringen dragit in 3,2 miljoner kronor av det anslagssparande som byggts upp. Utskottet biträder därför inte det moderata förslaget.

Kulturbebyggelseutredningen tillkallades i juni 2002 för att utreda skyddet för kulturhistoriskt värdefull bebyggelse. För ett år sedan överlämnade utredaren delbetänkandet De norrländska kyrkstäderna (SOU 2003:81) till regeringen. Delbetänkandet har remissbehandlats. Ett slutbetänkande väntas under hösten 2004.

Utskottet ser ingen anledning att föregripa regeringens behandling av dessa förslag.

Kristdemokraterna vill dessutom omfördela 1 miljon kronor av anslaget till förmån för landets hembygds- och fornminnesföreningar. Enligt utskottets mening kan anslaget dock inte användas för stöd till föreningar. Det strider mot det av riksdagen fastlagda ändamålet med anslaget, vilket finns närmare preciserat i förordningen (1993:379) om bidrag till kulturmiljövård. Av den framgår att anslaget är avsett för stöd till bl.a. ombyggnad och vård av kulturhistoriskt värdefull bebyggelse samt vissa arkeologiska undersökningar. Utskottet avvisar därför även detta förslag.

Kyrkoantikvarisk ersättning (28:27)

Enligt tidigare riksdagsbeslut⁷ får Svenska kyrkan sedan 2002 en viss ersättning av staten för kulturhistoriskt motiverade kostnader i samband med vård och underhåll av de kyrkliga kulturminnena. Ersättningen som avser kyrkobyggnader, kyrkotomter, kyrkliga inventarier och begravningsplatser ska fördelas av Svenska kyrkan efter samråd med myndigheter inom kulturmiljöområdet.

Stödet ska enligt det tidigare beslutet räknas upp enligt ett fastställt schema med i princip 50 miljoner kronor per år fram till slutåret 2009 då nivån ska ha nått 460 miljoner kronor.

Propositionen

Regeringen föreslår att anslaget som är ett ramanslag förs upp med 200 miljoner kronor för 2005. Det är en ökning med 50 miljoner kronor sedan föregående år.

Utskottet

Utskottet har inget att erinra mot regeringens förslag till medelsberäkning.

Centrala museer: Myndigheter (28:28)

Av de statliga, centrala museerna är det tio som har ställning som myndighet. De är:

⁷ Prop. 1998/99:38 om Staten och trossamfunden – begravningsverksamheten, kulturminnena, personalen, avgiftsbetalningen, m.m., bet. 1998/99:KU18, rskr. 1998/99:176.

- Statens historiska museer bestående av Statens historiska museum samt Kungl. myntkabinettet – Sveriges ekonomiska museum,
- Nationalmuseum med Prins Eugens Waldemarsudde,
- Naturhistoriska riksmuseet,
- Statens museer för världskultur bestående av Världskulturmuseet i Göteborg samt Etnografiska museet, Medelhavsmuseet och Östasiatiska museet,
- Livrustkammaren, Skoklosters slott och Hallwylska museet,
- Statens maritima museer bestående av Sjöhistoriska museet och Vasamuseet samt Marinmuseum i Karlskrona,
- Arkitekturmuseet,
- Statens musiksamlingar,
- Statens försvarshistoriska museer bestående av Armémuseum samt Flygvapenmuseum i Linköping,
- Moderna museet.

Fem av museimyndigheterna är också ansvarsmuseer inom sina respektive verksamhetsområden. Det innebär att de inom sina områden bl.a. ska främja samordningen mellan museer och utveckla kontakter med omvärlden. Ansvarsmuseer är Statens historiska museum, Nationalmuseum, Naturhistoriska riksmuseet, Statens museer för världskultur och Moderna museet.

Förutom med anslag finansieras de centrala museimyndigheternas verksamhet med bl.a. avgifter. Under 2003 uppgick avgiftsintäkterna till 238 miljoner kronor. Av detta belopp svarade Vasamuseet och Naturhistoriska riksmuseets Cosmonova för 61,5 respektive 29,5 miljoner kronor.

Propositionen

Regeringen föreslår att ramanslaget *Centrala museer: Myndigheter* förs upp med 865,6 miljoner kronor för 2005. Det är 76 miljoner kronor mer än för innevarande år. Av ökningen är 7 miljoner kronor en pris- och löneomräkning medan resterande 69 miljoner kronor är ett nettoresurstillskott främst föranlett av att regeringen vill utöka antalet museer med fri entré från nuvarande 3 till 19.

När Moderna museet och Arkitekturmuseet åter öppnades i februari 2004 började man där tillämpa fri entré. I september samma år öppnades Östasiatiska museet, även det med fri entré.

I propositionen föreslås att fri entré ska införas vid ytterligare 16 museer den 1 januari 2005. Dessa är Historiska museet, Kungl. Myntkabinettet – Sveriges ekonomiska museum, Världskulturmuseet i Göteborg, Medelhavsmuseet, Etnografiska museet, Livrustkammaren, Skoklosters slott (delvis), Hallwylska museet (delvis), Marinmuseum i Karlskrona, Sjöhistoriska museet, Musikmuseet, Armémuseum, Flygvapenmuseum i Linköping, Nationalmuseum, Naturhistoriska riksmuseet samt Stiftelsen Nordiska museet. För fri entréverksamheten tillförs dessa museer, exklusive Nordiska museet, 66,5 miljoner kronor för 2005.

Därutöver tillförs Naturhistoriska riksmuseet 5 miljoner kronor för miljöforskning och miljöövervakningsprojekt samt Statens maritima museer 2,5 miljoner kronor för det fortsatta arbetet med att bevara regalskeppet *Vasa*. Vidare tillförs Statens musiksamlingar 2,2 miljoner kronor och Statens museer för världskultur 1 miljon kronor utöver vad som följer av en regelmässig anslagsuppräknings.

Resurstillskottet till respektive museum framgår av efterföljande sammanställning.

REGERINGENS FÖRSLAG TILL MEDELSTILDELNING TILL CENTRALA MUSEER:
MYNDIGHETER
Tusental kronor

	2004	2005	Ökning
Statens historiska museer	71 527	78 253	+6 726
Nationalmuseum med Prins Eugens Waldemarsudde	70 370	89 289	+18 919
Naturhistoriska riksmuseet	128 535	149 784	+21 249
Statens museer för världskultur	135 962	143 624	+7 662
Livruskammaren, Skoklosters slott och Hallwylska museet	33 517	43 117	+9 600
Statens maritima museer	99 924	104 006	+4 082
Arkitekturmuseet	35 297	35 593	+296
Statens musiksamlingar	41 789	43 500	+1 711
Statens försvarshistoriska museer	59 817	64 710	+4 893
Moderna museet	112 883	113 755	+872
Summa	789 621	865 631	+76 010

Motionerna

Moderata samlingspartiet begär i motion Kr349 yrkande 1 att den föreslagna anslagsnivån ska minskas med 84 miljoner kronor. Yrandet föranleds av att partiet helt avvisar satsningen på fri entré, således även den redan påbörjade vid bl.a. Moderna museet. I motion Kr233 (m) framför partiet ett snarlikt förslag (yrkande 5). I det sammanhanget pekar motionärerna också på den snedvridande effekt fri entré-satsningen har gentemot övriga museer. Likaså i motion 2003/04: MJ65 av Catharina Elmsäter-Svärd m.fl. (m) kritiserar satsningen på fri entré (yrkande 10). En fråga som motionärerna anser bör klaras ut innan man fortsätter utbyggnaden är om museerna som har eller kommer att få fri entré kompenseras fullt ut för minskade intäkter och ett ökat slitage.

Även Folkpartiet liberalerna motsätter sig i motion Kr368 yrkande 42 regeringens satsning på fri entré. Motionärerna finner det betydligt mer angeläget att satsa på höjd kvalitet i museerna och samlingsvård i stället för fri entré (yrkande 17). Som ett alternativ till regeringens förslag till fri entré, som av motionärerna ses som en påtvingad lösning, vill de ge alla offentligt finansierade museer möjlighet att införa fri entré för barn och ungdomar och avdelar för detta ändamål 24 miljoner kronor (yrkande 25). Dessutom tillför de 3

miljoner kronor till Moderna museet samt 11 miljoner kronor till ökat stöd till vård av samlingar.

Kristdemokraterna avvisar i motion Kr363 yrkande 8 regeringens generella satsning på fri entré men godtar förslaget om det begränsas till barn och ungdom. Samma förslag framför partiet i motion Kr362 yrkande 12. Partiet vill därutöver satsa 7 miljoner kronor på vård av samlingarna samt museernas säkerhet (yrkande 14).

Även Centerpartiet anser att fri entré-verksamheten ska begränsas till barn och ungdomar upp till 19 år. Detta förslag framför partiet i motion Kr389 och minskar av denna anledning anslaget 28:28 med 72,5 miljoner kronor. Dessutom satsar motionärerna 1 miljon kronor på projektering av Naturhistoriska riksmuseets Botanhus.

Utskottet

De fyra oppositionspartierna går på olika sätt emot regeringens förslag att vid årsskiftet utöka antalet museer med fri entré från 3 till 19. Moderata samlingspartiet motsätter sig helt detta förslag medan Folkpartiet liberalerna, Kristdemokraterna och Centerpartiet godtar fri entré som en lösning för barn och ungdomar.

Utskottet vill med anledning av detta framhålla följande. Museerna är en del av det offentliga rummet och en del av vårt gemensamma kulturarv som alla ska kunna ta del av. Genom samlingarna och arbetet kring dessa förmedlas djupa kunskaper om historien och därmed också om vår samtid. Enligt utskottets mening är det angeläget att alla oavsett ålder får del av satsningen på fri entré. Museerna kan då också fungera som icke-kommersiella mötesplatser, vilket utskottet ser som en fördel eftersom vi i dagens samhälle börjar lida brist på sådana. Utskottet kan med hänsyn härtill inte godta förslag som innebär att satsningen begränsas till barn och ungdomar, än mindre att den helt avvisas.

Utskottet ställer sig alltså bakom regeringens förslag till medelsberäkning på anslaget och avvisar motionärernas förslag till alternativa satsningar inom anslaget.

Centrala museer: Stiftelser (28:29)

Det finns fyra centrala stiftelsemuseer, nämligen Nordiska museet, Skansen, Tekniska museet samt Arbetets museum. För Arbetets museum, som är beläget i Norrköping, fastställs stadgarna av dess huvudmän. För de tre övriga stiftelsemuseerna gäller stadgar som har fastställts av regeringen.

Nordiska museet är inom sitt verksamhetsområde ansvarsmuseum.

Anslagen till de fyra museerna är ungefär dubbelt så höga som deras avgiftsintäkter. Under 2003 uppgick intäkterna från avgifter till sammanlagt 104 miljoner kronor. Härav svarar Skansen för 71 miljoner kronor.

Propositionen

Regeringen föreslår att anslaget, som är ett obetecknat anslag, förs upp med 219,4 miljoner kronor för 2005. Det är 13,1 miljoner kronor mer än innevarande års anslag. Uppräkningen förklaras av att 12 miljoner kronor tillförs Nordiska museet, främst på grund av att även detta museum ska omfattas av fri entré. Dessutom tillförs Skansen 1,5 miljoner kronor för att skapa goda förutsättningar för att bevara museets kulturhistoriska byggnader.

Den pris- och löneomräkning som är gjord av anslaget medför att anslaget minskas med närmare 0,4 miljoner kronor. Resurstillskottet till respektive stiftelsemuseum framgår av efterföljande sammanställning.

REGERINGENS FÖRSLAG TILL MEDELSTILLDELNING TILL CENTRALA MUSEER:
STIFTELSEER
Tusental kronor

	2004	2005	Ökning
Nordiska museet	97 613	109 267	+11 654
Skansen	52 394	54 631	+2 237
Tekniska museet	43 056	42 113	-943
Arbetets museum	13 184	13 350	+166
Summa	206 247	219 361	+13 114

Motionerna

Moderata samlingspartiet föreslår i motion Kr349 yrkande 1 att anslaget minskas med 25 miljoner kronor. Minskningen förklaras av att partiet motsätter sig dels att fri entré införs vid Nordiska museet, dels att Arbetets museum får statligt stöd.

Folkpartiet liberalerna avvisar i motion Kr368 yrkande 42 regeringens förslag att låta Nordiska museet omfattas av en generell fri entré. Däremot är motionärerna öppna för att stödja de museer som önskar införa fri entré för barn och ungdom. Dessutom satsar partiet 5 miljoner kronor på ökat stöd till vård av stiftelsemuseernas samlingar.

Kristdemokraterna är i motion Kr363 yrkande 8 av ungefär samma uppfattning som Folkpartiet. Motionärerna motsätter sig en generell fri entré men godtar det för barn och ungdomar. Detta krav framförs också i motion Kr362 (kd) yrkande 12. Kristdemokraterna vill även avdela 1 miljon kronor för att förbättra stiftelsemuseernas vård av samlingarna samt säkerhet.

Utskottet

Även beträffande detta anslag är det i första hand synen på den fria entrén som skiljer regeringens förslag från oppositionspartiernas. Moderata samlingspartiet vill därutöver helt avveckla stödet till Arbetets museum.

Utskottet motsätter sig även dessa förslag.

I samband med beredningen av detta ärende har utskottet uppvaktats av företrädare för Stiftelsen Nordiska museet, Stiftelsen Tekniska museet och

Livruskammaren som påtalat de problem dessa museer möter när deras hyreskompensation blir negativ på grund av fallande marknadshyror samtidigt som de från fastighetsägaren får förhandlingsbud om höjda hyror för nästa år. En viktig förklaring till den negativa hyreskompensationen är att hyresavtalen för några av de lokaler som dessa museer disponerar kommer att omförhandlas inför 2005, vilket medfört att priskompensationen för dessa lokaler anpassats till de på senare år kraftigt sänkta marknadshyror i Stockholmsområdet.

Den negativa hyreskompensationen har också slagit igenom på pris- och löneomräkningen av anslaget och bidragit till att detta minskas med närmare 0,4 miljoner kronor. Utskottet har i ett tidigare avsnitt i detta betänkande behandlat pris- och löneomräkningsfrågor – avsnitt 2.2 – och där tagit upp denna problematik till diskussion.

Bidrag till regionala museer (28:30)

Bidrag till regionala museer syftar till att stödja museerna i deras uppgift att samla in, bearbeta och förmedla kunskaper om regionens kulturarv, dess konstutveckling samt om samhället och miljön i övrigt. Statsbidraget ska ge museerna möjlighet att ta ansvar för sin del av det regionala kulturmiljöarbetet.

Under anslaget anvisas även medel för kostnader för lönebidragsanställda vid de regionala museerna.

Propositionen

Regeringen föreslår att 150 miljoner kronor anvisas för 2005 på det obetecknade anslaget. Jämfört med innevarande år är det en ökning med 11 miljoner kronor. Av ökningen är 3 miljoner kronor föranledda av den pris- och löneomräkning som gjorts. Resterande tillskott förklaras framför allt av att regeringen vill permanenta den museipedagogiska satsning som gjorts på senare år. Enligt regeringens förslag ska det göras inom en årlig ram på 15 miljoner kronor räknat från den 1 juli 2005. För andra halvåret 2005 tillförs anslaget därför 7,5 miljoner kronor.

Motionerna

Moderata samlingspartiet föreslår i motion Kr349 yrkande 1 att ytterligare 15 miljoner kronor ska tillföras anslaget för 2005 och där användas för att förstärka läns museernas pedagogiska arbete bland barn och ungdom.

Folkpartiet liberalerna anvisar i motion Kr368 yrkande 42 ytterligare 16,5 miljoner kronor på anslaget för 2005. Av tillskottet är 14 miljoner kronor avsedda för vård av samlingar, 2 miljoner kronor för stöd till Nordiska Akvarellmuseet och 0,5 miljoner kronor för Marionettmuseet (yrkandena 5 och 20). I motion Kr369 av Anita Brodén m.fl. (fp) förordas också att statsbidraget till Nordiska Akvarellmuseet höjs (yrkande 7). I partimotionen Kr368

föreslår Folkpartiet dessutom att det ska öppnas möjlighet även för de regionala museerna att införa fri entré för barn och ungdom (yrkande 25).

Kristdemokraterna ökar i motion Kr363 yrkande 8 anslaget med 23 miljoner kronor. Av detta belopp ska 15 miljoner kronor göra det möjligt att införa fri entré för barn och ungdomar på de regionala museerna. Resterande 8 miljoner kronor är avsedda för åtgärder som förbättrar vården av samlingarna och säkerheten vid dessa museer.

Utskottet

Utskottet delar regeringens uppfattning att det är angeläget att stärka det pedagogiska arbetet inom museiområdet. Under 2001–2003 har en särskild satsning på museipedagogik genomförts på såväl regionala som statliga museer. Satsningen har enligt Kulturrådets preliminära bedömning fallit väl ut. En slutlig utvärdering kommer att redovisas för regeringen under första halvåret 2005. Utskottet instämmer i regeringens bedömning att denna satsning bör permanentas för de regionala museerna inom en årlig ram på 15 miljoner kronor. Först bör dock den slutliga utvärderingen avvaktas. Det innebär att verksamheten kan komma i gång först andra halvåret 2005 och för detta ändamål bör ytterligare 7,5 miljoner kronor anvisas. Utskottet finner det dock inte motiverat att gå utöver vad regeringen förordat och kan därför inte biträda det moderata förslaget om ytterligare insatser på detta område.

Liksom Folkpartiet liberalerna anser utskottet att vården av museernas samlingar är en angelägen uppgift. Folkpartiet har för detta ändamål avdelat 14 miljoner kronor på anslaget. I Folkpartiets budgetalternativ finns det emellertid en direkt koppling mellan finansieringen av dessa insatser och partiets nej till regeringens förslag om fri entré. Eftersom utskottet inte godtar Folkpartiets förslag till finansiering och för egen del inte heller är berett att göra några andra omprioriteringar inom den ram som riksdagen lagt fast för utgiftsområdet, kan utskottet inte ställa sig bakom den föreslagna satsningen på föremålsvård. Utskottet kan inte heller tillstyrka något av de övriga motionsförslag som rör anslaget.

Bidrag till vissa museer (28:31)

Under anslaget beräknas medel för bidrag till ett antal museer och andra institutioner, de flesta med viss formell anknytning till staten.

Regeringen har fastställt stadgar för stiftelserna Dansmuseifonden (Dansmuseet), Drottningholms teatermuseum, Carl och Olga Milles Lidingöhem (Millesgården), Thielska galleriet och Föremålsvård i Kiruna. Av de övriga står stiftelserna Strindbergsmuseet och Rooseum delvis under kommunalt huvudmannaskap, medan stiftelserna Judiska museet, Röhsska museet, Bildmuseet och Zornsamlingarna har bildats av organisationer och andra intressenter.

Propositionen

Regeringen föreslår att anslaget, som är ett obetecknat anslag, ska föras upp med 51,7 miljoner kronor för 2005. Det är 1,7 miljoner kronor mer än innevarande år. Ökningen, som är ett nettobelopp, förklaras av att anslaget har tillförts 1 miljon kronor i samband med pris- och löneomräkningen. Vidare föreslår regeringen att stödet till Svensk Form i sin helhet ska utgå från detta anslag. Av denna anledning tillförs anslaget 1 miljon kronor från anslaget 28:3 *Nationella uppdrag* samt 1,75 miljoner kronor från anslaget 28:18 *Bidrag till bild och formområdet*, dvs. tillsammans 2,75 miljoner kronor. På anslaget har under innevarande budgetår 2 miljoner kronor anvisats som ett engångsbelopp till Föremålsvård i Kiruna. Eftersom denna tillfälliga satsning upphör nästa år görs då en lika stor minskning av anslaget.

Medelstillelningen till de olika museerna och institutionerna framgår av efterföljande sammanställning.

REGERINGENS FÖRSLAG TILL FÖRDELNING AV ANSLAGET BIDRAG TILL VISSA MUSEER

Tusental kronor

	2004	2005	Ökning
Dansmuseet	8 902	9 507	+605
Drottningholms teatermuseum	6 952	7 035	+83
Millesgården	2 238	2 265	+27
Thielska galleriet	2 632	2 665	+33
Föremålsvård i Kiruna	13 835	11 987	-1 848
Nobelmuseet	5 000	5 000	±0
Svensk Form	5 250	8 069	+2 819
Röhsska museet	1 012	1 012	±0
Rooseum	2 050	2 050	±0
Strindbergsmuseet	587	587	±0
Judiska museet	608	608	±0
Bildmuseet	750	750	±0
Zornsamlingarna	205	205	±0
Summa	50 021	51 740	+1 719

I propositionen kommenterar regeringen särskilt medelsbehovet för Sveriges Teatermuseums samlingar. Mot bakgrund av den debatt som förts i frågan det senaste året framhåller regeringen att det är styrelsens ansvar att göra nödvändiga prioriteringar. Regeringen ser därför positivt på att styrelsen inkommit med en plan för samlingarnas vård i ett kortare perspektiv och verksamhetens inriktning på längre sikt.

Motionerna

Folkpartiet liberalerna föreslår i motion Kr368 yrkande 42 att ytterligare 4 miljoner kronor ska anvisas på anslaget för 2005 för att där användas till framför allt vård av samlingarna. Under annat anslag (28:7) föreslås i samma

motion att ett årligt engångsbidrag på 1 miljon kronor till Teatermuseet görs permanent och fördubblas. Teatermuseet skulle därigenom tillföras ytterligare 2 miljoner kronor per år (yrkande 9).

Även Kristdemokraterna vill satsa på Teatermuseet och sätter för detta ändamål av ytterligare 1,5 miljoner kronor för 2005 i sin motion Kr363 yrkande 8. Dessutom motsätter sig partiet att det nationella uppdraget för form och design ska upphöra. Kristdemokraterna återför därför 1 miljon kronor från de medel som i regeringens budgetförslag finns avsatta på detta anslag för Svensk Form och återför dem till anslaget 28:3 *Nationella uppdrag*.

I motion Kr343 av Eva Flyborg (fp) föreslås att projektet Ostindienfararen Göteborg ska lyftas till nationell nivå. Motionären vill att projektets framtid ska säkerställas (yrkande 1), att all dokumentation, kunskap och erfarenhet som framkommit bevaras för att i framtiden kunna förmedla ett svenskt kulturarv (yrkande 2) samt att Kulturdepartementet ges i uppdrag att ”inom ramen” omfördela resurser så att projektet erhåller 20 miljoner kronor (yrkande 3).

I motion Kr352 av Eva Flyborg och Axel Darvik (fp) föreslås att stiftelsen Emigranternas Hus ska tilldelas 2 miljoner kronor.

Utskottet

Folkpartiet liberalerna och Kristdemokraterna föreslår att stödet till Teatermuseet ska utökas, Folkpartiet med i princip 2 miljoner kronor och Kristdemokraterna med 1,5 miljoner kronor. Utskottet är i denna fråga inte av någon annan åsikt än den uppfattning som regeringen givit uttryck för i budgetpropositionen och som utskottet nyss har redovisat.

Svensk Form har i två omgångar varit innehavare av det tidsbegränsade nationella uppdraget inom området formgivning och design. Regeringen bedömer att Svensk Form har fullgjort sitt uppdrag under perioden 1999–2004.

Inför designåret 2005 kan det enligt utskottets mening finnas skäl att tydligt ange vilka ekonomiska förutsättningar som gäller för Svensk Form under åren framöver. Det ter sig då naturligt att under ett anslag samla de olika statliga bidrag som föreningen uppbär. Utskottet har därför inget att erinra mot regeringens förslag utan tillstyrker detta och avstyrker Kristdemokraternas förslag.

I motionerna Kr343 (fp) och Kr352 (fp) föreslås att staten ska stödja projektet Ostindienfararen Göteborg och stiftelsen Emigranternas Hus i Göteborg. Båda förslagen saknar finansiering och ryms inte utan omprioriteringar inom den ekonomiska ram som riksdagen lagt fast för utgiftsområde 17. Utskottet kan därför inte biträda motionerna.

Stöd till icke-statliga kulturlokaler (28:32)

Anslaget används för att stödja ny- eller ombyggnad inklusive handikappanpassning av musei-, teater- och konsertlokaler som tillhör någon annan än

staten. Beslut om bidrag fattas av Boverkets samlingslokalsdelegation efter samråd med Statens kulturråd.

Propositionen

Regeringen föreslår att ramanslaget förs upp med oförändrade 10 miljoner kronor för 2005.

Motionerna

Kristdemokraterna föreslår i motion Kr363 yrkande 8 att ytterligare 2 miljoner kronor ska anvisas på anslaget. I motion Kr358 framhåller motionärerna att det är motiverat att se över nivån på anslaget med tanke på de behov som finns. I avvaktan på denna översyn anser man att det av dem föreslagna resurstillskottet på 2 miljoner kronor ska användas till handikappanpassning av lokaler (yrkande 12).

Utskottet

Vid utgången av 2003 fanns på anslaget ett anslagssparande som till sin omfattning var nästan lika stort som själva anslaget. Anslagssparandet kan under innevarande år komma att öka ytterligare eftersom den väntade medelsförbrukningen motsvarar knappt 70 % av anvisade medel.

Utskottet som anser att regeringens medelsanvisning på anslaget är väl avvägd avstyrker Kristdemokraternas förslag.

Riksutställningar (28:33)

Riksutställningar har till uppgift att främja utställnings- och konstbildningsverksamheten genom att förmedla och ordna utställningar samt bistå med råd och annan service. Myndigheten ska också utveckla och förnya utställningen som medium för kunskapsförmedling, debatt och upplevelse.

Riksutställningars verksamhet finansieras till viss del med avgifter. Intäkterna från sådana avgifter uppgick under 2003 till 8,1 miljoner kronor.

Propositionen

Regeringen föreslår att 45,2 miljoner kronor anvisas för 2005 på ramanslaget. Det är 0,6 miljoner kronor mer än innevarande år. Ökningen förklaras helt av den gjorda pris- och löneomräkningen.

Motionerna

Moderata samlingspartiet föreslår i motion Kr349 yrkande 1 att anslaget minskas med 16 miljoner kronor och att hälften av denna besparing används som ett resurstillskott till länsmusiken.

Folkpartiet liberalerna minskar i motion Kr368 yrkande 42 anslagsnivån med 5 miljoner kronor. Enligt motionärerna bör Riksutställningars ansvar för att producera utställningar kunna överföras på de större kommunala och reg-

ionala museerna. Riksställningar bör enligt deras mening i stället inrikta sig på att förmedla andra museers produktioner till övriga delar av landet. De vill därför minska Riksställningars anslag för att i stället öka tilldelningen till de regionala museerna (yrkande 19).

Utskottet

Utskottet finner inte anledning att frångå regeringens förslag till medelsberäkning och avstyrker därför förslagen i de båda motionerna.

Forum för levande historia (28:34)

Forum för levande historia har till uppgift att främja arbetet med frågor som rör demokrati, tolerans och mänskliga rättigheter. Verksamheten ska ta sin utgångspunkt i Förintelsen och stärka människors vilja att aktivt verka för alla människors lika värde. Arbetet ska bedrivas i nära kontakt med pågående forskning och andra institutioner verksamma med liknande frågor.

Propositionen

I propositionen föreslås att 42,2 miljoner kronor anvisas på myndighetens ramanslag för 2005. Det är 0,4 miljoner kronor mer än innevarande år. Ökningen förklaras helt av den gjorda pris- och löneomräkningen.

Motionerna

Moderata samlingspartiet föreslår i motion Kr349 yrkande 1 att anslaget tillförs ytterligare 20 miljoner kronor. Tillskottet är avsett att användas till en särskild upplysningskampanj om nationalsocialismens, kommunismens och fascismens brott mot mänskligheten.

Centerpartiet föreslår i motion Kr389 att anslaget minskas med 22 miljoner kronor.

Utskottet

Utskottet har flera gånger tidigare framhållit⁸ att det uppdrag som Forum för levande historia tilldelats är så vidsträckt att myndigheten mycket väl – om den finner det lämpligt – kan ägna sig åt frågor av det slag som Moderata samlingspartiet tar upp i sin motion. Utskottet har ställt sig bakom regeringens förslag till medelsanvisning på utgiftsområdet och är inte berett att därutöver anvisa särskilda medel för detta ändamål. Utskottet avstyrker därför detta förslag.

Centerpartiet föreslår utan någon motivering att myndighetens anslag ska halveras. Utskottet ser för egen del inget skäl till att biträda detta förslag.

⁸ Senast i betänkande 2003/04:KrU1, s. 77.

Statliga utställningsgarantier och inköp av vissa kulturföremål (28:35)

Under anslaget beräknas medel för inköp av kulturföremål som har sådant konstnärligt, historiskt eller vetenskapligt värde att det är av synnerlig vikt att de införlivas med offentliga samlingar.

Anslaget belastas också med kostnaderna för eventuellt infriade garantier enligt förordningen (1998:200) om statliga utställningsgarantier.

Regeringen har beslutat att dra in 30 000 kr av anslagssparandet.

Propositionen

Regeringen föreslår att anslaget, som är ett ramanslag, förs upp med oförändrade 80 000 kr.

Utskottet

Utskottet har inget att erinra mot regeringens förslag.

Filmstöd (28:36)

Under anslaget beräknas medel för statens stöd till svensk filmproduktion m.m. enligt förlängningen av 2000 års filmavtal. Syftet med stödet är att främja värdefull svensk filmproduktion, att främja spridning och visning av värdefull svensk film, att främja bevarandet och tillgängliggörandet av filmer och material av kulturhistoriskt intresse liksom att verka för internationellt samarbete i dessa avseenden samt att förbättra kvinnliga filmskapares villkor. Under anslaget beräknas även medel för ett filmarkiv för film på filmbas i Grängesberg och för Konstnärsnämndens filmstöd.

Propositionen

I inledningen till politikområdet informerar regeringen om att parterna i 2000 års filmavtal har träffat avtal om att förlänga filmavtalet under ett år, t.o.m. den 31 december 2005. En särskild arbetsgrupp prövar förutsättningarna för ett nytt filmavtal från 2006.

Vidare sägs i inledningen att en decentralisering av filmproduktionen har ägt rum i Sverige under den senaste tioårsperioden. I Norrbotten kretsar en stor del av filmutvecklingen kring Filmpool Nord, som startade den första regionala produktionsverksamheten i Sverige och som var tidigt ute även i ett europeiskt perspektiv. I dag finansieras Filmpool Nord bl.a. av medel från EU:s strukturfonder. Dessa medel kommer dock successivt att minska. Regeringen föreslår att detta ekonomiska bortfall ska täckas genom att Filmpool Nord fr.o.m. 2005 ska tilldelas 1 miljon kronor.

Regeringen föreslår att under anslaget för 2005 ska anvisas 235,7 miljoner kronor.

Motionen

Centerpartiet föreslår i motion Kr389 att anslaget ska tillföras 3 miljoner kronor utöver regeringens förslag. Medlen är avsedda för utveckling av verksamheten vid filmarkivet i Grängesberg. Arkivet bör enligt motionärerna få ansvar för att teknisk och laboratorietechnisk kompetens byggs upp och hålls vid liv.

Utskottet

Utskottet kan inte biträda förslag som innebär att anslaget utökas utöver regeringens förslag. Enligt utskottets uppfattning bör således 235,7 miljoner kronor anvisas under anslaget för 2005.

Forsknings- och utvecklingsinsatser inom kulturområdet (28:37)

Under anslaget beräknas medel för forsknings- och utvecklingsinsatser inom kulturområdet. Medlen används för projekt inom Statens kulturråds, ansvarsmuseernas, Riksarkivets, Riksantikvarieämbetets samt Språk- och folkminnesinstitutets ansvarsområden. Vidare beräknas under anslaget medel för del av kostnaderna för grundforskning inom naturvetenskap vid Naturhistoriska riksmuseet.

Propositionen

Regeringen föreslår att anslaget för 2005 ska uppgå till 35,4 miljoner kronor.

Utskottet

Utskottet biträder regeringens förslag till medelsanvisning under anslaget.

Under rubriken Anslag inom utgiftsområde 17 som hör till politikområde 26 Forskning behandlar utskottet anslaget 26:1 Statens ljud- och bildarkiv.

Samarbetsnämnden för statsbidrag till trossamfund (28:38)

Samarbetsnämnden för statsbidrag till trossamfund har till uppgift att pröva frågor om statsbidrag till trossamfund.

Propositionen

Regeringen föreslår att på ramanslaget anvisas 3,64 miljoner kronor för 2005.

Utskottet

Utskottet har inget att erinra mot regeringens förslag till medelstillelse under anslaget.

Stöd till trossamfund (28:39)

Målet för det statliga stödet till trossamfund är att bidra till att skapa förutsättningar för trossamfunden att bedriva en aktiv och långsiktigt inriktad

religiös verksamhet i form av gudstjänst, själavård, undervisning och omsorg. Statligt stöd till trossamfund kan lämnas i form av statsbidrag och avgiftshjälp till registrerade trossamfund.

Propositionen

Regeringen föreslår att på ramanslaget anvisas 50,75 miljoner kronor för 2005.

Av propositionen framgår att regeringen avser att under hösten 2004 besluta om en översyn som bl.a. omfattar formerna för stödet till trossamfund och sammansättningen av Samarbetsnämnden för statsbidrag till trossamfund samt frågan om det register över trossamfunden som förs av Kammarkollegiet.

Motionerna

Folkpartiet liberalerna föreslår i motion Kr368 att anslaget ökas med 10 miljoner kronor utöver regeringens förslag (yrkande 42). Anslagsökningen ska bl.a. användas till utökad stöd till sjukhuskyrkans verksamhet (yrkande 35).

Kristdemokraterna föreslår i motion Kr363 att trossamfundens verksamhetsbidrag ökas med 5 miljoner kronor och att trossamfundens lokalbidrag ökas med 3 miljoner kronor (yrkande 8). Även i motion Kr358 förespråkar partiet en ökning av verksamhetsbidragen med 5 miljoner kronor (yrkande 15) och en ökning av lokalbidragen med 3 miljoner kronor (yrkande 12). En del av det ökade stödet till trossamfunden ska enligt motionen användas till sjukhuskyrkans verksamhet (yrkande 16).

Centerpartiet föreslår i motion Kr389 att stödet till sjukhuskyrkan ökas med 1 miljon kronor utöver regeringens förslag.

Utskottet

Utskottet anser att den översyn av statsbidragen till trossamfunden som aviseras i budgetpropositionen bör avvaktas och utskottet kan därför inte nu förorda omfördelningar inom utgiftsområdet till förmån för trossamfunden.

3.2.2 Politikområde 27 Mediepolitik

Statens biografbyrå (27.1)

Statens biografbyrå ska granska filmer och videogram som är avsedda att visas vid allmän sammankomst eller offentlig tillställning. På begäran förhandsgranskas även filmer och videogram för enskilt bruk. Biografbyrån fastställer åldersgränser för de filmer som granskats. Vidare kan byrån besluta om att klipp ska göras i filmer samt om visningsförbud. Biografbyrån utövar tillsyn över videogrammarknaden och efterlevnaden av bestämmelserna i brottsbalken om olaga våldsskildring och otillåten utlämning av teknisk upptagning när det gäller rörliga bilder. Biografbyrån ska enligt brottsbalken yttra sig till Justitiekanslern (JK) i åtalsärenden som rör olaga våldsskildring samt ge medgivande till åtal som rör otillåten utlämning av teknisk upptagning.

Propositionen

Biografbyrån har i sin årsredovisning för 2003 redovisat sitt resultat i enlighet med nya verksamhetsmål och återrapporteringskrav som regeringen lagt fast. Regeringen gör bedömningen att man därigenom fått bättre möjlighet att följa upp målen för byråns verksamhet. I mål- och resultatdialogen med Biografbyrån har framkommit att man även från byråns sida anser att förändringarna gett positivt resultat.

Regeringen föreslår att anslaget för 2005 ska uppgå till 10,1 miljoner kronor.

Motionen

Folkpartiet liberalerna föreslår i motion Kr368 att anslaget ska minskas med 3,5 miljoner kronor. Besparingen åstadkommes genom att vuxencensuren avskaffas (yrkande 42).

Utskottet

Utskottet har vid en rad tillfällen behandlat frågan om förändring av Biografbyråns verksamhetsmål och om den mål- och resultatdialog som förts mellan regeringen och byrån.

Utskottet fann vid föregående riksmöte att det var intressant att mål- och resultatdialogen mellan regeringen och Biografbyrån resulterat i förändrade verksamhetsmål i regleringsbrevet. Utskottet uttryckte en förhoppning om att dessa ändringar skulle komma att leda till förbättrade möjligheter att följa upp målen för myndighetens verksamhet (bet. 2003/04:KrU1 s. 88–89). Utskottet kan nu notera att såväl regeringen som Biografbyrån anser att förändringarna gett ett positivt resultat.

Utskottet är inte berett att tillstyrka förslag som innebär att förhandsgranskningen av vuxenfilm avskaffas. Således kan utskottet inte heller förorda en minskning av anslaget med 3,5 miljoner kronor som föreslås av Folkpartiet liberalerna. Utskottet ansluter sig till regeringens förslag till anslagsnivå, vilket innebär att anslaget bör föras upp med 10,1 miljoner kronor för 2005.

Utbyte av TV-sändningar mellan Sverige och Finland (27:2)

Under anslaget anvisas medel för de kostnader Teracom AB har för rundradiosändningar i Storstockholmsområdet av finländska TV-program, de kostnader Sveriges Television AB har för tillhandahållande och överföring av en svensk programkanal till Finland, de kostnader Comhem AB har för tillhandahållande av den finska programkanalen till kabelnät på ett antal orter i Sverige samt Sverigefinska Riksförbundets kostnader i samband med utsändning av den finska programkanalen i Sverige. De sistnämnda kostnaderna baserar sig på överenskommelser mellan riksförbundet och förhandlingsorganisationen Copyswede som företräder vissa rättighetshavarorganisationer.

Det svensk-finska televisionsutbytet bedrivs enligt en princip om ömsesidighet. Finland ansvarar för kostnaderna för utsändningen av en svensk programkanal i Finland och för överföringen av en finsk programkanal till Sverige. På motsvarande sätt ansvarar Sverige för kostnaderna för utsändningen av en finsk programkanal i Sverige och för överföringen av en svensk programkanal till Finland.

Propositionen

Regeringen föreslår att anslaget för 2005 ska uppgå till 20,6 miljoner kronor.

Utskottet

Utskottet ansluter sig till regeringens förslag.

Bidrag till dokumentation om den mediepolitiska utvecklingen och till europeiskt mediasamarbete (27:3)

Under anslaget anvisas medel för svensk medverkan i Europeiska audiovisuella observatoriet, ett forsknings- och statistikinstitut som samlar in och distribuerar information om den europeiska film-, TV- och videoindustrin. Observatoriet driver dessutom ett utvecklingsarbete i syfte att skapa jämförbar europeisk statistik på det audiovisuella området.

Propositionen

Regeringen uttalade i budgetpropositionen för 2004 sin avsikt att använda 400 000 kronor årligen av anslaget till att förstärka Granskningsnämnden för radio och TV under perioden 2004–2006. Det är sannolikt att det behovet kvarstår även för 2007.

Regeringen föreslår att 821 000 kronor ska anvisas under anslaget för 2005.

Utskottet

Utskottet biträder regeringens förslag till medelsanvisning.

Forskning och dokumentation om medieutvecklingen (27:4)

Under anslaget anvisas medel för stöd till Nordiskt informationscenter för medie- och kommunikationsforskning (Nordicom) vid Göteborgs universitet för information om forskningsresultat och utarbetande av mediestatistik m.m.

Propositionen

Regeringen föreslår att 1,8 miljoner kronor ska anvisas under anslaget för 2005.

Utskottet

Utskottet ansluter sig till regeringens förslag till medelstildelning.

3.2.3 Politikområde 29 Ungdomspolitik

Ungdomsstyrelsen (29:1)

Utskottet har nyligen i betänkande 2004/05:KrU2 behandlat och tillstyrkt att de av riksdagen 1999 fastställda övergripande målen för den nationella ungdomspolitikerna ska ersättas av två nya övergripande mål, nämligen

- ungdomar ska ha verklig tillgång till välfärd och att
- ungdomar ska ha verklig tillgång till makt.

Utskottet har vidare ställt sig bakom regeringens bedömning att förstärka Ungdomsstyrelsens roll och att Ungdomsstyrelsens huvuduppgifter bör vara att

- ansvara för att det finns sektorsövergripande och aktuell kunskap om utvecklingen för ungdomars levnadsvillkor lokalt och nationellt,
- öka nationella aktörers förutsättningar att bidra till att den nationella ungdomspolitikens mål uppnås,
- öka kommunernas förutsättningar att utveckla en kunskapsbaserad sektorsövergripande kommunal ungdomspolitik med en hög grad av ungdomsinflytande samt att
- stärka ungdomars interkulturella förståelse samt delaktighet och deltagande i samhället.

Propositionen

Regeringen föreslår att 19,2 miljoner kronor anvisas för 2005 på ramanslaget.

Motionen

Moderata samlingspartiet föreslår i motion Kr349 yrkande 1 i denna del att anslaget minskas med 5 miljoner kronor. Motionärerna anser att Ungdomsstyrelsen har en för dominerande roll och vill ha en ändring till stånd.

Utskottet

Som ovan angetts har utskottet i betänkande 2004/05:KrU2 angett att Ungdomsstyrelsens roll bör stärkas. Med hänsyn härtill avstyrker utskottet Moderata samlingspartiets motion. Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag till medelsberäkning på anslaget.

Bidrag till nationell och internationell ungdomsverksamhet (29:2)

Propositionen

Regeringen föreslår att 88,9 miljoner kronor anvisas för 2005 på ramanslaget.

Utskottet

Utskottet har ingen erinran mot regeringens förslag till medelsberäkning.

*3.2.4 Politikområde 30 Folkrorelsepolitik***Stöd till idrotten (30:1)**

Från anslaget utgår bidrag till Sveriges Riksidrottsförbund (RF) för den verksamhet som bedrivs av förbundet och till förbundet anslutna organisationer. Under anslaget disponerar regeringen även medel för bl.a. bidrag till förberedelser av och till svenskt deltagande vid olympiska spel och Paralympics.

Propositionen

Regeringen föreslår att på ramanslaget anvisas 448,24 miljoner kronor för 2005.

Motionen

Moderata samlingspartiet föreslår i motion Kr349 att anslaget ökas med 10 miljoner kronor (yrkande 1). Motionärerna motsätter sig den minskning av anslaget som riksdagen beslutat om för innevarande år.

Utskottet

Utskottet vill påminna om att statens samlade stöd till idrotten har ökat under de senaste åren. År 2003 uppgick stödet till 1 221 miljoner kronor, varav 455 miljoner kronor över statsanslaget. Under 2004 uppgår statens samlade stöd till 1 315 miljoner kronor, varav 448 miljoner kronor över statsanslaget. Ökningen har i första hand tillfallit idrottens barn- och ungdomsverksamhet. Utskottet är med hänsyn till detta inte berett att förorda en medelsanvisning som går utöver den som regeringen har föreslagit.

Bidrag till allmänna samlingslokaler (30:2)

Bidrag till allmänna samlingslokaler lämnas för köp, ny- eller ombyggnad, standardhöjande reparationer eller för handikappanpassning som utförs utan samband med andra bidragsberättigande åtgärder. Boverkets samlingslokaldelegation fördelar bidragen.

Vidare finns inom anslaget medel till Ungdomsstyrelsen för fördelning av bidrag till informationsinsatser och utredningsarbete med inriktning på ungdomars nyttjande av samlingslokaler. Därtill finns medel som regeringen disponerar för utvecklingsarbete.

En särskild utredare har sett över stödet och i betänkandet Allmänna samlingslokaler – demokrati, kultur, utveckling (SOU 2003:118) lämnat förslag om förändringar av stödet. Betänkandet har remissbehandlats och bereds för närvarande inom Regeringskansliet.

Propositionen

Regeringen föreslår att på ramanslaget anvisas 29 miljoner kronor för 2005.

Motionerna

Kristdemokraterna föreslår i motion Kr363 att stödet till allmänna samlingslokaler höjs med 5 miljoner kronor utöver regeringens förslag (yrkande 8). Partiet anser att lokalerna har en avgörande betydelse för ett levande kulturliv och att stödet därför bör ökas. I motion Kr358 föreslår partiet att stödet ökas med 3 miljoner kronor (yrkande 13). Även i motion N407 föreslår Kristdemokraterna att anslaget ska höjas med 3 miljoner kronor utöver regeringens förslag (yrkande 8).

Centerpartiet föreslår i motion Kr389 att anslaget ska höjas med 21 miljoner kronor utöver regeringens förslag. Partiet anser att samhället bör stödja en upprustning och standardhöjning av allmänna samlingslokaler. Partiets krav på bredband i hela landet omfattar enligt motionen även samlingslokalernas Internetkommunikation. Även i en av partiet väckt motion under förra riksmötet, 2003/04:Kr326, framförs krav på att allmänna samlingslokaler utrustas med bredband (yrkande 16). I motion Kr249 av Kenneth Johansson och Birgitta Carlsson (båda c) föreslås att anslaget ska höjas i enlighet med förslaget som redovisas i den ovan nämnda utredningen.

Utskottet

Med anledning av att betänkandet Allmänna samlingslokaler – demokrati, kultur, utveckling (SOU 2003:118) för närvarande bereds inom Regeringskansliet är utskottet inte nu berett att förorda en medelsanvisning som går utöver den som regeringen har föreslagit.

Bidrag till kvinnoorganisationernas centrala verksamhet (30:3)

Bidraget ska användas till kostnader för kvinnoorganisationernas centrala verksamhet. Statsbidraget syftar till att stärka kvinnornas ställning i samhället i avsikt att uppnå jämställdhet mellan kvinnor och män.

Bidraget har nyligen utvärderats och analyserats av en särskild utredare som i juni 2004 redovisade sitt uppdrag genom betänkandet Kvinnors organisering (SOU 2004:59). Utredaren har bl.a. föreslagit att det nuvarande statsbidraget till kvinnoorganisationernas centrala verksamhet ska ersättas av ett nytt statsbidrag för kvinnors organisering, vilket innebär att fler organisationer kommer att kunna ta del av bidraget. Betänkandet remissbehandlas för närvarande.

Propositionen

Regeringen föreslår att 3,43 miljoner kronor anvisas på det obetecknade anslaget för 2005.

Utskottet

Utskottet har inget att erinra mot regeringens förslag till medelstillelning under anslaget.

Stöd till friluftorganisationer (30:4)

Anslaget disponeras för statsbidrag till friluftorganisationer. Från och med 2004 fördelas dessa medel av Friluftsrådet som regeringen under 2003 inrättat vid Naturvårdsverket.

Propositionen

Regeringen föreslår att 15 miljoner kronor anvisas på det obetecknade anslaget för 2005.

Utskottet

Utskottet har inget att erinra mot regeringens förslag till medelstillelning under anslaget.

*3.2.5 Politikområde 25 Utbildningspolitik under utgiftsområde 17***Bidrag till folkbildningen (25:1)**

Statsbidrag utbetalas till Folkbildningsrådet (FBR) som ett samlat finansiellt stöd till folkbildningen. Rådet beslutar vilka studieförbund och folkhögskolor som ska tilldelas statsbidrag samt fördelar tillgängliga medel till dem.

Propositionen

Regeringen föreslår att riksdagen anvisar ett obetecknat anslag för 2005 om 2,6 miljarder kronor.

Motionerna

Moderata samlingspartiet hävdar i motion Kr233 att det blir alltmer irrelevant att ha ett gemensamt anslag för bidragen till folkhögskolorna och studieförbunden. Folkhögskolornas anslag bör samordnas med övrig utbildningsverksamhet och föras över till utbildningsutskottets beredningsområde. Därmed skulle folkhögskolorna på ett mer naturligt sätt ingå i det svenska utbildningssystemet (yrkande 6). I motion Kr349 (m) föreslår de att denna överföring från utgiftsområde 17 till utgiftsområde 16 ska uppgå till 900 miljoner kronor. Samtidigt föreslås en besparing på 300 miljoner kronor på den återstående delen av anslaget, som avser bidraget till studieförbunden. Sammantaget

föreslår således motionärerna en minskning av anslag 25:1 Bidrag till folkbildningen med 1 200 miljoner kronor (yrkandena 1 och 3).

Folkpartiet liberalerna föreslår i motion Kr368 en ökning av bidraget till folkhögskolorna med 31 miljoner kronor. Anslaget bör således räknas upp med detta belopp i förhållande till regeringens förslag. Motionärerna motiveerar förslaget med att folkhögskolornas roll bör uppvärderas och resurserna för undervisningen förstärkas så att den fortsatta utvecklingen av deras speciella pedagogiska former inte blir eftersatt. Under en rad år har mycket litet hänt med anslagen till folkhögskolorna. Fler och fler signaler hörs om att resurserna inte längre räcker till för att nå de högt uppställda målen i de former som är folkhögskolornas särskilda styrka (yrkandena 30 och 42).

I motion Kr389 föreslår Centerpartiet att anslaget ska öka med totalt 70 miljoner kronor. Av beloppet är 50 miljoner kronor avsedda för folkbildningen och resterande 20 miljoner kronor för amatörkulturen, som är i behov av ett eget organisationsstöd. I motiveringen till förslaget anför motionärerna att de önskar behålla den starka folkbildningstradition som vi har i Sverige, vilket kräver att det finns goda förutsättningar för att erbjuda mötesplatser där människor kan mötas. Förväntningarna på folkhögskolor och studieförbund är höga och växer. Samtidigt söker sig allt fler människor till folkbildningens verksamhet. Det blir – menar motionärerna – svårt att upprätthålla kvaliteten i verksamheten och att möta de nya behov som ständigt uppstår. Ett liknande förslag framför motionärerna även i yrkande 3 i motion Kr354 (c). Även syftet bakom motion Ub275 (c) är att folkbildningen ska tillföras resurser för att klara existerande behov (yrkande 10).

Utskottet

Utskottet erinrar om att flera olika utvärderingar och rapporter om folkbildningen överlämnats till regeringen under det gångna året. Det gäller den andra statliga utvärderingen av folkbildningen, benämnd SUFO 2, som under våren 2004 överlämnade sitt slutbetänkande Folkbildning i brytningstid (SOU 2004:30). Vidare har Folkbildningsrådet på regeringens uppdrag redovisat folkbildningens egen syn på sin framtida roll i rapporten Folkbildningens framsyn. En särskild utredare har undersökt vilka grupper som inte deltar i folkbildningen i betänkandet Vem får vara med? (SOU 2004:51). Slutligen har Riksrevisionen till regeringen överlämnat rapporten Offentlig förvaltning i privat regi – statsbidrag till idrottsrörelsen och folkbildningen. Enligt vad utskottet har inhämtat väntas denna rapport också ligga till grund för en framställning som Riksrevisionens styrelse har för avsikt att lämna till riksdagen senare denna höst. De fyra rapporterna bereds i Regeringskansliet.

Utskottet kommer i ett senare avsnitt i detta betänkande att ta ställning till motionsförslag som rör de framtida resursbehoven hos folkhögskolor och studieförbund.

Utskottet har nu liksom vid flera tidigare tillfällen uppfattningen att medelsanvisningen till folkbildningen inte bör delas upp mellan två utgiftsområden (jfr senast bet. 2003/04:KrU1 s. 106). Utskottet ställer sig således bakom

regeringens förslag till medelsanvisning under detta anslag och avvisar motionsförslagen.

Bidrag till vissa handikappåtgärder inom folkbildningen (25:2)

Under anslaget anvisas medel till Statens institut för särskilt utbildningsstöd (Sisus) för vissa handikappåtgärder inom folkbildningen. De övergripande målen för Sisus verksamhet är att förbättra förutsättningarna för utbildning och studier för personer med funktionshinder.

Vidare anslås medel till Tolk- och översättarinstitutet (TÖI) vid Stockholms universitet, som ansvarar för fördelningen av statsbidrag till folkhögskoleförlagd teckenspråksutbildning, utbildning av tolkar för döva, dövblinda och vuxendöva samt teckenspråkslärarutbildning. Dessa utbildningar ska planeras i samverkan med berörda handikapporganisationer. Även utgifter för bidrag till Synskadades riksförbund för teknisk anpassning av studiematerial för synskadade och dövblinda finansieras från anslaget.

Propositionen

I propositionen redovisas att 2,6 miljoner kronor omfördelades från detta anslag till anslag 25:3 *Bidrag till kontakttolkutbildning* för 2004. Regeringen föreslår att omfördelningen återställs för 2005 i anslagsberäkningen. Mot bakgrund av ovanstående föreslår regeringen att riksdagen anvisar ett obetecknat anslag om 79 miljoner kronor för 2005.

Utskottet

Utskottet biträder förslaget i propositionen.

Bidrag till kontakttolkutbildning (25:3)

Anslaget disponeras av Kammarkollegiet som utbetalar medlen till studieförbund och folkhögskolor enligt särskilt beslut av Tolk- och översättarinstitutet vid Stockholms universitet (TÖI).

Propositionen

Regeringen, som bedömer att behovet av kvalificerade tolkar är mycket stort, beslutade under sommaren 2004 att tillkalla en utredning om utbildning av kontakttolkar (dir. 2004:101). I avvaktan på utredningens förslag beräknas anslaget ligga på en oförändrad nivå. För 2004 omfördelades från anslag 25:2 *Bidrag till vissa handikappåtgärder inom folkbildningen* 2,6 miljoner kronor till detta anslag. Denna omfördelning föreslås bli återställd för 2005. Regeringen föreslår att riksdagen ska anvisa ett obetecknat anslag om 10,1 miljoner kronor för 2005.

Motionen

Centerpartiet föreslår i motion Kr389 en ökning av anslaget för 2005 med 3 miljoner kronor utöver regeringens förslag.

Utskottet

Utredningen om utbildning av kontakttolkar ska redovisa sitt uppdrag senast den 3 januari 2005. I likhet med regeringen anser utskottet att resultatet av utredningens arbete inte ska föregripas. Utskottet kan således inte ställa sig bakom motionsförslaget som syftar till en ökning av anslaget för nästa budgetår. I likhet med regeringen anser utskottet att anslagsnivån för 2005 bör uppgå till 10,1 miljoner kronor.

3.2.6 Politikområde 26 Forskningspolitik under utgiftsområde 17

Statens ljud- och bildarkiv (26:1)

Statens ljud- och bildarkiv (SLBA) har till uppgift att samla in, bevara och tillhandahålla den del av medieutbudet i Sverige som offentliggörs i form av ljud och rörliga bilder. Målet med verksamheten är att förbättra informationsförsörjningen inom forskningen och öka tillgängligheten till svenskt ljud och rörliga bilder.

Propositionen

Sedan SLBA inrättades 1979 har mycket stora bestånd insamlats till myndigheten. Därtill kommer en mycket snabb teknisk utveckling på medieområdet som förändrar förutsättningarna för myndighetens verksamhet i grunden. SLBA för ett aktivt utvecklingsarbete för att möta utvecklingen. Bland annat nämner regeringen projektet Journal Digital, som innebär att journal- och kortfilmer ur SF:s arkiv förts över till digitala filer.

Regeringen ser positivt på myndighetens strävanden att på ett effektivt sätt omhänderta och tillhandahålla material samt hitta metoder för att använda ny teknik i sin verksamhet. Av budgetpropositionen framgår att regeringen vid sidan av förvaltningsanslaget tillför myndigheten 3,5 miljoner kronor för 2004 och avser tillföra myndigheten 2 miljoner kronor för 2005 för att SLBA ska kunna möta ökade kostnader för det nödvändiga utvecklingsarbetet. Resursförstärkningen finansieras från utgiftsområde 16 anslag 26:11 *Särskilda utgifter för forskningsändamål*.

Av propositionen framgår vidare att den pris- och löneomräkning som gjorts av anslaget är negativ och innebär att anslaget minskas med drygt 1,1 miljoner kronor. Någon förklaring till minskningen ges inte i propositionen. Sammantaget föreslår regeringen att 40,7 miljoner kronor ska anvisas under anslaget för 2005.

Utskottet

Utskottet biträder regeringens förslag.

3.2.7 Politikområde 2 Finansiella system och tillsyn under utgiftsområde 17

Anslaget till Lotteriinspektionen (2:1)

Lotteriinspektionen är tillsynsmyndighet på spel- och lotteriområdet. Myndighetens uppgifter omfattar bl.a. tillståndsgivning och typgodkännande samt övergripande tillsyn och kontroll av spelmarknaden. Verksamheten avser bl.a. åtgärder för att motverka illegalt spel, utfärdande av förelägganden samt yttranden till domstol. Lotteriinspektionen ansvarar även för utbildning och information bl.a. till handläggare hos länsstyrelser och kommuner. Inspektionen ska också informera regeringen om utvecklingen på spelmarknaden såväl nationellt som internationellt. Regeringens redovisning av tillsynen av spelmarknaden återfinns i budgetpropositionen under utgiftsområde 2 (s. 105–107).

Under 2004 finansieras inspektionens verksamhet från anslaget 2:1 med 41,7 miljoner kronor. Samtidigt redovisas intäkter för statsbudgeten genom avgifter om drygt 31 miljoner kronor. Målet för inspektionen är att det ska råda balans mellan statens intäkter och kostnader. Under 2004 täcks dock kostnaderna såsom redovisats endast delvis med avgifter. Lotteriinspektionen har redovisat ett förslag till författningsförändringar i syfte att uppnå full kostnadstäckning för myndighetens verksamhet genom avgifter. Förslaget bereds för närvarande i Regeringskansliet. Regeringen har vidare tillsatt en utredning som bl.a. ska se över Lotteriinspektionens framtida roll.

Propositionen

Regeringen föreslår att på ramanslaget för 2005 anvisas 42,2 miljoner kronor.

Utskottet

Utskottet har inget att erinra mot regeringens förslag till medelstillelse under anslaget.

3.3 Utskottets samlade ställningstagande till budgetalternativen

Vad utskottet här har framhållit med anledning av beräkningen av anslagen för 2005 inom utgiftsområde 17 innebär sammanfattningsvis att utskottet tillstyrker regeringens förslag till medelsanvisning, dvs. punkt 17 i propositionen. Utskottet tillstyrker också regeringens förslag i punkt 5 i propositionen som innebär att det tidsbegränsade nationella uppdraget inom området formgivning och design ska upphöra.

De i detta sammanhang behandlade motionsförslagen avstyrks. Det gäller följande motioner:

Moderata samlingspartiets motioner

- Kr1 av Kent Olsson m.fl. (m), yrkande 11,
- Kr233 av Kent Olsson m.fl. (m), yrkandena 5, 6, 10, 12 och 13,
- Kr349 av Kent Olsson m.fl. (m), yrkandena 1 och 3 samt

- 2003/04:MJ65 av Catharina Elmsäter-Svärd m.fl. (m), yrkande 10.

Folkpartiet liberalernas motioner

- Kr364 av Lennart Kollmats m.fl. (fp), yrkande 5 samt
- Kr368 av Lars Leijonborg m.fl. (fp), yrkandena 5–9, 11, 13, 14, 17, 19–25, 30, 32, 33, 35, 37, 39 och 42

liksom de båda enskilda motioner av folkpartistiska ledamöter som föreslår lösningar som också ingår i partiets budgetalternativ, nämligen

- Kr369 av Anita Brodén m.fl. (fp), yrkandena 5 och 7 samt
- N409 av Martin Andreasson m.fl. (fp), yrkande 7.

Kristdemokraternas motioner

- Kr358 av Kenneth Lantz m.fl. (kd), yrkandena 10, 12, 13, 15 och 16
- Kr361 av Gunilla Tjernberg m.fl. (kd), yrkandena 4 och 13,
- Kr362 av Gunilla Tjernberg m.fl. (kd), yrkandena 1, 5, 9–12 och 14,
- Kr363 av Gunilla Tjernberg m.fl. (kd), yrkande 8 samt
- N407 av Sven Gunnar Persson m.fl. (kd), yrkande 8.

Centerpartiets motioner

- Kr249 av Kenneth Johansson och Birgitta Carlsson (c),
- Kr300 av Birgitta Carlsson och Sven Bergström (c),
- Kr354 av Birgitta Sellén m.fl. (c), yrkandena 3, 7 och 9,
- Kr389 av Birgitta Sellén m.fl. (c)
- Ub275 av Sofia Larsen m.fl. (c), yrkande 10 samt
- 2003/04:Kr326 av Birgitta Sellén m.fl. (c), yrkande 16.

Dessutom avstyrker utskottet de enskilda motionerna

- Kr343 av Eva Flyborg (fp), yrkandena 1–3 samt
- Kr352 av Eva Flyborg och Axel Darvik (fp).

4 Stöd vid sidan av statsbudgeten för 2005

4.1 Radio- och TV-frågor

4.1.1 Bakgrund

Våren 2001 beslutade riksdagen att godkänna regeringens förslag om villkor och riktlinjer för en ny sändningstillståndsperiod för Sveriges Radio AB (SR), Sveriges Television AB (SVT) och Sveriges Utbildningsradio AB (UR). Tillståndsperioden avsåg tiden den 1 januari 2002 t.o.m. den 31 december 2005⁹.

Efter beslut av riksdagen våren 1997¹⁰ meddelade regeringen de första tillstånden till TV-sändningar med digital teknik i juni 1998. Sändningarna kom i gång successivt under 1999 och i början av 2000. Riksdagen beslutade våren 2003 att de analoga sändningarna ska ha upphört till den 1 februari 2008¹¹.

Vidare beslutade riksdagen våren 2004 i enlighet med regeringens förslag att de digitala marksändningarna av SVT:s och UR:s program ska få samma räckvidd som företagens analoga marksändningar. Det innebär att 99,8 % av befolkningen kommer att kunna ta emot programmen i sina fasta bostäder från februari månad 2008.¹²

Övergången till digital marksänd television medför särskilda krav på televisionen i allmänhetens tjänst. För att utjämna kostnaderna över tiden för SVT och UR under en övergångsperiod har ett särskilt distributionskonto inrättats för kostnader för TV-distribution.

Regeringen tillsatte hösten 2003 en parlamentarisk kommitté (Ku 2003:01) som fått i uppdrag att utifrån en bred omvärldsanalys ta fram ett underlag om de villkor som ska gälla för radio och TV i allmänhetens tjänst efter nuvarande tillståndsperiod, dvs. fr.o.m. 2006 (dir. 2003:119).

Vidare har regeringen gett en särskild utredare (Ku 2003:02) i uppdrag att ta fram underlag beträffande vissa frågor om finansieringen av verksamheten inom radio och TV i allmänhetens tjänst (dir. 2003:120). Utredaren ska främst behandla frågor om avgiftsskyldighet och uppbörd av TV-avgiften, medeltilldelning till programföretagen samt skatteplikt enligt mervärdesskattelagen (1994:200).

⁹ Prop. 2000/01:94, bet. 2000/01:KrU8, rskr. 2000/01:268.

¹⁰ Prop. 1996/97:67, yttr. 1996/97:KrU4y, bet. 1996/97:KU17, rskr. 1996/97:178.

¹¹ Prop. 2002/03:72, yttr. 2002/03:KrU1y, bet. 2002/03:KU33, rskr. 2002/03:196.

¹² Prop. 2003/04:118, yttr. 2003/04:KrU3y, bet. 2003/04:KU24, rskr. 2003/04:231.

4.1.2 Höjning av TV-avgiften

Utskottets förslag i korthet

Utskottet tillstyrker regeringens förslag att TV-avgiften ska höjas med 48 kronor till 1 920 kronor för helår fr.o.m. den 1 januari 2005.

Två motionsförslag avstyrks.

Jämför reservation 4 (m, fp).

Propositionen

I proposition 2000/01:94 Radio och TV i allmänhetens tjänst 2002–2005 angav regeringen att den räknade med att TV-avgiften skulle komma att behöva höjas även under de kommande åren för att rundradiokontot skulle komma i balans under tillståndsperioden. I budgetpropositionen föreslår regeringen att TV-avgiften ska höjas med 48 kronor till 1 920 kronor per helår fr.o.m. den 1 januari 2005.

Regeringen redovisar att det ackumulerade resultatet för rundradiokontot vid utgången av 2003 uppgick till ett underskott på 219 miljoner kronor. Den föreslagna höjningen innebär en nödvändig förstärkning av rundradiokontot för att förbättra kontots resultat. Regeringens förslag om TV-avgiften förutsätter en ändring i lagen (1989:41) om TV-avgift.

Motionerna

I två motioner yrkas att regeringens förslag till ändring av TV-avgiften ska avslås av riksdagen.

Moderata samlingspartiet avvisar i motion Kr349 förslag till höjning av TV-avgiften (yrkande 2).

Även Folkpartiet liberalerna anser att förslaget ska avslås. I motion Kr366 hävdar motionärerna att det är otidsenligt att betala en avgift för innehav av TV-mottagare, bl.a. eftersom det numera går att se TV-program på datorn (yrkande 1).

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser nu liksom tidigare att det är angeläget att rundradiokontot är i balans under tillståndsperioden. För att uppnå denna balans är det nödvändigt att förstärka rundradiokontot genom den föreslagna avgiftshöjningen. Utskottet tillstyrker därför att en höjning i enlighet med regeringens förslag träder i kraft den 1 januari 2005. Därmed anser utskottet att riksdagen ska godkänna regeringens förslag till *lag om ändring i lagen (1989:41) om TV-avgift*. Regeringens lagförslag finns i *bilaga 2*. Motionerna Kr349 (m) yrkande 2 och Kr366 (fp) yrkande 1 avstyrks således.

4.1.3 Programföretagens och Granskningsnämndens finansiering

Utskottets förslag i korthet

Utskottet tillstyrker att SR, SVT och UR tillsammans tilldelas 6 021,2 miljoner kronor från rundradiokontot som finansiering av verksamheten för 2005. Likaså tillstyrker utskottet att statsbudgetens inkomstsida tillförs 6,5 miljoner kronor från rundradiokontot som delfinansiering av Granskningsnämndens verksamhet.

Propositionen

För 2005 föreslås att de tre public service-företagen ska tilldelas 6 021,2 miljoner kronor från rundradiokontot. Av den samlade *medelsberäkningen* utgör 200 miljoner kronor reformmedel. I enlighet med riksdagens beslut våren 2001 har den ordinarie medelstillelningen till programföretagen räknats upp med 2 % i förhållande till 2004.

Den s.k. fördelningsnyckeln bör, menar regeringen, bibehållas oförändrad, vilket innebär att av de samlade medlen för 2005 fördelas 3 476 miljoner kronor (57,73 %) till SVT, 2 259,2 miljoner kronor (37,52 %) till SR och 286 miljoner kronor (4,75 %) till UR.

En förutsättning för att den årliga prisuppräknningen ska betalas fullt ut är enligt riksdagens beslut våren 2001 att TV-avgiftsskolket minskas med 25 miljoner kronor per år. Om skolket minskar med ett lägre belopp ska prisuppräknningen reduceras med skillnaden mellan 25 miljoner kronor och detta belopp. En eventuell justering görs när avgiftsintäkterna för 2003 är kända. Programföretagen har till regeringen redovisat att skolket har minskat med sammanlagt 85 miljoner kronor för 2002 och 2003, vilket med god marginal överträffar de krav som ställts. Ingen justering av prisuppräknningen föreslås därför.

Vidare anför regeringen att anslaget till Granskningsnämnden för radio och TV enligt riksdagens beslut ska finansieras delvis över statsbudgeten, delvis med medel från rundradiokontot som anvisas till statsbudgetens inkomstsida. Regeringens förslag till medelstillelning till Granskningsnämnden för radio och TV lämnas under utgiftsområde 1 anslag 27:5 *Granskningsnämnden för radio och TV*. Nämndens totala anslag för 2005 föreslås uppgå till 9,7 miljoner kronor. Av beloppet ska enligt regeringens förslag 6,5 miljoner kronor anvisas från rundradiokontot till statsbudgetens inkomstsida för nämndens räkning.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har då det gäller *medelsberäkningen till programföretagen* inte något att erinra mot förslagen i propositionen. Riksdagen bör således godkänna vad regeringen föreslår om medelsberäkning för 2005 för SR, SVT och UR.

Utskottet tillstyrker också regeringens förslag att riksdagen ska godkänna *medelstilledningen* för 2005 från rundradiokontot till statsbudgetens inkomstsida avseende *Granskningsnämnden för radio och TV*.

4.1.4 Distributionskonto för finansiering av ökade kostnader för TV-distribution

Utskottets förslag i korthet

Utskottet tillstyrker att 421,8 miljoner kronor överförs från rundradiokontot till distributionskontot. Vidare tillstyrker utskottet att SVT och UR tillsammans tillförs 591,8 miljoner kronor från distributionskontot. För att täcka underskottet på distributionskontot ges regeringen rätt att låna ett motsvarande belopp i Riksgäldskontoret.

Propositionen

Riksdagen har beslutat att ett särskilt distributionskonto för finansiering av kostnader för TV-distribution ska inrättas.¹³ Bakgrunden är att distributionskostnaderna för televisionen i allmänhetens tjänst under tillståndsperioden kommer att vara höga på grund av att distributionen sker parallellt med både äldre analog och ny digital sändningsteknik. Till distributionskontot förs medel från rundradiokontot som motsvarar kostnaderna för SVT:s och UR:s analoga distribution. Från distributionskontot förs medel till programföretagen som motsvarar kostnaderna för TV-distribution via både analoga och digitala marksändningar för SVT och UR. Det successivt ökande underskott på distributionskontot som uppkommer under uppbyggnadsskedet täcks genom lån i Riksgäldskontoret. När TV-sändningarna i det analoga marknätet upphör ska betalningarna från rundradiokontot till distributionskontot fortsätta till dess att underskottet är avvecklat.

Regeringen föreslår att 421,8 miljoner kronor ska föras *från rundradiokontot till distributionskontot*. Vidare föreslås att SVT ska anvisas högst 567,4 miljoner kronor och UR högst 24,4 miljoner kronor från distributionskontot för 2005.

Regeringen föreslår även att riksdagen ska *bemyndiga regeringen att besluta om lån i Riksgäldskontoret* för att finansiera underskottet på distributionskontot för 2005 intill ett belopp av 1 285 miljoner kronor. Regeringen bedömer nämligen att det ackumulerade underskottet för 2005 kommer att uppgå till högst detta belopp.

Utskottets ställningstagande

Utskottet tillstyrker att för 2005 421,79 miljoner kronor ska föras *från rundradiokontot till distributionskontot* samt att SVT ska anvisas högst 567,4 miljoner kronor och UR högst 24,4 miljoner kronor från distributionskontot för distributionskostnader.

¹³ Prop. 2000/01:94, bet. 2000/01:KrU8, rskr. 2000/01:268.

Vidare tillstyrker utskottet regeringens förslag att riksdagen ska *bemyndiga regeringen* att för 2005 *besluta om lån i Riksgäldskontoret* för att täcka underskott på distributionskontot för finansiering av kostnader för TV-distribution intill ett belopp av 1 285 miljoner kronor.

4.1.5 Förlängning av tillståndsperioden

Utskottets förslag i korthet

Utskottet föreslår att tillståndsperioden för SR, SVT och UR ska förlängas till utgången av 2006.

Propositionen

Regeringen anför att nuvarande tillståndsperiod för public service-företagen sträcker sig från början av 2002 till slutet av 2005. Arbetet med att utarbeta riktlinjer för nästa tillståndsperiod har därför påbörjats. Som redovisats i det föregående beslutade regeringen i oktober 2003 att tillsätta två utredningar, dels en särskild utredare med uppdrag att analysera vissa finansiella frågor (dir. 2003:120), dels en parlamentarisk kommitté med uppdrag att ta fram ett underlag om de villkor som ska gälla för radio och TV i allmänhetens tjänst (dir. 2003:119).

De två utredningarna har begärt förlängd utredningstid till slutet av december 2004 respektive slutet av januari 2005, vilket regeringen beviljade den 13 maj 2004. Som en konsekvens av att utredningstiderna förlängts föreslår regeringen att de nuvarande sändningstillstånden för SR, SVT och UR förlängs med oförändrade tillståndsvillkor under ett år till utgången av 2006.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har inte något att invända mot förslaget att tillståndsperioden för de tre programföretagen SR, SVT och UR förlängs med ett år till utgången av 2006. Utskottet föreslår att riksdagen godkänner förslaget.

4.1.6 Motionsförslag om ändrad eller avskaffad TV-avgift

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslag om att TV-avgiften ska avskaffas eller göras frivillig.

Jämför reservation 5 (m).

Motionerna

I fyra motioner lämnas förslag som syftar till att *systemet med TV-avgift ska ändras eller avskaffas*.

I den under föregående riksmöte väckta motionen 2003/04:K444 anför Moderata samlingspartiet att de eftersträvar ett modernt public service-tänkande, där public service – i stället för att ses som något konkurrerande –

ska betraktas som en del i det samlade programutbudet. Offentlig finansiering ska användas för program och verksamheter som kompletterar och bidrar till programutbudet i dess helhet. Vidare bör delar av programföretagen privatiseras. Med en modern definition av public service upphör motiven för en särskild TV-avgift, menar motionärerna, som därmed föreslår att avgiftsfinansieringen ska upphöra (yrkande 3).

Motionärerna bakom motion Kr390 (fp) menar att det finns många argument mot TV-avgiften. Det viktigaste argumentet är sannolikt att den som inte vill utnyttja public service-kanalerna ändå tvingas att betala en avgift, om han innehar en TV-mottagare. Motionsförslaget syftar till att systemet med TV-avgift ska avskaffas.

Även motionärerna bakom motion Kr339 (fp) föreslår att TV-avgiften ska avskaffas. I stället bör – menar motionärerna – radio och TV finansieras via skattsedeln.

Slutligen föreslås i motion 2003/04:Kr208 (m) från föregående riksmöte att TV-avgiften ska vara frivillig och att den som inte vill se på SVT:s program ska slippa att betala TV-avgift.

Utskottets ställningstagande

Utskottet utgår från att samtliga nu aktuella yrkanden avser en kommande tillståndperiod. Utskottet erinrar i sammanhanget om att en särskild utredare (Ku 2003:02) har i uppdrag att utreda vissa frågor avseende finansiering m.m. av radio och TV i allmänhetens tjänst. Enligt regeringens direktiv ska utredaren bl.a. se över reglerna för avgiftsskyldighet i syfte att anpassa dem till den tekniska utveckling som har skett. Det sägs uttryckligen i direktiven att det inte är aktuellt att vidta åtgärder som exempelvis skulle innebära att programföretagen säljs eller finansieras genom reklamintäkter. Inte heller finns det enligt direktiven några skäl för att införa ett system som skulle innebära att public service-företagen övergår till att finansieras över statsbudgeten (dir. 2003:120).

Enligt utskottets uppfattning är det av största betydelse att finansieringsformen garanterar public service-företagens oberoende, något som också understryks i direktiven till den särskilde utredaren. Mot den bakgrunden kan utskottet konstatera att systemet med TV-avgift har stora fördelar. Utskottet förutsätter att utredarens förslag på sedvanligt sätt kommer att remitteras och därmed ges en allsidig belysning som kan ligga till grund för regeringens kommande förslag till riksdagen om framtida finansieringsform för de tre programföretagen.

Motionerna 2003/04:Kr208 (m), 2003/04:K444 (m) yrkande 3, Kr339 (fp) och Kr390 (fp) bör således avslås av riksdagen.

4.2 Svenska Spels stöd till idrotten

4.2.1 Överföringar från Svenska Spels överskott

Utskottets förslag i korthet

Utskottet tillstyrker regeringens förslag att dels 360 miljoner kronor av AB Svenska Spels överskott för 2004 används som stöd till idrotten, varav 300 miljoner kronor fördelas enligt de närmare anvisningar som regeringen beslutar, dels 1/26 av bolagets överskott för 2004 från Nya Penninglotten avsett för konst, teater och andra kulturella ändamål fördelas inom dessa områden enligt de närmare anvisningar som regeringen beslutar.

Propositionen

Regeringen föreslår att riksdagen godkänner att regeringen på AB Svenska Spels bolagsstämma 2005 dels verkar för att bolagsstämman beslutar om ett stöd till idrotten i form av ett bidrag på 60 miljoner kronor, dels verkar för att stämman beslutar om ett bidrag på 300 miljoner kronor att fördelas till idrottsrörelsen enligt de närmare anvisningar för bidraget som kan komma att beslutas av regeringen. En förutsättning för att 300 miljoner kronor tillförs idrotten är att idrottsrörelsen fortsätter och intensifierar sitt arbete med att nå nya grupper av främst barn och ungdomar, att hålla tillbaka avgifterna, att förbättra möjligheterna för flickors deltagande, att motverka droger samt att vidareutveckla samarbetet med skolorna.

Regeringen föreslår vidare att riksdagen godkänner att regeringen på AB Svenska Spels ordinarie bolagsstämma 2005 verkar för att bolagsstämman beslutar om ett bidrag som motsvarar 1/26 av bolagets överskott för 2004 från Nya Penninglotten avsett för konst, teater och andra kulturella ändamål att fördelas till ifrågavarande ändamål enligt närmare anvisningar som beslutas av regeringen.

Utskottets ställningstagande

Riksdagen bör enligt utskottets mening godkänna att regeringen på AB Svenska Spels bolagsstämma 2005 dels verkar för att stämman beslutar om ett bidrag på 60 miljoner kronor, dels verkar för att stämman beslutar om ett bidrag på 300 miljoner kronor att fördelas till idrotten under de förutsättningar som angivits i propositionen. Slutligen bör enligt utskottets mening riksdagen godkänna att regeringen vid bolagsstämman verkar för att stämman beslutar om ett bidrag som motsvarar 1/26 av bolagets överskott från Nya Penninglotten avsett för konst, teater och andra kulturella ändamål.

5 Bemyndiganden för 2006 och åren därefter

5.1 Bemyndigande för Svenska institutet

Utskottets förslag i korthet

Utskottet tillstyrker att regeringen under nästa år ska kunna besluta om bidrag på Svenska institutets område som medför utgifter på högst 1,5 miljoner kronor under 2006–2008.

Propositionen

Regeringen begär ett bemyndigande av riksdagen avseende Svenska institutets bidragsgivning. Bemyndigandet gäller beslut om bidrag som fattas under 2005 för ramanslag 28:2 *Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete* anslagsposten 6 Svenska institutet. Enligt förslaget ska regeringen ges rätt att besluta om bidrag som leder till utgifter inklusive tidigare åtaganden på högst 1,5 miljoner kronor under åren 2006–2008 (punkt 4 i propositionen).

Utskottets ställningstagande

Utskottet tillstyrker regeringens förslag (punkt 4).

5.2 Beställningsbemyndigande för talböcker och punktskriftsböcker

Utskottets förslag i korthet

Utskottet tillstyrker att regeringen under nästa år ska kunna beställa talböcker, punktskriftsböcker och informationsmaterial som inklusive tidigare åtaganden medför utgifter på högst 4 miljoner kronor under 2006.

Propositionen

Regeringen begär ett bemyndigande av riksdagen för ramanslag 28:11 *Tal- boks- och punktskriftsbiblioteket* gällande beställningar av talböcker, punktskriftsböcker och informationsmaterial. Bemyndigandet gäller utgifter inklusive tidigare gjorda åtaganden på högst 4 miljoner kronor (punkt 7 i propositionen).

Utskottets ställningstagande

Utskottet tillstyrker regeringens förslag (punkt 7).

5.3 Beställningsbemyndigande för konstverk

Utskottets förslag i korthet

Utskottet tillstyrker att regeringen under nästa år ska kunna beställa konstverk som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför utgifter på högst 7 miljoner kronor under 2006–2008.

Jämför reservation 6 (fp).

Propositionen

Regeringen begär ett bemyndigande av riksdagen för ramanslag 28:15 *Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön* gällande beställningar av konstverk. Bemyndigandet gäller utgifter på högst 7 miljoner kronor under åren 2006–2008 (punkt 8 i propositionen).

Motionen

Folkpartiet liberalerna motsätter sig i motion Kr368 att det belopp som bemyndigandet gäller minskas med 3 miljoner kronor jämfört med bemyndigandet för 2004 (yrkande 26). Partiet anser att regeringen gör en felaktig prioritering genom att minska utrymmet för större statliga konstbeställningar i stället för att minska anvisningen på anslaget för budgetåret 2005.

Utskottets ställningstagande

Enligt utskottets mening är det viktigt att regeringen gör bedömningar av vilken omfattning som krävs för ett bemyndigande och inte begär bemyndigande för större utgifter än som är nödvändigt. Utskottet avstyrker därmed Kr368 (fp) yrkande 26 och tillstyrker regeringens förslag (punkt 8).

5.4 Bemyndigande att besluta om bidrag till kulturmiljövård

Utskottets förslag i korthet

Utskottet tillstyrker att regeringen under nästa år ska kunna besluta om bidrag till kulturmiljövård som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför utgifter på högst 100 miljoner kronor under 2006–2008.

Propositionen

Regeringen begär ett bemyndigande av riksdagen för ramanslag 28:26 *Bidrag till kulturmiljövård* gällande bidrag till kulturmiljövård. Bemyndigandet gäller utgifter på högst 100 miljoner kronor under åren 2006–2008 (punkt 9 i propositionen).

Utskottets ställningstagande

Utskottet tillstyrker regeringens förslag (punkt 9).

5.5 Bemyndigande att besluta om stöd till funktionshindrade vid folkhögskolor

Utskottets förslag i korthet

Utskottet tillstyrker att regeringen under nästa år ska kunna besluta om stöd för studerande med funktionshinder vid folkhögskolor som medför utgifter på högst 11,5 miljoner kronor 2006.

Propositionen

Regeringen begär ett bemyndigande av riksdagen i fråga om det obetecknade anslag 25:2 *Bidrag till vissa handikappåtgärder inom folkbildningen* gällande stöd för studerande med funktionshinder vid folkhögskolor. Bemyndigandet gäller utgifter på högst 11,5 miljoner kronor 2006 (punkt 16 i propositionen).

Utskottets ställningstagande

Utskottet tillstyrker regeringens förslag (punkt 16).

6 Övriga förslag i budgetpropositionen avseende utgiftsområde 17

6.1 Ändring i sekretesslagen

Utskottets förslag i korthet

Utskottet tillstyrker regeringens förslag att handlingar som rör Nordiska museets prövning av ansökningar om tillstånd att föra ut äldre kulturföremål ska omfattas av offentlighetsprincipen.

Propositionen

I budgetpropositionen¹⁴ föreslår regeringen att offentlighetsprincipen också ska gälla handlingar som rör Stiftelsen Nordiska museets prövning av ansökningar om tillstånd att föra ut vissa äldre kulturföremål enligt 5 kap. lagen (1988:950) om kulturminnen m.m. Dessutom föreslås att Stiftelsen Riksställningar inte längre ska anges i bilagan till sekretesslagen eftersom stiftelsen den 1 januari 1998 omvandlats till en myndighet och då automatiskt omfattas av offentlighetsprincipen.

I punkt 1 i propositionen föreslår regeringen att riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i sekretesslagen (1980:100).

Enligt 2 kap. 1 § tryckfrihetsförordningen (TF) har varje svensk medborgare rätt att ta del av allmänna handlingar. En handling är allmän om den förvaras hos en myndighet och enligt särskilda regler anses inkommen dit eller upprättad där. Reglerna om allmänna handlingars offentlighet gäller däremot inte för enskilda rättssubjekt såsom stiftelser.

I några fall har dock offentlighetsprincipen gjorts tillämplig också på handlingar hos sådana subjekt. Dessa undantag finns angivna i en bilaga till sekretesslagen.

Enligt 5 kap. 7 § lagen (1988:950) om kulturminnen m.m. ska frågor om tillstånd till utförelse av vissa äldre svenska och utländska kulturföremål prövas av någon av tillståndsmyndigheterna. Det finns fem tillståndsmyndigheter. De är Kungl. biblioteket, Riksantikvarieämbetet, Riksarkivet, Nationalmuseum med Prins Eugens Waldemarsudde och Stiftelsen Nordiska museet.

Stiftelsen Nordiska museet är ett privaträttsligt organ, medan övriga tillståndsorgan är myndigheter. För att likställa Nordiska museet med övriga tillståndsmyndigheter föreslår regeringen att museets hantering av ärenden om utförelsetillstånd enligt 5 kap. lagen (1988:950) om kulturminnen m.m. ska anges i bilagan till sekretesslagen och därmed bli föremål för handlingsoffentlighet.

¹⁴ Prop. 2004/05:1, Budgetpropositionen för 2005, volym 9, utgiftsområde 17, punkt 1, s. 15–16 och 62–64.

Handlingsoffentligheten gäller hos myndigheten Riksutställningar eftersom en handling är allmän om den förvaras hos en myndighet. Bilagan till sekretesslagen är avsedd för enskilda rättssubjekt. När Riksutställningar fick myndighetsstatus den 1 januari 1998 upphörde Stiftelsen Riksutställningar. Denna stiftelse bör därför inte anges i bilagan till sekretesslagen.

Regeringen föreslår att ändringarna i sekretesslagen (1980:100) ska träda i kraft den 1 januari 2005. Regeringens lagförslag framgår av *bilaga 2* i detta betänkande.

Utskottet

Utskottet föreslår att riksdagen med viss redaktionell ändring (se förslag till riksdagsbeslut punkt 18) ska anta förslaget till lag om ändring i sekretesslagen.

6.2 Förslag rörande bibliotekslagen

6.2.1 Ändring i bibliotekslagen

Utskottets förslag i korthet

Utskottet tillstyrker regeringens förslag till ändring i bibliotekslagen, vilket innebär att bibliotek och bibliotekshuvudmän inom det allmänna biblioteksväsendet ska samverka och att kommuner och landsting ska anta planer för biblioteksverksamheterna.

Jämför reservation 7 (m, fp, c).

Propositionen

Bibliotekslagen (1996:1596) trädde i kraft den 1 januari 1997 och tillkom mot bakgrund av att det ansågs angeläget att vissa grundläggande principer inom det allmänna biblioteksväsendet lagfästes. Syftet var främst att säkerställa avgiftsfria boklån och ett över hela landet fungerande biblioteksnätverk. I lagen föreskrivs att alla medborgare ska ha tillgång till folkbibliotek till främjande av intresse för läsning och litteratur, information, upplysning och utbildning samt kulturell verksamhet i övrigt. Varje kommun ska ha folkbibliotek.

Kulturdepartementet gav 2003 en ämnessakkunnig i uppdrag att närmare analysera de skillnader som finns mellan olika kommuner vad gäller utbudet av biblioteksverksamheter. Arbetet redovisades i en promemoria, Om biblioteksverksamheterna (Ds 2003:66). I promemorian, som har remissbehandlats, föreslås att nya bestämmelser införs i bibliotekslagen som anger att bibliotek och bibliotekshuvudmän inom det allmänna biblioteksväsendet ska samverka, samt att kommuner och landsting bör anta planer för biblioteksverksamheterna.

Regeringen menar att mycket talar för att samordnade insatser skulle kunna bidra till en bättre tillgång för medborgarna och en mer rationell an-

vändning av det allmännas resurser. En ökad planmässighet i dessa syften bör innebära att även bibliotekens traditionella läsfrämjande roll kan preciseras och utvecklas. Den i promemorian föreslagna lagändringen om samverkan bör därför genomföras, anser regeringen.

Samma argument talar också för att frågan om samverkan på lokal och regional nivå genom särskilda biblioteksplaner ska regleras i lag. Regeringen anser att det i bibliotekslagen bör anges att kommuner och landsting ska upprätta biblioteksplaner. På denna punkt skiljer sig regeringens förslag från det som lämnades i promemorian. Enligt regeringen har stadgandet, i enlighet med vad riksdagen beslutade 1996, getts en form som innebär att den närmare utformningen av dessa planer lämnas åt kommuner och landsting att själva besluta om (jfr 1996/97:KrU1, rskr. 1996/97:129). Samtidigt är det av fundamental betydelse att alla berörda instanser använder sig av detta instrument för att främja en rationell och rättvis fördelning av biblioteksresurserna. De föreslagna bestämmelserna bedöms inte medföra några nämnvärda kostnadsökningar. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2005.

Regeringens lagförslag framgår av *bilaga 2* i detta betänkande.

Motionerna

Motionsvägen har förslag framförts om att *bibliotekslagen ska avskaffas* och att regeringens förslag till *lagändring ska avslås*.

Moderata samlingspartiet föreslår i motion Kr233 att lagen ska upphävas. Som skäl för förslaget anför partiet att bibliotekslagen är onödig, eftersom den de facto egentligen inte garanterar någonting. I stället riskerar lagen att skapa hinder för förnyelse och mångfald. Risken finns att det i längden kommer att uppstå ”idealbibliotek”, som måhända tillfredsställer beslutsfattare i stat och kommun, men inte dem som biblioteken är till för, nämligen de enskilda låntagarna. Enligt motionärerna skulle ett avskaffande av bibliotekslagen befrämja tillkomsten av andra former av biblioteksverksamhet. Olika driftsformer och olika profilering skulle ges större utrymme. Samarbete med frivilliga organisationer och skapande av vänföreningar skulle kunna locka nya läsare till biblioteken och öka bibliotekens möjligheter att profilera sig (yrkande 9).

I motion Kr368 föreslår även Folkpartiet liberalerna att lagen ska avskaffas (yrkande 16). Vidare föreslår partiet att regeringens förslag till lagändring ska avvisas av riksdagen (yrkande 15). I motiveringen till förslagen anför Folkpartiet att regeringens förslag till lagändring innebär att biblioteken och deras huvudmän påläggs ytterligare byråkratiska formaliteter rörande samverkan och framtagande av planer för verksamheten. Detta är ett utslag av övertro på centraliserad politisk detaljstyrning. Hela bibliotekslagen är ett utslag av misstro mot den kommunala självstyrelsen. Lagen riskerar att få till effekt att verksamheten fördyras och motverkar kommunernas möjlighet att bedriva en verklighetsanpassad verksamhet fokuserad på bibliotekens egentliga syfte.

Utskottet

Utskottet har vid tidigare tillfällen (senast i bet. 2003/04:KrU4 s. 6) avstyrkt motionsyrkanden om *upphävande av bibliotekslagen*. Utskottet hänvisar nu liksom tidigare till att lagen infördes mot bakgrund av de kraftiga besparingar som gjordes i kommunerna under 1990-talet och som hotade biblioteksbeståndet, bokinköpen och övriga medieinköp samt öppethållandet. Syftet med lagen är att ange vissa grundläggande principer för det svenska offentliga bibliotekssystemet och att markera betydelsen av den verksamhet som bedrivs inom biblioteksväsendet samt att garantera avgiftsfrihet. Utskottet har alltså samma uppfattning om behovet av den ramlagstiftning som bibliotekslagen utgör.

Det aktuella lagförslaget innebär att varje bibliotek inom det allmänna biblioteksväsendet och dess huvudman ska samverka. Likaledes ska biblioteken och bibliotekshuvudmännen samverka sinsemellan. Utskottet konstaterar att samverkan kan ske inom en rad områden, exempelvis då det gäller informationsteknologin. Om samverkan inom det allmänna biblioteksväsendet utvecklas på såväl central som regional och lokal nivå bör – enligt utskottets uppfattning – resursutnyttjandet kunna förbättras väsentligt.

Lagförslaget innebär också att kommunerna och landstingen ska anta planer för biblioteksverksamheterna.

Utskottet har genom att ta del av den allmänna biblioteksdebatten uppfattat att biblioteksplaner sedan några år utarbetats på många platser i landet. Definitionen av begreppet biblioteksplan kan säkerligen variera mellan olika kommuner och landsting. En god grund för huvudmännen vid utarbetandet av planerna skulle kunna vara den definition som finns i promemorian Om biblioteksverksamheterna (Ds 2003:66) och som har följande lydelse (s. 112).

Med biblioteksplan avses en av kommunal eller landstingskommunal instans antagen plan för viss biblioteksverksamhet som ger närmare besked om verksamhetens inriktning och omfattning och om samverkan och som är så utformad att medborgarens förutsättningar att påverka huvudmannens överväganden gynnas liksom möjligheterna till samverkan.

Utskottet delar den bedömning som uppenbarligen ligger till grund för regeringens förslag och som innebär att lagstiftaren inte närmare bör precisera innehållet i biblioteksplanerna. Utskottet anser emellertid att det finns skäl som talar för att kommuner och landsting reglerar samverkan på lokal och regional nivå i särskilda biblioteksplaner utifrån de förutsättningar som gäller i varje enskilt fall. Det är också naturligt att planerna tar sikte på bibliotekens olika verksamhetsområden, såsom medieutbud, tillgänglighet, öppethållande osv.

Som anförs i propositionen har den nya bestämmelsen getts en form som innebär att kommuner och landsting själva beslutar om den närmare utformningen av planerna. Detta är helt i enlighet med kulturutskottets ståndpunkt hösten 1996, då utskottet uttalade att principen om den kommunala självsty-

relsen skulle beaktas av regeringen när den övervägde frågan om lagreglering i detta hänseende (bet. 1996/97:KrU1 s. 74, rskr. 1996/97:129).

Sammantaget anser utskottet att det förslag till ändring av bibliotekslagen som riksdagen nu har att ta ställning till är välkommet. Riksdagen bör således anta regeringens förslag och avslå motionerna Kr233 (m) yrkande 9 och Kr368 (fp) yrkandena 15 och 16.

6.2.2. Förslag om komplettering av bibliotekslagen

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslag om att komplettera bibliotekslagen då det gäller antalet bibliotek i kommunerna och genusperspektiv på bibliotekens verksamhet.

Motionerna

Förslag som främst syftar till *kompletteringar av bibliotekslagen* framförs av Vänsterpartiet i motion Kr248. Partiet föreslår att en analys ska genomföras av bibliotekens betydelse för att bredda läsandet. Analysen ska också omfatta vilka förändringar av bibliotekslagen som krävs för att fler ska nås och kunna ta del av bibliotekens verksamheter. Om den nuvarande bibliotekslagen endast förmår säkerställa att det finns ett folkbibliotek i varje kommun bör – menar motionärerna – riksdagen överväga att skärpa och konkretisera denna lag (yrkande 2).

Vidare anser Vänsterpartiet att de biblioteksplaner som ska tas fram i varje kommun och landsting enligt regeringens förslag även bör innefatta krav på ett genusperspektiv. Det är enligt motionärerna viktigt att de biblioteksanställda, inte minst på barnbiblioteken, är medvetna om genusperspektivet och tillämpar detta vid urval och vid sagostunder och bokprat (yrkande 3).

Utskottets ställningstagande

Utskottet erinrar om att målet för Kulturrådets verksamhet då det gäller bibliotek, litteratur, kulturtidskrifter och läsande är att utbudet av och tillgången till biblioteksservice, litteratur och kulturtidskrifter förbättras i hela landet samt att intresset för läsning och information ökar. Det ankommer således på Kulturrådet att fortlöpande följa och analysera utvecklingen inom folkbiblioteksväsendet och rapportera om detta till regeringen. Det är emellertid – som framskyttat i ett tidigare avsnitt i detta betänkande – viktigt att understryka att kommunerna har frihet att själva bestämma om omfattningen av och innehållet i den biblioteksservice som de tillhandahåller.

Det kan tilläggas att den föreslagna ändringen av bibliotekslagen innebär att bibliotek och huvudmän ska samverka. Regeringen har valt att inte precisera hur och inom vilka områden samverkan ska ske, ett ställningstagande som utskottet anslutit sig till. Enligt utskottets uppfattning kan bibliotekens och kommunernas resursutnyttjande komma att förbättras genom

samverkan. Det är tänkbart att fler medborgare därigenom kan ta del av biblioteksservicen i olika avseenden och att bibliotekens läsfrämjande insatser kan ökas.

Utskottet kan inte ställa sig bakom motionärernas krav att bibliotekslagen ska skärpas då det gäller antalet bibliotek i kommunerna samt att den ska kompletteras i fråga om genusperspektiv. Enligt utskottets mening bör bibliotekslagen inte innehålla bestämmelser med sådan detaljeringsgrad som motionsförslagen syftar till. Frågor om hur många kommunala bibliotek som ska finnas i kommunerna bör avgöras på lokal nivå med hänsyn tagen till de lokala förutsättningar och behov som kan finnas. Likaledes bör frågor som gäller införande av ett genusperspektiv i biblioteksplanerna beslutas på lokal nivå.

Med hänvisning till det anförda avstyrker utskottet motion Kr248 (v) yrkandena 2 och 3.

6.2.3 Utvärdering av bibliotekslagen

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslag om utvärdering av bibliotekslagen.

Jämför reservation 8 (kd).

Motionen

Kristdemokraterna stöder i motion Kr362 regeringens förslag till ändring av *bibliotekslagen* men efterlyser dels en *utvärdering* av lagen, dels mål för den nationella bibliotekspolitiken. Regeringen bör därför återkomma till riksdagen och presentera sina ambitioner för de svenska biblioteken (yrkande 7).

Utskottets ställningstagande

Enligt utskottets uppfattning är det angeläget att all statlig verksamhet återkommande följs upp och utvärderas. Det gäller även bibliotekslagen och dess effekter. I så måtto är utskottet enigt med motionärerna bakom motion Kr362 (kd).

Genom sitt utredningsväsende har regeringen möjlighet att åstadkomma uppföljningar och utvärderingar. Detta har också nyligen gjorts genom det utredningsuppdrag som redovisats i rapporten Om biblioteksverksamheterna (Ds 2003:66). Resultatet av utredningsuppdraget mynnade – som visats i det föregående – ut i de förslag som ligger till grund för den nu aktuella ändringen av bibliotekslagen. Det kan tilläggas att Kulturrådet har i uppdrag att följa utvecklingen i stort på folkbiblioteksområdet. Rådet redovisar fortlöpande statistik, utvärderingar, utredningar och omvärldsanalyser som avser folkbiblioteksområdet.

Då det gäller den del av motionen som syftar till att mål ska sättas upp för den nationella bibliotekspolitiken vill utskottet påminna om att en särskild

utredare nyligen gjort en översyn av verksamheten vid Kungl. biblioteket. I betänkandet KB – ett nav i kunskapssamhället (SOU 2003:129) vill utredaren se en ökad nationell samordning och utveckling av hela det offentliga bibliotekssystemet till stöd för forskning och utbildning. Utredaren föreslår att Kungl. biblioteket ska ha ett nationellt ansvar som ska omfatta alla offentliga bibliotek (bet. s. 396). Betänkandet har remissbehandlats och bereds för närvarande inom Regeringskansliet.

Med hänvisning till det anförda anser utskottet att det inte finns något skäl för riksdagen att föreslå att regeringen ska vidta några åtgärder med anledning av motionsförslaget. Riksdagen bör avslå motion Kr362 (kd) yrkande 7.

6.3 Riktlinjer för fonogram

Utskottets förslag i korthet

Utskottet tillstyrker regeringens förslag att riktlinjerna för stöd till fonogram ska ändras och att det i fortsättningen ska ankomma på regeringen att besluta om dem. Utskottet förutsätter dock att riksdagen återkommande informeras om de förändringar som vidtas. Två motionsyrkanden avstyrks.

Jämför reservation 9 (fp, kd).

Propositionen

Riksdagen godkände 1982 riktlinjer för statens stöd till produktion och utgivning av fonogram. Enligt dessa ska stödet huvudsakligen tilldelas fonogramföretag med regelbunden utgivning, även om en mindre del av stödet bör kunna avsättas för stöd till tillfälliga producenter. Stöd får endast avse enskilda produktioner eller projekt och inte samlade utgivningar. Beslut om produktionsstöd ska meddelas i förhand.¹⁵

Med stöd av riksdagens bemyndigande har regeringen medgivit att Statens kulturråd under en treårsperiod prövar alternativa former av fonogramstöd.¹⁶ Bakgrunden till försöksverksamheten var bl.a. svårigheterna i distributionen och marknadsföringen av konstnärligt och kulturpolitiskt värdefulla skivor. De nya stödformerna var ett försök att tillgodose små och medelstora bolags behov och ett sätt att uppmuntra s.k. smala produktioner i en tid av hård konkurrens. Utöver det ordinarie produktionsbidraget omfattade det differentierade fonogramstödet ett artist- och upphovsmannastöd, ett marknadsföringsstöd och ett verksamhetsstöd. Under försöksperioden har kritik framförts mot fonogramstödet nya utformning. Kritiken har t.ex. gällt de ökade möjligheterna för stora skivbolag att erhålla stöd, liksom tillämpningen av bidragsreglerna när det gäller artist- och upphovsmannastödet.

Kulturrådet har på regeringens uppdrag analyserat effekterna av fonogramutgivningen inom olika genrer. Rådet lämnade våren 2004 en utvärde-

¹⁵ Prop. 1981/82:128, bet. 1981/82:KrU30, rskr. 1981/82:360.

¹⁶ Prop. 2000/01:1 utg.omr. 17 s. 65, bet. 2000/01:KrU, rskr. 2000/01:59.

ring av försöksperioden. Utvärderingen omfattar även förslag till stödets framtida utformning.

Kulturrådet förordar att ett antal förändringar görs av stödet för att tillgoda kraven på flexibilitet i bidragsgivningen. Förslagen innebär bl.a. att förordningen (1982:505) om statsbidrag för framställning och utgivning av fonogram ska ändras så att inte endast svensk musik är stödberättigad. I stället bör det i förordningen anges att svenska och i Sverige bosatta upphovsmän ska omfattas av stödet. Vidare föreslås att stödet till produktion och utgivning av fonogram ska ändras till att innefatta samtliga delar av produktionsprocessen från inspelning till försäljning och att artist- och upphovsmannastödet ska slopas. Kulturrådet föreslår också att det införs ett distributionsstöd till kommunbibliotek som därigenom kostnadsfritt ska erbjudas tillgång till alla utgåvor som får produktions- och marknadsföringsstöd.

Regeringen, som i huvudsak instämmer i Kulturrådets förslag, anser att stödet till produktion och utgivning av fonogram bör ändras så att det innefattar samtliga delar av produktionsprocessen från inspelning till försäljning. Riktlinjerna för stöd till produktion och utgivning av fonogram bör därför ändras. Vidare anför regeringen att stödet bör vara flexibelt för att kunna möta en snabb teknisk utveckling och en i övrigt föränderlig bransch. Därför föreslås att det i fortsättningen ska ankomma på regeringen att besluta om riktlinjerna.

Slutligen anser regeringen att det är väsentligt att tillämpningen och administrationen av de nya stödformerna tar hänsyn till olika genrers speciella förutsättningar.

Motionerna

Folkpartiet liberalerna avvisar i motion Kr368 regeringens förslag att ansvaret för riktlinjer för fonogramstödet ska flyttas från riksdagen till regeringen. Beslut om riktlinjerna bör även i fortsättningen fattas av riksdagen (yrkande 41).

Kristdemokraterna har i motion Kr361 inte något att invända mot de synpunkter som Kulturrådet framför rörande fonogramstödet utformning. Emellertid anser partiet att det även i fortsättningen ska ankomma på riksdagen att godkänna förändringar av riktlinjerna för fonogramstödet (yrkande 9).

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att fonogrammarknaden under senare år har genomgått – och alltså genomgår – en stark förändring. Ett skäl till detta som är värt att nämnas i sammanhanget är den ägarkoncentration som resulterat i att ett fåtal multinationella bolag numera dominerar marknaden. Ett annat är den omvälvande och snabba tekniska utvecklingen som i hög grad påverkar såväl produktion som distribution.

Utskottet noterar att regeringens avsikt är att fonogramstödet i fortsättningen ska omfatta samtliga delar av produktionsprocessen från inspelning till försäljning. Regeringen har emellertid inte i detalj preciserat vilka ändringar

som kommer att göras i riktlinjerna för stödet. Utskottet har därför inte någon möjlighet att bilda sig en uppfattning om vilka delar av Kulturrådets förslag som regeringen avser att fullfölja och vilka som inte kommer att genomföras. Med hänsyn till framför allt den snabba tekniska utvecklingen har utskottet förståelse för regeringens önskan att stödet fortsättningsvis ska vara flexibelt. Likaledes har utskottet förståelse för att flexibiliteten underlättas av att regeringen får mandat att själv besluta om riktlinjerna för stödet framöver.

Enligt utskottets uppfattning är det emellertid angeläget att understryka att riksdagen kontinuerligt bör hållas underrättad om de förändringar som regeringen vidtar på detta område. Utskottet förutsätter därför att regeringen fortsättningsvis vid lämpliga tillfällen redovisar för riksdagen påtänkta eller redan genomförda förändringar av riktlinjerna för fonogramstödet.

Med hänvisning till det anförda tillstyrker utskottet förslaget i propositionen och avstyrker motionerna Kr361 (kd) yrkande 9 och Kr368 (fp) yrkande 41.

7 Motionsyrkanden med budgeteffekt 2006 eller senare

7.1 Folkbildning

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslag om folkbildningens framtida resursbehov.

Jämför reservation 10 (c).

Motionerna

Frågor som rör folkbildningens framtida resursbehov behandlas i fyra motionsyrkanden.

Motionärerna bakom motion Kr252 (c) framhåller att statens anslag till folkbildningen har reducerats kraftigt sedan början av 1990-talet. Folkbildningen bör – menar de – ges rimliga förutsättningar för att kunna genomföra sitt angelägna uppdrag. Genom ett ökat resursutrymme förväntas studieförbunden prioritera studiecirklar och kulturarrangemang bland ungdomar liksom för grupper med särskilda behov, främst människor med funktionshinder (yrkande 1). Vidare föreslår motionärerna att den neddragning av folkbildningsanslaget som gjorts sedan början av 1990-talet ska kompenseras genom att anslaget höjs till den nivå som det hade vid den tidpunkten (yrkande 3).

Likartade synpunkter förs fram i motion Kr287 (c). Motionärernas förslag syftar till att de statliga resurserna till folkbildningen ska öka (yrkande 3).

I motion Kr211 (kd) påtalas den ansträngda ekonomiska situation som studieförbunden befinner sig i. Riksdagen bör mot den bakgrunden göra ett uttalande om att studieförbundens framtida ekonomi ska utredas.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har i ett tidigare avsnitt i detta betänkande redovisat att fyra utredningar överlämnats till regeringen tidigare under året. I betänkandet Folkbildning i brytningstid (SOU 2004:30) som överlämnades till regeringen i mars 2004 ges en utförlig redovisning av statsbidragets utveckling sedan början av 1990-talet. I utredningsbetänkandets sammanfattning sägs bl.a. följande (s. 14).

Statens stöd till folkbildningen har lett till olika förutsättningar för studieförbund och folkhögskolor. Efter en viss nedskärning i början av 1990-talet ligger det allmänna statsbidraget till folkbildningen 2003 något över 1991/92 års nivå. Om hänsyn tas till den allmänna kostnadsutvecklingen har emellertid stödet minskat med omkring 20 procent. För studieförbunden har denna utveckling fått fullt genomslag vilket ställt förbunden inför kravet att sänka sina kostnader eller skaffa andra intäkter.

Det kan tilläggas att även Folkbildningsrådet i rapporten Folkbildningens framsyn framhållit att det allmänna statliga stödet till folkbildningen har urholkats under det senaste decenniet.

Utskottet behandlar i detta sammanhang enbart motionsförslag som rör det statliga bidraget till folkbildningen. Utskottet kan likväl konstatera att inte endast statsbidraget utan även kommun- och landstingsbidragen till folkbildningen har minskat under den aktuella perioden.

I det föregående har utskottet tagit ställning till bidragsgivningen till folkbildningen för 2005. Frågan om folkbildningens framtida resursbehov och utvecklingen av statsbidraget bör, anser utskottet, ses tillsammans med utvecklingen av bidragen från kommunerna och landstingen. De analyser av folkbildningens situation som överlämnats till regeringen tidigare i år bereds tillsammans med avgivna remissyttranden för närvarande inom Regeringskansliet. Enligt utskottets mening bör riksdagen inte föregripa regeringens ställningstagande i denna fråga genom att nu uttala sig om det framtida resursbehovet hos folkhögskolor och studieförbund. Någon ytterligare utredning som belyser studieförbundens ekonomiska situation, vilket föreslås i motion Kr211 (kd), bör inte heller aktualiseras av riksdagen.

Med hänvisning till det anförda avstyrker utskottet motionerna Kr211 (kd), Kr252 (c) yrkandena 1 och 3 samt Kr287 (c) yrkande 3.

7.2 Allmän kulturverksamhet

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motioner om Kulturnät Sverige, sydsamiska kulturcentret Gaaltije, thailändska kultur- och informationscentrumet i Ragunda, inriktningen av Mångkulturåret, nationella uppdrag och kulturinstitutioner i Malmö.

Jämför reservation 11 (m).

Motionerna

I motion Kr256 av Kent Olsson (m) föreslås att Kulturnät Sverige ska bevaras. Enligt motionen är Kulturnät Sverige av stor betydelse för svenskt kulturliv. Motionären föreslår ingen medelsanvisning för verksamheten men menar att det är av vikt att alla aktörer inom kulturen och staten tar ett gemensamt ansvar för detta.

I motion Kr218 av Håkan Larsson och Birgitta Carlsson (båda c) föreslås att det sydsamiska kulturcentret Gaaltije ska få ett fast årligt statligt anslag. Detta för att möjliggöra en långsiktigt stabil verksamhet. Gaaltije kan då permanentas som samisk institution.

I motion Kr242 av Håkan Larsson (c) förs fram att samarbetet mellan den thailändska staten och Ragunda kommun kring det thailändska kultur- och informationscentrumet för norra Europa i Bispgården i Ragunda kommun bör stödjas på olika sätt av den svenska staten.

Vänsterpartiet föreslår i motion Kr274 att riksdagen gör ett tillkännagivande till regeringen angående inriktning av Mångkulturåret (yrkande 3). Partiet menar att det är mycket viktigt att såväl de nationella minoriteterna som de invandrade får ett avgörande inflytande på och ansvar för innehållet i Mångkulturåret. Vidare sägs i motionen att det är viktigt att en del av satsningarna ger något bestående resultat med fortsatt inverkan på samhällslivet även efter det att Mångkulturåret avslutats.

I fyra motioner förs förslag fram på nya innehavare av nationella uppdrag. Textilmuseet i Borås föreslås få ett nationellt uppdrag i motion Kr348 av Arne Kjörnsberg m.fl. (s) och i motion Kr208 av Ulf Sjösten (m). Sätters film- och biografmuseum föreslås få ett nationellt uppdrag i motionerna Kr237 av Kenneth Johansson (c) och Kr337 av Ulrik Lindgren (kd).

I motion Kr202 av Tobias Billström (m) förs fram att staten måste medverka till en långsiktigt hållbar finansiering av Malmö opera och musikteater (yrkande 1). I motionen sägs vidare att riksdagen ska avvisa ett planerat ägarbyte av Malmö opera och musikteater, Malmö dramatiska teater och Skånes dansteater (yrkande 2). Enligt motionen planeras ägarskapet föras över från Malmö stad till Region Skåne.

Utskottet

Det är viktigt att kulturinformation är tillgänglig även på Internet och, som utskottet redogjort för tidigare i betänkandet (avsnitt 3, anslag 28:2), anser utskottet att det varit motiverat att staten tagit ett fullt finansiellt ansvar för en Internetportal såsom Kulturnät Sverige inom kulturområdet. Motivet har dock försvagats i och med det ökande utbudet av sådana tjänster med andra finansierare. Motion Kr256 (m) avstyrks därmed.

Utskottet tog i betänkande 2003/04:KrU6 om övergripande frågor på kulturområdet ställning till motionsförslag om finansiering av stiftelsen Sydsamiskt kulturcentrum Gaaltije. Utskottet redogjorde då för hur stiftelsen finansieras bl.a. via Statens kulturråd och Länsstyrelsen i Jämtlands län. Vidare redogjordes för det uppdrag som regeringen givit Sametinget att utveckla och etablera ett permanent nationellt informationscentrum om samisk kultur. I budgetpropositionen föreslås att under utgiftsområde 1 anslag 45:1 *Sametinget* ökas med 3 miljoner kronor för detta ändamål. Med hänvisning till detta pågående utvecklingsarbete anser utskottet inte att riksdagen bör göra något uttalande om Sydsamiskt kulturcentrum Gaaltije och avstyrker motion Kr218 (c).

Vad gäller Kultur- och utvecklingscentrum i Ragunda vill utskottet anföra att när det är fråga om ett sådant lokalt eller regionalt kulturcentrum som beskrivs i motionen anser utskottet att ansvaret för finansieringen främst ligger på lokala och regionala intressenter. I den mån statliga insatser behövs, bör sådana sökas hos berörda instanser, t.ex. länsstyrelser om det rör regionala medel. Vidare har utskottet inhämtat att Ragunda kommun fått bidrag från Kulturrådet för uppbyggnaden av ett thailändskt bibliotek i kommunen med bok-

donationer av den thailändska staten. Med det anförda avstyrker utskottet motion Kr242 (c).

Utskottet har uppfattningen att satsningen på Mångkulturåret är mycket värdefull. Syftet med satsningen är att nå en bredare publik, att permanent involvera nya aktörer på de kulturella arenorna samt att öka utrymmet för konstnärliga och kulturella yttringar som i dag sällan syns.

Mångkulturellt centrum i Botkyrka har haft regeringens uppdrag att kartlägga och analysera hur de statliga kulturmyndigheterna och institutionerna lever upp till målet att etnisk, kulturell, språklig och religiös mångfald ska tillvaratas som en positiv kraft samt bidra till minskad diskriminering, främlingsfientlighet och rasism. Den rapport som Mångkulturellt centrum lämnat till regeringen ligger till grund för arbetet med direktiven till samordnaren för Mångkulturåret 2006. Enligt utskottets mening är det självklart att såväl nationella minoriteter som invandrare får ett inflytande över innehållet i Mångkulturåret. Av syftet framgår dessutom att satsningen ska vara framåtblickande. Utskottet menar därför att något tillkännagivande från riksdagen till regeringen inte är nödvändigt och motion Kr274 (v) yrkande 3 avstyrks.

Utskottet har tidigare (senast i betänkande 2003/04:KrU1) tydligt tagit ställning för den nuvarande beslutsordningen när det gäller nationella uppdrag. Ordningen innebär att riksdagen beslutar om ämnesområden men att regeringen beslutar om innehavare av de olika uppdragen. Motionerna Kr348 (s), Kr208 (m), Kr237 (c) och Kr337 (kd) med förslag till nya innehavare av nationella uppdrag avstyrks därmed.

Vad gäller kulturinstitutionerna i Malmö anser utskottet i likhet med vad som framgår av betänkande 2003/04:KrU1 att finansieringen av dessa bör lösas inom ramen för försöksverksamheten med ändrad regional fördelning av kulturpolitiska medel där det regionala självstyrelseorganet i Skåne län tagit över befogenheten att fördela statsbidrag till regional kulturverksamhet. Utskottet anser vidare att riksdagen inte bör ha synpunkter på ägarskapsförhållandena av kulturinstitutioner i Skåne län. Motion Kr202 (m) avstyrks därmed.

7.3 Teater, dans och musik

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslag om framtida ökade statsbidrag till Göteborgsoperan och länsmusiken i Kalmar län.

Motionerna

I tre motionsyrkanden tas frågor upp som rör enskilda musikinstitutioner, nämligen dels Göteborgsoperan, dels länsmusikverksamheten i Kalmar län.

Förslaget i motion Kr346 (s) syftar till att *statens framtida bidrag till Göteborgsoperan* ska öka. Göteborgsoperans finansiering har enligt motionärer-

na redan från starten varit ett problem. För institutionens framtid är det mycket otillfredsställande att den inte har en ekonomi som är i långsiktig balans. Det omöjliggör rationell planering och effektiv användning av befintliga resurser.

Två motionsyrkanden rör *den framtida resurstilldelningen till länsmusiken i Kalmar län*. Förslaget i motion Kr278 (s) syftar till att länsmusikorganisationen i Kalmar län ska ha samma ekonomiska förutsättningar som övriga län när det gäller statligt stöd.

Även motionären bakom motion N238 (kd) påtalar att medelstillelningen till länsmusiken i Kalmar län varit betydligt mindre än i andra län. I motionen yrkas att en omfördelning ska göras så att Kalmar län kan tilldelas mer pengar för länsmusiken (yrkande 4).

Utskottets ställningstagande

Utskottet behandlar inledningsvis förslaget i motion Kr346 (s) om *statens framtida bidrag till Göteborgsoperan*.

Utskottet är väl medvetet om den betydelse som Göteborgsoperan har för Västsverige och för musikteaterns utveckling i hela landet. Utskottet kan – liksom tidigare – konstatera att Göteborgsoperan väl motsvarar de förväntningar som fanns när riksdagen hösten 1990 beslutade stödja byggandet av ett operahus med 347 miljoner kronor (jfr bet. 2000/01:KrU1 s. 57).

Utskottet påminner om att det ankommer på Kulturrådet att göra avvägningar mellan de olika regionala och lokala institutioner som regeringen har förklarat vara stödberättigade och att därefter besluta om bidragsfördelningen i enlighet med förordningen (1996:1598) om statsbidrag till regional kulturverksamhet. Vidare bör nämnas att riksdagen 2001 gjorde ett tillkännagivande om att Göteborgsoperan skulle få del av den då aktuella ökningen av anslaget för 2002¹⁷. Det kan tilläggas att Göteborgsoperan för 2004 tilldelats 86,7 miljoner kronor i verksamhetsbidrag. Därutöver har operan erhållit 2 miljoner kronor för vart och ett av åren 2002, 2003 och 2004 för samgåendet med Skaraborgs länsteater. För 2004 har operan även fått ett utvecklingsbidrag om 400 000 kronor för att skapa ett arrangörsnät i Västra Götalandsregionen.

Utskottet är med hänvisning till det anförda inte berett att föreslå att riksdagen ska göra ett uttalande om ökade framtida resurser till Göteborgsoperan. Motion Kr346 (s) avstyrks.

Utskottet övergår nu till att behandla motionsförslagen om *den framtida resurstilldelningen till länsmusiken i Kalmar län*.

Enligt regleringsbrevet för 2004 utbetalas medlen för länsmusik- respektive orkesterverksamhet till landstingen eller regionförbunden. Av Kulturrådets bidragsredovisning för 2004 framgår att Regionförbundet i Kalmar län tilldelats 6 315 000 kronor för länsmusiken i verksamhetsbidrag och 500 000 kronor i utvecklingsbidrag. Vidare tilldelades regionförbundet 3 914 000 kronor för kammarorkestern Camerata Roman. Orkestern är en egen resulta-

¹⁷ Se bet. 2001/02:KrU1 s. 51, rskr. 2001/02:72.

tenhet inom Kalmar läns musikstiftelse för att markera en ekonomisk gränsdragning mellan orkestern och länsmusikverksamheten.

Utskottet vill understryka att det ankommer på Kulturrådet att inom den medelsram som avsatts för ändamålet väga olika länsmusikorganisationers behov mot varandra och vid behov göra omprioriteringar som anses nödvändiga. Enligt vad utskottet har inhämtat har Kulturrådet för både 2003 och 2004 gjort en viss uppräkningsbidrag till stiftelsen utöver pris- och löneomräkning (ca 500 000 kronor för 2003 och ca 300 000 kronor för 2004).

Utskottet är inte berett att – som begärs i motion N238 (kd) – föreslå att riksdagen ska besluta att omfördela medlen inom anslaget för regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner (anslag 28:6). Utskottet anser inte heller att det är motiverat att föreslå någon annan omfördelning inom utgiftsområdet.

Slutligen vill utskottet tillägga att riksdagen våren 2002 i ett tillkännagivande för regeringen begärde att en orkesteröversyn skulle genomföras¹⁸. Regeringen har nyligen uppdragit åt en särskild utredare att göra en översyn av de professionella orkestrarna i landet. I uppdraget ingår att utredaren ska analysera orkestrarnas regionala verksamhet liksom den övriga regionala musikverksamheten (dir. 2004:116). Därmed kan utskottet konstatera att även länsmusikverksamheten i sin helhet kommer att belysas relativt snart.

Sammanfattningsvis avstyrker utskottet motionerna Kr278 (s) och N238 (kd) yrkande 4.

7.4 Bibliotek, litteratur och kulturtidskrifter

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslag med begäran om att regeringen ska utarbeta en proposition om ett handlingsprogram för svenska språket.

Jämför reservation 12 (m).

Motionen

Motionärerna bakom motion Kr210 (m) föreslår att riksdagen ska göra ett tillkännagivande om att regeringen ska utarbeta en *proposition om ett handlingsprogram för svenska språket*, baserad på språkutredningens betänkande Mål i mun. Betänkandet överlämnades till regeringen i april 2002.

Utskottets ställningstagande

Med anledning av ett tillkännagivande från riksdagen hösten 1999 tillkallade regeringen hösten 2000 en parlamentarisk kommitté med uppdrag att lägga fram ett förslag till handlingsprogram för det svenska språket. Kommittén

¹⁸ Se bet. 2001/02:KrU16 s. 21 f., rskr. 2001/02:209.

redovisade i mars 2002 sitt uppdrag i betänkandet Mål i mun (SOU 2002:27). Betänkandet har därefter remitterats.

Utskottet noterar att regeringen i budgetpropositionen (utg.omr. 17 s. 28) meddelat att flera departement och politikområden har en viktig roll i det språkpolitiska arbetet. Av den anledningen tillsatte regeringen under hösten 2003 en arbetsgrupp i Regeringskansliet med uppgift att utveckla en samlad svensk språkpolitik. Beredning av förslagen i betänkandet pågår. Regeringen avser att återkomma till riksdagen i frågan under 2005.

Enligt utskottets mening bör regeringens beredningsarbete avvaktas. Motion Kr210 (m) bör således avslås av riksdagen.

7.5 Bild och form samt konsthantverk

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motioner om ett uttalande om mötesplatser för form och design samt vikten av form och design.

Jämför reservationerna 13 (m) och 14 (m).

Motionerna

I motionerna Kr233 och Kr254 framhåller Moderata samlingspartiet att form och design får en ökad betydelse när utbudet av produkter är stort och i viss mån likartat. Form och design är ett viktigt konkurrensmedel som kan vara ett strategiskt verktyg för ett företags framgång på marknaden. Forskningen kring designområdet behöver få bättre möjligheter, och konsthantverkets, formgivningens och industridesignens historia liksom den samtida designen behöver både dokumenteras och analyseras. Vidare sägs i motionen att hemslöjden, hantverksarbetet och designen bör ges ökad betydelse, arkitektur- och designutbildningar behöver reformeras samt aktiva inom hantverksyrken behöver erbjudas vidareutbildning om nya material m.m. (mot. Kr233 yrkande 19, Kr254 yrkande 1).

Partiet anser vidare att vid bildande av mötesplatser för form och design är det viktigt att ta till vara den kompetens som redan finns på flera håll i landet. Som exempel nämns Röhsska museet i Göteborg, Arkitekturmuseet, Nationalmuseum och Föreningen Svensk Form som kan få ansvar för olika områden (mot. Kr233 yrkande 20, Kr254 yrkande 4).

I motion Kr206 av Ulf Sjösten (m) föreslås att resurser tillförs så att man kan bygga upp två regionala mötesplatser för form och design i västra Sverige med bas hos Röhsska museet i Göteborg och Textilmuseet i Borås.

Utskottet

Utskottet har i betänkande 2003/04:KrU3 med anledning av regeringens skrivelse 2002/03:129 Arkitektur, form och design tagit ställning till motionsyrkanden med motsvarande innehåll som nu behandlas. Utskottet skrev då att det med hänvisning till de mål för den statliga arkitektur-, form- och design-

politiken som riksdagen enhälligt beslutade om 1998 och på grundval av regeringens redovisning av insatser inom området som redovisades i skrivelsen inte förelåg något behov av ett uttalande med anledning av motionsyrkandena. Utskottet ser ingen anledning att redan nu ompröva den bedömningen och avstyrker således motionerna Kr233 (m) yrkande 19 och Kr254 (m) yrkande 1.

I nämnda betänkande tog utskottet även upp yrkanden om nya stöd till mötesplatser för form och design. Utskottet redovisade där de olika stöd som anvisas inom utgiftsområde 17 till verksamheter inom form och design. Särskilt nämndes det nätverksansvar för konsthantverk och formgivning som tilldelats Röhsska museet i Göteborg. Mot bakgrund av detta avstyrkte utskottet de då aktuella motionsyrkandena. Utskottet ser inte någon anledning till att ompröva denna bedömning utan avstyrker motionerna Kr206 (m), Kr233 (m) yrkande 20 och Kr254 (m) yrkande 4.

7.6 Arkivfrågor

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motioner om Svensk arkivinformation och Ordbok över Sveriges dialekter.

Jämför reservationerna 15 (kd, c) och 16 (c).

Motionerna

I motionerna Kr362 (yrkande 6) av Gunilla Tjernberg m.fl. (kd) och Kr303 av Lars Lindén (kd) lyfts frågan om långsiktig finansiering av svensk arkivinformation (SVAR) fram. Motionärerna menar att verksamheten hotas på grund av bristfällig finansiering. Det är enligt motionerna mycket viktigt att regeringen skyndsamt återkommer till riksdagen med ett förslag om hur finansieringen av verksamheten ska lösas.

I motion Kr307 av Eskil Erlandsson och Birgitta Carlsson (båda c) och i en under förra riksmötet väckt motion 2003/04:Kr242 av samma motionärer begärs att finansieringen av Ordbok över Sveriges dialekter skyndsamt löses. Motionärerna menar att verksamheten är hotad och att ett omistligt kulturarv därmed kan förskingras.

Utskottet

Som utskottet tidigare redovisat planerar regeringen att till riksdagen lämna en skrivelse med anledning av Arkivutredningens betänkande Arkiv för alla – nu och i framtiden (SOU 2002:78). Utskottet anser att regeringens ställningstagande bör avvaktas innan riksdagen tar ställning till frågan om finansieringen av Svensk arkivinformations verksamhet. Motionerna Kr362 (kd) yrkande 6 och Kr303 (kd) avstyrks därmed.

Vad gäller Ordbok över Sveriges dialekter vill utskottet påminna om att anslaget till Språk- och folkminnesinstitutet som ansvarar för projektet föreslås

ökas med 1 miljon kronor för 2005. Anslaget har även de senaste åren haft förstärkningar av engångskaraktär. I avsnitt 3 (anslag 28:3) i betänkandet återger utskottet även ett svar från t.f. kulturminister Pär Nuder på en skriftlig fråga från Lennart Kollmats (fp) om Ordbok över Sveriges dialekter. Utskottet avstyrker därmed motionerna Kr307 (c) och 2003/04:Kr242 (c).

7.7 Museer och utställningar

7.7.1 Stöd till Museum Anna Nordlander och Children's museum

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker två motioner om statligt stöd till Museum Anna Nordlander respektive Children's museum.

Motionerna

I motion Kr216 erinrar Ingegerd Saarinen m.fl. (mp) om att Museum Anna Nordlander i Skellefteå i dag har ett starkt kommunalt och regionalt stöd. Det behöver stärkas med ett nationellt, statligt engagemang anser motionärerna och föreslår att riksdagen ska göra ett uttalande av denna innebörd.

Motionärerna framhåller att museet, som invigdes 1995, finansieras med bidrag från Skellefteå kommun, Västerbottens läns lansting och Länsstyrelsen i Västerbottens län. Ekonomiskt stöd har också kommit från Stiftelsen Framtidens kultur och Sparbanksfonden Norrland.

Sofia Larsen (c) föreslår i motion Kr222 att riksdagen ska uttala sig för ett nationellt anslag till verksamheten vid Children's museum i Hallsberg. Detta museum startades 2003 och bygger på idéer från USA. Museet är ett upplevelsecentrum för barn mellan ett och sexton år, och liknande museer finns enligt motionären på många platser runt om i världen. Det i Hallsberg är dock det enda i Skandinavien.

Utskottet

Riksdagen har under senare år återkommande behandlat olika motionsförslag som syftat till att lyfta fram Museum Anna Nordlander i Skellefteå. Samtliga dessa motionsförslag har avstyrkts av utskottet. Senast skedde det i samband med behandlingen av regeringens budgetförslag för 2004 (bet. 2003/04:KrU1, s. 26). Utskottet gör nu ingen annan bedömning utan avstyrker motion Kr216 (mp).

Utskottet finner inte heller anledning att biträda förslaget om ett nationellt anslag till Children's museum. Motion Kr222 (c) avstyrks.

7.7.2 Stöd till Nordiska Akvarellmuseet

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker en motion om stöd till Nordiska Akvarellmuseet.

Jämför reservation 17 (m, fp).

Motionen

I motion Kr244 av Kent Olsson och Inger René (m) föreslås att riksdagen ska uttala sig för att regeringen vid behandlingen av budgeten för det nordiska samarbetet bör beakta behovet av stöd till Nordiska Akvarellmuseet.

Utskottet

Utskottet har tidigare i detta betänkande i samband med behandlingen av medelstilldelningen till anslag 28:30 *Bidrag till regionala museer* avstyrkt motionsförslag om särskilda medel för 2005 till Nordiska Akvarellmuseet. I den nu aktuella motionen föreslås inte att några medel ska anvisas för nästa år. Motionärerna vill i stället att regeringen ska beakta behovet av stöd när budgeten för det nordiska samarbetet behandlas.

Enligt utskottets mening ankommer det på de nordiska ländernas regeringar att gemensamt väga olika stödbehov mot varandra. Utskottet anser inte att det är påkallat med ett tillkännagivande från riksdagen i denna fråga. Motion Kr244 (m) avstyrks.

7.7.3 Upphovsrättsliga konsekvenser vid visning av museiföremål på Internet

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker en motion om att de upphovsrättsliga konsekvenserna av att visa museiföremål på Internet ska förtydligas i regleringsbrev.

Jämför reservation 18 (c).

Motionen

I motion Kr354 av Birgitta Sellén m.fl. (c) yrkande 8 föreslås att regeringen i museernas regleringsbrev ska förtydliga hur upphovsrättsliga frågor bör hanteras när museiföremål visas på Internet. Motionärerna erinrar om att museiföremål i dag fotograferas och läggs ut på Internet. I många fall rör det sig om museiföremål som ger konstnären rätt till ersättning enligt den upphovsrättsliga lagstiftningen. Kostnaderna kan alltså bli oöverstigliga påpekar motionärerna och begär att riksdagen ska göra ett tillkännagivande om vikten av att detta förtydligas i museernas regleringsbrev.

Utskottet

Utskottet förutsätter att de berörda museerna tar upp förhandlingar med de upphovsrättsliga organisationerna för att finna godtagbara villkor för båda parter utan att kostnaderna för museerna blir oöverstigliga. Det ankommer dock inte på riksdagen att föreskriva för regeringen hur regleringsbrevens mer i detalj ska vara utformade.

Utskottet avstyrker därför motion Kr354 (c) yrkande 8.

7.8 Film

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker ett motionsförslag om att regeringen ska prioritera frågan om ett nytt filmavtal. Även ett förslag om att regeringen ska tillsätta en parlamentarisk referensgrupp som ska göras delaktig i utarbetandet av ett kommande filmavtal avstyrks. Slutligen avstyrker utskottet ett förslag som gäller medelstilledningen till regionala resurscentrum för film och video.

Jämför reservationerna 19 (kd) och 20 (kd).

Bakgrund

Regeringen redovisade i proposition 1998/99:131 Ny svensk filmpolitik innehållet i 2000 års filmavtal, som parterna träffat i april 1999. Riksdagens beslut med anledning av propositionen innebar ett godkännande av att, utöver sådana ändamål som ingått i det tidigare avtalet, de statliga stöden till filmkulturella ändamål och till regional verksamhet skulle omfattas av det nya avtalet (bet. 1999/2000:KrU5, rskr. 1999/2000:13). Avtalet avsåg tiden den 1 januari 2000–den 31 december 2004.

Av budgetpropositionen framgår att parterna i 2000 års filmavtal har träffat avtal om att förlänga filmavtalet under ett år, t.o.m. den 31 december 2005. Vidare sägs att en särskild arbetsgrupp med filmavtalets parter tillsattes i juni 2004 för att pröva förutsättningarna för ett nytt filmavtal från 2006.

Efter det att budgetpropositionen överlämnades till riksdagen har den filmpolitiska arbetsgruppen enats om en avsiktsförklaring rörande den filmpolitik som ska gälla från 2006. Arbetsgruppen har haft i uppdrag att pröva förutsättningarna för ett nytt filmavtal för tiden efter 2006.

I arbetsgruppen ingick samtliga parter i 2000 års filmavtal, dvs. staten, Sveriges Biografägarförbund, Sveriges Television, TV 4, Riksföreningen Våra Gårdar, Folkets Hus och Parker, Föreningen Sveriges Filmproducenter, Sveriges Filmhyrareförening och Svenska Filmdistributörers Förening. Därtill kommer företrädare för tre TV-företag, nämligen Modern Times Group MTG AB, C More Entertainment AB (Canal +) och Kanal 5 AB. Samtliga parter, både befintliga och nytillkomna, står bakom avsiktsförklaringen.

I avsiktsförklaringen förbinder sig parterna att fortsätta det påbörjade arbetet med syfte att träffa ett nytt filmavtal för tiden den 1 januari 2006–den 31

december 2010. Parterna är överens om att ett nytt filmavtal ska begränsas till produktionsstöd till svensk film och vissa stöd till distribution och visning av film i hela landet. Ansvaret för andra filmpolitiska stöd ska övertas av staten och regleras utanför avtalets ram. Målet med ett nytt filmavtal ska bl.a. vara att stödja och stimulera förnyelse och utveckling av svensk filmproduktion, distribution och visning av film i hela landet, att verka för att svensk filmproduktion ska utgöra en dynamisk tillväxtbransch och att antalet biobesök ska öka. Parterna är även överens om att ett nytt filmavtal ska genomsyras av ett tydligt genusperspektiv som kommer till uttryck både i riktlinjerna för fördelningen av de olika stöden och i övergripande målformuleringar¹⁹.

Motionerna

Moderata samlingspartiet anför i motion Kr233 att *frågan om ett nytt filmavtal* väckt berättigad oro under det gångna året. Motionärerna anser att det är allvarligt att parterna inte lyckats sy ihop ett nytt avtal, vilket drabbar den svenska filmproduktionen. Regeringen bör ge prioritet åt att under 2005 få till stånd en ny överenskommelse mellan parterna. Detta måste riksdagen tydligt meddela regeringen (yrkande 17).

Kristdemokraterna begär i motion Kr361 att riksdagen genom en *parlamentarisk referensgrupp* ska göras delaktig i utarbetandet av *ett kommande filmavtal*. Motionärerna anser nämligen att det inte är acceptabelt att regeringen ställer riksdagen inför ett redan förhandlat avtal (yrkande 15).

I samma motion, Kr361, redovisar Kristdemokraterna att det i filmavtalet finns en bestämmelse om *medelstillelning till regionala resurscentrum för film och video*. I några regioner saknades sådana centrum vid filmavtalets tillkomst men har tillkommit därefter. Filminstitutet har – sägs det – inte möjlighet att ekonomiskt stödja nytillkomna resurscentrum. Motionärerna föreslår att denna brist i nuvarande avtal ska motverkas i nästa avtal (yrkande 14).

Utskottets ställningstagande

Yrkande 17 i motion Kr233 (m) syftar till att regeringen ska prioritera *frågan om ett nytt filmavtal*. Utskottet konstaterar att nuvarande och eventuellt tillträdande nya avtalsparter nyligen undertecknat en avsiktsförklaring om att träffa ett nytt filmavtal. Detta skedde den 6 oktober, dvs. efter det att motionen väcktes. Avsiktsförklaringen refereras i det föregående. Utskottet anser att det förhållandet att en avsiktsförklaring har kommit till stånd visar att regeringen är angelägen om att ett nytt filmavtal ska träffas. Bland annat med hänsyn till att det nya avtalet förväntas gälla från den 1 januari 2006 är det enligt utskottets uppfattning självklart att denna fråga är högt prioriterad inom Kulturdepartementet. Enligt utskottets uppfattning får därmed motionsyrkan-

¹⁹ Uppgifterna om avsiktsförklaringen har hämtats från ett pressmeddelande den 6 oktober 2004 från Kulturdepartementet.

det anses vara tillgodosett. Riksdagen bör således avslå motion Kr233 (m) yrkande 17.

Utskottet har vid tidigare tillfällen behandlat motionsförslag liknande det som nu förs fram av Kristdemokraterna i motion Kr361 om att en *parlamentarisk referensgrupp* ska delta i utarbetandet av *ett kommande filmavtal*. Utskottet anser nu liksom tidigare att en sådan referensgrupp skulle kunna störa de pågående förhandlingarna mellan de tilltänkta avtalsparterna (jfr bet. 2003/04:KrU1 s. 81). Motion Kr361 (kd) yrkande 15 avstyrks därför.

Avsiktsförklaringen som redovisats i det föregående innebär bl.a. att ett nytt filmavtal ska begränsas till produktionsstöd till svensk film och visning av film i hela landet. Ansvaret för andra filmpolitiska stöd – såsom exempelvis stöden till regionala resurscentrum för film och video – torde därmed komma att tas över av staten och regleras utanför avtalets ram. Det ankommer på regeringen att i budgetarbetet för 2006 väga olika angelägna behov mot varandra, däribland även omfattningen av stödet för *regionala resurscentrum för film och video*.

Med hänvisning till det anförda avstyrker utskottet motion Kr361 (kd) yrkande 14.

7.9 Trossamfund

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motioner om finansiering av sjukhuskyrkan.

Jämför reservation 21 (kd, c).

Motionerna

I tre motioner nämligen Kr230 av Torsten Lindström och Else-Marie Lindgren (båda kd), Kr231 av Sven Brus och Yvonne Andersson (båda kd) samt Kr232 av Birgitta Carlsson och Margareta Andersson (båda c) förs frågan om finansieringen av sjukhuskyrkan fram. Motionärerna anser att sjukhuskyrkan har en mycket viktig funktion att fylla för patienter men också för anhöriga och inte minst för personalen inom vården. Det är därför angeläget att en översyn av det finansiella stödet skyndsamt genomförs.

Utskottet

Som utskottet tidigare redovisat (avsnitt 3, anslag 28:39) anser utskottet att den översyn av statsbidragen till trossamfunden som aviserats i budgetpropositionen bör avvaktas. Utskottet bedömer att frågan om den framtida finansieringen av sjukhuskyrkan kan komma att behandlas inom ramen för översynen. Utskottet avstyrker därför motionerna Kr230 (kd), Kr231 (kd) och Kr232 (c).

7.10 Ungdomsorganisationer

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker en motion om ökat framtida stöd till ungdomsorganisationer för att minska användningen av alkohol och narkotika.

Motionen

Motionären bakom motion So602 (kd) framhåller att politikernas spariver och kortsiktiga politik bär skulden till att alltfler ungdomar berusar sig eller använder narkotika. I motionen understryks att det är billigare med förebyggande arbete och att ungdomsorganisationerna därför bör få ökat stöd (yrkande 5).

Utskottet

Utskottet har i det nyligen behandlade betänkandet 2004/05:KrU2 om ungdomspolitiska frågor ställt sig bakom en rad åtgärder som ligger i linje med motionärernas önskemål. Bland annat har utskottet ställt sig positivt till att ett särskilt stöd inrättas för utveckling av drogfria ungdomslokaler samt att det utarbetas såväl en ny nationell handlingsplan för att förebygga alkoholskador som en ny nationell narkotikahandlingsplan som tar särskild hänsyn till ungdomars situation.

Med hänsyn till de åtgärder som är på gång avstyrker utskottet motion So602 (kd) yrkande 5.

7.11 Allmänna samlingslokaler

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motioner om stöd för handikappanpassning av allmänna samlingslokaler.

Jämför reservation 22 (kd).

Motionerna

I motion Kr263 av Agneta Lundberg och Göran Norlander (båda s) föreslås att regeringen ska ges till känna att resurserna för allmänna samlingslokaler bör ökas. Det behövs enligt motionen resurser dels för upprustning och handikappanpassning, dels för nybyggnation.

Även i motion Kr238 (yrkande 1) av Annelie Enochson (kd) förs behovet av ökat stöd till allmänna samlingslokaler fram. Motionären menar att regeringen bör lämna förslag om utökat stöd i enlighet med de förslag som lämnas i utredningsbetänkandet Allmänna samlingslokaler (SOU 2003:118). Resurserna behövs för ombyggnader och handikappanpassning.

Utskottet

Med anledning av att det återopade betänkandet Allmänna samlingslokaler för närvarande bereds inom Regeringskansliet är utskottet inte berett att förorda ett tillkännagivande för regeringen i frågan. Motionerna Kr238 (kd) yrkande 1 och Kr263 (s) avstyrks därmed.

7.12 Friluftorganisationer samt kvinnoorganisationer

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motioner om stöd till kvinnoorganisationer och friluftorganisationer.

Motionerna

I motion Kr291 av Viviann Gerdin (c) och Rosita Runegrund (kd) anförs att stödet till kvinnoorganisationer bör förstärkas. Motionärerna menar att det är uppseendeväckande att fördelningen av samhällets finansiella stöd till olika organisationer i så hög grad missgynnar kvinnors verksamheter.

I motion Kr355 av Kenneth Lantz m.fl. (kd) framförs att stödet till friluftorganisationer även måste kunna innefatta stöd till andra organisationer som bedriver friluftsverksamhet än de som hittills fått medel från anslaget (yrkande 15). Motionärerna anser att målet för det statliga stödet ska vara att stärka sådan allmännyttig, ideellt organiserad verksamhet som har till syfte att främja ett aktivt friluftsliv.

Även i motion Kr338 av Dan Kihlström (kd) sägs att det är viktigt med en öppenhet för nya organisationer vid fördelning av stödet till friluftorganisationer. Som exempel i motionen nämns scoutrörelsen. Det borde dessutom enligt motionen finnas ett intresse för en breddning och en möjlighet att finna nya former för friluftsförande insatser.

Utskottet

Anslag 30:3 *Bidrag till kvinnoorganisationers centrala verksamhet* har nyligen utvärderats och analyserats av en särskild utredare som i juni 2004 redovisade sitt uppdrag genom betänkandet Kvinnors organisering (SOU 2004:59). Utredaren har bl.a. föreslagit att det nuvarande statsbidraget till kvinnoorganisationernas centrala verksamhet ska ersättas av ett nytt statsbidrag för kvinnors organisering, som innebär att fler organisationer kommer att kunna ta del av bidraget. Betänkandet remissbehandlas för närvarande. Utskottet är av den uppfattningen att regeringens beslut i denna fråga bör avvaktas innan riksdagen tar ställning till förändringar av stödet. Utskottet avstyrker därför motion Kr291 (c, kd).

Vad gäller stödet till friluftorganisationer vill utskottet påminna om de kriterier som ställts upp i förordningen (2003:133) om statsbidrag till friluftorganisationer. För att en organisation ska komma i fråga krävs att den är riksom-

fattande och har bedrivit verksamhet under minst två år före ansökan om bidrag. Vidare krävs att den är självständig, demokratiskt uppbyggd och öppen för medlemskap. Även om dessa förutsättningar inte är uppfyllda, finns det enligt förordningen möjlighet att lämna bidrag till organisationer som bidrar till förnyelse inom friluftsområdet. Det får enligt utskottets mening ankomma på Friluftsrådet att i enlighet med dessa bestämmelser och inom ramen för tillgängliga medel pröva och väga ansökningar om bidrag mot varandra. Utskottet avstyrker motionerna Kr338 (kd) och Kr355 (kd) yrkande 15.

Reservationer

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservationer. I rubriken anges inom parentes vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

1. Mål- och resultatstyrning på utgiftsområde 17 (punkt 1)

av Lennart Kollmats och Cecilia Wikström (båda fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om mål- och resultatstyrning på utgiftsområde 17. Därmed bifaller riksdagen motion 2004/05:Kr368 yrkande 1.

Ställningstagande

Kulturpolitiken ska enligt vår uppfattning ge starka impulser, bestämt försvara de demokratiska principerna om tanke- och yttrandefrihet samt garantera förutsättningarna, såväl ekonomiska som organisatoriska, för en sund vardag när det gäller produktion, distribution och mottagning av kultur. Därför måste kulturpolitiken struktureras upp och styras av tydliga mål. Flera av de kulturpolitiska mål som riksdagen beslutade om 1996 har snarare karaktären av medel än mål för kulturpolitiken. De nuvarande målen bör därför förändras så att större klarhet uppnås.

Vidare anser vi att målen för kulturpolitiken endast i liten utsträckning medger kvalificerad uppföljning av politikens resultat. Enligt vår uppfattning måste det kunna gå att avgöra om kulturpolitiken uppnått sitt syfte eller inte. De nationella målen för kulturpolitiken måste därför under den förnyelseprocess som vi har föreslagit kompletteras med uttryckliga, mätbara mål för de enskilda kulturpolitiska insatserna.

Vi föreslår att riksdagen som sin mening tillkännager för regeringen vad vi anfört om mål- och resultatstyrning på utgiftsområde 17. Därmed bör riksdagen bifalla motion Kr368 (fp) yrkande 1.

2. Pris- och löneomräkning (punkt 2)

av Lennart Kollmats (fp), Kent Olsson (m), Gunilla Tjernberg (kd), Lena Adelsohn Liljeroth (m), Cecilia Wikström (fp), Birgitta Sellén (c) och Anna Lindgren (m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om pris- och löneomräkning. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2004/05:Kr357 yrkande 3 och 2004/05:Kr361 yrkande 1 samt avslår motion 2004/05:Kr311.

Ställningstagande

De fria grupperna står för en stor andel av de föreställningar som framförs i Sverige varje år. Deras verksamhet är ofta nyskapande, och de har stor betydelse för förnyelsen av kulturlivet. Staten ger ett stöd till de fria grupperna som fördelas av Kulturrådet. Stödet omfattas inte av någon pris- och löneuppräkning trots att större delen av anslaget går till just löner. Vi anser att det bör vara en självklarhet att även detta anslag ska omfattas av pris- och löneuppräkning. Regeringen bör därför snarast återkomma med ett förslag av denna innebörd.

Vad vi här har framhållit bör riksdagen som sin mening ge till känna för regeringen. Därmed bifaller riksdagen motionerna Kr357 (kd, m, fp, c) yrkande 3 och Kr361 (kd) yrkande 1 samt avslår motion Kr311 (v).

3. Pensionsvillkor vid teater-, dans- och musikinstitutioner (punkt 3)

av Lennart Kollmats (fp), Kent Olsson (m), Gunilla Tjernberg (kd), Lena Adelsohn Liljeroth (m), Cecilia Wikström (fp), Birgitta Sellén (c) och Anna Lindgren (m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om pensionsvillkor vid teater-, dans- och musikinstitutioner. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2004/05:Kr233 yrkande 23, 2004/05:Kr239 yrkandena 8 och 12, 2004/05:Kr341, 2004/05:Kr361 yrkande 2 och 2004/05:Kr368 yrkande 10 samt avslår motionerna 2004/05:Kr290 yrkande 13, 2004/05:Kr302 och 2004/05:Kr309 yrkandena 1–5.

Ställningstagande

De samhällsägda scenkonstinstitutionerna har drabbats av kraftigt höjda pensionspremier på 70 miljoner kronor per år. Premiehöjningarna har institutionerna inte kunnat påverka, än mindre förutse. I budgetpropositionen har regeringen anvisat en närmast symbolisk kompensation på 5 miljoner kronor per år, förutom ett engångsbelopp på 20 miljoner kronor för att komma till rätta med scenkonstinstitutionernas pensionspremieproblem.

Uppenbarligen har regeringen sedermera kommit till insikt om att detta var långt ifrån tillräckligt. Bara en dryg månad efter det att budgetpropositionen överlämnats till riksdagen har nämligen regeringen beslutat att dessa institutioners pensionspremier ska vara fortsatt oförändrade även under 2005. I be-

slutet förklarar regeringen också att den har för avsikt att återkomma med ett förslag i frågan om hur skillnaden mellan slutlig och preliminär premie för 2004 och 2005 ska finansieras. I ett pressmeddelande har regeringen aviserat att detta ska ske i anslutning till vårpropositionen. Det framgår däremot inte om de berörda institutionerna då kommer att få full kompensation för sina merkostnader, än mindre hur finansieringen av de ökade pensionspremierna ska lösas långsiktigt efter 2005.

Regeringens hantering av scenkonstinstitutionernas pensionsproblem är anmärkningsvärd. Frågan har dragits i långbänk i flera år, vilket skapat oro bland scenkonstnärerna och blivit en hämsko på dessa institutioners skaparkraft. Det har också medfört att unga dansare fått svårt att få arbete efter genomgången utbildning i och med att äldre dansare valt att arbeta längre på grund av osäkerheten om sin egen pension. Det har t.o.m. gått så långt att Operan tvingats ta ett första steg mot konkurs genom att förbereda en kontrollbalansräkning.

Vi anser att regeringen snarast ska återkomma till riksdagen med ett förslag till finansiering som fullt ut kompenserar de berörda institutionerna för de ökade premiekostnaderna. Regeringen ska då också lämna en tydlig ekonomisk redovisning av hur pensionsåtagandena har påverkat institutionsteaternarna.

Vad vi här har framhållit bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna. Det innebär att riksdagen bör bifalla motionerna Kr233 (m) yrkande 23, Kr239 (m) yrkandena 8 och 12, Kr341 (kd), Kr361 (kd) yrkande 2 och Kr368 (fp) yrkande 10 samt avslå motionerna Kr290 (v) yrkande 13, Kr302 (fp) och Kr309 (v) yrkandena 1–5.

4. Ändring i lagen om TV-avgift (punkt 5)

av Lennart Kollmats (fp), Kent Olsson (m), Lena Adelson Liljeroth (m), Cecilia Wikström (fp) och Anna Lindgren (m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1989:41) om TV-avgift. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2004/05:Kr349 yrkande 2 och 2004/05:Kr366 yrkande 1 och avslår proposition 2004/05:1 utgiftsområde 17 punkt 2.

Ställningstagande

I budgetpropositionen föreslår regeringen att TV-avgiften ska höjas med 48 kronor till 1 920 kronor per år. I enlighet med vad som framförs i våra motioner avvisar vi den föreslagna höjningen.

Vi föreslår att riksdagen med bifall till motionerna Kr349 (m) yrkande 2 och Kr366 (fp) yrkande 1 avslår proposition 1 utgiftsområde 17 punkt 2.

5. Ändrad eller avskaffad TV-avgift (punkt 11)

av Kent Olsson, Lena Adelson Liljeroth och Anna Lindgren (alla m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 11 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om ändrad eller avskaffad TV-avgift. Därmed bifaller riksdagen delvis motionerna 2003/04:K444 yrkande 3, 2004/05:Kr339 och 2004/05:Kr390 samt avslår motion 2003/04:Kr208.

Ställningstagande

I likhet med motionärerna bakom motion 2003/04:K444 (m) yrkande 3 anser vi att innehållet i begreppet public service måste moderniseras. Vi menar att public service ska betraktas som en del i det samlade programutbudet i stället för som en konkurrerande verksamhet. Offentlig finansiering ska – anser vi – användas för program och verksamheter som kompletterar och bidrar till programutbudet i dess helhet. Vidare bör delar av programföretagen privatiseras. Med en modern definition av public service upphör motiven för en särskild TV-avgift. Avgiftsfinansieringen bör således upphöra och public service-verksamheten bör i stället finansieras med skattemedel. Regeringen bör därför återkomma till riksdagen med förslag till annan finansiering.

6. Bemyndigande för regeringen att beställa konstverk (punkt 15)

av Lennart Kollmats och Cecilia Wikström (båda fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 15 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om bemyndigande för regeringen att beställa konstverk. Därmed bifaller riksdagen motion 2004/05:Kr368 yrkande 26 och avslår proposition 2004/05:1 utgiftsområde 17 punkt 8.

Ställningstagande

Vi anser att det är en felaktig prioritering att som regeringen föreslår minska på resurserna för större, statliga konstbeställningar genom att begära ett bemyndigande för ett mindre belopp än tidigare år. Därmed krymper utrymmet för regeringen att ingå långsiktiga åtaganden i samband med större projekt. Enligt Folkpartiet liberalernas mening kan i stället anslag 28:15 *Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön* minskas genom att landsting och kommuner tar ett större finansiellt ansvar för utsmyckningen.

Vi föreslår att riksdagen som sin mening tillkännager för regeringen vad vi anfört om bemyndigande för regeringen att beställa konstverk. Därmed bör

riksdagen bifalla motion Kr368 (fp) yrkande 26 och avslå proposition 1 utgiftsområde 17 punkt 18.

7. Ändring i bibliotekslagen (punkt 19)

av Lennart Kollmats (fp), Kent Olsson (m), Lena Adelsohn Liljeroth (m), Cecilia Wikström (fp), Birgitta Sellén (c) och Anna Lindgren (m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 19 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om ändring i bibliotekslagen. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2004/05:Kr233 yrkande 9 och 2004/05:Kr368 yrkande 15, bifaller delvis motion 2004/05:Kr368 yrkande 16 samt avslår proposition 2004/05:1 utgiftsområde 17 punkt 3.

Ställningstagande

I likhet med vad som anförs i motionerna Kr233 (m) och Kr368 (fp) anser vi att bibliotekslagen ska upphävas. Lagen är enligt vår uppfattning onödig och hindrar förnyelse och mångfald. Den är också ett utslag av misstro mot den kommunala självstyrelsen. Det finns en risk att lagen kan få till resultat att biblioteksverksamheten fördyras och motverkar kommunernas möjlighet att bedriva en verklighetsanpassad verksamhet fokuserad på bibliotekens egentliga syfte.

Som en följd av detta ställningstagande anser vi också att regeringens förslag till ändring i bibliotekslagen bör avslås av riksdagen. Ett fullföljande av regeringens förslag innebär att ytterligare byråkratiska formaliteter rörande samverkan och framtagande av biblioteksplaner läggs på biblioteken och deras huvudmän. Detta är – menar vi – ett utslag av övertro på centraliserad politisk detaljstyrning.

Vi föreslår att riksdagen som sin mening tillkännager för regeringen vad vi anfört om ändring i bibliotekslagen. Därmed bifaller riksdagen motionerna Kr233 (m) yrkande 9 och Kr368 (fp) yrkande 15, bifaller delvis motion Kr368 (fp) yrkande 16 och avslår proposition 1 utgiftsområde 17 punkt 3.

8. Utvärdering av bibliotekslagen (punkt 21)

av Gunilla Tjernberg (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att utskottets förslag under punkt 21 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om utvärdering av bibliotekslagen. Därmed bifaller riksdagen motion 2004/05: Kr362 yrkande 7.

Ställningstagande

I likhet med motionärerna bakom motion Kr362 (kd) stöder jag regeringens förslag till ändring i bibliotekslagen. Emellertid efterlyser jag liksom motionärerna dels en utvärdering av lagen, dels mål för den nationella bibliotekspolitiken.

Regeringen bör därför utvärdera lagen och därefter redovisa resultatet av utvärderingen för riksdagen. I anslutning härtill bör regeringen också presentera sina ambitioner för de svenska biblioteken och de mål som ska gälla för bibliotekspolitiken.

Jag föreslår att riksdagen som sin mening tillkännager för regeringen vad jag anfört om utvärdering av bibliotekslagen. Därmed bifaller riksdagen motion Kr362 (kd) yrkande 7.

9. Riktlinjer för fonogram (punkt 22)

av Lennart Kollmats (fp), Gunilla Tjernberg (kd) och Cecilia Wikström (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 22 borde ha följande lydelse: Riksdagen avslår regeringens förslag till riktlinjer för fonogram. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2004/05:Kr361 yrkande 9 och 2004/05:Kr368 yrkande 41 och avslår proposition 2004/05:1 utgiftsområde 17 punkt 6.

Ställningstagande

I likhet med motionärerna bakom motionerna Kr368 (fp) yrkande 41 och Kr361 (kd) yrkande 9 avvisar vi regeringens förslag att riktlinjerna för fonogramstödet hädanefter ska fastställas av regeringen och inte – som nu är fallet – av riksdagen.

Vi föreslår därför att det även i fortsättningen ska ankomma på riksdagen att godkänna eventuella ändringar av riktlinjerna för stödet.

10. Folkbildningens framtida resursbehov (punkt 23)

av Birgitta Sellén (c).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att utskottets förslag under punkt 23 borde ha följande lydelse: Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2004/05:Kr252 yrkandena 1 och 3 och 2004/05:Kr287 yrkande 3 och avslår motion 2004/05:Kr211.

Ställningstagande

Som anförs i motionerna Kr252 (c) och Kr287 (c) har statens anslag till folkbildningen reducerats kraftigt sedan början av 1990-talet. På samma sätt som

övriga delar av samhällets utbildningsinstitutioner, såsom grund- och gymnasieskolor samt högskolor och universitet resursmässigt stärkts under denna period är det väsentligt att även folkbildningen genom återställda anslag ges rimliga förutsättningar för sitt angelägna uppdrag. Anslaget till folkbildningen bör därför ökas i syfte att återställa den neddragning av de statliga bidragen som skett under den angivna perioden. Jag förutsätter att studieförbunden genom detta ökade resursutrymme prioriterar studiecirklar och kulturarrangemang för ungdomar och grupper med särskilda behov, främst människor med funktionshinder.

Jag föreslår att riksdagen som sin mening tillkännager för regeringen vad jag anfört om folkbildningens framtida resursbehov. Därmed bifaller riksdagen motion Kr252 (c) yrkandena 1 och 3, Kr287 (c) yrkande 3 samt avslår motion Kr211 (kd).

11. Bevarande av Kulturnät Sverige (punkt 24)

av Kent Olsson, Lena Adelson Liljeroth och Anna Lindgren (alla m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 24 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om bevarande av Kulturnät Sverige. Därmed bifaller riksdagen motion 2004/05:Kr256.

Ställningstagande

Vi anser att Kulturnät Sverige är av stor betydelse för svenskt kulturliv. Där har man kunnat hitta information om vad som händer inom kulturen, fått kunskap om kulturella arrangemang och information om gallerier, teatrar m.m. Dessutom har små aktörer som inte har råd att marknadsföra sig på annat sätt kunnat sprida information om sin verksamhet på kulturnätet. Att nu lägga ned denna portal på Internet anser vi vara olyckligt. Det är av vikt att staten och alla aktörer inom kulturen tar ett gemensamt ansvar för detta.

Vi föreslår att riksdagen som sin mening tillkännager för regeringen vad vi anfört om bevarande av Kulturnät Sverige. Därmed bör riksdagen bifalla motion Kr256 (m).

12. Proposition om ett handlingsprogram för svenska språket (punkt 34)

av Kent Olsson, Lena Adelson Liljeroth och Anna Lindgren (alla m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 34 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om en proposition om ett handlingsprogram för svenska språket. Därmed bifaller riksdagen motion 2004/05:Kr210.

Ställningstagande

I början av 2002 avslutade Kommittén för svenska språket sitt arbete genom att överlämna betänkandet Mål i mun (SOU 2002:27) till regeringen. Snart har tre år gått sedan dess. Efter sedvanlig remissomgång har ingenting hänt. I likhet med motionärerna bakom motion Kr210 (m) anser vi att situationen för det svenska språket såväl i Sverige som internationellt och för undervisningen i främmande språk, hemspråk m.m. är sådan att det är påkallat att en proposition baserad på språkutredningens betänkande snarast utarbetas.

Vi föreslår att riksdagen som sin mening tillkännager för regeringen vad vi anfört om en proposition i denna fråga. Därmed bifaller riksdagen motion Kr210 (m).

13. Vikten av form och design (punkt 35)

av Kent Olsson, Lena Adelsohn Liljeroth och Anna Lindgren (alla m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 35 borde ha följande lydelse: Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om vikten av form och design. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2004/05:Kr233 yrkande 19 och 2004/05:Kr254 yrkande 1.

Ställningstagande

Form och design tar en allt större plats i våra liv. I bra formgivning förenas det yttre sköna med det inre praktiska. Form och design får en ökad betydelse när utbudet av produkter är stort och i viss mån likartat. Produktutvecklingen rör både funktion och budskap. Form och design är ett viktigt konkurrensmedel som kan vara ett strategiskt verktyg för företags framgång på marknaden. Design är i lika hög grad en kulturpolitisk och näringspolitisk fråga som en utbildningspolitisk fråga. Hemslojden, hantverksarvet och designen bör ges ökad betydelse. Samspelet mellan utbildning, forskning och olika aktörer är viktigt. Arkitektur- och designutbildningarna behöver reformeras. Aktiva inom hantverksyrken behöver vidareutbildning om nya material, miljöanpassning m.m. En modern lärlingsutbildning är nödvändig för att slå vakt om de kulturvärden som hantverken representerar. De offentliga resurserna på form- och designområdet bör utnyttjas effektivare och därför samlas hos färre aktörer. De offentliga medlen bör i större utsträckning gå till utbildning och forskning.

Vi föreslår att riksdagen som sin mening tillkännager för regeringen vad vi anfört om vikten av form och design. Därmed bör riksdagen bifalla motionerna Kr233 (m) yrkande 19 och Kr254 (m) yrkande 1.

14. Mötesplatser för form och design (punkt 37)

av Kent Olsson, Lena Adelsohn Liljeroth och Anna Lindgren (alla m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 37 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om mötesplatser för form och design. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2004/05:Kr233 yrkande 20 och 2004/05:Kr254 yrkande 4.

Ställningstagande

Vi anser att ett åsiktsutbyte behövs inom form- och designområdet. Det bör därför finnas flera mötesplatser där företag och industridesign, konsthantverk och formgivare samt arkitekter och brukare kan mötas och inspireras, bl.a. för att vidga kunskaperna på området och öka tillgängligheten också för allmänheten. Det är angeläget att inte låsa fast ansvaret på en institution. Den kompetens som redan finns på flera håll i landet bör utnyttjas och utvecklas, t.ex. den som finns hos Röhsska museet, Nationalmuseum, Föreningen Svensk Form och Exportrådet. Det behövs dessutom en arena, fristående från staten, där ansvaret samlas för kvalitetsuppbyggnad samt för utveckling och forskning. Vilken roll som det av regeringen inrättade Rådet för arkitektur, form och design här kommer att spela återstår att se.

Det har länge funnits önskemål om ett form- och kunskapscentrum i Stockholm. Föreningen Svensk Form, Stiftelsen Svensk Industridesign (SVID), Svenska institutet och Svenska Moderådet skulle kunna samarbeta och tillsammans med högskolor, näringsliv, museer och designer bilda denna arena.

Vi föreslår att riksdagen som sin mening tillkännager för regeringen vad vi anfört om mötesplatser för form och design. Därmed bör riksdagen bifalla motionerna Kr233 (m) yrkande 20 och Kr254 (m) yrkande 4.

15. Finansiering av Svensk arkivinformations verksamhet (punkt 38)

av Gunilla Tjernberg (kd) och Birgitta Sellén (c).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 38 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om finansiering av Svensk arkivinformations verksamhet. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2004/05:Kr303 och 2004/05:Kr362 yrkande 6.

Ställningstagande

Svensk arkivinformation (SVAR), som är en enhet under Riksarkivet, arbetar med att genom digitalisering förbättra tillgängligheten till arkivmaterial för allmänheten. Verksamheten är huvudsakligen lokaliserad till Ramsele där det bl.a. finns en forskarsal tillgänglig för såväl forskare som intresserad allmänhet. Verksamheten bekostas till stor del av arbetsmarknadspolitiska och regionalpolitiska medel i form av lönebidragsanställning och medel från EU:s strukturfonder.

Under senare år har bidragen successivt minskat och verksamheten går med årlig förlust. Den situation som SVAR nu befinner sig i är närmast paradoxal. Huvudmannen Riksarkivet begär av SVAR en budget i balans och bidragsgivarna kräver minst en bibehållen, alternativt en utökad, verksamhet. Vi kräver därför att regeringen tillsammans med Riksarkivet ser över SVAR:s framtida organisation och finansiering samt återkommer till riksdagen med ett förslag.

Vi föreslår att riksdagen som sin mening tillkännager för regeringen vad vi anfört om finansiering av Svensk arkivinformations verksamhet. Därmed bör riksdagen bifalla motionerna Kr303 (kd) och Kr362 (kd) yrkande 6.

16. Finansiering av utgivningen av Ordbok över Sveriges dialekter (punkt 39)

av Birgitta Sellén (c).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att utskottets förslag under punkt 39 borde ha följande lydelse: Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om finansiering av utgivningen av Ordbok över Sveriges dialekter. Därmed bifaller riksdagen motion 2004/05:Kr307 och bifaller delvis 2003/04:Kr242.

Ställningstagande

Budgetåret 1984/85 beslutade riksdagen att verket över Sveriges dialekter ska fullbordas. Anledningen till detta beslut var att den senaste ordboken från 1860-talet var starkt föråldrad. Efter den utgåvan har insamling fortsatt av tiotusentals människor ute i våra bygder. Nu, 20 år efter riksdagsbeslutet, kan konstateras att uppdraget har drivits på sparlåga. Kostnaderna för fortsättning av utgivningen är ingalunda oöverkomliga. Det är snarare en fråga om vilja. Ordboken vänder sig inte enbart till fackfolk utan till hela den intresserade allmänheten. De svenska dialekternas ordsfatt är en omistlig del av vårt kulturarv som tillhör och berör oss alla. Kommer inte en förstärkning snarast förskingras ett omistligt kulturarv. Regeringen bör därför enligt min mening skyndsamt återkomma till riksdagen med ett förslag till finansiering av ordboken.

Jag föreslår att riksdagen som sin mening tillkännager för regeringen vad jag anfört om finansiering av utgivningen av Ordbok över Sveriges dialekter. Därmed bör riksdagen bifalla motion Kr307 (c) och bifalla delvis motion Kr242 (c).

17. Stöd till Nordiska Akvarellmuseet (punkt 41)

av Lennart Kollmats (fp), Kent Olsson (m), Lena Adelsohn Liljeroth (m), Cecilia Wikström (fp) och Anna Lindgren (m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 41 borde ha följande lydelse: Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om stöd till Nordiska Akvarellmuseet. Därmed bifaller riksdagen motion 2004/05:Kr244.

Ställningstagande

Nordiska Akvarellmuseet är det första museet i sitt slag. Där visas verk som lånats in från andra nordiska museer i syfte att ge en samlad bild av nordisk akvarellkonst.

Akvarellmuseet är inriktat på att utveckla museet till en nordisk mötesplats för att stärka den nordiska akvarellkonsten och forskningen kring denna. Museet ska också bidra till nätverksbyggande och marknadsföring av den nordiska akvarellkonsten.

Då en sådan verksamhet skulle vara värdefull för utvecklingen av det nordiska kulturella samarbetet och för samarbetet på konstens område bör regeringen vid behandlingen av budgeten för det nordiska samarbetet beakta behovet av stöd till Nordiska Akvarellmuseet.

Vad vi här har framhållit bör riksdagen med bifall till motion Kr244 (m) som sin mening ge regeringen till känna.

18. Upphovsrättsliga konsekvenser vid visning av museiföremål på Internet (punkt 42)

av Birgitta Sellén (c).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att utskottets förslag under punkt 42 borde ha följande lydelse: Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om upphovsrättsliga konsekvenser vid visning av museiföremål på Internet. Därmed bifaller riksdagen motion 2004/05:Kr354 yrkande 8.

Ställningstagande

Många museer fotograferar sina föremål och lägger ut dem på Internet. Allmänheten kan där på ett enkelt sätt studera föremålen.

Om Nationalmuseum skulle vilja lägga ut samtliga sina föremål på nätet skulle det kosta ca 40 miljoner kronor i upphovsrättsliga ersättningar, detta beroende på att många av föremålen inte är äldre än att de ger konstnären ersättningsrätt enligt upphovsrättslagen. Kostnaderna riskerar alltså att bli oöverstigligen. Därför är det viktigt att regleringsbrev för museer förtydligas i detta avseende.

Vad utskottet här har framhållit bör riksdagen med bifall till motion Kr354 (c) yrkande 8 som sin mening ge regeringen till känna.

19. Parlamentarisk referensgrupp inför kommande filmavtal (punkt 44)

av Gunilla Tjernberg (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att utskottets förslag under punkt 44 borde ha följande lydelse: Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om en parlamentarisk referensgrupp inför kommande filmavtal. Därmed bifaller riksdagen motion 2004/05:Kr361 yrkande 15.

Ställningstagande

Som anförs i motion Kr361 (kd) är det inte acceptabelt att regeringen ställer riksdagen inför ett redan färdigförhandlat filmavtal. Redan i samband med att 2000 års filmavtal träffades ansåg Kristdemokraterna att riksdagen borde ges möjlighet att delta i utarbetandet av ett nytt filmavtal. Eftersom det nu pågående arbetet med ett nytt filmavtal stött på en rad svårigheter är det enligt min åsikt än viktigare att riksdagen får tillfälle att medverka. Detta bör ske genom att regeringen tillsätter en parlamentarisk referensgrupp som ska vara delaktig i arbetet med det kommande avtalet.

Jag föreslår att riksdagen som sin mening tillkännager för regeringen vad jag anfört om en parlamentarisk referensgrupp inför kommande filmavtal. Därmed bifaller riksdagen motion Kr361 (kd) yrkande 15.

20. Regionala resurscentrum för film och video (punkt 45)

av Gunilla Tjernberg (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att utskottets förslag under punkt 45 borde ha följande lydelse: Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om regionala resurscentrum för film och video. Därmed bifaller riksdagen delvis motion 2004/05:Kr361 yrkande 14.

Ställningstagande

I likhet med motionärerna bakom motion Kr361 (kd) anser jag att det är nödvändigt att stödet till filmen anpassas efter en ny tid med ny teknik och nya utmaningar. Ett eventuellt nytt filmavtal får inte innebära låsningar som hindrar en offensiv utveckling av svensk film. I det nuvarande filmavtalet regleras resurserna till regionala resurscentrum för film och video. När nu sådana verksamheter kommit i gång även i regioner där de tidigare saknats har Filminstitutet inte möjlighet att ge dem ekonomiskt stöd. Filmavtalet har i detta hänseende blivit en tvångströja i stället för ett stöd till svensk film.

Genom ett pressmeddelande från Kulturdepartementet har jag förstått att kommande filmavtal inte ska omfatta stöd till regionala resurscentrum för film och video. Jag anser därför att riksdagen ska uttala sig för att regeringen i budgetarbetet för 2006 beräknar medel för samtliga resurscentrum.

Jag föreslår att riksdagen som sin mening tillkännager för regeringen vad jag anfört om regionala resurscentrum för film och video. Därmed bifaller riksdagen delvis motion Kr361 (kd) yrkande 14.

21. Stödet till sjukhuskyrkan (punkt 46)

av Gunilla Tjernberg (kd) och Birgitta Sellén (c).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 46 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om stödet till sjukhuskyrkan. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2004/05:Kr230, 2004/05:Kr231 och 2004/05:Kr232.

Ställningstagande

Sjukhuskyrkan är uppskattad av alla som kommer i kontakt med den. Det gäller inte enbart patienter utan även anhöriga och personal. Alltmer har sjukhuskyrkan kommit att fungera som ett starkt stöd för sjukhusens personal, bl.a. med fortbildning, krishantering och samtalsstöd. Alla som arbetar inom sjukhuskyrkan har efter sina grundutbildningar genomgått en omfattande vidareutbildning. Det är församlingarna som anställer personalen och som står för den största delen av lönekostnaderna. I en tid av stress och oro behövs alla goda krafter i vårt samhälle – inte minst inom vården. Mot bakgrund av det anförda föreslår vi att en översyn görs av stödet till sjukhuskyrkan.

Vi föreslår att riksdagen som sin mening tillkännager för regeringen vad vi anfört om stödet till sjukhuskyrkan. Därmed bör riksdagen bifalla motionerna Kr230 (kd), Kr231 (kd) och Kr232 (c).

22. Handikappanpassning av allmänna samlingslokaler (punkt 48)

av Gunilla Tjernberg (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att utskottets förslag under punkt 48 borde ha följande lydelse:
Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om handikappanpassning av allmänna samlingslokaler. Därmed bifaller riksdagen motion 2004/05:Kr238 yrkande 1 och avslår motion 2004/05:Kr263.

Ställningstagande

Jag anser att regeringen ska återkomma till riksdagen med förslag om ökat stöd till allmänna samlingslokaler som följer förslagen i utredningsbetänkandet Allmänna samlingslokaler (SOU 2003:118). Utredningen har kartlagt våra samlingslokaler och konstaterar att vi har relativt gott om dessa, men att de är mycket ojämnt fördelade. I många glesbygdslän är det gott om allmänna samlingslokaler, däremot saknas de i många nybyggda bostadsområden och förorter. Bristen på samlingslokaler gör att föreningslivet blir hemlöst och får till följd att vissa föreningar avvecklas. Samlingslokaler är till gagn för vår demokrati och är även ett viktigt inslag i samhällets drogförebyggande arbete. Det finns en påtaglig risk att det saknas miljöer som är anpassade för ungdomsgrupper och nya föreningar för exempelvis olika invandrargrupper.

Jag anser att det är högst rimligt att i statsbudgeten följa utredarens förslag att höja stödet för ombyggnad och handikappanpassning till 50 miljoner kronor.

Jag föreslår att riksdagen som sin mening tillkännager för regeringen vad jag anført om handikappanpassning av allmänna samlingslokaler. Därmed bör riksdagen bifalla motion Kr238 (kd) yrkande 1 och avslå motion Kr263 (s).

Särskilda yttranden

Utskottets beredning av ärendet har föranlett följande särskilda yttranden. I rubrikerna anges inom parentes vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

1. Pris- och löneomräkning (punkt 2)

Peter Pedersen och Rossana Dinamarca (båda v) anför:

Vi har länge drivit frågan om att stödet till de fria grupperna, amatörkulturen m.m. ska pris- och löneomräknas på samma sätt som gäller för andra anslag. Utskottet föreslår nu att riksdagen ska göra ett tillkännagivande om att man ska utvärdera effekterna av det nuvarande pris- och löneomräkningssystemet och dess tillämpning på anslagen inom kultursektorn. Vi stöder detta förslag och har därför avstått från att reservera oss på denna punkt. Vi förutsätter emellertid att regeringen skyndsamt genomför den begärda utvärderingen.

2. Pensionsvillkor vid teater-, dans- och musikinstitutioner (punkt 3)

Peter Pedersen och Rossana Dinamarca (båda v) anför:

Vi tycker att den lösning som regeringen kommit fram till när det gäller de statsunderstödda scenkonstinstitutionernas pensionspremier är bra. Den har goda förutsättningar att ge de berörda institutionerna möjlighet att ta ett eget ansvar för pensionskostnadernas fortsatta utveckling.

Många frågor återstår emellertid att lösa. Regeringen har i budgetpropositionen avdelat 15 miljoner kronor för att komma till rätta med den kompletterande ålderspensionen för scenkonstnärerna – Kåpan – och det tycker vi är bra. Men tillskottet motsvarar bara halva det belopp som krävs för att scenkonstnärerna ska få en kompletterande ålderspension likvärdig den som gäller för statligt anställda. Vi förutsätter därför att regeringen snarast återkommer med ett förslag om återstående finansiering så att även denna fråga får en långsiktig lösning. I det sammanhanget får inte de fria gruppernas pensionsproblem glömmas bort. Regeringen måste ta ansvar för att pensionsproblemen löses även för den fria scenkonsten.

3. Anslagen för 2005 inom utgiftsområde 17 (punkt 4)

Kent Olsson, Lena Adelsohn Liljeroth och Anna Lindgren (alla m) anför:

En riksdagsmajoritet bestående av socialdemokrater, vänsterpartister och miljöpartister har den 24 november 2005 fastställt ekonomiska ramar för statsbudgetens utgiftsområden och godkänt regeringens förslag till beräkning av statsbudgetens inkomster avseende 2005. Riksdagen har samtidigt fastställt

utgiftstaket för staten inklusive ålderspensionssystemet vid sidan av statsbudgeten för åren 2005 och 2006.

Moderata samlingspartiet har i partimotionen Fi231 En politik för arbete samt i olika kommittémotioner förordat en annan inriktning av den ekonomiska politiken och budgetpolitiken. Våra förslag syftar till att bryta bidragsberoende och utanförskapskap, ge fler medborgare makt över den egna vardagen samt trygga goda statsfinanser och en långsiktig finansiering av välfärden. Vi vill satsa på offentliga kärnverksamheter som sjukvård, rättstrygghet och skola i stället för på bidragssystemen.

Vi föreslår en växling från subventioner och bidrag till omfattande skattesänkningar för alla, främst för låg- och medelinkomsttagare. Samtidigt värnar vi de människor som är i störst behov av gemensamma insatser och som har små eller inga möjligheter att påverka sin egen situation. Vi slår också fast att det allmänna ska tillföras resurser för att på ett tillfredsställande sätt kunna genomföra de uppgifter som måste vara gemensamma.

När riksdagens majoritet genom rambeslutet givit budgetpolitiken en annan inriktning har vi avstått från att ta ställning i det nu aktuella beslutet om anslagsfördelningen inom utgiftsområde 17. Det har vi gjort trots att våra förslag mer än väl ryms inom den fastlagda ramen för utgiftsområdet. Anledningen till detta är att vi ser vårt budgetalternativ som en odelbar helhet där ingen del kan brytas ut och behandlas isolerat från de övriga.

Vår utgångspunkt när det gäller kulturpolitiken är att staten ska koncentrera sina insatser till i princip tre områden, nämligen att främja barn- och ungdomskultur, att värna vårt gemensamma kulturarv samt att ge landets kulturskapare ordentliga förutsättningar för sitt konstnärliga arbete.

Kultur handlar om kreativitet, om upplevelser, om tankeutbyte, om bildning och om engagemang. Kultur handlar alltid om människor och deras liv. Det handlar om att uppleva, om att bli berörd, om att värna och om att skapa.

Vi vill framhålla att det finns goda exempel runt omkring oss på hur levande kultur kan existera utan garantier från samhället. Det gäller bl.a. körsång, bildkonst, amatörteater och hembygdsföreningar. Men kulturen behöver självklart också det allmännas stöd. Bibliotek, opera, teater, dans och musik är exempel på kulturverksamheter som samhället kan behöva ge stöd. Ett samhälle som vill bli betraktat som ett kultursamhälle måste hålla sig med bibliotek, föremålssamlingar, arkiv och andra dokumentationssamlingar. De är nödvändiga för såväl utbildningen som folkbildningen.

Hade vårt budgetalternativ fått riksdagens stöd den 24 november skulle vi i den fortsatta budgetbehandlingen ha förordat följande lösningar för utgiftsområde 17. Vår politik på detta område finns mer ingående beskriven i motionerna Kr233 (m), Kr239 (m) och Kr254 (m).

Allmän kulturverksamhet (28:1–28:4)

Vi vidhåller vår mångåriga kritik mot Kulturrådets dominerande roll och föreslår en minskning av kulturbyråkratin. Vi anser därför att anslaget till Kulturrådet bör minskas med 5 miljoner kronor.

Teater, dans och musik (28:5–28:7)

På senare år har det blivit alltmer uppenbart att såväl Göteborgsoperan som Malmöoperan inte klarar sig ekonomiskt. Särskilt akut har situationen varit för Malmöoperan. Vi anser att det är väsentligt att de båda scenerna får goda ekonomiska förutsättningar redan nu. I vårt budgetalternativ tillförs Göteborgsoperan ytterligare 12 miljoner kronor per år under perioden 2004–2006 medan bidraget till Malmöoperan under samma period ökar med 8 miljoner kronor per år.

Vi vill dessutom minska stödet till Rikskonserter med 20 miljoner kronor. Av detta belopp använder vi 8 miljoner kronor som en förstärkning av stödet till länsmusiken.

De fria teatergrupperna lever under mycket knappa villkor. Lönerna är minst sagt låga och idealiteten är mycket hög. Samtidigt är de fria teatergruppernas arbete och insats för att sprida teaterkultur oerhört viktiga, dels för att de ofta står för en förnyelse av scenkonsten, dels för att de når personer som annars kanske inte skulle besöka en teater. För de tre kommande åren vill vi därför öka bidraget till de fria teatergrupperna med 15 miljoner kronor per år.

Bild och form samt konsthantverk (28:14–28:18)

Vi motsätter oss att de statliga bidragen för konstnärlig utsmyckning i den offentliga miljön också ska kunna användas för andra miljöer än statliga. Vår uppfattning är att staten bör renodla sitt ansvar för olika kulturverksamheter och inte ta på sig ytterligare ansvar och utgifter. Vi föreslår därför att detta stöd ska minskas med 11 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag.

Ersättningar och bidrag till konstnärer (28:19–28:20)

I vårt budgetalternativ ingår en lång rad förslag som gör att konstnärers ekonomiska situation blir enklare, stabilare och mer förutsägbar. Konstnärer måste ges villkor som gör det möjligt för dem att leva på sitt arbete. För det krävs en politik som undanröjer skatter, byråkrati och regler som i dag missgynnar denna grupp. Med vårt budgetalternativ visar vi hur en sådan politik kan utformas. Dessa förslag gör det samtidigt möjligt att minska den av regeringen föreslagna nivån på ersättningar och bidrag till konstnärer med 50 miljoner kronor.

Kulturmiljö (28:25–28:27)

Det arbete som bedrivs runt om i landet för att bevara vårt kulturarv är omfattande. Inte minst landets läns museer arbetar med sådana frågor på ett förtjänstfullt sätt. Trots att behoven är stora minskar regeringen på detta anslag. Vi finner det mycket märkligt och tillför för egen del anslaget 18 miljoner kronor utöver regeringens förslag.

Museer och utställningar (28:28–28:35)

När regeringen för ett år sedan föreslog att fri entré skulle införas på några statliga museer avvisade vi förslaget. När regeringen nu återkommer och föreslår att kretsen av museer med fri entré ska utökas ställer vi oss lika avvisande. Regeringen har motiverat sitt förslag med att nya grupper då kommer att söka sig till museerna. Hittills har emellertid inga nya grupper nåtts. Ökningen av antalet besökare beror i första hand på att de redan vana museibesökarna nu gör fler besök.

Vi vill avbryta satsningen på fri entré, inte utöka den. Ett viktigt skäl är att den fria entrén snedvrider villkoren på museiområdet. Staten kan införa fri entré genom att använda skatteintäkter, vilket är ogörligt för andra museer. Genom att vi motsätter oss fri entré kan vi minska anslaget på detta område med 96 miljoner kronor.

En minskning med 13 miljoner kronor gör vi eftersom vi anser att statsbidraget till Arbetets museum ska upphöra. Museet har skapats på initiativ av olika intressegrupper som inte sett till att verksamheten har de medel som behövs för att fortleva av egen kraft. Av politiska skäl har sedan det ekonomiska ansvaret för verksamheten övertagits av staten, vilket vi vänder oss emot av principiella skäl.

Staten bör enligt vår mening satsa på bättre museipedagogik för att nå barn och ungdomar. I detta syfte avdelar vi ytterligare 15 miljoner kronor till läns museernas pedagogiska arbete.

Anslaget till Riksutställningar bör enligt vår mening minskas med 16 miljoner kronor. Vi vill i stället föra över mer resurser till regional kulturverksamhet, däribland till regionmusiken.

Slutligen föreslår vi på detta område att anslaget till Forum för levande historia ska tillföras ytterligare 20 miljoner kronor för att där användas till en särskild upplysningskampanj om nationalsocialismens, kommunismens och fascismens brott mot mänskligheten.

Ungdomspolitik (29:1–29:2)

Moderata samlingspartiet anser att bidraget till Ungdomsstyrelsen bör minskas med 5 miljoner kronor. Våra synpunkter i övrigt när det gäller Ungdomsstyrelsen och ungdomspolitiska frågor har vi redovisat i motion Kr1 som behandlats i kulturutskottets ungdomspolitiska betänkande 2004/05:KrU2.

Folkrörelsepolitik (30:1–30:4)

Stödet till idrotten har i innevarande års budget minskats med 7 miljoner kronor. När förslaget behandlades av riksdagen avvisade vi moderater detta. Minskningen innebär att Riksidrottsförbundets möjligheter att stödja special- och distriktsförbunden inskränks, vilket särskilt kommer att drabba de mindre förbunden. Detta anser vi oroväckande då dessa mindre förbund redan i dag har en pressad ekonomisk situation. Vi vill därför nu öka stödet till idrotten med 10 miljoner kronor.

Folkbildning (25:1–25:3)

Bidraget till folkhögskolor ingår i anslaget Bidrag till folkbildningen. Vi vill att folkhögskolebidraget i stället ska redovisas på utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning och föreslår därför att 900 miljoner kronor omfördelas dit. Dessutom vill vi minska det kvarvarande anslaget med 300 miljoner kronor. Enligt vår mening borde nämligen studieförbunden kunna öka sin uppdragsutbildning och annan icke-bidragsberoende utbildning i denna omfattning.

4. Anslagen för 2005 inom utgiftsområde 17 (punkt 4)

Lennart Kollmats och Cecilia Wikström (båda fp) anför:

Inledning

Folkpartiet liberalernas budgetförslag för 2005 syftar till att dels förändra de ekonomiska förutsättningarna så att en högre stabil tillväxt uppnås, dels ge den dryga miljon människor som står utanför arbetsmarknaden möjlighet att komma in och bidra med en egen arbetsinsats. För att åstadkomma detta är det nödvändigt att fler arbetar och att statsskulden minskar. Ett viktigt verktyg för att uppnå detta är sänkta skatter på arbete och företagande. Våra utgiftsökningar avser främst bistånd, rättssäkerhet, utbildning, vård och omsorg samt förbättringar för handikappade. Vi skapar utrymme för detta bl.a. genom åtgärder mot ohälsan och en reformerad arbetsmarknadspolitik.

Vår liberala kulturpolitik utgår från tre mål – frihet, mångfald och kvalitet.

Frihet betyder bl.a. en konkret frihet att vända sig till flera och olika finansieringskällor. Mångfalden finansieringsmodeller kan ge rum för en mångfald av olikartade produktioner och distributionsmodeller. Kvalitet föds just i det kraftfält på vilket mångfaldens skeenden fritt samspelar.

Den vars livsvillkor aldrig speglas i det kulturella utbudet kan inte känna någon samhörighet med kulturen i det land hon lever. Om kulturen brister i bredd blir den likriktad och bidrar till utanförskap. Däremot kan kulturen, genom att uppvisa en mångfald och bredd i perspektiv, bidra till att överbrygga klyftor och betona det allmänmänskliga och enande snarare än det åtskiljande och särande.

Kulturen är en verksamhet med ett egenvärde, men det hindrar inte att man kan se klara kopplingar mellan ett vitalt och nyskapande kulturliv och den ekonomiska tillväxten. Det finns en föreställning om kultur och kommunikation som ett slags onödigt smycke, en marginell företeelse som kräver subventioner men aldrig ger vinst. Vi behöver ta till oss en helt annan syn. Att inte satsa på kultur i dag är detsamma som att stänga sig ute från morgondagens världsomfattande arbetsmarknad.

Långsiktighet, effektivitet och kvalitetsmedvetande måste prägla politiken på kulturområdet i än högre grad än på andra områden. Kulturverksamhet kräver längre planeringshorisont än många andra verksamheter. Det gäller förstås kulturskaparnas villkor, deras möjlighet till försörjning och deras

utbildning. Det gäller också hela det rika kulturarv som skapar referensramar och utgångspunkter för dagens produktioner.

Satsningen på fri entré på de statliga museerna har mycket riktigt blivit den gökunge i kulturbudgeten som Folkpartiet varnade för när förslaget först fördes på tal. Den tränger ut betydligt mer angelägna kulturpolitiska uppgifter. Det har inte heller hittills synts några tecken på att nya grupper besöker museerna för att det är gratis.

Vi menar att det offentliga kulturstödet bör förstärkas samt ges en tydligare prioritering efter ovanstående principer. Riksdagen har dock den 24 november 2004 beslutat om fördelningen av utgifter på utgiftsområden för 2005 i enlighet med regeringens förslag. Ramen för utgiftsområde 17 har därvid fastställts till 8 956,5 miljoner kronor. I motionerna Kr364, Kr369 och N409 presenterar vi vårt förslag med en ramnivå som ligger 93,4 miljoner kronor över den av riksdagen fastställda nivån. Vårt förslag har således fallit. Vi har därför avstått från att ta ställning när kulturutskottet nu beslutat om anslagsfördelningen inom utgiftsområde 17.

Allmän kulturverksamhet (28:1–28:4)

I Folkpartiet liberalernas budgetmotioner föreslår vi att anslaget till Kulturrådet ska minskas med 5,65 miljoner kronor. Genom ökade anslag till regionala institutioner och minskat behov av statlig styrning av kulturmedlen kan nämligen anslaget till Kulturrådet minskas med 6 miljoner kronor. Därtill kommer en besparing på 2 miljoner kronor genom att Kulturnät Sverige bevaras men får en annan finansiering än via allmänna medel. Slutligen innehåller vårt förslag en ökning av myndighetsanslaget med ett belopp motsvarande de medel som Kulturrådet disponerar för administrativa kostnader under anslagen 28:6, 28:7 och 28:9. Sammantaget ger detta den av oss föreslagna anslagsminskningen.

Vidare föreslår vi en ökning av anslaget 28:2 *Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling och samarbete* med 33 miljoner kronor. Till största delen är ökningen ämnad att täcka de statligt finansierade institutionsteatrarernas ökade pensionskostnader. Därutöver rymmer vårt förslag även satsningar på förberedelser inför Mångkulturåret 2006. Vi anser att invandrare och minoritetsgrupper behöver få ökat stöd för att värna om sina språkliga och kulturella identiteter. Slutligen föreslår vi en ny satsning, om 4 miljoner kronor, på arbete med en nationell bevarandeplan för kulturföremål och arkivalier på mindre institutioner och i privata samlingar. Ansvaret för detta bör delas mellan Kungliga biblioteket, Riksantikvarieämbetet och Statens kulturråd.

Teater, dans och musik (28:5–28:7)

Vi föreslår i vår budgetmotion att anslagen till Operan och Dramaten ökas med vardera 3 miljoner kronor. Vi menar att det konstnärliga utvecklingsarbetet på teaterns, dansens och operans område i stor utsträckning vilar på nationalscenerna. Även anslaget till Dansens Hus behöver enligt vår uppfatt-

ning räknas upp medan anslaget till Rikskonserter kan minskas med 10 miljoner kronor.

Vi påminner också om att Folkpartiet har föreslagit att anslaget 26:6 *Bidrag till regional musikverksamhet samt regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner* ska ökas med 30 miljoner kronor. Av beloppet bör 5 miljoner kronor riktas till Göteborgsoperan. Resten av ökningen bör användas för att förstärka länsmusikorganisationernas respektive de regionala teaternas bidrag.

Folkpartiet liberalerna har också föreslagit att anslaget 28:7 *Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål* ska tillföras 23 miljoner kronor utöver regeringens förslag. Vårt yrkande innebär att de fria teatergrupperna, som är en stor tillgång för svenskt teaterliv och som lever under stark ekonomisk press, borde ha fått en förstärkning om 20 miljoner kronor. Vidare innebär yrkandet att 1 miljon kronor utöver regeringens förslag bör anvisas Sveriges Teatermuseum, tidigare benämnt Drottningholms teatermuseum, och att 2 miljoner kronor utöver regeringens förslag bör anslås till Drottningholms slottsteater för att teatern ska kunna bedriva en föreställningsverksamhet som ligger på högsta internationella nivå.

Bibliotek, litteratur och kulturtidskrifter (28:8–28:13)

I våra budgetmotioner har vi föreslagit en satsning på 13 miljoner kronor utöver regeringens förslag för folk- och skolbibliotekens bokinköp, varvid biblioteken på små orter bör prioriteras. Satsningen föreslås bli finansierad delvis genom att vi samtidigt föreslår att En bok för alla ska koncentrera sin bokutgivning på barn- och ungdomslitteratur och upphöra med utgivning av vuxenlitteratur. Därmed skulle bidraget till En bok för alla kunna dras ned med 3,5 miljoner kronor. Vi anser att det inte finns samma behov av en subventionerad vuxenutgivning efter det att bokmomsen sänkts.

Vi har också föreslagit att kulturtidskriftsstödet, som inte ökats under en följd av år, ska förstärkas med 4 miljoner kronor för att göra det möjligt att öka bidragen till tidskrifter som redan får stöd och att även öka antalet tidskrifter med stöd. Vidare föreslår vi att 1 miljon kronor ska användas för att bygga upp en paraplyorganisation som ska tillvarata kulturtidskrifternas upphovsrättsliga intressen genom Bonus Presskopia.

Bild och form samt konsthantverk (28:14–28:18)

Folkpartiet liberalerna har föreslagit en minskning av anslaget till konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön med 7 miljoner kronor med motiveringen att kommuner och landsting bör öka sitt kostnadsansvar och att staten därmed kan minska sitt. Vi menar dessutom att den prioritering som regeringen ger uttryck för genom att minska beloppet för det begärda bemyndigandet gällande inköp av konstverk är felaktig. Bemyndigandet bör enligt vår uppfattning gälla 10 miljoner kronor även för 2005 (se separat reservation med anledning av förslagspunkt 15 i betänkandet).

Ersättningar och bidrag till konstnärer (28:19–28:20)

Vi föreslår i vår budgetmotion att anslaget 28:20 *Ersättningar och bidrag till konstnärer* ska ökas med 3 miljoner kronor. Vi välkomnar regeringens förslag att Konstnärsnämnden ska få ett utvidgat uppdrag som omfattar bl.a. rådgivning till konstnärer angående hur de sociala trygghetssystemen fungerar. I arbetet bör även inkluderas rådgivning syftande till att underlätta för utövande konstnärer att starta företag. Vi menar dock att anslaget inte ska minskas som regeringen föreslår.

Arkivfrågor (28:21–28:24)

Vi menar att det nu är dags att utveckla system och rutiner för att bygga upp en heltäckande arkivstrategi som är anpassad för den moderna digitala miljön. Vi anvisar i vår budgetmotion 2 miljoner kronor under 2005 och 2006 för en förstudie med detta syfte.

Vi har föreslagit en utökad satsning på Ordbok över Sveriges dialekter. Det är enligt vår uppfattning viktigt att arbetet med ordboken inte sinkas som en följd av bristande resurser.

Museer och utställningar (28.28–28:34)

Folkpartiet motsätter sig regeringens satsning på fri entré. Vi anser det betydligt mer angeläget att satsa på höjd kvalitet i museerna och samlingsvård i stället för fri entré. Enligt vår uppfattning bör de offentligt finansierade museerna i stället erbjudas möjligheten att införa fri entré för barn och ungdomar.

Vi har föreslagit att Riksantikvarieämbetets myndighetsanslag ska minskas med 1 miljon kronor. Ämbetets arkeologiska uppdragsverksamhet bör enligt vår uppfattning avskiljas från myndighetsuppgifterna och fullt ut självfinansieras. Vi har vidare föreslagit en ökning av anslaget till Moderna museet på 3 miljoner kronor och 11 miljoner för en satsning på vård av museernas samlingar.

Vidare har vi föreslagit att anslaget 28:29 *Centrala museer i stiftelseform* ska få en förstärkning med 5 miljoner kronor och anslaget 28:30 *Bidrag till regionala museer* med 16,5 miljoner kronor. Anslagsökningarna ska bl.a. användas till särskilda insatser för vård av samlingarna. Dessutom har vi avsatt 0,5 miljoner kronor till Marionettmuseet och 2 miljoner kronor till Nordiska Akvarellmuseet. Vi påminner också om att vi har föreslagit att även de regionala museerna ska erbjudas möjligheten att införa fri entré för barn och ungdomar.

Folkpartiet föreslår också att anslaget 28:33 *Riksutställningar* ska minskas med 5 miljoner kronor. Vi anser att Riksutställningars uppdrag att producera utställningar borde kunna överföras på de större kommunala och regionala museerna och att myndigheten i stället skulle kunna koncentrera sig på att bistå övriga delar av museiväsendet genom att aktivt medverka till att produktioner från olika museer distribueras i landet.

Trossamfund (28:38–28:39)

I Folkpartiet liberalernas budgetmotioner har föreslagits en ökning av anslaget till trossamfunden med 10 miljoner kronor med tanke på trossamfundens stora ansvarsområde. Bland annat är det väsentligt att sjukhuskyrkan kan ges ökade statsbidrag.

Mediepolitik (27:1–27:4)

Folkpartiet liberalerna anser att förhandsgranskningen av vuxenfilmer ska avskaffas. En sådan åtgärd skulle minska arbetet vid Statens biografbyrå och därmed byråns kostnader. Mot denna bakgrund har vi föreslagit att anslaget 27:1 Statens biografbyrå ska minskas med 3,5 miljoner kronor.

Folkbildning (25:1–25:3)

Folkpartiet har föreslagit en ökning av bidraget till folkhögskolorna med 31 miljoner kronor. Folkhögskolornas roll bör uppvärderas och resurserna för undervisningen förstärkas så att fortsatt utveckling av deras speciella pedagogiska former inte blir eftersatt. Under en rad av år har mycket lite hänt med anslagen till folkhögskolorna och nu räcker inte resurserna till för att nå de högt uppställda målen i de former som är folkhögskolornas särskilda styrka.

5. Anslagen för 2005 inom utgiftsområde 17 (punkt 4)

Gunilla Tjernberg (kd) anför:

Inledning

Kristdemokraterna har i parti- och kommittémotioner förordat en annan inriktning av den ekonomiska politiken och budgetpolitiken än den regeringen och dess stödpartier föreslår. Kristdemokraternas budgetalternativ tar sikte på att långsiktigt förbättra Sveriges tillväxtförutsättningar genom strukturella reformer för minskad ohälsa, förbättrad lönebildning och strategiska skattesänkningar på arbete och sparande. Därigenom skapas förutsättningar för att sysselsättningen ska kunna öka i en sådan utsträckning att välfärden tryggas för alla. Det handlar bl.a. om en mer flexibel arbetsmarknad, sänkta skatter på arbete och företagande, förnyelse av den offentliga sektorn för att bättre möta brukarnas behov, ökad valfrihet inom familjepolitiken, ett återupprättat rättsväsende, en stärkt ekonomisk situation för pensionärerna, en förbättrad infrastruktur och en stärkt kulturpolitik.

Inom ramen för marknadsekonomin vill vi förena frihet och solidaritet. Grundläggande är frihet under ansvar. Enskilda initiativ och personligt ansvarstagande ska uppmuntras. Statens uppgift är att säkra en grundläggande ekonomisk trygghet för alla. Det sker genom socialpolitiken, skattesystemet, lagar och den offentliga verksamheten.

Kulturen har en självklar plats i den kristdemokratiska ideologin och där hämtar vår kulturpolitik sin näring. Här finns de tre grundprinciper som utgör basen för vår syn på kulturen och kulturpolitikens ansvar.

För det första grundas vår kulturpolitik i den kristdemokratiska synen på människan – hennes förutsättningar, behov och uppgift. Kristdemokraterna menar att människan kräver tillfredsställelse av mer än sina materiella behov för att överleva. För att växa och bli hel krävs en immateriell, andlig och kulturell dimension liksom relationer och gemenskap med andra. Den politik vi formar utgår ifrån hela människan och ser till alla hennes behov. Att värna om människans immateriella inre liv är därför lika självklart för oss som att garantera hennes materiella behov. Kulturen utgör en avgörande del i människans tillvaro och kan vara en väg att uppfylla hennes immateriella behov. Genom kulturen kan människor finna mening i tillvaron och utvecklas både som individer och i sina relationer med andra. Att värna kulturen är därför en grundläggande uppgift för politiken.

Den kristdemokratiska ideologin handlar också om ansvar och förvaltar-skap. Vi menar att vi som lever i dag har en skyldighet att efter bästa förmåga förvalta det som lämnats till oss. Det handlar naturligtvis om att värna jordens materiella tillgångar men också om att bevara det immateriella arv av tankar, värderingar och idéer som lämnats till oss från tidigare generationer. Bevarandet av kulturarvet, såväl det andliga som det materiella, är därför självklart för oss. Det handlar både om de kulturvärden som lämnats till oss från tidigare generationer och om de som tillkommer i vår egen tid.

Den tredje principen i den kristdemokratiska ideologin som ligger till grund för vår kulturpolitik handlar om subsidiaritet. Alla beslut ska fattas så nära den enskilda människan som möjligt. Endast i de fall man kan motivera att det är mest effektivt att besluten fattas på en högre nivå ska besluten flyttas dit. Grundprincipen är att högre nivåer ska vara ett stöd för de lägre. Kulturpolitiken ska utifrån detta synsätt utgå ifrån den enskilda människan och hennes behov. Kulturen ska inte styras av beslut uppifrån utan frodas bland de människor som utgör hennes kärna.

Med människan i centrum och med aktning för kulturens oersättliga betydelse för hennes välbefinnande bygger vi den kristdemokratiska kulturpolitiken.

Riksdagen har den 24 november 2004 beslutat om fördelningen av utgifter på utgiftsområden för 2005 i enlighet med regeringens förslag. Ramen för utgiftsområde 17 har därvid fastställts till 8 956,5 miljoner kronor. Vårt förslag till ramnivå ligger 7 miljoner kronor över denna nivå och har därmed fallit. Jag har därför avstått från att ta ställning när kulturutskottet nu beslutat om anslagsfördelningen inom utgiftsområde 17.

Kristdemokraternas budgetförslag rörande utgiftsområde 17 finns i motionerna Kr358, Kr361, Kr362 och Kr363.

Allmän kulturverksamhet (28:1–28:4)

Vi kristdemokrater föreslår i vår budgetmotion, Kr363, att anslaget till Statens kulturråd (28:1) ska minskas med 1 miljon kronor och att den del av anslaget 28:2 *Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete* som avser medel till regeringens disposition ska minskas med 2 miljoner kronor. Samtidigt föreslås i motionen att anslaget 28:2 ska tillföras 1 miljon kronor för en satsning på amatörkulturen, vilket innebär att detta anslag totalt borde minskas med 1 miljon kronor.

Teater, dans och musik (28:5–28:7)

Jag påminner om att Kristdemokraterna i motion Kr363 föreslår en satsning på den regionala teatern, dansen och musiken (anslaget 28:6) med 5 miljoner kronor utöver regeringens förslag. Av motion Kr361 (kd) framgår att en del av ökningen är avsedd för Göteborgsoperan, som sedan invigningen 1994 uppnått mycket goda resultat och nått ut till en bred publik. Vidare föreslås att även Dalhalla ska få ett ökat statligt stöd inom ramen för den regionala teater-, musik- och dansverksamheten. Dalhalla är av nationellt intresse och motsvarar mycket väl de krav som kan ställas på en musikteaterinstitution.

Jag vill också påminna om att Kristdemokraterna i motion Kr363 föreslår att anslaget 28:7 *Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål* ska ökas med 10 miljoner kronor utöver regeringens förslag. Ökningen är avsedd för de fria grupperna.

Bibliotek, litteratur och kulturtidskrifter (28:8–28:13)

Vi har i vår budgetmotion, Kr363, föreslagit en minskning av *Litteraturstödet* (anslaget 28:9) med 5 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. Vår motivering till minskningsförslaget återfinns i motion Kr362 (kd), där vi skriver att det inte längre är motiverat att staten finansierar En bok för allas utgivning av vuxenlitteratur till lågpris. Tack vare den kraftigt expanderande pocketboksmarknaden finns nämligen nu en stor mängd kvalitetslitteratur för vuxna tillgänglig till ett lågt pris.

I motion Kr362 (kd) har vi uppmärksammat att det statliga stödet till kulturtidskrifterna har legat stilla i många år, vilket inneburit att stödets realvärde har sjunkit. Som en följd av detta har Kulturrådet tvingats minska antalet tidskrifter som ges statligt stöd. Samtidigt har tidskrifternas kostnader för tryckning och distribution ökat. Vi föreslår därför i motion Kr363 (kd) en ökning av stödet till kulturtidskrifterna (anslaget 28:10) med 1,5 miljoner kronor utöver regeringens förslag.

Vidare har vi i budgetmotionen, Kr363 (kd), föreslagit att bidraget till LL-stiftelsen (anslaget 28:12) ska tillföras 1 miljon kronor utöver regeringens förslag. Vår motivering till ökningsförslaget finns i motion Kr362 (kd), där vi erinrar om att LL-stiftelsen för några år sedan startade utgivning i begränsad skala av lättläst barn- och ungdomslitteratur. Uppräkningen av anslaget behövs för att denna verksamhet ska kunna utvecklas och för att antalet utgivna titlar ska kunna utökas utan att utgivningen av vuxenlitteratur drabbas.

Arkiv (28:21–28:24)

Jag påminner om att Kristdemokraterna i motion Kr363 föreslagit att bidraget till regional arkivverksamhet (anslaget 28:22) ska ökas med 1 miljon kronor utöver regeringens förslag. I motion Kr362 (kd) har vi framfört att verksamheten vid de regionala arkiven inklusive folkrörelsearkiven behöver få möjlighet att utvecklas och att anslaget därför bör förstärkas.

Kulturmiljö (28:25–28:27)

Vi kristdemokrater har i vår budgetmotion, Kr363, föreslagit att 5 miljoner kronor ska anvisas för kulturmiljövården under 2005 utöver regeringens förslag. Vårt förslag görs mot bakgrund av att vi önskar att några av de förslag som lagts fram av den s.k. Kulturbebyggelseutredningen ska genomföras. Av motion Kr362 (kd) framgår dessutom att vi vill omfördela 1 miljon kronor inom anslaget till förmån för landets hembygds- och fornminnesföreningar.

Museer och utställningar (28:28–28:35)

Kristdemokraterna avvisar i motionerna Kr362 och Kr363 regeringens generella satsning på fritt inträde till de statliga museerna. Vi menar att denna reform framför allt gynnar dem som bor i Stockholmsområdet. Dessutom riskerar den att slå ut privata eller stiftelsedrivna museer. Vi anser också att den stora kostnaden för reformen måste ställas mot andra kulturpolitiska prioriteringar. Våra förslag på museiområdet innebär i stället att vi begränsar regeringens satsning på fri entré-reformen till att avse barn och unga. Vidare innebär vårt förslag att det regionala museianslaget utökas med 15 miljoner kronor så att också de regionala museerna kommer att omfattas av fri entré-reformen för barn och unga. Genom vårt förslag skapas dessutom utrymme för oss att avsätta särskilda medel för vård av samlingarna och för museernas säkerhet.

För anslaget 28:28 *Centrala museer: Myndigheter* innebär vårt förslag att medlen för fri entré minskas med 49 miljoner kronor samtidigt som satsningen på vård av samlingarna och säkerhet ökas med 7 miljoner kronor. Totalt sett minskas anslaget därmed med 42 miljoner kronor jämfört med regeringens förslag.

För anslaget 28:29 *Centrala museer: Stiftelser* innebär förslaget att medlen för fri entré minskas med 8 miljoner kronor samtidigt som en satsning på 1 miljon kronor görs på vård av samlingarna och säkerhet. Totalt sett minskas anslaget därmed med 7 miljoner kronor jämfört med regeringens förslag.

För anslaget 28:30 *Bidrag till regionala museer* innebär förslaget att anslaget ökas med 15 miljoner kronor för fri entré för barn och unga samt att en satsning på 8 miljoner kronor görs på vård av samlingarna och säkerheten. Totalt sett ökas anslaget därigenom med 23 miljoner kronor.

Vi hade också velat öka anslaget 28:31 *Bidrag till vissa museer* med 1,5 miljoner kronor, medel som vi avsatt för Sveriges Teatermuseum.

Även i år föreslår Kristdemokraterna att 2 miljoner kronor ska tillföras anslaget 28:32 *Stöd till icke-statliga kulturlokaler* utöver regeringens förslag. I

vår motion Kr358 framför vi att det är motiverat att se över nivån på anslaget med tanke på de behov som finns. I avvaktan på att en översyn kommer till stånd har vi ansett att resurstillskottet ska användas till handikappanpassning av lokaler.

Trossamfund (28:39)

Jag vill påminna om att Kristdemokraterna i sin budgetmotion samt i motion Kr358 har föreslagit att trossamfundens verksamhetsbidrag ska ökas med 5 miljoner kronor och att trossamfundens lokalbidrag ska ökas med 3 miljoner kronor. En del av ökningen ska – föreslår vi – användas för sjukhuskyrkans verksamhet. Totalt sett bör anslaget 28:39 *Stöd till trossamfund* ökas med 8 miljoner kronor utöver regeringens förslag.

Folkrörelsepolitik (30:1–30:4)

I flera motioner har Kristdemokraterna föreslagit att bidraget till allmänna samlingslokaler ska ökas. Partiet anser nämligen att lokalerna har en avgörande betydelse för ett levande kulturliv. I motion Kr363 (kd) föreslår vi att stödet ska tillföras 5 miljoner kronor utöver regeringens förslag.

6. Anslagen för 2005 inom utgiftsområde 17 (punkt 4)

Birgitta Sellén (c) anför:

Inledning

Centerpartiet har utvecklat sin syn på kulturpolitiken dels i motion Kr354, dels i budgetmotion Kr389. Jag vill bl.a. framhålla följande.

Vi i Centerpartiet anser att satsningar på kultur är samhällsekonomiskt lönsamma och ger många positiva bieffekter. Alla människor i landet ska kunna ta del av ett levande kulturliv. Kulturen ska finnas i vardagslivet – i folkrörelser, föreningsliv, på arbetsplatser, i bostadsområden etc. Vår välfärd beror inte bara på tekniska och ekonomiska faktorer. Kulturen utvecklar det civila samhället och håller det demokratiska samtalet levande. Förutom att kulturen har ett värde i sig, som inte nog kan betonas, är den kreativitet som stimuleras genom kulturen avgörande för samhällets utveckling.

Centerpartiet anser att kulturpolitiken i huvudsak ska styras lokalt och regionalt. Människor måste själva få vara med och bestämma hur de vill utforma och ta del av kulturen. Om människor får större möjligheter att påverka och ta del av kulturutbudet på sin ort kan ett levande kulturliv i hela landet skapas. För att stärka människors möjlighet att ge liv åt kulturen och för att få ett levande kulturliv nära människor i hela landet behövs ökade satsningar på verksamheter som gynnar detta ändamål.

I motion Kr252 (c) har vi utvecklat vår syn på folkbildningen. Av motionen framgår att Centerpartiet har en stark tro på människans vilja och förmåga att ta ansvar och vara delaktig. På denna tilltro grundas Centerpartiets vilja att förnya demokratin och politiken. En levande demokrati förutsätter många mötesplatser där människor kan träffas, skaffa sig nya kunskaper och erfaren-

heter samt utbyta åsikter och tankar. Grunden i en svensk deltagardemokrati är de tusentals mötesplatser som erbjuds i det lokala samhället genom föreningsliv, studieförbund och partier. Studieförbunden erbjuder omistliga mötesplatser för det demokratiska samtalet i studiecirklar, kulturarrangemang och föreläsningar. Detta är mötesplatser där man kan få nya kunskaper och skaffa sig redskap för att påverka samhällsutvecklingen. Genom studieförbunden kan dessutom nästan hela föreningslivet i Sverige nås.

Vårt budgetalternativ avspeglar det synsätt som jag här har redovisat.

Riksdagen har den 24 november 2004 beslutat om fördelningen av utgifter på utgiftsområden för 2005 i enlighet med regeringens förslag. Ramen för utgiftsområde 17 har därvid fastställts till 8 956,5 miljoner kronor. Vårt förslag till ramnivå ligger 100 miljoner kronor över denna nivå och har därmed fallit. Jag har därför avstått från att ta ställning när kulturutskottet nu beslutat om anslagsfördelningen inom utgiftsområde 17.

I det följande påminner jag om innehållet i vårt budgetförslag, vilket finns redovisat i motion Kr389 (c).

Allmän kulturverksamhet (28:1–28:4)

I vår budgetmotion föreslår vi att anslaget till Statens kulturråd (28:1) ska ökas med 120,5 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. Av dessa medel skulle 120 miljoner kronor ha använts för en satsning på unga människors kultur. Denna satsning kallar vi KUL-bidraget. KUL står för ”kultur till unga i hela landet – av unga, med unga, för unga”. Därutöver hade vi velat att riksdagen skulle anvisa ytterligare en halv miljon kronor under samma anslag, 28:1, för Kulturnät Sverige. Vi anser nämligen att det är viktigt att Kulturnät Sverige tillförs nya ekonomiska resurser så att det kan utvecklas i takt med de behov som i dag styr allmänhetens informationsbehov via Internet. Vidare föreslår vi en minskning med 43 miljoner kronor av anslaget 28:2 *Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete*.

Teater, dans och musik (28:5–28:7)

I budgetmotionen föreslår vi att anslaget 28:6 *Bidrag till regional musikverksamhet samt regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner* ska ökas med 28 miljoner kronor utöver regeringens förslag. Ökningen är avsedd att förbättra länsteatrarnas möjligheter att göra produktioner som är anpassade för mindre spelplatser och för att de ska kunna genomföra turnéer runt om i länen. Genom en sådan anslagshöjning skulle bl.a. bidragen till var och en av länsteatrarna kunna höjas med 1 miljon kronor.

Vi föreslår också att anslaget 28:7 *Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål* ska ökas med 25 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. Av ökningen är 10 miljoner kronor avsedda för dansares och sångares pensionsavgångar. Vi har nämligen uppmärksammat att de fria teatergrupper-

na ofta har en besvärlig ekonomisk situation och att de får avsevärt mindre anslag från stat och kommun och landsting än vad institutionsteatrarna får.

Bibliotek, litteratur och kulturtidskrifter (28:8–28:13)

I budgetmotionen föreslår vi att anslaget 28:9 *Litteraturstöd* ska minskas med 36 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. Jag vill påminna om att vi i vårt budgetalternativ för 2004 framförde ett liknande förslag med motiveringen att staten inte bör prioritera vuxenböcker inom litteraturstödet.

Bild och form samt konsthantverk (28:14–28:18)

I budgetmotionen föreslår vi att anslaget 28:17 *Främjande av hemslöjden* tillförs 0,5 miljoner kronor utöver regeringens förslag.

Arkiv (28:21–28:24)

Jag påminner om att vårt budgetalternativ även skulle innebära en ökning av anslaget till *Språk- och folkminnesinstitutet*, SOFI, med 0,5 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. Beloppet skulle enligt vårt förslag öronmärkas för arbetet med en ordbok över Sveriges dialekter.

Museer och utställningar (28:28–28:35)

Centerpartiet anser att fri entré-reformen ska begränsas till barn och ungdomar upp till 19 år. Av den anledningen föreslår vi att anslaget 28:28 *Centrala museer*: Myndigheter ska minskas med 71,5 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. Samtidigt föreslår vi i vår budgetmotion att 1 miljon kronor av de medel som anvisas under anslaget ska användas för projekteringskostnaderna för Naturhistoriska riksmuseets Botanhus som har en undermålig arbetsmiljö och därför behöver byggas om.

Vidare anser vi att anslaget till *Forum för levande historia* (28:34) ska minskas med 22 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. Vi har tidigare under mandatperioden framfört åsikten att det är angeläget att kunskapen om Förintelsen sprids och att en diskussion förs men att det inte behövs en särskild myndighet för ändamålet (jfr mot. 2002/03:Kr337).

Film (28:36)

Vi föreslår i motion Kr389 att Filmstödet (anslaget 28:36) ska ökas med 3 miljoner kronor utöver regeringens förslag. Medlen skulle ha använts för utveckling av verksamheten vid filmarkivet i Grängesberg. Arkivet borde enligt Centerpartiets mening få ansvar för att teknisk och laboratorietechnisk kompetens byggs upp och hålls vid liv i Grängesberg.

Trossamfund (28:39)

Sjukhuskyrkan är mycket viktig och ett värdefullt stöd för såväl patienter som sjukhuspersonal. Därför har vi föreslagit en ökning med 1 miljon kronor utöver regeringens förslag av stödet till trossamfund (anslaget 28:39). Genom

denna uppräknig av anslaget skulle sjukhuskyrkan ha fått en välbehövlig förstärkning.

Folkrörelsepolitik (30:1–30:4)

Enligt Centerpartiets mening borde bidraget till allmänna samlingslokaler (anslaget 30:2) ökas med 21 miljoner kronor utöver regeringens förslag. I motion Kr389 framhåller vi att samhället bör stödja en upprustning och standardhöjning av de allmänna samlingslokalerna. Jag vill påminna om att Centerpartiets krav på bredband i hela landet självklart också omfattar samlingslokalernas Internetkommunikation.

Folkbildning (25:1–25:3)

Vi i Centerpartiet har föreslagit att bidraget till folkbildningen (anslaget 25:1) ska ökas med totalt 70 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. Vi har föreslagit att 50 miljoner kronor av ökningen ska användas för folkbildningen och resterande 20 miljoner kronor för amatörkulturen, som är i behov av ett eget organisationsstöd. Som skäl för vårt förslag har vi framhållit att vi önskar bibehålla den starka folkbildningstradition som vi har i Sverige, vilket kräver att det finns goda förutsättningar för att erbjuda platser där människor kan mötas. Vi anser också att förväntningarna på folkhögskolor och studieförbund redan är höga och kommer att växa ytterligare och att alltfler människor kommer att söka sig till folkbildningens verksamhet.

Vi föreslår slutligen att även bidraget till kontakttolkutbildning (anslaget 25:3) ska ökas med 3 miljoner kronor jämfört med regeringens förslag.

7. Kompletteringar av bibliotekslagen (punkt 20)

Peter Pedersen och Rossana Dinamarca (båda v) anför:

Vi har avstått från att yrka bifall till våra förslag om kompletteringar av bibliotekslagen som framförs i motion Kr248 (v). Av yrkande 2 i motionen framgår att vi vill säkra bibliotekens roll som mötesplats och kulturbärare. Om nuvarande lagregler endast förmår säkerställa att det finns ett folkbibliotek i varje kommun bör riksdagen överväga att skärpa och konkretisera bibliotekslagen. Enligt vår mening är det inte tillräckligt med endast ett folkbibliotek i varje kommun med stora geografiska avstånd och/eller bristfälliga kommunikationer.

I samma motion, Kr248 (v) yrkande 3, framför vi förslag som syftar till att biblioteksplanerna ska innefatta krav på att ett genusperspektiv tillämpas i biblioteksverksamheten.

Vi utgår från att regeringen följer resultaten av ändringarna i bibliotekslagen och – om det behövs – återkommer till riksdagen med sådana kompletteringar av lagen som vi föreslagit.

8. Folkbildningens framtida resursbehov (punkt 23)

Lennart Kollmats och Cecilia Wikström (båda fp) anför:

Vi vill påminna om att vi i vår budgetmotion, Kr368 (fp) yrkandena 30 och 42, har föreslagit att folkhögskolorna ska tillföras medel genom att bidraget till folkbildningen (anslag 25:1) ökas med 31 miljoner kronor. Vi anser att folkhögskolornas roll ska uppvärderas och resurserna för undervisningen förstärkas så att den fortsatta utvecklingen av deras speciella pedagogiska former inte blir eftersatt.

9. Finansiering av sydsamiskt kulturcentrum i Östersund (punkt 25)

Birgitta Sellén (c) anför:

Jag anser att den verksamhet som bedrivs vid det sydsamiska kultur- och informationscentrumet Gaaltije i Östersund fyller en viktig funktion när det gäller att sprida kunskap om den samiska kulturen. För det samiska samhället och dess kultur- och näringsliv är det viktigt att det finns institutioner som kan fungera som en bas för nödvändiga insatser för utveckling. Inom det sydsamiska området finns det i dag inga institutioner med fast finansiering.

Jag har avstått från att yrka bifall till motion Kr218 (c) i väntan på att det blir klarlagt hur det blivande permanenta nationella informationscentrumet för samefrågor ska finansieras och framför allt hur det ska samverka med andra centrum inom området. Centerpartiet anser att det är viktigt att en lösning för Gaaltije presenteras i en kommande budgetproposition så att institutionen inte behöver förlita sig på tidsbegränsade projektmedel.

10. Uppgifter för samordnaren av Mångkulturåret 2006 (punkt 27)

Lennart Kollmats och Cecilia Wikström (båda fp) anför:

Kulturpolitiken för de nationella minoritetsgrupperna och invandrarna behöver utvecklas. Invandrare och minoriteter behöver få ett större utrymme i svenskt kulturliv och ska ges ökat stöd för att värna sina språkliga och kulturella identiteter. Stödet kan exempelvis gå till medier som särskilt riktar sig till invandrar- och minoritetsgrupper, inrättande av kulturcentrum och utgivning av litteratur på andra språk än svenska. En förstärkning av invandrades och minoriteters kulturer ger också ökade möjligheter till dialog och kommunikation mellan olika grupper i samhället.

Glädjande nog har regeringen anvisat 1 miljon kronor för satsningar inför Mångkulturåret 2006. Detta ligger i linje med vad Folkpartiet förordat tidigare år om ett anslag för möte mellan kulturer. Vi anser dock att förberedelserna bör omfatta mer än att anställa några koordinatörer. Därför har vi i vår budgetmotion anslagit ytterligare 3 miljoner kronor per år under perioden 2005–2007 för insatser för att förstärka mångfalden i kulturlivet.

11. Uppgifter för samordnaren av Mångkulturåret 2006 (punkt 27)

Peter Pedersen och Rossana Dinamarca (båda v) anför:

Vi anser att det är oerhört viktigt att minoriteterna själva, såväl de nationella som de invandrade, får ett avgörande inflytande på och ansvar för innehållet i Mångkulturåret 2006. Målet för aktiviteterna under året måste vara att de – om än inte alla – leder till något bestående så att Mångkulturåret inte i backspeglarna kommer att likna ett i raden av alla projekt som genomförts med statliga medel utan att få någon fortsatt effekt på samhällslivet. Den samordnare för Mångkulturåret som utlovas i budgetpropositionen bör ges i uppdrag att beakta vad som här anförts.

12. Finansiering av Svensk arkivinformations verksamhet (punkt 38)

Lennart Kollmats och Cecilia Wikström (båda fp) anför:

Vi vill påminna om att vi i vår budgetmotion anslagit medel för utarbetandet av en heltäckande arkivstrategi. Väsentliga delar av kulturarvet ska göras tillgängliga i elektroniska nätverk. Varje dag läggs nya delar till vårt gemensamma kulturarv. Den nya tekniken gör att invånare som är intresserade av arkivmaterial, t.ex. för släktforskning, på ett helt nytt sätt själva kan arbeta med materialet. Den allt snabbare datoriseringen kan dock också vara ett hot. Skriftlig information försvinner och hamnar i stället i datorer via e-post som sedan raderas. Ett tomrum i kulturarvet uppstår.

Frågor som rör arkivering av elektroniska källor har nu börjat studeras. Kungl. biblioteket har fått i uppdrag att dokumentera svenska hemsidor på Internet. Det är nu dags att utveckla system och rutiner för att bygga upp en heltäckande arkivstrategi som är anpassad till den moderna digitala miljön. Vi anvisar 2 miljoner kronor årligen under 2005 och 2006 för en förstudie under anslaget 28:21 *Riksarkivet och landsarkiven*.

13. Stöd till Museum Anna Nordlander och Children's museum (punkt 40)

Birgitta Sellén (c) anför:

Tanken bakom Children's museum är att barn ska ha roligt och leka samtidigt som de får grundläggande kunskaper om livet och samhället. På museet arbetar barnen i projekt med respekt och förståelse för varandra. Det är viktigt att barn tidigt får lära sig detta. Jag utgår från att regeringen i det kommande budgetarbetet prövar frågan om ett nationellt stöd till Children's museum och har därför avstått från att reservera mig till förmån för motionen.

14. Ökat stöd till friluftsförande organisationer (punkt 50)

Gunilla Tjernberg (kd) anför:

Från och med 2000 utgör statens stöd ett eget anslag riktat direkt till friluftsförande organisationer. Ett friluftsråd har inrättats vid Naturvårdsverket som ska fördela detta riktade anslag. Hittills har Friluftsförandet, Sveriges Sportfiske- och Fiskevårdsförbund, Svenska Livräddningssällskapet, Simförbundet, Svenska Pistolskytteförbundet, Svenska båtunionen, Cykelförbundet samt FRISAM fått bidrag. I Idrottsutredningen (SOU 1998:76) talades om att målet för det statliga stödet ska vara att stärka sådan allmännyttig, ideellt organiserad verksamhet som har till syfte att främja ett aktivt friluftsliv. Kristdemokraterna anser att anslaget måste kunna innefatta även andra organisationer som bedriver friluftsverksamhet än de som hittills fått bidrag. Som ett exempel kan scoutrörelsen nämnas.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Regeringen (Finansdepartementet) har i proposition 2004/05:1 Förslag till statsbudget för 2005 (budgetpropositionen) utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid föreslagit

1. att riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i sekretesslagen (1980:100) (avsnitt 2.1 och 4.8),
2. att riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1989:41) om TV-avgift (avsnitt 2.2 och 5.8.5),
3. att riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i bibliotekslagen (1996:1596) (avsnitt 2.3 och 4.9),
4. att riksdagen bemyndigar regeringen att under 2005 för ramanslaget 28:2 *Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete* besluta om bidrag inom Svenska institutets område som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför utgifter på högst 1 500 000 kronor under 2006–2008 (avsnitt 4.11.2),
5. att riksdagen godkänner att det tidsbegränsade nationella uppdraget inom området formgivning och design upphör (avsnitt 4.11.3),
6. att riksdagen godkänner att riktlinjerna för stöd till produktion och utgivning av fonogram ändras och att det i fortsättningen skall ankomma på regeringen att besluta om riktlinjerna (avsnitt 4.11.7),
7. att riksdagen bemyndigar regeringen att under 2005 för ramanslaget 28:11 *Talboks- och punktskriftsbiblioteket* beställa talböcker, punktskriftsböcker och informationsmaterial som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför utgifter på högst 4 000 000 kronor under 2006 (avsnitt 4.11.11),
8. att riksdagen bemyndigar regeringen att under 2005 för ramanslaget 28:15 *Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön* beställa konstverk som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför utgifter på högst 7 000 000 kronor under 2006–2008 (avsnitt 4.11.15),
9. att riksdagen bemyndigar regeringen att under 2005 för ramanslaget 28:26 *Bidrag till kulturmiljövård* besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför utgifter på högst 100 000 000 kronor under 2006–2008 (avsnitt 4.11.26),
10. att riksdagen godkänner regeringens förslag till medelsberäkning för 2005 för den avgiftsfinansierade verksamhet som bedrivs av Sveriges Television AB, Sveriges Radio AB och Sveriges Utbildningsradio AB (avsnitt 5.8.5),

11. att riksdagen godkänner regeringens förslag till medelstilldelning för 2005 från rundradiokontot till statsbudgetens inkomstsida avseende Granskningsnämnden för radio och TV (avsnitt 5.8.5),
12. att riksdagen bemyndigar regeringen att för 2005 besluta om lån i Riksgäldskontoret för att täcka underskott på distributionskontot för finansiering av kostnader för TV-distribution intill ett belopp av 1 285 000 000 kronor (avsnitt 5.8.5),
13. att riksdagen godkänner regeringens förslag om överföring av medel till distributionskontot från rundradiokontot och förslag om överföring av medel från distributionskontot till Sveriges Television AB och Sveriges Utbildningsradio AB (avsnitt 5.8.5),
14. att riksdagen godkänner regeringens förslag att tillståndperioden för de nuvarande analoga sändningstillstånden för Sveriges Television AB, Sveriges Radio AB och Sveriges Utbildningsradio AB förlängs med ett år till utgången av 2006 (avsnitt 5.8.5),
15. att riksdagen godkänner att regeringen på AB Svenska Spels bolagsstämma 2005 dels verkar för att bolagsstämman beslutar om ett stöd till idrotten i form av ett bidrag på 60 000 000 kronor, dels verkar för att stämman beslutar om ett bidrag på 300 000 000 kronor att fördelas till idrotten enligt de närmare anvisningar för bidraget som kan komma att beslutas av regeringen, dels verkar för att stämman beslutar om ett bidrag som motsvarar 1/26 av bolagets överskott för 2004 från Nya Penninglotten avsett för konst, teater och andra kulturella ändamål att fördelas till ifrågakärande ändamål enligt de närmare anvisningar som beslutas av regeringen (avsnitt 7.8),
16. att riksdagen bemyndigar regeringen att under 2005 i fråga om det otecknade anslaget 25:2 *Bidrag till vissa handikappåtgärder inom folkbildningen* besluta om stöd för studerande med funktionshinder vid folkhögskolor som medför utgifter på högst 11 500 000 kronor 2006 (avsnitt 8.1.2),
17. att riksdagen för 2005 anvisar anslagen under utgiftsområde 17 *Kultur, medier, trossamfund och fritid* enligt följande uppställning:

Anslag	Anslagstyp	Anslagsbelopp
2:1 Lotteriinspektionen	ramanslag	42 212 000
25:1 Bidrag till folkbildningen	obetecknat anslag	2 635 231 000
25:2 Bidrag till vissa handikappåtgärder inom folkbildningen	obetecknat anslag	78 965 000
25:3 Bidrag till kontakttolkutbildning	obetecknat anslag	10 104 000
26:1 Statens ljud- och bildarkiv	ramanslag	40 664 000
27:1 Statens biografbyrå	ramanslag	10 145 000
27:2 Utbyte av TV-sändningar mellan Sverige och Finland	obetecknat anslag	20 556 000
Anslag	Anslagstyp	Anslagsbelopp

27:3	Bidrag till dokumentation om den mediepolitiska utvecklingen och till europeiskt mediesamarbete	ramanslag	821 000
27:4	Forskning och dokumentation om medieutvecklingen	obetecknat anslag	1 772 000
28:1	Statens kulturråd	ramanslag	46 137 000
28:2	Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete	ramanslag	197 991 000
28:3	Nationella uppdrag	ramanslag	8 000 000
28:4	Försöksverksamhet med ändrad regional fördelning av kulturpolitiska medel	obetecknat anslag	148 369 000
28:5	Bidrag till Operan, Dramaten, Riksteatern, Svenska rikskonserter och Dansens Hus	obetecknat anslag	861 716 000
28:6	Bidrag till regional musikverksamhet samt regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner	obetecknat anslag	742 152 000
28:7	Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål	ramanslag	138 828 000
28:8	Bidrag till biblioteksverksamhet	obetecknat anslag	45 979 000
28:9	Litteraturstöd	ramanslag	100 917 000
28:10	Stöd till kulturtidskrifter	ramanslag	22 650 000
28:11	Talboks- och punktskriftsbiblioteket	ramanslag	68 284 000
28:12	Bidrag till Stiftelsen för lättläst nyhetsinformation och litteratur	obetecknat anslag	15 449 000
28:13	Bidrag till Svenska språknämnden och Sverigefinska språknämnden	obetecknat anslag	5 623 000
28:14	Statens konstråd	ramanslag	7 267 000
28:15	Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön	ramanslag	40 438 000
28:16	Nämnden för hemslöjdsfrågor	ramanslag	1 879 000
28:17	Främjande av hemslöjden	ramanslag	20 381 000
28:18	Bidrag till bild- och formområdet	ramanslag	27 958 000
28:19	Konstnärsnämnden	ramanslag	14 015 000
28:20	Ersättningar och bidrag till konstnärer	ramanslag	290 149 000
28:21	Riksarkivet och landsarkiven	ramanslag	306 305 000
28:22	Bidrag till regional arkivverksamhet	obetecknat anslag	5 942 000
28:23	Språk- och folkminnesinstitutet	ramanslag	29 972 000
28:24	Svenskt biografiskt lexikon	ramanslag	4 289 000
28:25	Riksantikvarieämbetet	ramanslag	192 703 000
28:26	Bidrag till kulturmiljövård	ramanslag	259 359 000
28:27	Kyrkoantikvarisk ersättning	ramanslag	200 000 000
28:28	Centrala museer: Myndigheter	ramanslag	865 631 000
28:29	Centrala museer: Stiftelser	obetecknat anslag	219 361 000
28:30	Bidrag till regionala museer	obetecknat anslag	150 007 000
28:31	Bidrag till vissa museer	obetecknat anslag	51 740 000
28:32	Stöd till icke-statliga kulturlokaler	ramanslag	10 000 000
28:33	Riksutställningar	ramanslag	45 185 000
28:34	Forum för levande historia	ramanslag	42 199 000
28:35	Statliga utställningsgarantier och inköp av vissa kulturföremål	ramanslag	80 000

Anslag		Anslagstyp	Anslagsbelopp
28:36	Filmstöd	ramanslag	235 738 000
28:37	Forsknings- och utvecklingsinsatser inom kulturområdet	ramanslag	35 358 000
28:38	Samarbetsnämnden för statsbidrag till trossamfund	ramanslag	3 642 000
28:39	Stöd till trossamfund	ramanslag	50 750 000
29:1	Ungdomsstyrelsen	ramanslag	19 226 000
29:2	Bidrag till nationell och internationell ungdomsverksamhet	ramanslag	88 889 000
30:1	Stöd till idrotten	ramanslag	448 240 000
30:2	Bidrag till allmänna samlingslokaler	ramanslag	29 000 000
30:3	Bidrag till kvinnoorganisationernas centrala verksamhet	obetecknat anslag	3 432 000
30:4	Stöd till friluftorganisationer	obetecknat anslag	15 000 000
Summa			8 956 525 000

Motioner från allmänna motionstiden 2003

2003/04:Kr208 av Marietta de Pourbaix-Lundin (m):

Riksdagen begär att regeringen lägger fram förslag till sådana ändringar i lagen (1989:41) om TV-avgift att TV-avgiften blir frivillig i enlighet med vad som anförs i motionen.

2003/04:Kr242 av Eskil Erlandsson och Birgitta Carlsson (c):

Riksdagen begär att regeringen lägger fram förslag senast i vårpropositionen för utgivande av Ordbok över Sveriges dialekter med en tidsplan och finansiering av densamma.

2003/04:Kr326 av Birgitta Sellén m.fl. (c):

16. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om krav på bredband i samlingslokaler i hela landet.

2003/04:K444 av Gunnar Hökmark m.fl. (m):

3. Riksdagen beslutar att licensavgiften avskaffas i enlighet med vad som i motionen anförs.

2003/04:MJ65 av Catharina Elmsäter-Svärd m.fl. (m):

10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om konsekvenser av fria entréer på de statliga museerna.

Motioner från allmänna motionstiden 2004

2004/05:Kr1 av Kent Olsson m.fl. (m):

11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om de fria dans- och teatergrupperna.

2004/05:Kr202 av Tobias Billström (m):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av en långsiktigt hållbar finansiering av Malmö Opera och Musikteater.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ett avvisande av tanken på ett ägarbyte för vissa av de till Malmö stad i dag tillhöriga institutionerna.

2004/05:Kr206 av Ulf Sjösten (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om två regionala mötesplatser för design i Västra Götaland.

2004/05:Kr208 av Ulf Sjösten (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ett speciellt nationellt uppdrag för Textilmuseet i Borås.

2004/05:Kr210 av Anita Sidén och Jeppe Johnsson (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om språkutredningen.

2004/05:Kr211 av Yvonne Andersson och Sven Brus (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en utredning gällande studieförbundens ekonomi.

2004/05:Kr216 av Ingegerd Saarinen m.fl. (mp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om Museum Anna Nordlander.

2004/05:Kr218 av Håkan Larsson och Birgitta Carlsson (c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om finansieringen av det sydsamiska kulturcentret Gaaltije i Östersund.

2004/05:Kr222 av Sofia Larsen (c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ett nationellt anslag till verksamheten Children's museum.

2004/05:Kr230 av Torsten Lindström och Else-Marie Lindgren (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om en översyn av stödet till sjukhuskyrkan.

2004/05:Kr231 av Sven Brus och Yvonne Andersson (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om den ekumeniska sjukhuskyrkans betydelsefulla roll i vården och omsorgen.

2004/05:Kr232 av Birgitta Carlsson och Margareta Andersson (c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en översyn av stödet till sjukhuskyrkan.

2004/05:Kr233 av Kent Olsson m.fl. (m):

5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om fri entré på de statliga museerna.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om folkbildningen.
9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om bibliotekslagen.
10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om teatern.
12. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om dansen.
13. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om musiken.
17. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ett nytt filmavtal.
19. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om form och design.
20. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om mötesplatser för design och formgivning.
23. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om pensioner för scenkonstnärer.

2004/05:Kr237 av Kenneth Johansson (c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ett nationellt uppdrag till Sätters film- och biografmuseum.

2004/05:Kr238 av Annelie Enochson (kd):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av ökat stöd till Allmänna samlingslokaler.

2004/05:Kr239 av Kent Olsson m.fl. (m):

8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om konstnärerna och pensionssystemet.
12. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om pensioner för kulturskapare.

2004/05:Kr242 av Håkan Larsson (c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om Kung Chulalongkorn kultur- och utvecklingscentrum i Bispgården, Ragunda kommun.

2004/05:Kr244 av Kent Olsson och Inger René (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om stöd till Nordiska Akvarellmuseet.

2004/05:Kr248 av Peter Pedersen m.fl. (v):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av en analys av bibliotekens betydelse för att bredda läsandet och om bibliotekslagen bör förändras för att möjliggöra att fler nås av bibliotekens verksamheter.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att de biblioteksplaner som enligt den föreslagna ändringen i bibliotekslagen skall tas fram i varje kommun och landsting även bör innefatta krav på ett genusperspektiv.

2004/05:Kr249 av Kenneth Johansson och Birgitta Carlsson (c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ökat stöd till allmänna samlingslokaler.

2004/05:Kr252 av Birgitta Sellén och Rigmor Stenmark (c):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att folkbildningen ges rimliga förutsättningar för att kunna genomföra dess angelägna uppdrag.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att anslaget till folkbildningen bör ökas i syfte att återställa den neddragning som skett sedan början av 1990-talet.

2004/05:Kr254 av Kent Olsson m.fl. (m):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om vikten av form och design.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om nya spelrum för form och design.

2004/05:Kr256 av Kent Olsson (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att bevara Kulturnät Sverige.

2004/05:Kr263 av Agneta Lundberg och Göran Norlander (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om det statliga stödet för om- och tillbyggnad av allmänna samlingslokaler.

2004/05:Kr274 av Lars Ohly m.fl. (v):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om uppgifter för samordnaren för Mångkulturåret 2006.

2004/05:Kr278 av Agneta Ringman m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om samma ekonomiska förutsättningar för den regionala musikverksamheten i Kalmar län.

2004/05:Kr287 av Håkan Larsson och Sven Bergström (c):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om statens ansvar för att ge folkbildningen rimliga resurser.

2004/05:Kr290 av Tasso Stafilidis m.fl. (v):

13. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om fria koreografer och dansares pensioner.

2004/05:Kr291 av Viviann Gerdin och Rosita Runegrund (c, kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att stödet bör ökas till kvinnoorganisationerna.

2004/05:Kr300 av Birgitta Carlsson och Sven Bergström (c):

Riksdagen beslutar att utgiftsområde 17 anslaget 28:17 Främjande av hemslöjd i statsbudgeten för 2005 räknas upp och fördelas så att den ideella hemslöjdsrörelsen kan tilldelas ytterligare 300 000 kr.

2004/05:Kr302 av Runar Patriksson (fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att staten skall kompensera scenkonsten vid kulturinstitutionerna inom teater, musik och dans för de utökade pensionskostnaderna och socialavgifterna vid svenska artisters resor och frilansarbete.

2004/05:Kr303 av Lars Lindén (kd):

Riksdagen begär att regeringen omedelbart utreder den långsiktiga finansieringen av SVAR:s verksamhet.

2004/05:Kr307 av Eskil Erlandsson och Birgitta Carlsson (c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att skyndsamt återkomma med förslag till finansiering för utgivning av Ordbok över Sveriges dialekter.

2004/05:Kr309 av Peter Pedersen m.fl. (v):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att i särskild ordning utreda och redovisa hur frågan om scenkonstinstitutionernas premiepensionsavgifter långsiktigt skall lösas.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att i särskild ordning utreda och redovisa hur frågan om full finansiering av den kompletterande tjänstepensionen (KÅPAN) för de anställda vid scenkonstens institutioner långsiktigt skall lösas.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att i särskild ordning utreda och redovisa hur problemet med sångarnas och dansarnas pensioner långsiktigt skall lösas.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att i särskild ordning utreda och redovisa hur frågan om finansieringen av pensioner för den fria scenkonstens anställda långsiktigt skall lösas.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att regeringen noggrant bör följa utvecklingen vid scenkonstinstitutionerna för att vid behov kunna ingripa med akuta åtgärder.

2004/05:Kr311 av Peter Pedersen m.fl. (v):

Riksdagen tillkännager för regeringen vad i motionen anförs om att utreda hur pris- och löneomräkningen kan utformas på ett mer rättvist sätt än i dag för att motverka urholkning av anslagen inom kultursektorn.

2004/05:Kr337 av Ulrik Lindgren (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att ge Sätters film- och biografmuseum ett treårigt nationellt uppdrag för museiverksamheten inom film-, biograf- och televisionshistorien.

2004/05:Kr338 av Dan Kihlström (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av en ökad satsning på friluftsförmedlande organisationer.

2004/05:Kr339 av Marita Aronson (fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att öka effektivitet och rättvisa genom avskaffande av TV-licensavgiften och i stället ta in motsvarande summa via skattsedeln.

2004/05:Kr341 av Sven Brus och Yvonne Andersson (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om konstnärliga yrkesutövares särskilda villkor i förhållande till det allmänna pensionssystemet.

2004/05:Kr343 av Eva Flyborg (fp):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att säkerställa projektet Ostindiefararen för framtiden.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att dokumentation av all den kunskap och erfarenhet som framkommit under hela projektiden måste utföras.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att uppdra åt Kulturdepartementet att inom ramen omfördela resurser så att projektet Ostindiefararen erhåller 20 miljoner kronor.

2004/05:Kr346 av Claes-Göran Brandin m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om Göteborgsoperan.

2004/05:Kr348 av Arne Kjörnsberg m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om Textilmuseet i Borås.

2004/05:Kr349 av Kent Olsson m.fl. (m):

1. Riksdagen anvisar med följande ändringar i förhållande till regeringens förslag anslagen under utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid enligt uppställningen:

Anslag		Regeringens förslag	Anslagsför- ändring
25:1	Bidrag till folkbildningen	2 635 231 000	-1 200 000 000
28:1	Statens kulturråd	46 137 000	-5 000 000
28:5	Bidrag till Operan, Dramaten, Riksteatern, Dansens Hus och Svenska riks-konserter	861 716 000	-20 000 000
28:6	Bidrag till regional musikverksamhet samt regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner	742 152 000	+28 000 000
28:7	Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål	138 828 000	+15 000 000
28:15	Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön	40 438 000	-11 000 000
28:20	Ersättningar och bidrag till konstnärer	290 149 000	-50 000 000
28:26	Bidrag till kulturmiljövård	259 359 000	+18 000 000
28:28	Centrala museer: Myndigheter	865 631 000	-84 000 000
28:29	Central museer: Stiftelser	219 361 000	-25 000 000
28:30	Bidrag till regional museer	150 007 000	+15 000 000
28:33	Riksutställningar	45 185 000	-16 000 000
28:34	Forum för levande historia	42 199 000	+20 000 000
29:1	Ungdomsstyrelsen	19 226 000	-5 000 000
30:1	Stöd till idrotten	448 240 000	+10 000 000
Summa för utgiftsområdet		8 956 525 000	-1 310 000 000

2. Riksdagen avslår regeringens förslag om höjd TV-avgift i enlighet med vad som anförs i motionen.
3. Riksdagen beslutar att överföra bidrag till folkhögskolorna från utgiftsområde 17 till utgiftsområde 16 i enlighet med vad som anförs i motionen.

2004/05:Kr352 av Eva Flyborg och Axel Darvik (fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen vad som i motionen anförs om ekonomiskt bidrag om 2 miljoner kronor till stiftelsen Emigranternas Hus i Göteborg.

2004/05:Kr354 av Birgitta Sellén m.fl. (c):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att tillföra mer resurser till folkbildningsverksamheten.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att den fria scenkonsten bör få ökat anslag.
8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av ett förtydligande av regleringsbrevet gällande museiföremål på Internet.
9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att underlätta för mindre orter att införa e-bio.

2004/05:Kr355 av Kenneth Lantz m.fl. (kd):

15. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om friluftorganisationers möjlighet att söka statligt bidrag.

2004/05:Kr357 av Gunilla Tjernberg m.fl. (kd, m, fp, c):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om pris- och löneuppräknings för de fria grupperna.

2004/05:Kr358 av Kenneth Lantz m.fl. (kd):

10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om amatörkulturens ekonomiska villkor.
12. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ökade resurser till icke-statliga kulturlokaler.
13. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ökade resurser till allmänna samlingslokaler.
15. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ökade resurser till trossamfunden.
16. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om sjukhuskyrkan.

2004/05:Kr361 av Gunilla Tjernberg m.fl. (kd):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om pris- och löneuppräknings för de fria grupperna och Teateralliansen.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om de höjda pensionspremierna vid riksinstitutionerna.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av resurser till länsmusiken samt annan regional musik-, teater- och dansverksamhet.
9. Riksdagen avslår regeringens förslag rörande ny beslutsordning för riktlinjer för stöd till fonogram.
13. Riksdagen avslår regeringens förslag att det nationella uppdraget inom området formgivning och design upphör.
14. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om medel till regionala filmcentrum.
15. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att omgående tillsätta en parlamentarisk referensgrupp för arbete med ett nytt filmavtal.

2004/05:Kr362 av Gunilla Tjernberg m.fl. (kd):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ökade resurser till kulturmiljövård.

5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om folkrörelsearkiven.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om SVAR.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening om vad i motionen anförs om mål för den nationella bibliotekspolitiken och om en utvärdering av bibliotekslagen.
9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om En bok för alla.
10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om LL-stiftelsen.
11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om kulturtidskrifter.
12. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om gratis inträde för barn och ungdomar på statliga och regionala museer.
14. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om museernas säkerhet.

2004/05:Kr363 av Gunilla Tjernberg m.fl. (kd):

8. Riksdagen anvisar för budgetåret 2005 med följande ändringar i förhållande till regeringens förslag under utgiftsområde 17 Kultur, medier, trosfund och fritid enligt uppställning:

Anslag	Regeringens förslag	Anslagsförändring
28:1 Statens kulturråd	46 137 000	-1 000 000
28:2 Bidrag till allmän kulturverksamhet (Amatörkulturens centralorganisationer)	197 991 000	1 000 000
28:2 Bidrag till allmän kulturverksamhet (Medel för regeringens disposition)	197 991 000	-2 000 000
28:6 Bidrag till regional musikverksamhet samt regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner	742 152 000	5 000 000
28:7 Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål (fria grupper)	138 828 000	10 000 000
28:9 Litteraturstöd (En bok för alla)	100 917 000	-5 000 000
28:10 Stöd till kulturtidskrifter	22 650 000	1 500 000
28:12 Bidrag till Stiftelsen för lättläst nyhetsinformation och litteratur	15 449 000	1 000 000
28:22 Bidrag till regional arkivverksamhet	5 942 000	1 000 000
28:26 Bidrag till kulturmiljövård	259 359 000	5 000 000
28:28 Centrala museer: Myndigheter - Fri entré -49 000 000	865 631 000	-42 000 000

Anslag	Regeringens förslag	Anslagsförändring
– Satsning samlingarna 7 000 000		
28:29 Centrala museer: Stiftelser Fri entré –8 000 000	219 361 000	–7 000 000
28:30 Bidrag till regionala museer – Fri entré barn och unga 15 000 000 – Satsning samlingarna 8 000 000	150 007 000	23 000 000
28:31 Vissa museer Sveriges teatermuseum	51 740 000	1 500 000
28:32 Bidrag till icke-statliga kulturlokaler	10 000 000	2 000 000
28:39 Stöd till trossamfund (lokalbidrag 3 miljoner kronor samt verksamhets- stöd 5 miljoner kronor)	50 750 000	8 000 000
30:2 Bidrag till allmänna samlingslokaler	29 000 000	5 000 000
Summa för utgiftsområdet	8 956 525 000	7 000 000

2004/05:Kr364 av Lennart Kollmats m.fl. (fp):

5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om skälen till att avvisa regeringens förslag till sänkning av anslaget 28:20 Ersättningar och bidrag till konstnärer.

2004/05:Kr366 av Lennart Kollmats m.fl. (fp):

1. Riksdagen avslår regeringens förslag till ändring i lagen (1989:41) om TV-avgift.

2004/05:Kr368 av Lars Leijonborg m.fl. (fp):

1. Riksdagen begär att regeringen lägger fram förslag till nya mål och mätbara delmål för kulturpolitiken i enlighet med vad i motionen anförs.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om förstärkning och omfördelning av medel till regional kulturverksamhet.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att finansieringen av Kulturnät Sverige inte skall vara ett offentligt ansvar men att verksamheten kan drivas vidare i andra former.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om Statens kulturråds verksamhet och anslag.
8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ökat stöd till nationalscenerna Operan, Dramaten och Dansens Hus.
9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om förstärkt permanent stöd till Drottningholms teatermuseum.
10. Riksdagen begär att regeringen återkommer med en tydlig ekonomisk redovisning av hur pensionsåtagandena påverkat institutionsteatrarna.
11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om stödet till de fria teatergrupperna.

13. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om stödet till kulturtidskrifterna och skapandet av en paraplyorganisation för att tillvarata kulturtidskrifters upphovsrättsliga intressen.
14. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om förstärkta bidrag till bibliotekens litteraturinköp samt upphörande av utgivning av vuxenlitteratur i En bok för alla.
15. Riksdagen avslår förslaget till ändring av bibliotekslagen (1996:1596).
16. Riksdagen beslutar att upphäva bibliotekslagen (1996:1596).
17. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om satsningar på museernas kvalitet och samlingsvård i stället för fri entré.
19. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om överföring av delar av Riksutställningars uppgifter till regionala museer.
20. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om bidrag till Nordiska Akvarellmuseet och Marionettmuseet.
21. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en förstudie av hur en heltäckande arkivstrategi kan införas som är anpassad till den moderna digitala miljön.
22. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en nationell bevarandeplan och insatser för inventering m.m. av arkivalier.
23. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att säkra utgivningen av dialektordboken.
24. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att stimulera barns och ungdomars kulturintresse.
25. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att erbjuda museer möjligheten till fri entré för barn och ungdomar upp till 19 år.
26. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2005 för ramanslaget 28:15 Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön beställa konstverk som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför utgifter på högst 10 000 000 kr under 2006–2008.
30. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en uppvärdering av folkhögskolornas roll och förstärkning av anslagen.
32. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om kultur och språkstöd till invandrare och minoriteter.
33. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ytterligare resurser för att förstärka mångfalden i kulturlivet.

35. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om stöd till trossamfunden.
37. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om bidrag till Baltic Sea Festival.
39. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om Riksantikvarieämbetets uppdragsverksamhet.
41. Riksdagen avslår regeringens proposition i den del som rör överflyttning av ansvaret för riktlinjer för stöd till produktion och utgivning av fonogram.
42. Riksdagen anvisar med följande ändringar i förhållande till regeringens förslag anslagen under utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid enligt uppställning:

Anslag		Regeringens förslag	Anslagsföränd- ring	Anmärkning
25:1	Folkbildningar	2 635 231 000	31 000 000	Folkhögskolorna
27:1	Biografbyrån	10 145 000	-3 500 000	Avskaffa vuxencensur
28:1	Statens kulturråd	45 500 000	-7 500 000	Minskad verksamhet -6 mkr, annan finansiering Kulturmet Sverige, -2 mkr. Tillför 350 tkr.
28:2	Bidrag till allmän kulturverksamhet	197 991 000	33 000 000	Kompensation m.a.a. pensionsåtaganden 10 mkr, engångsåtgärder 20 mkr, inför Mångkulturåret 3 mkr
28:5	Bidrag till Operan, Dramaten m.m.	861 716 000	-3 000 000	Rikskonserter -10 mkr, Operan och Dramaten +3 mkr vardera och Dansens Hus +1 mkr.
28:6	Bidrag till regional kulturverksamhet	742 152 000	30 000 000	Varav 5 mkr till Göteborgsoperan
28:7	Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål	138 828 000	23 000 000	Stödet till fria grupper 2 mkr, Drottningholmsteatern 1 mkr till teatermuseet och 2 mkr till föreställningsverksamheten
28:9	Litteraturstöd	100 917 000	9 500 000	13 mkr inköp av litteratur, -3,5 mkr En bok för alla
28:10	Stöd till kulturtidskrifter	22 650 000	3 000 000	Höjt produktionsstöd

Anslag		Regeringens förslag	Anslagsföränd- ring	Anmärkning
28:15	Konst i den gemensamma miljön	40 438 000	-7 000 000	Större ansvar tas lokalt och regionalt
28:20	Ersättningar och bidrag till konstnärer	290 149 000	3 000 000	Nej till regeringens finansiering av rådgivning
28:21	Riks- och landsarkiven	306 305 000	2 000 000	Förstudie arkiv av digitalt material
28:23	Språk- och folkminnesinstitutet	29 797 000	2 000 000	Färdigställande av dialektordboken
28:25	Riksantikvarieämbetet	192 703 000	-1 000 000	Full avgiftsfinansiering uppdragsverksamheten
28:28	Museimyndigheter	865 631 000	-70 500 000	Nej till fri entré -84,5 mkr, +3 mkr Moderna museet, +11 mkr bl.a. vård av samlingar
28:29	Museistiftelser	219 361 000	-7 000 000	Nej till fri entré -12 mkr, bl.a. vård av samlingar +5 mkr
28:30	Regionala museer	150 007 000	16 500 000	Bl.a. vård av samlingar
28:31	Vissa museer	51 740 000	4 000 000	Bl.a. vård av samlingar
28:33	Riksutställningar	45 185 000	-5 000 000	Minskad verksamhet
28:39	Stöd till trossamfund	50 750 000	10 000 000	Sjukhuskyrkan
Nytt			1 000 000	Avtal för upphovsrättslig ersättning utvidgas till kulturtidskrifter
Nytt			4 000 000	Bevarandeplan, vård av arkivalier m.m.
Nytt			24 000 000	Museer erbjuds att införa fri entré för barn och ungdom
Summa för utgiftsområdet		8 956 525 000	93 350 000	

2004/05:Kr369 av Anita Brodén m.fl. (fp):

- Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om höjning av statsbidragen för verksamheten vid Göteborgsoperan.
- Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om höjning av statsbidragen för verksamheten vid Nordiska Akvarellmuseet i Skärhamn.

2004/05:Kr389 av Birgitta Sellén m.fl. (c):

Riksdagen anvisar med följande ändringar i förhållande till regeringens förslag anslagen under utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid enligt följande uppställning:

Anslag	Regeringens förslag	Anslags- förändring
25:1 Bidrag till folkbildningen	2 635 231 000	+70 000 000
25:3 Bidrag till kontakttolkutbildning	10 104 000	+3 000 000
28:1 Statens kulturråd	46 137 000	+120 500 000
28:2 Bidrag till allmän kulturverksamhet	197 991 000	-43 000 000
28:6 Bidrag till regional musikverksamhet, utveckling samt regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner	742 152 000	+28 000 000
28:7 Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål	138 828 000	+25 000 000
28:9 Litteraturstöd	100 917 000	-36 000 000
28:17 Främjande av hemslojden	20 381 000	+500 000
28:23 Språk- och folkminnesinstitutet	29 797 000	+500 000
28:28 Centrala museer: myndigheter	865 631 000	-71 500 000
28:34 Forum för levande historia	42 199 000	-22 000 000
28:36 Filmstöd	41 185 000	+3000 000
28:39 Stöd till trossamfund	50 750 000	+1000 000
30:2 Bidrag till allmänna samlingslokaler	29 000 000	+21 000 000
Summa för utgiftsområdet	8 956 525 000	+100 000 000

2004/05:Kr390 av Johan Pehrson och Karin Granbom (fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att avskaffa systemet med TV-licens.

2004/05:So602 av Ragnwi Marcelind (kd):

5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att mer stöd skall ges till ungdomsorganisationerna.

2004/05:Ub275 av Sofia Larsen m.fl. (c):

10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att folkbildningen skall tillföras resurser för att klara av det existerande behovet.

2004/05:N238 av Chatrine Pålsson (kd):

4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att göra en omfördelning i syfte att öka resurserna till länsmusik i Kalmar.

2004/05:N407 av Sven Gunnar Persson m.fl. (kd):

8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om allmänna samlingslokaler.

2004/05:N409 av Martin Andreasson m.fl. (fp):

7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om nationalscener och nationella museer i Stockholmsregionen.

BILAGA 2

Propositionens lagförslag

1 Förslag till lag om ändring i sekretesslagen (1980:100)

Härigenom föreskrivs att bilagan till sekretesslagen (1980:100)¹ skall ha följande lydelse.

Bilaga²*Nuvarande lydelse*

I enlighet med vad som anges i 1 kap. 8 § skall vad som föreskrivs i tryckfrihetsförordningen om rätt att ta del av allmänna handlingar hos myndighet i tillämpliga delar gälla också handlingar hos något av de organ som nämns nedan i den mån handlingarna hör till där angiven verksamhet hos organet. Verksamheten anges i förekommande fall med hänvisning till numret i Svensk författningssamling (SFS) på den författning med stöd av vilken verksamheten har uppdragits åt organet.

Organ

Stiftelsen Svensk-norska samarbetsfonden

Stiftelserna Nordiska museet, Riksställningar, Stockholms internationella fredsforskningsinstitut (SIPRI), Tekniska museet och WHO Collaborating Center on International Drug Monitoring

Verksamhet

statligt stöd i form av stipendier (SFS 1992:318)

prövning av anställnings- och arbetsvillkor och andra frågor som rör statligt reglerad anställning hos stiftelsen (SFS 1992:318)

¹ Lagen omtryckt 1992:1474.

² Senaste lydelse 2004:507. Ändringen innebär bl.a. att Stiftelsen Riksställningar tagits bort.

Svenska föreningen Norden statligt stöd i form av bidrag till resor och stipendier (SFS 1976:1046)

Föreslagen lydelse

I enlighet med vad som anges i 1 kap. 8 § skall vad som föreskrivs i tryckfrihetsförordningen om rätt att ta del av allmänna handlingar hos myndighet i tillämpliga delar gälla också handlingar hos något av de organ som nämns nedan i den mån handlingarna hör till där angiven verksamhet hos organet. Verksamheten anges i förekommande fall med hänvisning till numret i Svensk författningssamling (SFS) på den författning med stöd av vilken verksamheten har uppdragits åt organet.

<i>Organ</i>	<i>Verksamhet</i>
Stiftelsen Svensk-norska samarbetsfonden	statligt stöd i form av stipendier (SFS 1992:318)
<i>Stiftelsen Nordiska museet</i>	prövning av anställnings- och arbetsvillkor och andra frågor som rör statligt reglerad anställning hos stiftelsen (SFS 1992:318) samt prövning av ansökningar om tillstånd till utförelse av vissa äldre kulturföremål (SFS 1988:950)
Stiftelserna Stockholms internationella fredsforskningsinstitut (SIPRI), Tekniska museet och WHO Collaborating Center on International Drug Monitoring	prövning av anställnings- och arbetsvillkor och andra frågor som rör statligt reglerad anställning hos stiftelsen (SFS 1992:318)
Svenska föreningen Norden	statligt stöd i form av bidrag till resor och stipendier (SFS 1976:1046)

 Denna lag träder i kraft den 1 januari 2005.

2 Förslag till lag om ändring i lagen (1989:41) om TV-avgift

Härigenom föreskrivs att 7 § lagen (1989:41) om TV-avgift skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

TV-avgiften är 1 872 kronor för ett år. Den skall betalas i fyra poster om 468 kronor.

Varje post avser en avgiftsperiod om tre månader och skall betalas senast sista vardagen före avgiftsperiodens början.

För innehav av TV-mottagare under tiden före den första avgiftsperioden skall avgiften betalas med så stort belopp i förhållande till årsavgiften som motsvarar innehavstiden. Beloppet avrundas nedåt till jämnt antal kronor.

7 §¹

TV-avgiften är 1 920 kronor för ett år. Den skall betalas i fyra poster om 480 kronor.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2005.

¹ Senaste lydelse 2003:1118.

3 Förslag till lag om ändring i bibliotekslagen (1996:1596)

Härigenom föreskrivs att det i bibliotekslagen (1996:1596)¹ skall införas en ny paragraf, 7 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 a §

Bibliotek och bibliotekshuvudmän inom det allmänna biblioteksväsendet skall samverka.

Kommuner och landsting skall anta planer för biblioteksverksamheterna.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2005.

¹ Lagen omtryckt 1998:1249.

BILAGA 3

Regeringens och partiernas förslag till anslag för år 2005 inom utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid

Belopp i 1 000-tal kronor

Anslag	Anslags- typ	Regeringens förslag	Kr349 (m)	Kr368 (fp)	Kr363 (kd)	Kr389 (c)	
2:1	Lotteriinspektionen	(ram)	42 212				
25:1	Bidrag till folkbildningen	(obet.)	2 635 231	-1 200 000	31 000	70 000	
25:2	Bidrag till vissa handikappåtgärder inom folkbildningen	(obet.)	78 965				
25:3	Bidrag till kontakttolkutbildning	(obet.)	10 104			3 000	
26:1	Statens ljud- och bildarkiv	(ram)	40 664				
27:1	Statens biografbyrå	(ram)	10 145	-3 500			
27:2	Utbyte av TV-sändningar mellan Sverige och Finland	(obet.)	20 556				
27:3	Bidrag till dokumentation om den mediepolitiska utvecklingen och till europeiskt mediasamarbete	(ram)	821				
27:4	Forskning och dokumentation om medieutvecklingen	(obet.)	1 772				
28:1	Statens kulturråd	(ram)	46 137	-5 000	-5 650	-1 000	120 500

Anslag	Anslags- typ	Regeringens förslag	Kr349 (m)	Kr368 (fp)	Kr363 (kd)	Kr389 (c)
28:2	Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturut- byte och samarbete	(ram)	197 991		33 000	-1 000 -43 000
28:3	Nationella uppdrag	(ram)	8 000			
28:4	Försöksverksamhet med ändrad region- al fördelning av kulturpolitiska medel	(obet.)	148 369			
28:5	Bidrag till Operan, Dramaten, Rikstea- tern, Dansens Hus och Svenska riks- konserter	(obet.)	861 716	-20 000	-3 000	
28:6	Bidrag till regional musikverksamhet samt regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner	(obet.)	742 152	28 000	30 000	5 000 28 000
28:7	Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål	(ram)	138 828	15 000	23 000	10 000 25 000
28:8	Bidrag till biblioteksverksamhet	(obet.)	45 979		9 500	
28:9	Litteraturstöd	(ram)	100 917			-5 000 -36 000
28:10	Stöd till kulturtidskrifter	(ram)	22 650		3 000	1 500
28:11	Talboks- och punktskriftsbiblioteket	(ram)	68 284			
28:12	Bidrag till Stiftelsen för lättläst nyhets- information och litteratur	(obet.)	15 449			1 000
28:13	Bidrag till Svenska språknämnden och Sverigefinska språknämnden	(obet.)	5 623			
28:14	Statens konstråd	(ram)	7 262			

Anslag	Anslags- typ	Regeringens förslag	Kr349 (m)	Kr368 (fp)	Kr363 (kd)	Kr389 (c)
28:15	Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön	(ram)	40 438	-11 000	-7 000	
28:16	Nämnden för hemslöjdsfrågor	(ram)	1 879			
28:17	Främjande av hemslöjden	(ram)	20 381			500
28:18	Bidrag till bild- och formområdet	(ram)	27 958			
28:19	Konstnärsnämnden	(ram)	14 015			
28:20	Ersättningar och bidrag till konstnärer	(ram)	290 149	-50 000	3 000	
28:21	Riksarkivet och landsarkiven	(ram)	306 305		2 000	
28:22	Bidrag till regional arkivverksamhet	(obet.)	5 942		1 000	
28:23	Språk- och folkminnesinstitutet	(ram)	29 797		2 000	500
28:24	Svenskt biografiskt lexikon	(ram)	4 289			
28:25	Riksantikvarieämbetet	(ram)	192 703		-1 000	
28:26	Bidrag till kulturmiljövård	(ram)	259 359	18 000		5 000
28:27	Kyrkoantikvarisk ersättning	(ram)	200 000			
28:28	Centrala museer: Myndigheter	(ram)	865 631	-84 000	-70 500	-42 000
28:29	Centrala museer: Stiftelser	(obet.)	219 361	-25 000	-7 000	-7 000
28:30	Bidrag till regionala museer	(obet.)	150 007	15 000	16 500	23 000
28:31	Bidrag till vissa museer	(obet.)	51 740		4 000	1 500
28:32	Stöd till icke-statliga kulturlokaler	(ram)	10 000			2 000
28:33	Riksställningar	(ram)	45 185	-16 000	-5 000	
28:34	Forum för levande historia	(ram)	42 199	20 000		-22 000
28:35	Statliga utställningsgarantier och inköp av vissa kulturföremål	(ram)	80			

Anslag	Anslags- typ	Regeringens förslag	Kr349 (m)	Kr368 (fp)	Kr363 (kd)	Kr389 (c)
28:36 Filmstöd	(ram)	235 738				3 000
28:37 Forsknings- och utvecklingsinsatser inom kulturområdet	(ram)	35 358				
28:38 Samarbetsnämnden för statsbidrag till trossamfund	(ram)	3 642				
28:39 Stöd till trossamfund	(ram)	50 750		10 000	8 000	1 000
29:1 Ungdomsstyrelsen	(ram)	19 226	-5 000			
29:2 Bidrag till nationell och internationell ungdomsverksamhet	(ram)	88 889				
30:1 Stöd till idrotten	(ram)	448 240	10 000			
30:2 Bidrag till allmänna samlingslokaler	(ram)	29 000			5 000	21 000
30:3 Bidrag till kvinnoorganisationernas centrala verksamhet	(obet.)	3 432				
30:4 Stöd till friluftorganisationer	(obet.)	15 000				
Summa		8 956 525	-1 310 000	93 350	7 000	100 000

BILAGA 4

Utskottets förslag till medelsanvisning på anslag inom utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid

Utskottets förslag överensstämmer med regeringens förslag till anslagsfördelning

Belopp i 1 000-tal kronor

Politikområde, anslag och anslagstyp	Regeringens förslag	Utskottets förslag
2 <i>Finansiella system och tillsyn</i>		
1 Lotteriinspektionen (<i>ram</i>)	42 212	42 212
25 <i>Utbildningspolitik</i>		
1 Bidrag till folkbildningen (<i>obet.</i>)	2 635 231	2 635 231
2 Bidrag till vissa handikappåtgärder inom folkbildningen (<i>obet.</i>)	78 965	78 965
3 Bidrag till kontaktkuttbildning (<i>obet.</i>)	10 104	10 104
26 <i>Forskningspolitik</i>		
1 Statens ljud- och bildarkiv (<i>ram</i>)	40 664	40 664
27 <i>Mediepolitik</i>		
1 Statens biografbyrå (<i>ram</i>)	10 145	10 145
2 Utbyte av TV-sändningar mellan Sverige och Finland (<i>obet.</i>)	20 556	20 556
3 Bidrag till dokumentation om den mediepolitiska utvecklingen och till europeiskt mediasamarbete (<i>ram</i>)	821	821
4 Forskning och dokumentation om medieutvecklingen (<i>obet.</i>)	1 772	1 772
28 <i>Kulturpolitik</i>		
1 Statens kulturråd (<i>ram</i>)	46 137	46 137
2 Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete (<i>ram</i>)	197 991	197 991
3 Nationella uppdrag (<i>ram</i>)	8 000	8 000
4 Försöksverksamhet med ändrad regional fördelning av kulturpolitiska medel (<i>obet.</i>)	148 369	148 369
5 Bidrag till Operan, Dramaten, Riksteatern, Dansens Hus och Svenska rikskonserter (<i>obet.</i>)	861 716	861 716
6 Bidrag till regional musikverksamhet samt regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner (<i>obet.</i>)	742 152	742 152
7 Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål (<i>ram</i>)	138 828	138 828
8 Bidrag till biblioteksverksamhet (<i>obet.</i>)	45 979	45 979

Politikområde, anslag och anslagstyp		Regeringens förslag	Utskottets förslag
9	Litteraturstöd (<i>ram</i>)	100 917	100 917
10	Stöd till kulturtidskrifter (<i>ram</i>)	22 650	22 650
11	Talboks- och punktskriftsbiblioteket (<i>ram</i>)	68 284	68 284
12	Bidrag till Stiftelsen för lättläst nyhetsin- formation och litteratur (<i>obet.</i>)	15 449	15 449
13	Bidrag till Svenska språknämnden och Sverigefinska språknämnden (<i>obet.</i>)	5 623	5 623
14	Statens konstråd (<i>ram</i>)	7 267	7 267
15	Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön (<i>ram</i>)	40 438	40 438
16	Nämnden för hemslöjdsfrågor (<i>ram</i>)	1 879	1 879
17	Främjande av hemslöjden (<i>ram</i>)	20 381	20 381
18	Bidrag till bild- och formområdet (<i>ram</i>)	27 958	27 958
19	Konstnärsnämnden (<i>ram</i>)	14 015	14 015
20	Ersättningar och bidrag till konstnärer (<i>ram</i>)	290 149	290 149
21	Riksarkivet och landsarkiven (<i>ram</i>)	306 305	306 305
22	Bidrag till regional arkivverksamhet (<i>obet.</i>)	5 942	5 942
23	Språk- och folkminnesinstitutet (<i>ram</i>)	29 797	29 797
24	Svenskt biografiskt lexikon (<i>ram</i>)	4 289	4 289
25	Riksantikvarieämbetet (<i>ram</i>)	192 703	192 703
26	Bidrag till kulturmiljövård (<i>ram</i>)	259 359	259 359
27	Kyrkoantikvarisk ersättning (<i>ram</i>)	200 000	200 000
28	Centrala museer: Myndigheter (<i>ram</i>)	865 631	865 631
29	Centrala museer: Stiftelser (<i>obet.</i>)	219 361	219 361
30	Bidrag till regionala museer (<i>obet.</i>)	150 007	150 007
31	Bidrag till vissa museer (<i>obet.</i>)	51 740	51 740
32	Stöd till icke-statliga kulturlokaler (<i>ram</i>)	10 000	10 000
33	Riksutställningar (<i>ram</i>)	45 185	45 185
34	Forum för levande historia (<i>ram</i>)	42 199	42 199
35	Statliga utställningsgarantier och inköp av vissa kulturföremål (<i>ram</i>)	80	80
36	Filmstöd (<i>ram</i>)	235 738	235 738
37	Forsknings- och utvecklingsinsatser inom kulturområdet (<i>ram</i>)	35 358	35 358
38	Samarbetsnämnden för statsbidrag till trossamfund (<i>ram</i>)	3 642	3 642
39	Stöd till trossamfund (<i>ram</i>)	50 750	50 750
29	Ungdomspolitik		
1	Ungdomsstyrelsen (<i>ram</i>)	19 226	19 226
2	Bidrag till nationell och internationell ung- domsverksamhet (<i>ram</i>)	88 889	88 889
30	Folkrorelsepolitik		
1	Stöd till idrotten (<i>ram</i>)	448 240	448 240
2	Bidrag till allmänna samlingslokaler (<i>ram</i>)	29 000	29 000
3	Bidrag till kvinnoorganisationernas centrala verksamhet (<i>obet.</i>)	3 432	3 432
4	Stöd till friluftorganisationer (<i>obet.</i>)	15 000	15 000
	Summa	8 956 525	8 956 525

BILAGA 5Förteckning över avstyrkta motionsyrkanden i
utskottets förslag till riksdagsbeslut, punkt 4

Motion	Motionärer	Yrkande
<u>2003/04:</u>		
Kr326	Birgitta Sellén m.fl. (c)	16
MJ65	Catharina Elmsäter-Svärd m.fl. (m)	10
<u>2004/05:</u>		
Kr1	Kent Olsson m.fl. (m)	11
Kr233	Kent Olsson m.fl. (m)	5, 6, 10, 12 och 13
Kr249	Kenneth Johansson och Birgitta Carlsson (c)	
Kr300	Birgitta Carlsson och Sven Bergström (c)	
Kr343	Eva Flyborg (fp)	1–3
Kr349	Kent Olsson m.fl. (m)	1 och 3
Kr352	Eva Flyborg och Axel Darvik (fp)	
Kr354	Birgitta Sellén m.fl. (c)	3, 7 och 9
Kr358	Kenneth Lantz m.fl. (kd)	10, 12, 13, 15 och 16
Kr361	Gunilla Tjernberg m.fl. (kd)	4 och 13
Kr362	Gunilla Tjernberg m.fl. (kd)	1, 5, 9–12 och 14
Kr363	Gunilla Tjernberg m.fl. (kd)	8
Kr364	Lennart Kollmats m.fl. (fp)	5
Kr368	Lars Leijonborg m.fl. (fp)	5–9, 11, 13, 14, 17, 19–25, 30, 32, 33, 35, 37, 39 och 42
Kr369	Anita Brodén m.fl. (fp)	5 och 7
Kr389	Birgitta Sellén m.fl. (c)	
Ub275	Sofia Larsen m.fl. (c)	10
N407	Sven Gunnar Persson m.fl. (kd)	8
N409	Martin Andreasson m.fl. (fp)	7